

༡། །ཆངས་སུ་ཅིག་ཏའི་ཕར་ཕྱིན།

སྟོན་ཆ།

མཛད་པ་པོ།

འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན།

འབྲས་སྤངས་བཟ་གཤེས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Tashi Gomang Library

མོའི་ཕ་ཤྲོ་བྱ་འུ་ལ་བྱ་ལ་ཕག་ཏེ་བཞུགས།

[၀၄၇]

མཆན་བྱང་།

༡༩། །བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་བ་ནི་རྩོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་།

མཁའ་པ་པོ། འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་སྒོ་ག་རྩལ་གཙུག་ལག་རྩ་མཛོད་ནས་འབྲེམས་སྒྲིལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོའི་ཟླ་དྲུག་པ་ར།

ཕབ་ལེན་དྲ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཉམས་པ། བསྐྱེད་སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་ཁར།

འཕྲུལ་དེའི་བརྗོད་པ་ན། ཤིས་ཚང་ལྟར་སྒྲུག་

དེ་ལ་འདི་ནི་དབང་གཞི་དཔུང་གི་མཛུགས་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་མཁྲུན་ཁབ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོག་མཆན་

མེད་པར་གང་ལྟར་དཔར་ཤུན་ལྷ་མི་ཚོག

Copyright ©GomangLibrary 2018

དཀར་ཆག

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	1
གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་སྤྱི་ལྷན་གཞུག་.....	3
ཤིང་རྩེ་སྟོལ་འབྱེད།	45
སྤྱི་ལྷན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་.....	84
བྱམས་གཞུང་།	109
ཉན་ཐོས་ཞི་འཆོལ་མ།	145
གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་གཞག་.....	161
སྤང་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་.....	261
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	290

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩ་ལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་རྫོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩིས་པར་དམ་བཅའ་བ།

ངོ་མཆར་བཅོ་བརྒྱད་དཔལ་གྱིས་མངོས་པའི་ལྷན་སྒྲུག་ལོག་མིན་པོ་བྱང་དུ། །ངེས་
པ་ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་སྒྲ་རྟག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་མི་གཡོའི་ངང་། །སྤྲིང་འདིར་ཤེར་
བྱིན་ལྷན་གྱུ་རང་སྤྲས་འགོ་སྟོའི་མཐར་འཇིག་གྱུ་བཅོམ་དང་། །ཆབས་གཅིག་སྤྲལ་
བཟང་རེ་བ་ཀྱན་སྟོང་ཤུག་མེད་གེར་མགོས་ཕྱག་འཆོལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་
གཤེགས་པའི་བཤུལ། །ཤེར་བྱིན་གཞུང་གི་སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ནམས། །ལག་མཐིལ་
ལོར་བྱ་ལྷ་བྱར་གསལ་མཛད་པ། །མི་པམ་མགོན་པོས་དགེ་ལེགས་སྤྲང་བ་སྟོར། །རྒྱལ་ཀྱན་
མཁུན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །སྟོ་གྲོས་ངག་གི་འདོད་འདོད་དབྱངས་
ཅན་ལྷས། །ཟབ་སྤྲིང་ཤེར་བྱིན་གསུང་གི་རྒྱ་གཉེར་ཆེ། །ལྷར་དུ་པ་མཐར་སོན་པའི་རྣམ་
དབྱེད་སྟོར། །ཆོས་རྒྱན་ཉིང་འཇིག་གྱུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །བྱམས་མགོན་ལ་
བཟང་རོལ་མཆོའི་འཇིངས་ཟབ་ལས། །བྱམས་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་འཇམ་སྤྲིང་
འདིར། །འཇིག་མཛད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་རྒྱལ། །ཡུམ་དོན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སྟན་
ནག་ཏུ། །སྟོན་མེད་དགོངས་འབྲེལ་སྤང་བ་བྱང་འབྲེད་ལ། །མེས་པོས་མ་བརྟགས་སྤུལ་བྱང་
ལྷ་རིག་གཙོ། །རྣམ་གྲོལ་སྟེ་དང་མེད་བཟང་ཞབས་ལ་འདུད། །ཡུམ་དང་དེ་རྒྱན་བེཏུར་ཨ་
དར། །མ་རྟོགས་ལོག་སྤྲིའི་རི་མ་ཉེར་བསལ་ཏེ། །འཁྲལ་མེད་བཞིན་གཟུགས་ངོམ་མཛད་
ཙུང་ཁ་བའི། །ཞབས་སེན་འོད་འབར་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཆོད། །རྒྱལ་ཡུམ་རྒྱན་དོན་སྤྲ་

ཞིབ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡོད་པར་དཀའ་བ། རྒྱུ་ལྡན་གསལ་བའི་གཟི་ལོད་ཆེར་ལྷན་པའི། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤྲུངས་བཅོ་མའི་མ་གྲི་ཀ། གསུང་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱིང་ནས་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། རྒྱུ་ལྡན་ལྷུང་དང་འབྲུལ་མེད་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། རྒྱུ་ལྡན་སྟོན་མཛད་དར་མ་རིན་ཆེན་ཞབས། རྒྱལ་ཆབ་དམ་པའི་མགོན་དེ་རྒྱལ་ཡུལ་ཅིག རྒྱབ་བསྟན་གེ་ལ་ཤ་ཡི་སྟོར་འགྱུངས་ཤིང་། འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་ང་རོ་བསྐྱུགས་ཅམ་གྱིས། ལོག་སྤྲིའི་གཉིས་འབྲུང་སྦྱིང་ཅ་སྟོག་མར་འབྱིན། རིགས་པའི་སེའུ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རྒྱལ། འདྲུང་དབྱུངས་གཞོན་ཅུའི་ཐུགས་རྗེ་དབྱེས་བཞུད་པས། རྒྱུ་ལྡན་དབྱུང་ཐུག་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེན་ཏེ། བརྟེན་འབྲུས་བརྟན་པོས་ཡོངས་རྒྱུགས་སྤུབ་པའི་བསྟན། གསལ་མཛད་ཀྱན་མཁུན་སྤྲེའི་ཞབས་ལ་འདུད། རྒྱུ་ལྡན་གྱུབ་དབང་ཡོངས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར། རྒྱོ་བཟང་གྲགས་བསྟན་གསལ་པའི་སྟོན་མེ་མཆོག བཀའ་རྒྱུང་པོ་གཞལ་བར་ཆེར་དཀའ་བ། དཔེ་ལ་སྟོན་ཡོངས་འཇིན་ནམ་གཉིས་གཙུག་ན་མཆོད། མཁུན་དང་བཅེ་བའི་ལང་ཆོ་དང་འགྲོགས་པའི། བསྟན་འཇིན་མཁས་མང་མཁའ་འགྲོ་དཀར་པོའི་བླ། མཁུན་པའི་རྩ་རྩ་བརྟུང་བའི་སྤྱད་བྱངས་ལས། ཟབ་མོར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོགས་པའི་ཆོ། བདག་དང་བདག་འདྲའི་ཆེར་སྟོགས་ལྷ་བདོའི་འགྲོ། ལས་ངན་བག་ཆགས་འབྲུག་པོའི་དབང་གྱུར་པས། རྩ་བར་རྩལ་ཅིང་སྦྱིང་ལ་གཟན་གྱུར་ཀྱང་། རྩོས་པ་ཅམ་ཡང་བསྐལ་བར་རྟེན་དཀའ་སྟུམ། དེ་སྦྱིང་བསོད་ནམས་ཐོང་བརྒྱས་ཉེར་ཁྱགས་པའི། བརྟོ་བརྒྱད་ཆོས་ལྷན་རྟེན་བཟང་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཡང་ཡང་རྟེན་དཀའི་ཚུལ་ལའང་ལེགས་བསམས་ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བག་ཆགས་ཅིས་མི་ཐེབ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་བྱིས་པའི་རོལ་ཅེད་དང་། མཐུན་འདུག་ངོ་བསྐྱུང་དག་ནི་ཡ་མ་བསྐྱུ། སྦྱིང་པའི་ཐུན་ཆོགས་སྦྱིན་མོའི་རྩུ་བག་ལ། ཡིད་བརྟན་སྤུབ་པའི་སྦྱིང་པོ་རྩལ་ཅམ་མེད། དེ་བྱིར་བདག་ནི་ནམ་དཔྱོད་མཐུ་ཞན་ཡང་། ཟབ་དོན་རྩུང་ཟད་འཆད་པར་སྟོ་བ་འདི། བསྟོན་བཀའ་སྟོན་གྲགས་ཉེ་དུ་འདོད་བྱིར་མིན། ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོར་བག་ཆགས་ཐེབ་ཆེད་དོ། གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡུམ་དོན་རྒྱ་མཆོ་ཡི། འདུག་ངོགས་ཆེ་དེར་

བདེ་ཐག་བཟོད་པའི་གྲ། །རྒྱལ་ཡུམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དོན། །གསལ་བྱེད་རིན་
ཆེན་སྟོན་མེ་འདི་ན་སྤར། །

གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཚུན་འགྲོ་བྱིད་རྣམ་གཞག

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་
པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་
བསགས། མཐར་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ཏེ། དཔལ་མགོན་ཐུ་སྦྱབ་ཀྱིས། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །བསྐྱལ་
བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོར་སངས་རྒྱས་བདུད་བཞི་
བདུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གསུམ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།
བར་དུ་ཆོགས་བསགས་ཚུལ། མཐར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་དམན་
ཀྱི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་སྟོན་རྩ་མཁན་གྱི་ཁྱེལ་སྤང་
བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་གསར་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་
ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་དུ་གྱུར་ཆེ་སྤང་བོ་ཆེ་འདུལ་སྦྱོང་གི་རྒྱུན་གྱིས་
སེམས་བསྐྱེད་པར་ཨ་མུ་ཀླ་རས་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་སྦྱོར་བར་མས་ཀྱང་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དབྱེད་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སྟོན་མོང་བའི་ལུགས་ནི། ཇིན་ལན་
བསབ་པའི་མདོ་ལྟར་དཔུལ་བའི་གིང་རྟ་འབྲེན་པའི་གུང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་སྟོན་སེམས་
དང་། བསྐྱལ་བཟང་ལྟར་རྩ་མཁན་གྱི་ཁྱེལ་སྤང་བྱེད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆེན་
པོའི་དུང་དུ་འཕྱག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཐེག་པ་གོང་

འོག་ཐུན་མོང་དུ་དམུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འཕྲེན་པར་འཁྲུངས་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་དང་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ནི། སྤྱིང་རྩེ་པད་དཀར་ལྟར་འཁོར་བསྐྱར་ཡུལ་འཁོར་བསུང་གི་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རུལ་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་དུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞུང་ཆད་ལྟར་དུ་མས་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་མདོའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་མ་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ནས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲ་ཅན་གྱི་བར་སངས་རྒྱུ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བས་བྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྩོགས། དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་བར་གྱི་སངས་རྒྱུ་བདུན་ཁྲི་དུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བས་བྲངས་མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་རྩོགས། དེ་ནས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་བར་གྱི་སངས་རྒྱུ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བས་བྲངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་རྩོགས་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་འབྱུང་། །དང་པོ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདུལ་བ་ལུང་གི་བཤད་ཚུལ་ཡང་སལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ནས། འཕྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། སངས་རྒྱུ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་ཐུབ་པའི་བར། བདུན་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། སངས་རྒྱུ་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། སངས་རྒྱུ་འོད་བསུང་བར་དག་ཏུ། བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསགས་བྱའི་ཆོགས། བསགས་པའི་དུས། རི་ལྟར་བསགས་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
 ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྟུན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་བ་དེ། ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཡོད། གཞུགས་སྤྱོད་ལག་རྒྱུ་འདྲིལ་གཙོ་
 བོར་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཆོགས་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནམས་ནམས་གྲངས། ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་ལྟར་
 པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ནམས་མཆན་གཞི། ཆོས་སྤྱོད་ལག་རྒྱུ་འདྲིལ་གཙོ་བོར་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཆོགས་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཟབ་མོའི་ལམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནམས་ནམས་གྲངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་ལྟར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
 ལམ་ནམས་མཆན་གཞི། མཆན་ཉིད་སོགས་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་
 བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱོད། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འཕྲེངས་པ་
 ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་མདོར་བསྟུན་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འཕྲེངས། །ཞེས་དང་།
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཞེ་
 བ་ཐུང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཇི་སྟེན་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟུན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་གཉིས་སྤྱོད་བསྟུ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་པར་བྱིན་དྲག་ཏུ་བསྟུན་པ་
 གང་ཞིག་བྱིན་དྲག་ཆོགས་གཉིས་སྤྱོད་བའི་བྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། པར་བྱིན་དང་པོ་
 གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཙོན་འགྲུལ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད། ཐ་མ་གཉིས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་བསྟུ་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དང་པོ་གཉིས་བསོད་
 ནམས་དང་། ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས། གཞན་གསུམ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཤད།
 རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས་དང་པོ་ལྔ་བསོད་ནམས་དང་། ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་བཤད་པའི་བྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟུགས། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། ཁངས་རྒྱས་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་དང་། ལུང་དང་པོའི་ཤུགས་ལ། བསམ་གཏན་ཆོས་གཉིས་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་བསྟུགས། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ། ཞེས་ཐོན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་བྱིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི། ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་ཤིང་། ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལས། བསོད་ནམས་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལྷ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡང་དགོས་ཏེ། ལྷ་དན་ཐུན་སེལ་ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་སྤྱོད་མས་ནི་སྣོད་ཉིད་ཆོགས་པའི་ལྷ་བསམ་མ་བཟུང་པའི་པར་བྱིན་ལཱའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདུག་པས་ནི་དང་པོ་གསུམ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་དུ་བྱས་ལ། མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་གྱིས་ནི་དང་པོ་གཉིས་དང་བྱི་མ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བར་བ་གསུམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱི་བ་ལྷར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསགས་དུས་ནི། གཞུང་ཆེན་མོ་པལ་ཆེ་བར་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། མཛོད་ལས། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། ཞེས་དང་། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་མང་བའི་བྱིར། ས་མཆོམས་ཡང་ཡོད་དེ། མོས་སྤྱོད་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གྲངས་མེད་གཉིས་པ། དག་ས་གསུམ་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གྲངས་མེད་བཞི་དང་སོ་གསུམ་དང་། བཞི་བརྒྱུད་ཆོགས་བསགས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལྷར་བཤད་ཚུལ་

སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར། དེ་དག་གི་འདྲན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་
སེམས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྟོར་ལམ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གངས་མེད་དང་པོའི་
ཚོགས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བྱང་སེམས་བདུན་རེ་རེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པའི་ཚོགས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བདུན་གསུམ་ཉེར་གཅིག་
དང་། དག་སའི་བྱང་སེམས་གསུམ་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་པའི་ཚོགས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་བརྗེམས་པས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་དང་པོ་དང་
གསུམ་པའི་གངས་ལྗང་བཞིན་ལ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བྱང་སེམས་བདུན་རེ་རེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཉིས་པའི་ཚོགས་ལ་རྒྱུད་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཏུ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བཞི་བཞི་སྟེ་
བདུན་བཞི་ཉེར་བརྒྱད་བྱས་པས་བཞི་བརྒྱུད་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་རེད་
མདའ་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་འགྲེལ་བར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་གངས་མེད་གསུམ་དང་བཞི་བརྒྱའི་ཚོགས་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་སུ་བསྟུ་སྟེ། ཏུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་དག་ནི་
བསག་བྱའི་ཚོགས་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་གསོག་པ་པོའི་སྒྲིལ་པ་ལྟར་
བྱལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཉིན་གཅིག་ལ་སྐབ་
སྐབ་པའི་བྱ་བ་མི་སྟོབས་རྒྱུད་གིས་ཉིན་ཞག་བདུན་ལོངས་པར་སྐབ་དགོས་པའང་ཡོད་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་ཞེས་པའི་བསྐལ་ཆེན་ཡོད་དེ། བར་
བསྐལ་བརྒྱུད་ཅུ་ཆར་བའི་ཏུས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། དེ་དག་བརྒྱུད་ཅུ་ལ་བསྐལ་
ཆེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གངས་མེད་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སྟོར་གངས་མེད་ལ་བགང་
ཏུ་མེད་པའི་གངས་མེད་དང་། གངས་ཀྱི་གནས་ཏུ་གུར་བྱིན་པའི་གངས་མེད་གཉིས་
ཡོད་པའི་བྱི་མ་ལ་བྱེད་པར་སྐབ་དགོངས་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། གངས་ཀྱི་གནས་ཏུ་གུར་
ནི་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་ཏུ་གསལ། གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་མགོ་རྩམ་
པ་ལ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱུང་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། བཟང་ཉ་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། སེམས་
འབརྟན་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡིས། དབང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་གསུམ། ཀྱུན་ཏུ་ཚོམ་
པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་སེམས་
བརྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་བསགས་ཚུལ་ནི། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། སལ་ཆེར་ཐེག་དམན་ལྷགས་
ལྟར་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པར་གསལ་ཏེ། མར་མེ་མཛད་ལ་བརྟེན་
ནས་གསུམ་པའི་ཆོགས་བསགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཆེ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ང་། ལུང་བསྟན་གྱུར་པ་དེ་ཡི་
ཆོ། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། དབང་བཅུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། རྒྱལ་སྐས་གཞོན་ནུ་བཙོན་འབྲས་སྟོང་དུ་
གྱུར་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་བོ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་
བསགས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ། ཆོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་དུ་གྱུར་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་པའི་ཆོགས་བསགས་པས་མ་དག་ས་
བདུན་ཐོབ། བྲམ་ཟེའི་བྱེད་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལ་བརྟེན་
ནས་གསུམ་པའི་ཆོགས་བསགས་ཅིང་ལུང་བསྟན་བརྟེས་ཏེ་དག་ས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གངས་མེད་རེ་
རེ་ལའང་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སའི་ཡོན་ཏན་
སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་
སོ། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདི་སྟོན་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་མཚན་བཟང་གི་རྒྱ་རྒྱབ་དགོས་པ་ལ་
སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བསྐྱེད་ཆེན་དགའི་ཆོགས་འདུམ་སྟེ། བསྐྱེད་
ཆེན་གོ་གཅིག་ལ་མཚན་བཟང་གི་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་སུ་གྱུར། དེ་

ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་རྩུང་དུ་གཤེགས་ནས་སྲིད་ལ་
བདུད་བརྟུལ། མཚན་གྲང་ནས་མཉམ་བཞག་སྤྱན་གཅིག་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་གསུམ་རིམ་
གྱིས་ཐོབ་སྟེ། ཐོ་རེངས་སྐྱུ་རེངས་འཆར་ཀའི་ཆེ་མི་སྟོབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཚན་
གྲང་མཉམ་པར་བཞག་ཁའི་བར་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མཉམ་བཞག་ལ་སྦྱོ་
འཕགས་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚུན་ཆད་གྱི་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་སྟོབ་པ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་དེ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ལྷགས་འདིའི་བྱིན་རྒྱལ་རྫོགས་ཚུལ་དང་།
བྱང་སེམས་རེས་གནས་གྱི་བྱུང་ཆོས་སོགས་སྟོན་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་ལ། མཛད་
པ་བརྟུ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ནི་སྟོན་པ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཡོད་དེ།
གནས་གཙང་ལྟའི་སྟེང་གི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཞོད་པའི་
ཞིང་ཁམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་
བར། གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་
རྒྱས་ལྟུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཆང་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གནས་དེར་རི་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྟར་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བརྟུ་བའི་བར་དུ་གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟུག་པོ་བཞོད་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་ལ་ཆོས་སྦྱུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱན་མོང་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཤིང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལྷགས་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གཞི་སྟེང་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ་ལོངས་སྐྱུ་ནམ་སྤང་གངས་ཅན་འཆོའི་སྐར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་པལ་ཆེན་སོགས་
ལས་བཤད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཡོད་དེ། སྤྱན་མོང་བ་ལྟར་ན་བསྐལ་བ་འདི་

དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཀྱི་འཆད་དོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེ། ངན་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ངན་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྱོད་ལྷག་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་བྱལ་བར་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཏུ་བཤད། ཐེག་ཆེན་པས་བྱང་སེམས་བདེ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་ལ་བྱེ་སྤྱོད་ཟེས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ་བར་ཚོད་ཚུལ་གྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་མ་བྱལ་བ་གང་ཞིག་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་དེ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་། བྱེ་སྤྱོད་དེ་ལྟར་ཚོད་པའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བར་སྤྱོད་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་མ་ཟད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་པ་ལྟར། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་དང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱང་སེམས་མི་དགེ་བ་གཞན་གྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་ཡང་མི་སྐྱབ་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ངན་སེམས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ཏུ་མར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་ལམ་རིམ་ཏུ་བྱང་སེམས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་བྱལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་བཀར་བཏགས་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་འགལ་བར་ཚོད་ཀྱི་བཞི་དང་འགལ་བར་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་

བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབྱལ་བའི་རྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་འཆི་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ནམས་སྤྱེ་བར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དེ་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྫོགས་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྫོགས་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་འཕངས་འབྲས་ཟད་པ་གང་ཞིག་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་འགྲོའི་རྫོགས་འབྲས་མཚམས་སྦྱར་ཀྱང་དེའི་འཕངས་འབྲས་མཚམས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་འདུག་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དཔེ་ལྡན་བཤད་པའི་ནམ་པ་མཚོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དཔེ་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཀྱི་ལུས་ངན་འགྲོའི་ལུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་ངན་འགྲོའི་འཕངས་འབྲས་ཟད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འདོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ལུས་ངན་འགྲོའི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་རབས་

ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བསམ་མི་བྱ། །བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དུད་འགོར་
 གྱུ། །ཞེས་པའི་དོན། བྱང་སེམས་ལས་དབང་གིས་ངན་འགོའི་ལྷས་སྒྲངས་པའི་དོན་དུ་པར་
 ཕྱིན་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱལ་པར་སྟོན་ཆེད་ངན་འགོའི་ལྷས་སྒྲངས་ཚུལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་སྒྲངས་པའི་
 གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རིགས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བྱད་པར་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལས་ལམ་
 བརྩ་བོ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བྱ་བཞི་རེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགོའི་སྟེ་བ་སྒྲངས་
 པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་འགོའི་རྫོགས་འབྲས་མཆམས་སྐྱར་བར་འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་འཆི་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། འཕངས་འབྲས་བརྟེ་བ་ལ་སྟེ་འཆི་འབྱུང་དགོས་ཀྱང་། རྫོགས་འབྲས་ལ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ན་ཐོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་གཅིག་གི་ཆེ་སྟོན་སྒྲད་ལ་བདེ་སྐྱུག་སྒྲ་
 ཆོགས་ཐྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ཏེ་དཔྱད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལྷགས་ལ། དཔྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདེན་པའི་
 བྱད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་
 བྱེད་སྒྲ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་
 བ་ཤིང་རྟ་འདེན་བྱད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཆོགས་བསགས་པའི་མགོ་ཚུམ་མ་ཐག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཞོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དང་མཛོད་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཆོགས་
 བསགས་པའི་མགོ་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་ཚུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་

དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཤིང་རྟ་འདྲེན་
གྲུང་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་ཁྱེུ་
སྤང་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་ཤིང་རྟ་
འདྲེན་པའི་གྲུང་འཛོག་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པ་འདིས་དཔུལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱུ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་གར་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཏུ་ཁྱེུ་སྤང་བྱེད་ཏུ་འཁྱུངས་ཆེ་བསྐྱལ་བཟང་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པར་ལུང་རིགས་
གཉིར་མཛོད་སོགས་ལས་བཤད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱུ་མོང་
བའི་ལུགས་ལ། ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དིན་ལན་བསབ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་འདོད་མི་དགོས་
པར་ཐལ། བཞོ་གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཡང་ཁས་སྲུང་ཆོག་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་
སྟེ། བཞོ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་མཛངས་སྐྱུ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི་དིན་ལན་བསབ་པ་དང་
མཐུན་པ་གང་ཞིག བསྐྱལ་བཟང་གི་དེ་ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་
ཟེན། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་དེ་དིན་ལན་བསབ་པ་ལྟར་མི་གསལ་ཞིང་ཕལ་ཆེར་བསྐྱལ་
བཟང་དང་མཐུན། སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། མ་སྐྱེས་
དབྱའི་འཁྱོད་པ་བསལ་བ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་བཞིའི་བཤད་ཚུལ་ནི་སྐྱུ་མོང་
ཏུ་མ་གྲགས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དཔུལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྲུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་མའི་
དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དིན་ལན་བསབ་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་
དང་བྱང་པར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་འདི་སྟོན་རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་སུ་དཔུལ་བར་ལས་
དབང་གིས་སྐྱེ་ཚུལ། དཔུལ་བའི་རྟེན་ཏུ་སྟོང་རྗེ་ལྟག་བསམ་ཐོབ་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་བས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། ང་དེའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསལ་ཁྱོད་བར་མཐོང་ནས་སྤྱི་ཚུལ་སེམས་སྐྱེས་
སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚུལ་སེམས་ཆོན་པོ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
ལྟར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ བྱེད་སྤྱད་བྱེད་ནས་འཇུག་སེམས་སུ་བཤད་
པ་རྟོག་བཟོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་བསགས་
པའི་མགོ་ཚུལ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཛོན་ལྟར་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་བསྐྱབས་ཡིན། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་དུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་སེམས་དང་། དེས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འཇུག་སེམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལ་ཅིག་ བྱ་མོང་བའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་འཇུག་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཞེ་བས་སྟོན་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་བྱ་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉན་
ཐོས་ཞེ་བ་དང་བྱ་མོང་ཡིན་མིན་གྱིས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་མོང་
བ་ས་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་དང་། བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། གསེར་སྤང་ལས། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
ཏེ། བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་སོ། ཐེག་པ་བྱ་མོང་བ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་
པ་ལྟར་དང་པོ་དགྲ་བྱང་སེམས་དང་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ལན་དུ་མར་བྱང་བའི་ཕྱིར། མཁས་པའི་དབྱེད་གཞིར་བཞོན་ཡོད་དོ། །ཡང་ལ་ཅིག་ན་
རེ། ཐེག་ཆོན་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལའང་། ཤིང་རྟ་འདྲིན་པའི་གྲུད་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་བཟུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཚུལ་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཤིང་རྟ་འབྲེན་གྱི་
དང་ཁྱེལ་སྤང་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་
ཆོད་པར་བཤད་པས་ལྷགས་དེར་དེ་གཉིས་ཚུལ་བསྟན་ཡིན་ན་ཡིན་མཚུངས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་དེར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་རོལ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། སྟོན་པ་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེད་
བཟང་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་
ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལ། བྲམ་བེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་
མའི་དེར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་སོགས་ལྟར་ཁས་
ལྷང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། ལྷགས་དེར་ཐོག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་
པར་ཐལ། བྲམ་བེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྟོང་སྟོབས་སུ་ལྷ་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་མཁས་པ་དུ་མས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། སྟོན་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གངས་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཆོགས་ཡོད་པར་
ཐལ། ཆོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྤེང་ལས། རིགས་པ་
འདི་ཡི་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལའང་སྦྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་
སྟེ། ལམ་གྱི་ཆོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་
ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དགོས་ཀྱང་། ཞར་བྱང་གི་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལ་བཟོད་པ་
མན་ཆད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡོད་པའི་རིགས་པ་དེ་གཉིས་ལའང་སྦྱར་བ་དེའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གངས་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཆོགས་ཡིན་
ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པས་བྱམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་ས་
མཚམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་བསགས་པའི་མགོ་
ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་ཚྱུ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་མགོ་ཚྱུ་པ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་

ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་ཀྱི་མགོ་ཚྭ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐབས་བཞི་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་གྲངས་མེད་གཉིས་པའི་མགོ་ཚྭ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་ནས་དེའི་མགོ་ཚྭ་པར་བརྒྱུད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་སྣང་ལས། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་དང་པོ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་དང་པོའི་བར་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་མ་མེད་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བདུན་པའི་བར་དུའོ། །ཡང་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཉིས་པའི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ། སྐད་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་བསགས་ཆར་བ་གཉིས་པའི་མགོ་ཚྭ་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། གཉིས་པའི་དེ་བསགས་ཆར་བ་གསུམ་པའི་མགོ་ཚྭ་པ་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། གསུམ་པའི་དེ་བསགས་ཆར་བ་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་ཡིན་ན། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གི་ཚོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བསྐྱས་པའི་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོགས་དུག་ཅུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོགས་དུག་ཅུ་རེ་ཡོད་པས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་དང་བརྒྱུད་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གི་ཚོགས་དང་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གི་ཚོགས་བསགས་པའི་གང་ཟག་དང་། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་

བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོགས་དྲུག་ཅུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྫོགས་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྫོགས་ཁ་མའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་ཆོགས་བསགས་ཚར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མ་བསགས་
པའི་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་བསགས་བཞིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་གྲངས་མེད་དང་
པོའི་ཆོགས་དྲུག་ཅུ་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཆར་དུ་བསགས་ཚུལ་དང་། གྲངས་མེད་གསུམ་
དང་བཞི་དང་སོ་གསུམ་དང་བཞི་བརྒྱུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཐེག་ཆེན་
རིགས་ངེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་བཞིའི་བསྐྱལ་བ་དེ་བསྐྱལ་ཆེན་དང་བར་
བསྐྱལ་གང་ཡིན་པ་སོགས་ཚད་རྒྱ་མང་ངོ་། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་མོང་བའི་ལུགས་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་
རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་
འདོད་པའི་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་
ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་སྡེ་དང་ཀུན་བདུས་ལས། མིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་
བཤད་པ་གང་ཞིག་ འོག་མིན་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་
བཞིན་བྱམས་གཞུང་གི་མཐའ་དཔྱད་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་
གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་སྡེའི་
ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱ་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
མོང་བའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། འབྲིང་
གི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲིང་དང་སྦྱོར་མོང་གི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིགས། ཆ་

བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་འདོད་པ་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་
དུ་སངས་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་
མེད་ན། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཛང་མི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཅིག་དང་པོ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཐུབ་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་འདོད་གཞུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
ཐུབ་ན། ཉགས་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་མེད་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱུ་ཅམ་ཡོད་པར་
སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པར་ཐལ།
བཤད་ཚུལ་དེ་གཞན་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་བའི་རྣམ་
ཅན་གྱི་དེ་འདྲའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་འདྲའི་སྤྱལ་སྤྱུ་མེད་པ་དེ་
ཀྱང་མཁྱེན་ཟླ་མའི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་
རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཟུར་བཀོལ་སྐབས་བརྒྱད་པ་ལྟར་ན་ཅུང་ཟད་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་པ་གནས་གཙང་
ལྷའི་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་གཙང་ལྷ་ལས་
འདས་ཏེ་དེའི་སྤྱིང་གི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བོང་དུ་བྲངས་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། སྟོན་པ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བརྒྱ་བདུན་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་ལུགས་ལ་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
པའི་ས་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་
དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱ་བསྐྱོམས་ནས་གང་

དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་ཆོས་ཅན།
འོག་མིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་གཞན་གྱི་འོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་སོགས་རོལ་ཅེད་ཀྱང་
མང་། །ཁ་ཅིག་གཞི་སྟོང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འོག་མིན་དང་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་
པའི་འོག་མིན་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཅག་གནས་པའི་མི་མཐེད་
གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་སྣ་མ་དེའི་འོག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འོག་མིན་
བྱི་མ་དེའི་འོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་འདྲ་གྲུབ་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། དེར་བཞུགས་པའི་ནམ་སྒྲ་གི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེའི་ལྷུང་བཟེད་དུ་མི་ཚུད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ཆོས་ཅན། ནམ་
མཁའི་ནང་དུ་མི་ཚུད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་འོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེའི་སྟེང་དུ་འདྲ་གྲུབ་
འོག་ཏུ་འདྲ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཟེར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོག་མིན་བྱི་མ་དེ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་མ་དེ་མ་
དག་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞི་སྟོང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འོག་མིན་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་དག་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཡོད་
པའི་བྱིར། ཁྱོད་རང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐོགས་མེད་བྱོན་དུས་ཀྱི་དགའ་
ལྡན་ཆོས་ཅན། མ་དག་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར། མདོར་གཞི་སྟོང་མེ་ཏོག་
གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་ཐ་སྟོང་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྤྱལ་སྤྱུའི་ཞིང་ཡིན་
ཀྱང་ལོངས་སྤྱུའི་ཞིང་མིན་པར་རྗེ་རེད་མདའ་བས་བཤད་པར་མ་ཟད། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པའི་གནས་ཡིན་པས་ཐག་བཅད་མི་སྣ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་དང་སྐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ། སྟོན་པ་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་བསྐྱལ་བ་འདི་དང་། སྐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་འདིར་སྟོན་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་གང་

ཞིག་དེ་ཐུན་མོང་བའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཏུ་དེ་བསྐྱལ་
 བ་འདིའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱིད་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེད་སྣང་བྱེད་དང་། རྒྱལ་
 པོ་རབ་གསལ་དང་ང་ལས་ཏུ་སོགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ང་ལས་ཏུ་དེ་བསྐྱལ་བ་འདིའི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མར་མར་བཀུར་བ་ནས་བགྲང་བའི་
 རྒྱལ་རབས་ལྟ་བུ་མན་ཆད་ཡིན་པར་གྲགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཅིང་གི་སྒྲ་རྟེན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ས་དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཅིང་གི་སྒྲ་
 རྟེན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
 བ། བསྐྱལ་བ་དཔག་ཅིང་གི་སྒྲ་རྟེན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་
 ཏུས་ན་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་ཅིང་པ། བགྲང་ཏུ་ཅིང་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། མཚུངས་པ་
 ཅིང་པ། གཞལ་ཏུ་ཅིང་པ། བརྗོད་ཏུ་ཅིང་པ་འདས་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་ཏུས་ན། ཞེས་པ་ནས།
 ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་ཅིས་
 བྱ་བ་འདི་ག་རྟོག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེ་མས་
 གྲུང་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ནི་ཐུབ་པ་རྣམ་སྣང་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱལ་
 བ་དབང་པོའི་རྟོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བར་
 ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་འོག་མིན་གྱི་རྣམ་སྣང་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་བར་
 བཤད་པ་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

སྟོན་སྒྲིང་འདིར་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཉོག་གི་བྱང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་ཐུབ་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྟོན་བྱ་མང་སྟེ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འདྲིན་སྟོན་དབུས་
ཐོག་མར་སྟོང་སྟོབས་དང་། །བར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཐ་མར་བཀའ་བྲིན་གྱིས། །མཉམ་མེད་
སྟོན་པ་ཉི་མའི་གཉེན་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་སྒྲིགས་བཅ་ངོས་ཤར་མངོན་སུམ་བཞིན། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་བའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲིང་འདིར་མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱར་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པར་མཚུངས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལོགས་ཅི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ནི་
གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རབ་དང་། བརྗོད་བྱ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཟབ་
མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དངོས་བསྟན་དུ་བྱས་པས་སྤུལ་དང་། བརྗོད་བྱ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་མཐའ་དག་སྤྲུལ་དོན་དུ་བསྟན་པས་གཙོ་བོ་དང་། གུ་ལོ་མ་པའི་
ཐར་བ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཉིད་དགོས་མཐར་ཐུག་དུ་བྱས་པས་གུ་ལོ་མ་པ་ཞེས་
འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེའི་དགོངས་འབྲེལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
ལྷ་སྐུབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་དང་། རྟོགས་སྤང་གི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟན་དང་། ཁ་ཆེ་མཆེ་
བའི་སྟེའི་གཞོན་འཛམས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་བཞི་ལ་ཤིང་རྟའི་
སྟོལ་འབྱེད་བཞིར་བོད་སྤྲ་རབས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་གང་ཞིག །རང་ལུགས་ལ་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཀྲལ་ཚུལ་དང་། སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་བཀྲལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གནས་
པའི་བྱིར། དང་པོ་ཐུབ་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཙོས་
ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་
སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དང་པོ་རིགས་ཆོགས་ཀྱིས་ལུ་མ་དོན་བཀྲལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྐབས་སུ་ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་
 ལ་ཕབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཚོགས་རྒྱག་ཡོད་དེ། ཅ་བཤེས་རབ། རིགས་པ་རྒྱག་
 ཅུ་བ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སྟེ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དང་། ཚྱོད་བསྟོག་སྟོང་
 ཉིད་བདུན་ཅུ་བ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དང་རྒྱག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱག་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཅ་བཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དངོས་སྣ་བའི་བསྟུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན། ཞིབ་
 མོ་རྣམ་འཐག་གིས་གཞན་སྟེ་བས་བདེན་དངོས་སྟུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བཅུ་རྒྱག་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན། ཚྱོད་བསྟོག་གིས་བདེན་མེད་ལ་དགག་སྟུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བས་བདེན་མེད་ལ་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་འཐད་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཐར་བ་ཐོབ་
 པའི་ཅ་བར་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་དང་སྐར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན། རིན་ཆེན་སྤེང་བས། དེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཅ་བར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་དང་སྐར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་གཞུང་གི་མ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་དགོས་
 གོ། ཚྱོད་བསྟོག་སོགས་ཆོས་ཅན། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་
 བསྟོག་ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དེའི་རབ་
 བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དེའི་བརྗོད་དོན་ལས་བརྗོད་དོན་འཕྲོས་
 པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སོགས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། དངོས་སྣ་བས། རྟོད་ཀྱིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དང་རང་
 ལུགས་སྟུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ཆོག་གིས་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཚྱོད་པ་དང་དེའི་ལན་སྟོན་པར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཀྱང་ལ་

ཡོད་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། རང་བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
སོགས་ཅོད་བསྐྱོག་གི་གཞུང་བྱང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱེད་བདུན་པ་
ལས། སྐྱུ་མ་ངེ་བཞིན་མི་ལམ་བཞིན། ཁྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ངེ་བཞིན་དུ། ཁྲི་བཞིན་སྐྱེ་དང་
དེ་བཞིན་གནས། ཁྲི་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པའང་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དངོས་སྐྱེ་
བས། མདོ་ལས་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་སོགས་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པའི་ལན་སྟོན་པར། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། ཁྲི་མན་པའམ་
མཉམ་དང་བྱད་པར་ཅན། ཁངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་སྟེད་དབང་གིས། གསུངས་ཀྱི་ཡང་
དག་དབང་གིས་མིན། ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་གཞུང་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཁྲི་ག་
གའི་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་ནི། ཆད་མ་གཞལ་བྱ་ཐེ་ཆོམ་དགོས་པ་བཞི། ཁྲི་བེ་དང་གྲུབ་
མཐའ་ཡན་ལག་རྟོག་གེ་བཞི། གཏན་པལ་ཅོད་པ་བཟོད་པ་སུན་འབྱེན་བཞི། ལྟར་སྟངས་
ཆོག་དོན་ལྟག་ཆོད་ཆར་གཅོད་བཞི། ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ། གཞན་ཕྱི་བས་དེ་དག་རྒྱ་མཆན་དུ་
བྱས་ནས་བདེན་དངོས་ཡོད་པར་སྟོང་འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆོག་
དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་དབྱ་མའི་རིགས་པ་རྣམས་
ལས་འོགས་སུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་ཀྱིས་བརྒྱད་སྟོང་བའི་དོན་བཀྲལ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ལས་ནི་སྟོམ་པ་དང་བཅས་དང་། རབ་དབྱེ་
རྟགས་དང་ལྷུང་བ་དང་། བན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བཟོད། ཅེས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་
ཆན་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེས་ནས་འགྲལ་བའི་ཕྱིར། དོན་ཆན་སོ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟེན་སྟོན་པ།
དབང་དུ་བྱ་བ་ཤེར་མདོ་གསུང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས། ལས་ནི་ཤེར་
བྱིན་ལ་སྟོན་ཚུལ། སྟོམ་པ་ནི་རྣམ་གཤེད་གི་རྟོག་པ་བཅུ་དང་འཛིན་སྟངས་འགྲལ་བའི་
ཡེ་ཤེས་བཅུ། རབ་དབྱེ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྟགས་ནི་བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་སྟོག་
པའི་རྟགས། ལྷུང་བ་ནི་ཤེར་བྱིན་སྟངས་ན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ། བན་ཡོན་ནི་ཤེར་བྱིན་འདྲི་

བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྟེ། སྒོམ་པ་བཅུ་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རེ་རེ་བྱས་པས་སོ་
གཉིས་སུ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་ཐ་མས་
བསྐྱུས་པར་བཤད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་བཅུ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་རྣམ་རྟོག་ མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་
མཚན་མར་སྤང་བའི་རྣམ་རྟོག་ མཚན་མ་འཁྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་ མཚན་སྤང་འཁྱུར་བའི་
རྣམ་རྟོག་ གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་རྟོག་ ཚུལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ ཚུལ་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་
རྟོག་ མངོན་ཞེན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་
གཞི་ནི་རིམ་བཞིན་ཀྱུན་གཞི་དང་། གཞུགས་སོགས་རྣམ་རིག་རྣམས་དང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་གནས་སྐབས་གཞན་ཏུ་འཁྱུར་
བ་དང་། མཚན་སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་གནས་སྐབས་གཞན་ཏུ་འཁྱུར་བ་དང་། དམ་པ་
དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དེ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང་། རང་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉན་
པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང་། ལྷ་ངན་རེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དེ་དང་། རྣམ་གཡེང་
གི་རྟོག་པ་བཅུ་རྣམས་ལ་བྱེད་དོ། །རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། དངོས་མེད་ཏུ་
རྟོག་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་གཡེང་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་དེ་དང་། སྒོ་
འདོགས་སུ་རྟོག་པའི་དེ་དང་། སྐྱར་འདེབས་སུ་རྟོག་པའི་དེ་དང་། གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་དེ་
དང་། ཐ་དད་ཏུ་རྟོག་པའི་དེ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པའི་དེ་དང་། བྱད་པར་ཏུ་རྟོག་པའི་
དེ་དང་། མིང་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་དོན་ཏུ་རྟོག་པའི་དེ་དང་། དོན་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མིང་
ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་གཡེང་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་བཞིན་
གདགས་གཞི་སྤང་བོ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། གདགས་ཆོས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་དབང་
མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་
རོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་བདེན་གྱི་ཏུ་འཛིན་
པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་འགག་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་བདེན་གྱི་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བདགས་པ་ཐོས་ཆེ་བཟོད་བྱའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་མ་འཁྲུལ་བར་
འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམིགས་ཆེ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ཚུལ་ལྟར་དེའི་མིང་དུ་
སྤང་བའི་སྒོ་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པའི་ནུས་རྟོག་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་
གང་ཟག་གི་བདག་དང་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་
དར་ཤིག་ལས། རྣམ་གཤམ་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་
གི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་
བརྒྱད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྒྲོམ་གཉིས་ཅ་འགྲེལ་
དུ་སྟོས། འདིའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་ཚུལ་དབྱས་མཐའ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། དེས་ན་
དབྱས་མཐའ་ལས་སྟོང་ཉིད་བརྒྱུ་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་
ཉིད་ལས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱ་ལས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
བདུན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་མཆོན་མ་བརྒྱའི་གཉིན་པོ་སྟོང་ཉིད་བརྒྱ་
བདུན་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་མང་པོ་སྤང་སྟེ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གསུམ་པ་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གཞི་དུ་འཛོམས་ཀྱིས་འབྲུམ་ཉི་མེ་མེ་བརྒྱད་
སྟོང་བ་གསུམ་ཀྱི་དོན་བཀའ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་གཅིག་གིས་
དེ་དག་གི་དོན་བཀའ་བའི་ཕྱིར། སྟོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྟོ། འབྲིང་དུ་
བསྟན་པའི་སྟོ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟོ་དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་
བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ལ་བཙུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཡུམ་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་
པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཆོག་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་དབང་ཚོན་ལ་ཡུམ་དོན་ཐམས་
ཅད་རྟེན་གང་གིས། འབྲས་བྱ་གང་གི་ཕྱིར། རྒྱ་གང་ལ། སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་བཞི་པོ་
དེར་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། སྟོ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རབ་འཕྱོར་
ཀྱི་ལེའུ་རྟོགས་པའི་བར་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཆོག་འབྲིང་ལ་དགའ་བའི་དབང་འབྲིང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་གཞུང་བྱ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ནས་མཐུག་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཆོག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའི་སྟོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཆོག་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་དབང་རྒྱལ་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཅིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་བའི་
 རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དེ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་
 དང་། རབ་འབྱོར་དང་བྱམས་པ་དང་རབ་འབྱོར་བཞི་དང་། སྤྱི་ཡང་དེ་བཞི་དང་། དེ་
 ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཉེ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་
 འཛོམས་ལས། སྤྱི་ཅིའི་བྱ་སྟོན་བར་བ་གསུངས་པའི་སྒྲུབས་བྱེ་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས། གང་གི་ཕྱིར་བཙོན་པ། ཅི་ལྟར་བཙོན་པ། ཚྭ་པ་པོའི་མཆན་ཉིད། དེའི་རབ་དབྱེ།
 བཙོན་པར་གདམས་པ། བཙོན་པའི་ཕན་ཡོན། དེའི་རབ་དབྱེ། བཤད་དོན་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་སྟེ་དོན་ཆན་བརྒྱད་དུ་བསྟན་ནས་སྟོན་བར་བ་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་པས་མཆོན་
 ཉེ། སྟོན་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་གཅིག་རེ་རེ་ནས་མདོ་མཆོམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ངོས་འཛིན་
 ཆོག་པར་སྤྲང་ཡང་དགོས་པ་རྒྱུང་བས་མ་བྲིས་སོ། །

བཞི་བ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་ཡུམ་སྟོར་དགའ་ལྡན་ལྟེ་དོན་བཀའ་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། དེ་དག་ཏུ་མདོན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲངས་གོ་རིམ་གསུམ་སྤྲས་པ་བྱེ་རབས་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུམ་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་
 བདུན་རྒྱུ་རིམ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ཉེ་ངོ་བོ་ངེས་
 པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཙམ་བའི་མདོ་ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་པ་སྟོར་དགའ་བྱེ་ཚུལ་གྲགས་ཆེ་
 ཞིང་། བཞིའམ་ལྟར་བྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་བསྟན་ན་འབུམ།
 ཉེ་ཁྱི་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ། བརྒྱད་སྟོང་བ་བཞིའམ། སྦྱད་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས་ལོགས་སུ་

བཀྲངས་ན་ལྷ་ཡོད་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བོད་སྐད་
རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་སྐྱུ་སྐྱུ་བཅུ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཚུལ། དེ་ལ་ཨར་
བྱང་ཡེས་ལྷག་ཆད་ཐ་སྟོད་ནོར་བའི་སྟོན་གསུམ་བཞེད་ཚུལ། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་དེ་
བཀག་ཚུལ་ནམས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་དུ་གྲགས་
པའི་འབྲེལ་བ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། མདོད་དང་སྐུར་བའི་འབྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་སྐུར་
བའི་འབྲེལ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་དང་སྐྱུ་རོན་
བཀྲལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་ཚོགས་
དང་། ལྷགས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱལ་ལ་མདོན་རྟོགས་སྟེ་བའི་རིམ་
པ་ནམས་རྒྱལ་གྱིས་བཀྲལ་བས། རྩེ་བཅུན་དང་སྐུ་སྐྱབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་འབྲེལ་
ཚུལ་གཉིས་འབྲེང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྩོ་ལྷོས་
མི་བདེ་པའི་མདོ་ལྟར་དུ་དཔལ་མགོན་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས་རིགས་ཚོགས་དུག་གི་སྐབས་སུ་དབྱ་
མ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་ལྟར་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
གྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟར་དུ་རྩེ་བཅུན་གྱིས་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་བཤད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་
དེའི་དྲང་ངེས་བྱེ་བའི་བྱིར། དང་པོ་མ་བྱལ་ན། དཔལ་མགོན་སྐུ་སྐྱབ་ཚོས་ཅན། རིགས་
ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབྱ་མ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་བྱེ་བར་ཐལ། བཞེད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་
ངེས་བྱེ་བ་གང་ཞིག །རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་བྱེ་བའི་བྱིར། །དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དོན་
དམ་བདེན་པ་ངེས་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞེད་བྱ་དོན་
ཀྱི་དྲང་ངེས་བྱེ་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ།
དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
དེ་རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་བྱེ་ཚུལ་གང་ཞིག དེས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་ཚོམ་
པ་པོའི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཚོས་ཅན། དབྱ་མ་བའི་དེ་བཤད་པར་ཐལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་

དུ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་
 ཞིག་རྒྱུ་ལྷ་མར། སྤ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་
 པ་སྤྲ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྤྲ་ཚོགས་སྐབས་སྤྱིང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷ་ཐོགས་འགྲེལ་
 དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་ཚོམ་པ་བོ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅམ་
 པའི་དྲང་ངེས་བཤད་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་དོན་
 མེད་པས་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་བྱེ་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། སྤྲས་ཟེན་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་
 དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་སྤྲས་ཟེན་སྤྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་
 བཤད་པ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་བྱེ་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེས་མདོ་སྤྲེ་རྒྱན་དང་
 འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ས་སྤེ་ལྷ་དང་སྤྲེ་མ་རྣམ་གཉིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་
 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་ཚོགས་
 རྒྱག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་རིགས་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཐ་སྟད་གྲུབ་པའམ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའམ་ག་
 ལས་འཇིགས་མེད་བསྟན་ནས་རིགས་ཚོགས་རྒྱག་གི་གྲངས་ངེས་འདོད་པ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། འཁྲུལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། གསེར་
 འཕྲེང་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རྗེའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེའི་རང་ལྷགས་
 ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་པོ་དེས། ཞེས་པ་ནས།
 རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི་ཅ་བཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ཚོད་བསྒྲིག་རིགས་པ་རྒྱག་
 ཅུ་བ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སྤྲེ་རྒྱག་ཏུ་རིགས་པ་མང་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྤྲེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཅ་
 ཤེའི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་རིགས་ཚོགས་རྒྱག་གི་གྲངས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཟེར་

ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འགྲེལ་བ་གང་ཞིག་ ཅ་བ་ཚོམ་
 པ་པོ་རང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རིགས་ཆོག་སྟེ་ལོ་གང་རུང་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་དབྱེད་མ་བཞི་བརྒྱ་བའི་ལུང་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྷན་ཀྱང་། ཉན་པ་
 བོ་དང་ཉན་བྱ་དང་། །སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་བྱིར། ལྷན་སྟེ།
 སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་སློབ་མའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཅ་ཤེའི་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཅ་ཤེའི་དོན་བཤད་ཚུལ་
 འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མཆོད་
 བཅོམ་བཤད་ཆོ་སྤྱོད་པ་མེད་དེ་དགག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་དེའི་ཉགས་སྒྲུབ་
 ཚུལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པར་བཤད་པ་སོགས་
 མང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་བྱུན་ལས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱད་སྟོང་བ་གསུང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་དུ་རང་རྒྱལ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཡིག་ཆར་དབང་དུ་བྱ་བ་འཁོར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་གཞིར་རང་རྒྱལ་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་འཁོར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་སྟོན་པ་བརྒྱ་ནི་སེམས་ཅམ་
 པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ས་བརྒྱའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམ་
 གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱ་དང་རིམ་བཞིན་སྤངས་གཉེན་སྦྱར་དགོས་ཟེར། འོ་ན། སྦྱར་འདེབས་
 གྱི་མཚན་མའི་རྣམ་གཡེང་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་བའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་
 སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོན་སྤངས་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྦྱར་འདེབས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བརྒྱ་
 བོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པས་ལྷན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།

འདྲོད་ན། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྩུ་བོ་གང་རུང་དང་འཛིན་སྐྱབས་འགལ་བའི་ལམ་
ཡིན་ན་དེས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒོམ་པ་བརྩུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། གསེར་
འཕྲེང་ལས། སྒོམ་པ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྩུའི་གཉེན་པོར་བརྩུ་དང་། ཞེས་སྒོམ་པ་
བརྩུ་དེ་བརྩུའི་གཉེན་པོ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དགོས་པར་མ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའི་དེ་བརྩུའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་བརྩུ་དང་། ཀུན་བདུས་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་མི་རུས་ཤིང་སྒྲོས་པས་ཆོག་
གོ། གཞན་ཡང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་ཐ་མ་བཞིའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆོལ་བ་བཞི་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞི་གང་རུང་ཡིན་ན།
འཕགས་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོལ་བཞིའི་ས་མཆོམས་ལམ་མ་
ཞུགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་
མཁྱེན་སྐྱབས་པའི་དོགས་གཅོད་ཚུལ་འཕྲོ་ལས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒོམ་པ་
བརྩུ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་འདྲོད་པ་ལྟར་གྱི་ས་བརྩུའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྩུ་
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དཔྱད།

ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྩུ་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཉེ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དང་པོ་
གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་སྤྱིའི་ཡིན་ཀྱང་ཐ་མ་བརྩུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྩུ་
ཀ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་
པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བརྩུའི་གཉེན་པོར་སྐྱབས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གདམས་ངག་བརྩུའི་དང་པོ་སྐྱབས་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་
པའི་མདོ་ཆོག་བྱང་སེམས་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྩུ་བོ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་རྣམ་

གཡང་གི་རྟོག་པ་བརྩ་དང་། དབྱ་མ་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བརྩའི་གཉེན་པོར་
བཤད་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བཤད་
དགོས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་ཆོག་དེ་དག་གཉེན་པོ་ལྷེས་དགོངས་
དང་། དབྱ་མ་པས་དེ་དག་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་
ལྟར་བྱངས་པའི་མདོ་འདི་ཐེག་བསྟུས་ཀྱང་བརྩས་དང་། མདོ་ཐེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ། བརྒྱད་
སྟོང་དོན་བསྟུས། དག་ལྟན་ནམས་སུ་ནམ་གཡང་གི་རྟོག་པ་བརྩའི་གཉེན་པོར་བཀའ་
ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་པ་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བརྩ་
ནི། བྱང་སེམས་ཉིད་ཡོད་བཞིན་ཏུ། ཞེས་སོགས་མདོ་ཆོན་བརྩའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ཏུ་འཛིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་བརྩ་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བརྩ་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གཉིས་སྒྲིང་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱད་སྒྲིང་དོན་བསྟུས་
ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། གཉིས་སྒྲིང་དེ་སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་འདོད་ཀྱང་ལྷགས་
འདིར་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་དེ་མི་རྟག་
པ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་ཡིན་ན།
མི་རྟག་པ་སྤྱོད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ། འདོད་ན། བདེན་
པར་བྱབ་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། དེ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སངས་འཕགས་ཡིན་ན། སངས་འཕགས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། དེ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་

ཐལ། མི་རྟག་པ་སྤྱོད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་
 རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་རེ། དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དེ་དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས་
 སྟོང་ཉིད་བཤད་པར་ཐལ། དོན་ཆོན་སོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་
 གི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བརྒྱུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟོང་
 གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡང་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟོང་
 གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བཤད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་སྟོང་
 གི་བདེན་མེད་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཟེར་རམ་དཔྱད། གཞན་ཡང་།
 དེར་སྟོང་ཉིད་བཤད་ཆེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟེགས་ཚུལ་ལྟར་
 ཏུ་བཤད་མ་བཤད་སོགས་སྟོན་ཅང་ཡང་འདི་ནི་དཔྱད་པའི་སྟོན་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེར་མདོའི་སྤྱིང་གཞི་དེ་སྟོན་དང་པོའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་
 ཆར་སྤྱིང་གཞི་ནས་བཙོན་པར་བྱའོ་བར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ།
 གསེར་འཕྲེང་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས་བཙོན་པར་བྱ་བའི་བར་གྱིས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་མའི་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཏུ་བའི་གདུལ་བྱ་
 འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། ཉི་མའི་རིལ་པོའི་ཆེད་ཏུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མའི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་རྟོན་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གྱི་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་སྟོན་གསུམ་གའི་ཆེད་ཏུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་

པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དབང་རྩོད་སོགས་སྤྱི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁུབ་
 རྟེ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཆོག་བསྟུས་འབྲིང་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཆོག་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། མ་གྲུབ་རྟེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གདུལ་བྱ་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུང་བར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་ཡུམ་དོན་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཡུམ་དོན་མགོ་སྟོས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོས་པ་དང་། ཡོངས་
 རྒྱུགས་དྲངས་པས་གོ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱེད་པར་གསེར་འབྲེད་དང་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་རྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྟོན་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ཡུམ་དོན་མགོ་སྟོས་པས་གོ་བྱས་ལ་རྣམ་པར་སྟོས་པས་གོ་མི་བྱས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་བཙུང་བྱ་མང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛུམས་དེ་སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་གྱིས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མཛད་པའི་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་
 འགྲེལ་ལས་ཞེས་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱ་མར་བགལ་བ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་
 དུ་བཤད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེར་དེ་ལྟར་
 བགལ་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་རྟེ། གསེར་འབྲེད་ལས།
 མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ནི། ཉི་མའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ཁྱ་སྐྱབ་གྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དྲངས་ནས་

འཆད་པས་དེའི་ལྷགས་དང་འགལ་བ་སྤྱི་མི་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཚོད་གཟུང་དཀའ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་གི་བཤད་ཚོད་ནི་རྣམ་
རིག་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེར་གྲགས་ཤིང་གྲགས་པ་ལྟར་ཡང་
སྤང་ཞེས་ཟུར་བུ་མཛད་ལུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་
འགྲེལ་དུ། སྦྱོང་པའི་ཆ་ལ་སྦྱོན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་
ངེས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཉི་མའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱིས་
ཡུམ་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་ཆོག་གསལ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་རིན་
པོ་ཆེས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་བཞེན་ནས་རྣམ་པར་བཀོལ། ཞེས་པའི་དོན་
བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རང་ཉིད་
མདོའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་མཁན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགན་ལྷ་མེད་པའི་པཎ་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཡུམ་
གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ལྟ་བུ་ཐ་མའི་འགྲེལ་བར་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ཞི་འཛོའི་
བཤད་ཡམ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཞི་འཛོའི་དབྱིག་གཉེན་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱོན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཞི་འཛོའི་འཕགས་གྲོལ་གྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འཕགས་གྲོལ་དབྱིག་གཉེན་
ཀྱི་རང་མཁས་ཀྱི་སྟོབ་མ་བཞིའི་ཡ་གྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཞི་འཛོའི་སྟོན་ནས་
འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབུ་མ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་བུ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་འཛོམས་མཁན་པོ་རང་གི་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིའི་ཆེ་
ཆད་ནི་ལོ་བརྒྱ་བྱབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་འཛོའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ནས། དེ་དེ་ལྟར་བྱ་
བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ལོ་གཉིས་སྟོང་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ།
རྗེ་ཀླ་འདི་དང་འགལ་བར་བསམ་པ་ཤིང་རྒྱུ་ཉིའི་བསམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཀག་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནོད་འཛོམས་མཁན་པོས་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུའི་དང་པོ་དགུ་བསྟན་
པ་གནས་དུས་བཙུ་བ་འགྲིབ་དུས་དང་ལྟ་བུ་ཐ་མ་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཞི་འཛོའི་སྟོན་

མ་ལྷ་གནས་དུས་བྱི་མ་ལྷ་འགྲིབ་དུས་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་བཞེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གནོད་འཛོམས་ཆེ་བར། ཞེས་པ་ནས། འདིའི་རང་ལུགས་དང་མན་
ངག་རྗེས་འབྲང་མཐུན་ལ། རྒྱུ་བས་ཀྱང་ལོ་ལྷ་སྟོང་གནས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་ཏེ། ཀྱང་སྒྲུའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་
སྟོང་ལས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ནི་གནས་པ་དང་། ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ནི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཡིན་
པས་དེ་གནས་དུས་ལ་མི་བཟང་དོ། །དེས་ན་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ནི་དེ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ལ་
མི་ཟེར་གྱི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཙམ་ལའོ། །ཞེས་འདོད་ལ་དེ་ཡང་ཞི་འཛོའི་བཞེད་པ་སྟེ། ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་གྱང་ཐང་རྗེས་བཀག་པ་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆན་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་ ཞི་འཛོ་
ལྷ་བརྒྱ་བ་བྱི་མ་ལྷ་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་འདོད་ལ། གནོད་འཛོམས་མཁན་པོ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་
པའི་ལེའུ་ལ་འདོད་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་རྩ་བའི་མདོས་ལྷ་བརྒྱ་
ཐ་མའི་ཆེ་བསྟན་པ་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ རྟགས་ཙམ་འཛིན་
པའི་ཆེ་བསྟན་པ་དར་བར་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ཏེ་
དགོངས་པ་འཛོལ་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གནོད་འཛོམས་མཁན་པོས་ཞི་འཛོལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་ཐུབ་པར་
ཐལ། དེས་དེ་བཀག་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ལེའུ་བརྒྱའི་ལྷ་མ་ལྷ་
གནས་དུས་དང་བྱི་མ་ལྷ་འགྲིབ་དུས་ཞེས་པ་ཆོག་ཙམ་ལ་རྩོད་པར་ཐལ། བྱི་མ་ལྷ་ཡང་
གནས་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀག་པ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ དེས་ཞི་འཛོལ་མི་གནོད་
པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དེ་ལྟར་སོགས་གོང་གི་ལུང་དེའི་བྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། ཞི་འཛོམས་བྱི་མ་ལྷ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནས་དུས་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ཀྱི་སྒྱིར་
བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གོང་གི་གསེར་འཕྲེང་གི་ལུང་
དེའི་ཙམ་སྒྲུའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིག་ཆར་ཞི་འཛོའི་སྟོན་ནས་འཕགས་
གྲོལ་སོགས་ཀྱིས་བྱི་དོན་མེད་པའི་དབུ་མ་བཤད་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་

ཐལ། འཕགས་སེང་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གསུམ་ག་ཞི་འཛོའི་སློབ་མ་ཡིན་པར་
རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག་ ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་སློམ་རིམ་
གསུམ་དང་། འཕགས་སེང་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ཨ་བྱ་ཀླ་ར་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཞི་འཛོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ་ཞེས་སྟོང་
ཐུན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ འཕགས་གྲོལ་ཞི་འཛོའི་སློབ་མ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་ནི་འཕགས་གྲོལ་དང་། བཅུན་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་། མཚོག་གི་
སྡེ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་དང་། ཞི་འཛོའི་ལ་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པར་ལམ་མཚོག་སྟོ་འབྱེད་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།
ཞི་འཛོའི་དགུང་ལོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚོག་པར་བཞུགས་པར་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱེད་དགོས།

གཞན་ཡང་། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ཡུམ་གྱི་མདོར། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་། །རྩ་བ་ནི་རྩ་བས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་དབུ་སེམས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་
དེའི་དོན་བཤད་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་དེ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དེ་དང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་དེས་
སྟོང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག་ དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་
མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་
བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་
རྩ་བ་རྩ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མིག་བདེན་སྟོང་དེ་མིག་བདེན་བྱུང་དང་མིག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་
ཐུས་ཟིན་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱན་བཏགས་དང་རྣམ་བཏགས་
ཀྱི་མིག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་

དང་ནམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱོད་
 སྟོང་ཉིད་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དེ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་
 ཉིད་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ལ་དབྱེས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་དང་། སེམས་ཅམ་
 པ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་རང་སྐྱེས་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྒྲུབ་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་གཞོད་འཛོམས་མཁན་པོའི་རང་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རང་ལྷགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 མིག་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོར་མིག་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་དབྱེས་སེམས་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གཞོད་འཛོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི།
 ཞེས་པ་ནས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་རིག་པའི་དོན་བརྗོད་
 བྱ་རྒྱུ་ཕྱིན་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
 གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྒྲུང་སྔ་མ་ནི་ཀུན་བཏགས་
 དང་ཕྱི་མ་ནི་ནམ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
 རོན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
 བ། དེ་དག་གིས་རིགས་ངོའི་དོན་དམ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིག་ཆར། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་པས་
 དབྱེས་སེམས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞོད་འཛོམས་རང་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
 འཐད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་
 ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་སོང་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་
 ལྟར་སོང་བ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་

ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་དེའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གང་ཞིག་སྟོང་ཚུལ་དེ་གངས་
 ཅན་གྱིས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་དང་ཚ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་
 གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་གཞན་སྟོང་དུ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྟོང་
 ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞོད་འཛོམས་རང་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་བཀག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་འབྲའི་
 བཤད་ཚུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱང་དེས་དེ་
 གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྒྲིན་བཟོད་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྷ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
 གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞོད་འཛོམས་དང་
 གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་མིག་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་འདྲིལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་
 དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིག་ཆར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་
 བཤད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་ཟེར་རྒྱུ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་ཞེས་བྲིས་ནོར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རོ་ནང་དོལ་བུ་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་གཞན་
 སྟོང་སྒྲ་བ་དག་ཅེས་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་རྒྱས་པར་བཀག་ཅེས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དེར་གཞོད་འཛོམས་མཁན་པོའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཀག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྟོད་ལྟར་གངས་ཅན་བྱས་ཀྱང་གཞོད་
 འཛོམས་མཁན་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོལ་བུ་བས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞི་དང་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
 གང་གིས་སྟོང་བའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་མིང་ཅམ་མཐུན་ཀྱང་དོན་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པར་
 གསེར་འཕྲེང་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་

ཟེ། གཞོན་འཛེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པར་ཐལ། ཡིག་
 ཆར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་སྟེ་འགག་ཀྱན་ཉོན་དང་ནམ་བུ་བདེན་མེད་སྐབས་སུ་ཅ་
 ཤེས་བྲངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞོན་འཛེམས་མཁན་པོས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཏགས་བཅོས་ཚུལ་པ་པོས་རང་གི་
 བཤད་ཆོད་ལྟར་དུ་ཁས་སྐྱབས་མི་དགོས་ཀྱང་འདིར་ཁས་སྐྱབས་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་
 བྱས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆན་
 འབྲེལ་ལས། དེ་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་དམ་
 སྟུམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིག་ཚུལ་
 ལ། དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དབྱད་ཚུལ་ལྟར་
 དུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིག་ཚུལ་དང་། དབུ་མེམས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་མེད་ཚུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 འཛིག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་གྱི་དོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། གཞོན་འཛེམས་མཁན་པོ་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་གྱི་དོར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་།
 སྤྱི་མཐུན་དོན་དམ་དེར་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་བྱིར། ཟུར་སྤྱི་མཐུན་ཐལ། ལེགས་བཤད་
 སྟེང་པོ་ལས། གཞོན་འཛེམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གཞོན་
 འཛེམས་མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་དུ་
 ཁས་སྐྱབས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཞན་དབང་ཡོངས་
 གྲུབ་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་བཀག་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་དེ་དབྱིག་
 གཉེན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་
 ལས། མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་

ཡུལ་ཅན་ངོ་ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་
དོན་དམ་པར་འདོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགག་པ་དུ་མ་བཟོད་པས་ཤེས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་
གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དབང་
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་བཀག་པའི་ཕྱིར་
དང་། དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་བཅུན་པའི་ཉི་མེད་རྣམས་
འགྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། སྐབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉིན་པོར་
མི་འཆད་ཅིང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱིས་དབྱིག་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་
དང་། རྒྱལ་སྐས་ཞེ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་མདོ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་
མི་གཏོང་བའི་སེམས་དཔའ་མ་བཟངས་ཀྱང་། མདོ་ན་མེད་པ་སྟོགས་བརྒྱ་བསྟོམས་པའི་
སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་བཟངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཆོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ལས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་དང་མི་གཅང་བའི་འདུ་ཤེས་དགྲ་བཤད་ཅིང་
དེ་དག་ནི་གཞན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛེམས་
དེ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་པར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་ཟེར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་
དུ་ཡང་ཉི་མེད་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབྱིག་གཉིན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དེ་ཉི་མེད་

གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་རྒྱ་གར་བ་སྤྱི་ལའང་མ་གྲགས་
 པ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་སྤྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ན་རེ། མཁས་
 པ་དུ་མས་མདོ་སྟུང་པ་ཡུམ་སྟོར་དགུའི་བསྟུས་པའི་བསྟུས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། གསེར་འཕྲིང་ལས། བྱད་པར་དུ་སྟུང་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་སོ་སོར་བཟངས་པ་ནི་
 སྟེགས་བམ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལ་ལེའུ་གྲ་བདུན་
 ཡོད་པའི་གྲ་བཞི་བ་ནི་སྟུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བ་འབྲིང་གི་
 འབྲིང་དུ་བྱས་ནས་སྟུང་པ་བསྟུས་པའི་བསྟུས་པར་བྱས་པ་ཡང་ནོར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བའི་ལེའུར་གཏོགས་པའི་སྟུང་པ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྟུང་པ་ལ་དེའི་ལེའུར་གཏོགས་མ་གཏོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོ་
 རྒྱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྟེ་དང་དཔལ་བཅེགས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞིར་བཞག་པའི་སྟུང་པ་དེ་རིམ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ལ་ལྷར་བྱ་ཆེ་དེ་
 ལས་ལོགས་སྤྱི་བཟངས་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
 འཕྲིང་ལས། མདོ་དང་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་གཉིས་དང་བསྟན་ན་འདིའི་ཅ་བའི་མདོ་
 བཞིའམ་ལྷ་རུ་གསལ་ལོ། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེའི་ལེའུ་གྲ་བཞི་བ་
 ཡིན་ཀྱང་ལེའུ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཆང་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལ་ཅིག་ ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ན། རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ཡིན་པས་
 རྩལ་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་རུང་གི་མདོ་
 ཡིན་པས་རྩལ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་རྩལ་ན། རྩལ་པར་ཐལ། གསེར་
 འཕྲིང་ལས། དེས་ན་རྒྱན་འདིས་བསྟན་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་དང་སྐྱར་རུང་
 ཡོད་པའི་མདོ་ནམས་ནི་འདིའི་ཅ་བའི་མདོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས། ལ་ཅིག་ མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་ཐོག་མ་ཐོགས་མེད་ནས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་འགྲེལ་གྱི་
 ཐོག་མ་ཐོགས་མེད་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལ་ཅིག་མ་རྩལ་ཟེར་ཡང་། མ་གྲུབ་པ་ལོ་

ན་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱ་ལྟེ་ལ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་པམ་མགོན་ལ་གསན་ནས་
ནི། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་
ལ་བྱེད་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་
སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱ་ཀྱི་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་
བཅོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀས་མདོ་འབྲེལ་མཛད་ཀྱང་རྒྱ་དང་མ་སྦྱར་བ་
གང་ཞིག་མདོ་རྒྱ་སྦྱར་བའི་ཐོག་མ་འཕགས་གོལ་ནས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀས་རྒྱ་དང་མ་སྦྱར་བར་མདོ་
ཉི་ཆོ་བཀལ་བར་གྲགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་འཕགས་གོལ་ལ་པར་སྤྱོད་རང་མཁས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
འབྲེང་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་དང་པོར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བའི་སྟོབ་ནི་འཕགས་
པས་བཏོད་པར་མདོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མདོ་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ཆོག་དངོས་སུ་བྲངས་ནས་འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་དུ་
སྦྱར་བ་དེ་མདོ་རྒྱ་སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེར་སྤྱོད་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཆོས་ཅན།
དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་ཐལ། མདོ་རྒྱ་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྦྱར་བཤད་པའི་མཛོད་
ཀྱི་ལྷེ་མིག་ལ་མདོ་ཆོག་དངོས་སུ་བྲངས་པ་མི་སྣང་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མདོ་ཆོག་དངོས་སུ་བྲངས་ནས་སམ་མ་བྲངས་ཀྱང་དོན་ཆོན་སོ་སོར་བཅད་ནས་མདོན་
རྟོགས་དང་སྦྱར་བ་དེ་དེའི་དོན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། སྦྱད་པའི་
དོན་ཆོན་རྣམས་སོ་སོར་བཅད་ནས་མདོན་རྟོགས་དང་སྦྱར་བས་མདོ་སྦྱར་ལ་བགྲངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། མདོན་རྟོགས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་ཉེར་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་འབྲེལ་དུ་གྲགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲམ་ཁྱིམ་དོན་བསྟུན་སྟོན་མེ། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱུད་གྱིས་མཐུན་པར་

བསྟན་པ། མདོད་གྱི་ལྷ་མིག་རྣམས་རྒྱ་འགྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་པ་རྒྱུ་ཞིང་ནང་དུ་བོད་ཆོག་དུ་མ་སྤང་། གཉིས་པར་མདོའི་སྤང་གཞི་དང་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བཟོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བོད་གྱི་ལོ་ཙྰ་བའི་གཞུང་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མེ་དངས་པ་སོགས་དང་། གསུམ་པའི་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་ཚུལ་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་འགའ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བཞི་བ་ལ་གསེར་འཕྲེང་དུ་སྦྱབ་བྱེད་མ་བཞོད་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་གསེར་འཕྲེང་དུ་སྦྱོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཁྲུངས་དངོས་སུ་དངས་ནས་དང་ངེས་བྱེ་བར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ཁྲུངས་དངོས་སུ་དངས་ནས་དང་ངེས་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲིས་ལན་དང་དང་ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལུ་རྣམས་དངས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་གྱུ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་མདོའི་ཁྲུངས་དངོས་སུ་སྦྱོས་ནས་དང་ངེས་བྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མདོའི་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་ནི་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དཔལ་མགོན་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་བསམ་ངོར་དབུ་མ་བའི་དང་ངེས་བྱེ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་བསམ་ངོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བའི་དང་ངེས་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཉགས་སྟེ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ངོར་དབུ་མ་བའི་དང་ངེས་བྱེ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བསམ་ངོར་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཙན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དང་ངེས་བྱེ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་དེའི་དང་ངེས་བྱེ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དང་ངེས་བྱེ་བས་དང་ངེས་བྱེ་བའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། འདི་ནི་དང་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་དང་ངེས་

འབྲེད་སྐབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དགོངས་འབྲེལ་ལྟར་གྱི་བྲང་ངེས་འཐད་པར་
སྐབ་པའི་རིགས་པ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་སྐབ་བདེན་སྐབ་ཏུ་
སྐབ་བྲེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། མཐར་གཏུགས་ན་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་འབྲེད་པར་ལྷང་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་འབྲེད་པར་ལྷང་བསྟན་པའི་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཡོངས་སྐབ་བདེན་སྐབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། མཆན་
ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་སྐབ་མ་སྐབ་ཀྱི་བྲད་པར་སྐྱེ་བའི་མདོ་ངེས་དོན་ཏུ་བཀྲལ་བའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་བདེན་མེད་ཏུ་མདོན་སུམ་ཏུ་
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
སློབ་བྱ་མང་སྟེ་ཡི་གས་མི་ལང་ངོ། །རྗེད་བྲེད་གསར་བའི་མེ་ལོང་ངོས། །ཡུམ་དོན་མཁས་
པས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། །འཆར་བའི་ངོ་མཆར་གཟིགས་མོ་འདིས། །སློབ་གསར་སྟེག་མོ་ཀུན་
དགར་བྱོས། །

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་བའི་རྒྱན་མེ་ལས་ཤིང་རྟེན་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་སྐྱོར་བཀྲགས་ས། །

ཤིང་རྟེན་ལྡན་འབྲེད།

གསུང་རབ་སྟིང་བོ་ཡུམ་དོན་འོ་མའི་མཚོ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་རི་བོས་བསྐབས་
སྟེས་བཅུད། །ཡང་དག་བསྟན་པའི་སྟོག་ཏུ་སྟེར་མཁས་པ། །རྣམ་གསུམ་ཤིང་རྟེན་ཐོར་
སྟིང་ནས་འདུད། །དེ་ལྟར་གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་
ཟད་བཤད་ཟིན་ནས། །སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཞུང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་
དང་བཅས་པ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་དེས་དོན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
མཆིན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྩེའི་དགོངས་དོན་བཞིན་ཏུ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་
ལ་གསུམ། མཚན་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཚུག་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་
དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་གོ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་ཏུ། ནས། བྱི་རྟེན་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་
ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ་
གོ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉིད་འགོད་
པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚོད་པར་བརྟེན་ཅིང་བཤད་
པར་དམ་བཅའ་བ། འབྲེལ་བ་རྩིས་རིགས་པར་སྐྱབ་པ། །ཁེངས་སྦྱངས་ཤིང་སྟོབ་སྟེ་བའི་
རྒྱ་མཚན། འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ས་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །དེའི་
རྒྱ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དག །ཀྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བར་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱིར་གྲུས་
ཕྱག་འཆལ། །ཞེས་བྱུང་། དོན་ནི། །སྟོབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་བོ་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་
བཅོས་རྩིས་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་བསྟོན་ཕྱག་མཛད་

པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་དེ་ཤིང་ཕྱིན་གསུམ་མམ་
 ཡུམ་གསུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་བཀལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཚྭ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་གྲས་པས་སམ་ཡིད་རབ་དུ་དང་
 བས་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དོན་གྱི་དགོས་
 པ་བསྟན་བཅོས་ཚྭ་པའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་ཚྭ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་
 དགོས་པ་དམ་པའི་ལྷགས་སྒོལ་ལྟར་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 གྱིས་རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ཕྱིན་ཡང་དམ་པའི་འདོད་
 བྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
 རྣམས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པས་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་བ་
 ཡིན་ཏེ། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲིང་ལས། རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ནི་དོན་ཅམ་ཞིག་དབྱེ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཆེགས་བཅད་འདིས་འབྲེལ་བའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའང་བསྟན་ཏེ། དེའི་
 རྒྱན་ཞེས་པས་མདོ་རྒྱན་བཟོད་བྱ་དང་བཅས་པ་བཟོད་བྱར་དངོས་སུ་བསྟན། ཀུན་གྱི་
 རྒྱན་དུ་འཇུག་བར་ནི། ཞེས་པས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན། ཤེས་རབ་ས་རོལ་ཕྱིན། ཞེས་པས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཐོབ་
 འཇུག་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཤིང་ཕྱིན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་སུ་
 དངོས་སུ་བསྟན། དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་དང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱབ་པའི་
 འབྲེལ་བའི་རང་ལྟོག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲིང་ལས། ཆེགས་སུ་བཅད་པ་
 འདི་ནི་འབྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་བཟོད་བྱ་དང་། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་། འབྲེལ་
 བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་དང་རྟེན་བ་
 གསུམ་པ་དང་དང་པོས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པའམ། དགོས་པ་
 གཉིས་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་ནི་ཤུགས་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་ཤིང་འབྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ཚྭ་རིགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་ཁྱེན་སློབ་དཔོན་
སྤྱི་མའི་མན་ངག་དང་ལྷན་ཚུལ། རང་གི་ཁྱེན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་ལྷན་ཚུལ། དེས་ན་འགྲེལ་བ་ཚྭ་རིགས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་ཚུལ་ནི། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱང་ཆགས་
མཛད། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སློབ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་ཕམ་མགོན་ལ་གསན་ནས་ནི། །བསྟན་
བཅས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་བྱང་། རྒྱ་རྒྱུད་ལཱའི་འགྲོ་བ་ལ་བཅེ་བའི་བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་སྤྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སློབ་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་རྣམ་བཤད་མཛད་དེ། རང་གི་སློབ་དབྱེད་པ་ཁོ་ནས་
མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བཅུ་ན་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ལས་དེའི་ཆོག་དོན་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་གསན་
ཏེ་བསམ་སྒྲོམ་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་མཛད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འདིའི་ཡུམ་འགྲེལ་
ལ་ཉི་མེད་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཟེར་བ་བརྟག་བྱའི་གནས་སུ་གསེར་འཕྲེང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། འགྲོ་དོན་ཅ་ལག་དབྱིག་གི་གཉེན།
རང་གི་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས། །ཤེས་བྱ་རང་གི་ཡིན་པ་ལ། །ཡང་དག་བརྟེན་ནས་རྣམ་
པར་བཀོལ། །ཞེས་བྱང་། འགྲོ་བའི་འདོད་དོན་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་བསྟན་
ནས་འདོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཅ་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉི་མེད་
གཞུང་འགྲེལ་ཏུ་ཡུམ་དོན་རྣམ་པར་བཀྲལ་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་མོས་པ་གཙོ་
བོར་བྱེད་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཤེས་བྱ་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅམ་དང་སེམས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲལ་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་གཉིས་ཀས་ཡུམ་དོན་སེམས་ཅམ་ཏུ་བཀྲལ་ཏེ།
ཐོགས་མེད་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་དང་
འཆོམ་པར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བར་ཆོག་གསལ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་བྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་
ཡི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་། དེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། །དབུ་མར་གནས་
པའི་སྒོས་རྣམ་བྱེ། །ཞེས་བྱུང་། འདས་ལམ་ཐོབ་པས་འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་
རྣམ་གྲོལ་སྒྲེས་མདོ་རྒྱན་གཉིས་ཀ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་ཉི་ཁྲི་སྤང་བར་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་
པར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་གྱིས་ཡུམ་ལ་འགྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་རིག་
ཙམ་གྱི་གཞུང་བཞིན་དུ་བཀྲལ་བས་སམ། སྐབས་ཀྱི་དོན་མདོན་རྟོགས་དང་མ་སྦྱར་ཞིང་
རྣམ་རིག་ལ་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཡུམ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་
ནས། མདོ་དང་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་དོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྷགས་སུ་གནས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྒོས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་བཅད་འདིའི་རྒྱུ་བ་ཐ་མ་ལ་
འཇུར་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དབུ་མར་གནས་པའི་སྒོས་ཞེས་པའི་བསྒྱུར་ལྟར་ན།
ཆོགས་སྤྲེལ་མའི། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་ལ་ཟུར་བ་མཛད་པ་དང་། གཟུ་བོར་གནས་པའི་
སྒོས་ཞེས་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མོས་པ་གཙོར་བྱེད་ལ་ཟུར་བ་མཛད་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་བ་བཅུན་པས་རྣམ་བཤད་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡི་འོག་དུ་རྣམ་གྲོལ་སྒྲེ། དད་པའི་
ས་ལ་གནས་པ་ཡིས། །བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་པར། །རང་དང་རྗེས་མཐུན་རྣམ་
བཤད་བྱས། །ཞེས་བྱུང་། དད་པའི་ས་ཆོགས་ལམ་ཕལ་བ་ལ་གནས་པའི་བཅུན་པ་གྲོལ་
སྒྲེས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། །བསྟན་བཅོས་
མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ཆང་བར་མ་རྟེན་པར་རང་གིས་ངེ་ལྟར་རྟེན་
པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གསེར་འཕྲེང་ལས།
ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་བཅུན་པ་གྲོལ་སྒྲེ་དང་མིང་མཐུན་པ་གཅིག་གས། འཕགས་པའི་
སྒོལ་མར་གྲགས་པའི་བཅུན་པའི་ཡིན་པ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱན་སྤང་དུ་སྦྱང་གཞི་དང་ཅེ་
མོའི་ཀྱན་དུ་རྒྱ་སྒྲེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཅུན་པའི་བཤད་པ་དངས་པ་རྣམས་འདི་ལ་མི་སྤང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་བཞིའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ལ། ཁྱད་གྱིས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་བ་འདི་ཀྱན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་གང་ལས་རྟོགས་

ཤེ་ན། མཁས་པ་བཞིའི་བཤད་པ་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་ཡོད་དམ་
ཞེ་ན། ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའི་འགྲེལ་སྒྲིག་ཚུལ་གཉིས་ལས་སྤྲོ་མ་གསེར་འཕྲེང་དང་། ཕྱི་མ་
ནམ་བཤད་ལས་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། གསེར་སྤིང་བའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བཤད་པ་
དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་རྒྱབ་པའི་བཤད་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོའི་འཇམ་པོའི་བཤད་པ་
ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་དོན་གསལ་བྱིན་གྱིས་སོགས་སྤྱི་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཚུལ་
ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྤྲང་བྱས་ཤིང་། །འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་མ་རྟོན་པའི། །བསྟན་བཅོས་
མཐའ་དག་འདི་དེ་ལྟར། རྟོན་པ་གང་དེ་ཡ་མཆོན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། སྤྲང་བཤད་པ་ལྟར་
མཁས་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་རྟོན་ཅིང་། དབྱིག་གཉེན་བཙུན་པ་གཉིས་དང་ཐོགས་མེད་
གྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མ་རྟོན་པའི་ཡུམ་དང་རྒྱན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་བདག་
གིས་རྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡ་མཆོན་ཞེས་དགའ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་འགྲེལ་བ་ཚོམ་རིགས་པར་སྒྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟས་ཤིན་ཏུ་རྟོན་
དགའ་བ། །ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་ཅི་ཞིག་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དབང་གིས་རྟོན་པ་ནི། །མཁས་
པ་ནམས་གྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། སང་བཟང་བདག་ནི་སྤྲང་བཤད་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་རྟོན་པར་དགའ་བའི་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོའི་
ལམ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་རང་གི་སྟེས་དབང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
ཚང་བར་རྟོན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་ཚོམ་རིགས་ཤིང་བདག་གི་གཞུང་འདི་ལ་
བྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་འདུག་པར་
རིགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁེངས་སྤྲང་ས་ཤིང་སྟོན་བསྟེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ནི། །སྟོན་ཡུལ་མིན་ཡང་བསོད་ནམས་དག །བསྒྱབ་དང་མཐུན་བྱིར་རང་
གཞན་ལ། །པན་གདགས་འདོད་པས་སྟོན་བསྟེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་
བདག་གི་སྟོན་སྟོན་ཡུལ་མིན་ཀྱང་འགྲེལ་བ་བརྒྱམས་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་
སྒྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གཞན་ལ་ཕན་

གདགས་པར་འོས་པའི་ལྷག་བསམ་དག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བ་ཚུམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱོར་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་དགོས་
སོགས་ཆོས་བཞི་ཤེར་འབྱུང་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཆོག་གསལ་དུ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་སྐྱའི་བཅོད་བྱ་བྱ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
པ་དང་དོན་གྱི་བཅོད་བྱ་བྱལ་བ་སྦྱོད་མ། ཅ་བའི་དོན་ལེགས་པར་བསྟན་པ་དགོས་པ།
གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བྱ་དུ་བྱལ་བ་ཉིད་དགོས་ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་ནས། ཤེར་འབྱུང་
ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིད་དགོས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་འཛོག་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད། ཅ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གཅིག་སྤྱད་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། ཅ་བའི་ཉིད་དགོས་འོག་དུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀག་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་གྱི་གཞན་ལུགས་བཀག་ཚུལ་འདི་སྤྲུལ་པར་ལུགས་བཞག་
ཚུལ་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལ་ནང་འགལ་གྱི་ཁྱར་འོང་བའི་ཕྱིར།
མ་བྱལ་ན། བྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་
ཆོས་ཅན། ཅ་བའི་ཉིད་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་བ་གཅིག་སྤྱད་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལུགས་བཞག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཅ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་བརྒྱམས་པ་དང་དོན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་གང་
ཞེག །འགྲེལ་བ་བརྒྱམས་པ་འགྲེལ་བ་བརྒྱམས་པའི་དགོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
འགྲེལ་བ་གཅིག་སྤྱལ་བ་ཉེན་ནས་ནམ་མཁུན་ཐོབ་མི་རུས་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། འགྲེལ་
བ་གཅིག་སྤྱལ་ནམ་མཁུན་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགྲེལ་བ་གཅིག་སྤྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། འགྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཅིག་སྤྱེད་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཉགས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར། དེ་གསུམ་

བྱི་མ་བྱི་མ་སྤྲུ་མ་སྤྲུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་པར་
 ཐལ། འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་བེར་ན། སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་དགོངས་
 པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་བཞིའི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། གང་བྲན་བྲན་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྲོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འབྲེལ་བའི་
 བཟོད་བྱ་དགོས་པ་གཉིས་དང་། དགོས་པ་ཉིང་དགོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་བཞིའི་
 འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཞིའི་ནང་གི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་ཤུགས་
 ལ་བསྟན་པར་བཤད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལམ་གཞི་ལྷོག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གང་དུ་འང་མ་
 བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཆོས་བཞིའི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བསྟན་
 བཅོས་དང་དགོས་པའམ། དགོས་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་བཟོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་ཉག་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེའི་བཟོད་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ཉིང་དགོས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་
 གྲང་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་གྲང་འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་ཆེ་བཟོད་བྱ་ཅམ་
 ལ་མི་བྱེད་པར་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 བྱ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་དེའི་དོན་རྟོགས་པ་
 གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བཟོད་བྱ་དང་དགོས་པའམ་
 ཞེས་མ་གསུངས་པར་བསྟན་བཅོས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉིང་
 དགོས་ལ་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཡོད་གྲང་འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་ཆེ་རྟོགས་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡིག་ཆར་རྣམ་མཁྱེན་སྟོས་པས་ཤེས་པའི་བྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཡིན་གྲང་
 ད་རུང་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་རབ་ས་རོལ་བྱིན་པ་ལ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བསྟོད་

ཡུལ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོན་པས་ལམ་
འབྲས་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལའང་དོན་གྱིས་བསྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་བ་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་དེ་གསུམ་ག་ལ་གཙོ་བོར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དགོས་པ་ཡང་དག་
ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་
གཙོ་བོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དང་པོ་
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་རོལ་ཏེ་རབ་གྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་
པས་ན་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོའི་བརྗོད་བྱ་
ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་རྒྱ་ཆ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བས་གཞུགས་བརྟན་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡང་ཤེས་རབ་
གྱི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངས་པར་བཟུང་སྟེ། །གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སློབ་
པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུང་འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་
ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། རྣམ་བཤད་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུན་གྱི་ལུང་། ཤེས་རབ་ས་རོལ་ཕྱིན་
གཉིས་མེད། །ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་ཆེད་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཅུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཉིད་ལས་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་དང་འབྲེལ་བས་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དེ་འདྲའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ག་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་

གྱི་སྐྱེས་བཤད་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་གྱི་གས་སྤང་གིས་ངེས་པར་བཟུང་ཞེས་པ་དེའི་དོན་
 ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་དང་དེའི་སློབ་ལམ་
 དང་མི་སློབ་ལམ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བཤད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོའི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྐྱེས་བཤད་
 པའི་དངོས་བཤད་གྱི་ཤེར་བྱིན་མཁྱེན་གསུམ་ག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་པབ་པ་མེད་ན་
 བྱང་ཚུབ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་དེ་གསུམ་གའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་མཁྱེན་གསུམ་
 གཙོ་བོར་གཏན་ལ་པབ་ཅེས་པ་དེ་དབང་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་
 ཏུ་བཤད་དགོས་པ་གསེར་འབྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་ལམ་མ་
 ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློང་དང་། དེའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་སློང་དང་། ས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཞི་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་
 བརྟན་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ཉན་པར་
 བྱ། ཞེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་དེའི་ཤེར་བྱིན་དང་ཤེར་
 བྱིན་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་བར་ཉན་ཐོས་བཞིན་ཏུ་
 བྱང་སེམས་དང་། སངས་རྒྱས་ལའང་སྐྱར་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ཉེར་ཞི་དང་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་
 གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་
 མཁྱེན་གསུམ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་ལ་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་།
 ཞེས་པ་ནས། ཉེར་ཞི་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་འདིའི་ས་ཡིན་
 ལ་ཤེར་བྱིན་ནི་མཁྱེན་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ཡིན་པས་དེའི་སྟེང་ནས་དོགས་གཞི་

ཆེ་བར་བྱེད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་མཆན་ཉིད་པར་བྱས་ནས་སྒྲིན་སྒྲོང་མཛད་
པའི་ཚུལ་དེར་སྟོན།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་ས་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་པ་དེས་སྐབས་ཡུལ་ཙམ་བསྟན་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དུས་ཀྱི་
སྒྲིར་དངོས་མཐུག་གི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བརྒྱད་སྟོང་
བར། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་དེས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩམས་ཚུལ་བཤད་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་ཆོག་དེས་ཡུམ་དོན་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་
ཀྱི་སྒྲིད་པའི་བྱ་བ་སྒྲིད་ལམ་བག་ལྷན་གྱིས་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་གསག་སྤྱང་བྱ་ཚུལ་
བཤད་པ་གང་ཞིག་དངོས་གཞིའི་བྱ་བ་དེ་ལ་གཙོ་ཆེར་སེམས་དྲུག་གི་དང་པོ་ལྡེའི་སྒོ་
ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བཤད། མཐུག་གི་བྱ་བ་སེམས་དྲུག་པའི་སྒོ་ནས་
བསྐྱོ་བས་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཕྱོགས་གཙང་མར་སྦྱིལ་མོ་ཁྱང་བཅས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ཚུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མིང་གི་སྒོ་
ནས་ཡང་དག་པར་དམིགས་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདུན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་
དེ་ཤེར་མདོ་ཁོ་ན་དང་སྒྱུར་དགོས་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་སེམས་དྲུག་གི་ཉམས་
ལེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་པས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གང་ལའང་སྒྱུར་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དང་པོར་སྟོམ་བཙོན་དེ། མདོ་ཡི་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། མི་གཉིས་
དོན་ནི་རྣམ་འབྱེད་པ། མདོ་སོགས་ཡིད་ལ་སེམས་འདོག་གོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་

པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྒྱན་དང་སྒྲུབ་ནས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་པར་ཐལ། བདག་གི་ཉམས་
 སྤྱི་ཐུང་བའི་གཞུང་ནི་མངོན་ཏྟགས་རྒྱན་ལོ་སྒྲུབ་དུ་མིང་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སེམས་དེ་རྒྱན་ལ་སྟོན་ཏེ་རྩ་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་རྒྱན་གྱི་ལུ་ལྷུང་གྲངས་སོགས་ཆོག་
 གི་རབ་དབྱེ་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་དེ་རྗེས་སྤྱི་དཔྱད་པའི་དེ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་
 ལ་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྗོད་བྱེད་ཆོག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་སེམས་དེ་རྣམ་པར་
 དཔྱད་པའི་དེ་དང་། སེམས་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱད་དོན་ལྟར་འདིའི་ཆོག་དང་དོན་ནི་
 འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་དེ་ངེས་པར་འདྲིན་པའི་དེ་དང་། དེའི་ཆོག་དང་ཡི་
 གེ་བྱང་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ན་འདི་ཅམ་ཞིག་སྟོན་ལོ་ཞེས་བསྒྲུབ་ཏེ་འདྲིན་པའི་སེམས་དེ་
 སྟོན་པའི་དེ་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་
 སེམས་བཞིན་དུ་དེའི་དོན་སྟོན་པའི་སེམས་དེ་སྟོན་པའི་སེམས་སྤྱི་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར།
 ཡང་སེམས་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུག་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་བཞི་དང་།
 ཆོག་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། བཟང་བའི་སེམས་དང་།
 གཞན་པའི་སེམས་དང་། ཏྟགས་པའི་སེམས་དང་། ངེས་པར་ཏྟགས་པའི་སེམས་བཞི་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
 གྲངས་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དེ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་མཆན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་དག་གི་གྲངས་དང་ངོ་བོ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་བསལ་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་དག་གིས་ངེས་ཟིན་པའི་དོན་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཡང་ཡང་བྱན་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དེ་རིམ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་སོ་སོ་བ་ལ་དཔྱད་པ་
 དང་། འདུས་པ་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཡིག་འབྲུ་སོ་སོ་
 བས་དོན་རྟོགས་པར་མི་སྟོན་ལོ་སྒྲུབ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་དང་པོ་དང་། ཡིག་
 འབྲུ་དུ་མ་འདུས་པས་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་ལོ་སྒྲུབ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་གཉིས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཡིག་ཆར་གསལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ལ་
 དཔྱད་པའི་སེམས་བཞི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སེམས་སྤྱི་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་

བཞི་རྩེས་སྤྲོད་པའི་སེམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་པར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱེགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱད། ཁ་ཅིག་སེམས་དྲག་གི་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་། གཙུ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཕྱི་མ་ལྡེལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་བཟག་སེམས་དྲག་གི་ནམ་བཞག་འདི་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་དང་པར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱེགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྒྲོ་བྱ་མང་སྟེ་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

བཞི་བ་འཕྲོས་དོན་གཞན་བཞུན་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་མཁས་པ་སྤྲོ་མ་བཞིའི་ཡུམ་དོན་བཀྲལ་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ། འཆད་འཇུག་མཆོད་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བོད་སྤྲ་རབས་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་ཡིན་ན་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། རིགས་ཆོགས་དྲག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། གོང་གི་གསེར་འཕྲེང་གི་ལུང་དེས་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཟེར་ན། ཕྱོགས་སྤང་དང་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྲ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མིའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བཞེན་པར་ཡུམ་དོན་བཀྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྲ་མ་ཐོགས་མེད་དང་། ཕྱི་མ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་རྩེས་སྤྲོད་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འདིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་ཀྱི་བཞེད་བྱེད་གཙུ་པོ་སྟོང་ཉིད་བརྒྱད་བཤད་ཚུལ་དབྱེ་མ་བའི་རྩེས་སྤྲོད་འབྲངས་པ་དང་། རྩེས་གཡང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱའི་གཉེན་པོར་སྤྲོ་བ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་ནམས་ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་རྩེས་སྤྲོད་འབྲངས་

པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
 རྩ་ག་དང་སྟེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་བདེན་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ཤེད་ལྷང་
 རངས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། གཞུང་འབྲེལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་རྩ་ག་དང་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 གང་ཟག་དེ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཅན།
 མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཟེར་རོ། །སྤྲ་མ་ལ། འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ཐོགས་
 མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ། །ལེགས་པར་བྱེ་
 བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཚོག་ཁ་གསུམ་འགྲོ་ལ་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །སྤྱི་སྤྱོད་ཐོགས་
 མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཐོབ་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཤད་མི་ཐུབ་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་མ་ཐོབ་པར། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱུད་ཁྱི་
 བཞི་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་ཐུབ་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྟོན་པ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་དེས་ན་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་
 སྟོང་རང་དབང་དུ་བཤད་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར་ཉི། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་དགོངས་པ་རང་
 དབང་དུ་བཤད་པ་ལ་ཕར་བྱེན་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་
 སྟོང་མཐར་བྱེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་
 ལས། སྟོན་པ་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ལ་གནས་
 པའི་སྟོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན།
 དབང་དུ་རྒྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྟོན་པ་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྔོན་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉིང་
 དེ་འཛིན་དེ་ས་བརྩ་བ་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོ་གཉིས་ས་བརྩ་བ་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་མདོ་ལས། སློ་གྲོས་བརྟན་པ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་མི་ཐོབ། ཞེས་པ་ནས།
 ས་དགུ་བ་ལ་གནས་པས་མི་ཐོབ། སློ་གྲོས་བརྟན་པ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ས་བདུན་པ་དང་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ན། གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་
 རང་དབང་དུ་བཤད་ཐུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐུག། དེ་མ་ཐོབ་པར་དེའི་དགོངས་པ་རང་དབང་
 དུ་བཤད་མི་ཐུབ་ཅིས་པའི་རྣམ་བཙད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་
 མཐའ་ཆེན་མོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཤེས་ཤིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ཚོས་
 སྟོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་ཐུབ་པར་དོན་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟེ་སྟོད་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་མཐུན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་དཔལ་ལྡན་
 རྒྱ་བས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་
 གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རྟོད་གྱིས་རི་སྟེད་
 བཀའ་སྐྱེལ་བ། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་འཇུག་ ཅིས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་གསུངས་པ་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འཆད་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཉེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་སྟོན་པ་སྐྱ་ན་མེད་
 པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་རབ་འབྱོར་སྟོན་
 དུ་འཕེན་མཁན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་རིགས་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། སར་
 གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུས་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་
 བཤད་མི་རུས་ན་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རབ་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་
 ཅི་བ་ཅི་ལན་གྱི་སྟོན་པའི་བྱིན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་དོན་རང་དབང་དུ་
 བཤད་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱིན་ཐུབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་ཅི་སྐྱབ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་དེའི་སྐྱབ་
 སོགས་གསུམ་མདོར་བཞུག། རྫོང་པར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་རྒྱས་བཤད། དོན་རིམ་བཞིན་
 ཡུམ་དོན་ཐོས་པས་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། བསམ་པས་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྟོན་པས་
 ཞེ་ལྟག་ཐོབ་ཏེ་ཞེ་གནས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་མདོན་གྱུར་ཞེ་བ་དང་ལྟག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཉིད་
 རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་པ་
 འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་
 དང་ཞེ་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་གནད་གཅིག་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པར་བྱིན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱུད་ཁྱི་
 བཞི་སྟོང་འདྲེན་ཚུལ་མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བཟང་ལྟར་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་བར་བཤད་
 པས་དེར་ལྟོས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་
 རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་ཚོམ་པ་བོད་མེ་བཙུན་བྱམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཤད་ཐུབ་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། གསེར་འབྲེང་དུ་སྒྲ་རབས་པས་ཤིང་རྟའི་སློལ་
འབྲེད་བཞིར་འདོད་ཚུལ་བཀོད་ནས་ཕྱོགས་སྒྲུང་དང་གཞོད་འདོམས་མཁན་པོ་ཤིང་རྟའི་
སློལ་འབྲེད་ཡིན་པ་བཀག་ལ་ཇི་བཙུན་དང་ལྷ་སྐྱབ་དེ་ཡིན་པ་མ་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་བཙུན་དང་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་
པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤིང་། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་དུ་བསྐྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་སུ་གྲངས་
ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཚོམ་པ་བོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་
ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་སྤང་སྤུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག་གསུམ་དུ་འང་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་དང་སེམས་ཅམ་པའི་
དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ཚོམ་པ་བོ་ཚོས་ཅན།
རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཤིང་། ལེགས་བཤད་
སྟོང་བོ་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཤིང་།
ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་དེར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཇི་བཙུན་གྱིས་ཡུམ་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་
ཚད་ལྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་ཤིང་། ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ལ་མིའི་རྟེན་ཅན་དགོས་པར་བསྟན་
པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མེད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་
རྟའི་སློལ་འབྲེད་ཡིན་ན། དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན། དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་ཤིང་། ཇི་བཙུན་དང་ལྷ་
སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གསུམ་ག་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་

པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་སོགས་པལ་ཆེར་རང་སྟེར་འདྲེན་གྱས་མང་། ཞིས་པ་ཚ་
འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དང་པོ་སངས་འཕགས་ཡིན་པ་གང་
ཞིག་གཉིས་པ་ས་བདུན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན། གསུམ་པ་ས་གསུམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར།
འདོད་ན། སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མིའི་རྟེན་ལ་
གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་མཆོག་སྟུལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་
འདོད་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོ་དེ་དེའི་སྟེ་བ་མངོན་པར་སྟེ་བའི་མཛད་པ་ལ་
གནས་པ་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟབ་བྱེད་གྱི་
ལུང་རིགས་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དེ་ལང་གཤེགས་དང་འཇམ་
དཔལ་ཚ་རྒྱད་ལས་ས་དང་པོ་བ་དང་། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ས་བདུན་པ་བ་དང་། ལྷ་བས་
ཆོ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། སྟོན་ཆེན་སོགས་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་
གང་ཞིག་དེའི་དང་པོ་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ཆོད། གཉིས་པ་གནས་ཆོད་རང་ལུགས། གསུམ་
པ་སྟགས་ལུགས། བཞི་བ་མ་འོངས་པ་ན་མཆོག་སྟུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་གོང་དུ་འཆང་
རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་མས་བཞེད་པའི་བྱིར།
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དེ་ས་གསུམ་པ་བར་ཆོག་གསལ་དང་སེམས་ཅམ་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་མས་བཞེད་པའི་བྱིར། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོར་གསལ། ར་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐལ་རང་གང་རུང་གི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་ན། དབུ་མ་
བའི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་རང་གང་རུང་ཡིན་ན། དབུ་མ་བ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་སྟེ། འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དང་པོ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཉིས་པ་རང་རྒྱད་པའི་

ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འཇུག་བའི་དེ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་གཙུག་པོར་ཐལ་འཇུག་གིས་བཀལ་བའི་ཤིང་རྟའི་འགྲོ་
ལམ་ལྟ་བུའི་ལུགས་སློལ་ཐོག་མར་འབྲེད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་ཤེས་ལས།
བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་བཀལ་ཆེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་ཐལ་འཇུག་གིས་བཀལ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཐལ་འཇུག་མང་པོ་མཛད་ནས་ཅ་ཤེའི་དོན་བཀལ་བའི་ཕྱིར། བླ་པ་ལེ་ཏེ་ལས། དངོས་
པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འཇུག་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་དུ་ཐལ་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་མང་བའི་ཕྱིར་
དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་ཡང་། ཆོག་གསལ་ལས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སངས་རྒྱུད་མི་
བཞེད་པ་དང་། དབུ་མ་བས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལ་
གཞོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཤིང་རྟའི་སློལ་བྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་
མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ལྟར་མདོའི་དགོངས་དོན་
མ་ཡིན་པར་དེ་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལུགས་
སློལ་ཐོག་མར་འབྲེད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་བཀལ་
བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་སློལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་
འབྲེད་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཞིབ་དུ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སངས་ཆོས་ཅན། ལུང་དེས་དབུ་མ་བས་
རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱོག་ཕྱོགས་རང་རྒྱུད་ལ་གཞོད་བྱེད་མང་དུ་
བསྟན་ནས་ཞེས་པའི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་མཁན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་སློལ་བྱེ་ལ་ཞེས་
པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་སྒྲ་གཤམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་སྟོན་མཁན་དང་སློལ་འབྲེད་མཁན་སོ་

སོར་བྱེན་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཀུན་
མཁྱེན་སླ་མའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་
ཉིད་སྟོལ་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལུང་དེའི་གཞོན་
བྱེད་སྟོན་མཁན་དང་སྟོལ་འབྱེད་མཁན་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡང་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་ཉིད་སྟོལ་འབྱེད་ལ་དཔལ་
ལྡན་སྒྲ་བ་འདྲིལ་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀུན་
མཁྱེན་སླ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གོང་གི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ལུང་དེའི་
བྱིར་དང་། རྒྱ་བས་ལེགས་བཀལ་གྱི་མོང་མིན་པར་བསྐྱབས། ཁྱེས་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དོན་
གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དེའི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་མཁན་ལ་སྒྲ་གྲགས་འདྲིལ་ན་
སྟོལ་བྱེན་མཁན་ལ་ཡང་དེ་འདྲིལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་འང་མཚུངས་
པའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོག་གསལ་ལས་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་ནས་
སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བུ་ཕྱེད་ལྷ་ཉར་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོལ་བྱེན་ཁྱེས་པའི་འབྲེལ་མེད་
གྱི་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་སླ་མ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མེད་གྱི་བཤད་
པ་བྱེད་མཁན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ཏེ་བཟག་དགོས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་གཞོན་བྱེད་
སྟོན་མཁན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་མཁན་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོན་མཁན་ཡིན་ན། དེ་ལ་གཞོན་
བྱེད་གསལ་བར་སྟོན་མཁན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་
གཞོན་བྱེད་གསལ་བར་སྟོན་མཁན་རྒྱ་གྲགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོན་མཁན་
གསལ་བར་སྟོན་མཁན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ་ལས། རང་སྟེའི་གཞུང་འགྱུར་བ་ནམས་ལས་ཐལ་རང་གང་འདོད་བཟགས་ནས་
རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་འཐད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་བའི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་
མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བའི་མིང་
 ཉི་མོ་ལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་བསམ་ངོར་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། ཉམས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་བསམ་ངོར་སྒྲ་གསལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མིང་ཉི་མོ་ལ་འབྱེད་དུ་
 ཁས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་ལེགས་ལྡན་གྱི་བསམ་ངོར་རང་རྒྱུད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟེ་པ་མི་འདུག ཅེས་པ་
 བྱས། དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱུད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་སྒྲུབ་རས་གཟེགས་བརྒྱལ་བྱས་
 དང་ཞི་འཆོ་དཔོན་སློབ་གྱིས་སྒྲ་བས་ལེགས་ལྡན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་སྟོང་མ་མཛད་པར་
 གསུངས་པའི་སྟེང་ནས་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་སྤང་སྟེ་སྟོབས་ཆོག་གོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་
 མདོའི་དགོངས་དོན་ཕལ་བ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་དབྱེད་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་
 གསུམ་མདོའི་དགོངས་དོན་གཙོ་བོར་བཀལ་བ་དེ། གོང་གི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ལུང་
 དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མདོའི་དགོངས་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཕལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་
 པར་བཞེད་པ་གང་ཞིག་ཞི་འཆོ་དཔོན་སློབ་གྱིས་དེ་དེའི་དོན་ཕལ་བར་བཞེད། འཕགས་
 སང་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་དེའི་དོན་གཙོ་བོར་བཞེད་པའི་བྱུད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་གཏན་
 བས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་ཕལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་
 སོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབྱེད་མ་སྟོང་པོ་ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་སྒྲོམ་གཞན་དེ་སྐད་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
 སློབ་དཔོན་སོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་

གྱི་ལྷགས་གཞན་དུ་འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མ་ཤེས་
 བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་སྟོན་མང་དུ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞི་འཛའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཆ་བྱེད་ནས་
 མདོའི་དོན་དུ་འདྲིལ་གོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྱུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་
 དོན། གཞུ་པ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་སེམས་ལྷགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 ཞིབ་ཆ་དགོས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་སེང་གིས་དང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐལ་འཇུག་བ་
 ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག་ཐལ་འཇུག་བས་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་གཞུ་པོར་
 བཞེད་ཀྱང་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལྷང་གིས་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 རྣམ་བཤད་ལས་དགོངས་འགྲེལ་མཚན་ཉིད་ལྷེམ་དགོངས་སུ་བཤད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི། དྲང་དོན་
 ཉིད་དུ་ལྷང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ཙ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 ལེགས་ལྷན་གྱིས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་
 བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་
 ཞེས། རྒྱབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། བྱིས་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤང་དོན་དེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། རིན་ཆེན་
 འབྲེང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། ཟབ་མོ་
 ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འདིགས་པ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། བྱང་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་
 ལ་འོ། ཞེས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་བརྟེན་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་རི་ལྟར་འདོད་ཚུལ་སོགས་དབྱེད་དགོས་མང་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་བཞེད་མི་
 བཞེད་སོགས་རོལ་ཅིང་ཀྱང་མང་ངོ་། །

ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་
 ཡིན་ན། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབྱ་མ་རང་
 རྒྱད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ཡིན་ན། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རང་རྒྱུད་སྤྱི་དང་མདོ་ཟེ་སྤྱོད་
 པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའི་ཤིང་རྩེ་སྤྱོད་ཅིག་ཆར་བྱེ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་
 རབ་སློན་མེར་རང་རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱོད་བྱེ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐ་སྟངས་དུ་བྱི་དོན་ཁས་སྤངས་
 པའི་རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་བྱེ་བའི་བྱིར་དང་། དེར་སེམས་ཅན་དང་བྱི་དོན་མེད་པ་བཀག་
 པའི་བྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། དེས་དབྱུ་མ་རྒྱུ་ཙ་འབྲེལ་བཅམས་ནས་ཐ་སྟངས་དུ་བྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་
 པའི་སྤྱོད་བྱེ་བའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཐ་སྟངས་དུ་བྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་
 དབྱུ་མའི་བྱལ་མཐའ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་སྤྱོད་བར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཟེས་
 བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་
 རྩེ་སྤྱོད་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སློན་དུ་དེའི་ལེགས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱལ།
 ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེའི་སློན་དུ་ཐ་སྟངས་དུ་བྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའི་
 སྤྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདིས་ལེགས་དེ་གཉིས་ལ་དབྱུད་ནས་བྱི་མ་རང་ལེགས་སུ་བཞེད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་
 པར་བཤད་པ་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པར་དབྱུ་མ་བའི་ལེགས་སུ་བཀྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་ལེགས་ལྷན་གྱིས་བྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་བ་ཕྱོགས་སྤྱར་སྤངས་ནས་དགག་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་གྲོལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་
 མཐོང་ནས། །དབྱུ་མར་གནས་པའི་སློབ་རྣམས་བྱེ། །ཞེས་པའི་དོན་བྱལ་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་བྱལ་སྟེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་འདྲའི་དབྱུ་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་
 དང་པོར་བྱི་དོན་བདེན་མེད་དང་རྣམ་ཤེས་བདེན་བྱལ་དུ་བསྟན་ནས་བྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་
 བདེན་མེད་དུ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེས་བྱི་དོན་བདེན་མེད་དང་རྣམ་ཤེས་
 བདེན་མེད་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྟོམ་པར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྟོམ་དགོས་པར་འདོད་
 པ་ཕྱོགས་སྤྱར་སྤངས་ནས་དེ་འདྲའི་སྟོན་རིམ་དང་སྟོམ་རིམ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་བྱིར་ཏེ།

འདམ་རྩལ་གྱིས་སྒྲགས་ནས་འཁྱུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་འདམ་རྩལ་ལ་མི་རེག་པར་བྱས་པ་
 ལེགས་པ་ལྟར་དང་པོར་ནམ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་འདྲིན་དུ་བཅུག་ནས་བྱིས་ནམ་ཤེས་བདེན་
 གྱུ་བ་འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་ནམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་ཞེས་སྟོན་
 རིམ་བཞག་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་ནས་བྱི་དོན་བདེན་མེད་དང་ནམ་ཤེས་བདེན་མེད་གཉིས་
 ཅིག་ཆར་དུ་སྟོམ་པ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱ་མི་དགོས་ཞེས་སྟོམ་རིམ་བཞག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྱུ་བ་
 རྟེན་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། དང་པོ་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སྤངས་ནས་བྱིས་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 བར་འདོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྱུ་བ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྟོམ་པར་རིམ་ཙན་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་
 རྩལ་ནས་ཅིག་ཆར་སྟོམ་པ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱ་མི་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་
 གཉིས་པ་གྱུ་བ་རྟེན་དབྱེད་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དབྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་དབྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱེད་མའི་
 ལམ་ནམ་གཉིས་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 བྱིས་དབྱེད་མ་སྟོང་བོ་ལས་གསུངས་སོ། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་
 ཁོ་ན་རིགས་པར་མཐོང་བ་ནམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་རྟེན་ལེགས་ལྡན་བྱིས་
 བྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབྱེད་མ་བ་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་སྒྲ་རྩལ་ནས་བཞག་ཀྱང་ཞི་འཛོལ་བདག་
 ནི་ཕྱོགས་སྒྲའི་ལུགས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་དེའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རྟེ། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི་ཞེས་པའི་གཞན་དག་གི་མཆན་གཞིར་ཞི་འཛོལ་འཛོག་
 པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བའི་ལྷ་བ་པ་ཡང་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ།
 ཞི་འཛོལ་སྟོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོམ་དེ་ལྟར་རུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 ཤིང་རྟེན་སྟོམ་དུ་འཛོག་མི་རུང་བའི་བྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་ལམ་རྒྱུད་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་
 འགྲོ་ལམ་དུ་འཛོག་མི་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། དེས་ན་
 དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་དབྱེད་མ་བ་ཁ་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་སྒྱུན་
རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཁྱད་སྲུང་མེད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བར་སེམས་ཙམ་པའི་
སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པར་གྱུ་བ་མཐའ་ཆེན་མོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འབྱུང་རིམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། མའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་
དགོངས་པ་ལེགས་པར་འགྲེལ་བའི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་དེ། ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
ན། ཡུམ་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟེན་
སྒྲིལ་འབྱེད་དང་། དེའི་སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་བའི་ཤིང་
རྟེན་སྒྲིལ་འབྱེད་དང་། ཡུམ་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྱེད་གསུམ་
ཡོད་ཅིང་། སྐས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དབུ་མ་ཐལ་འཇུག་བ་དང་། མདོ་ཐེ་སྟོང་
པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་
འབྱེད་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྱེད་པ་བོའི་གང་ཟག་འབྱེད་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅས།
བྱེ་བའི་སྒྲོལ། ཇི་ལྟར་བྱེ་ཚུལ་བཞི་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་དགོས་ལ། དེའང་དངོས་བསྟན་
སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་པ་འགྲེལ་བའི་དེ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དཔལ་དགོན་སྐུ་
སྐབ་དང་། རིགས་ཚོགས་དྲུག་མདོ་ཀྱན་བཏུས་རྣམས་དང་། ཡུམ་དོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོང་དུ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་སྐབ་པའི་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སུ་
བཀྲལ་བའི་ལུགས་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་

དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འགྲེལ་བའི་དབྱེད་པ་འདི་དེ་རྣམས་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོའི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་དང་། ཡུམ་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་བྲིལ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་
 ལེན་དང་སྦྱར་ཏེ་དོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་ལུགས་སྟོལ་དང་། དེ་ལྟར་གྲན་ལ་པབ་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལའི་ནང་ནས་རྒྱན་གཉིས་དང་དབྱེད་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་གསུམ་ལུས་ལྟ་
 བུའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྒྱུ་སྐྱེམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་འབྱེད་གཉིས་རིམ་བཞིན་མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། དབྱེད་མཐའ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་
 ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་མཆན་ཏུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅིམ་པའི་དེ་རྣམས་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། ས་སྡེ་ལྟ་སྟེམ་རྣམས་གཉིས་རྣམས་དང་། ཡུམ་དོན་
 ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེ་བའི་རྣམ་
 རིག་པའི་ཚུལ་ཏུ་བཀའ་བའི་ལུགས་སྟོལ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་གྲན་ལ་པབ་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་སྡེ་ལྟ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། རྣམ་
 གྲངས་བསྟར་བ། རྣམ་པར་གྲན་ལ་དབབ་པ་བསྟར་བ། སྟོབ་བསྟར་བ། གཞི་བསྟར་བ་རྣམས་དང་།
 སྟོམ་རྣམས་གཉིས་ནི། ཐེག་པ་སྟན་མོང་བའི་སྟོམ་མངོན་པ་ཀུན་བདུས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་ཐེག་བསྟར་གཉིས་ཏེ། ས་སྡེ་ལའི་ནང་ནས་སའི་དངོས་གཞི་ནི།
 གང་ཟག་གཅིག་གི་ལམ་སྟབས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་ཅིང་། རྣམ་པར་གྲན་
 ལ་དབབ་པའི་བསྟར་བ་ནི་དེའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་དེ་གཉིས་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་
 གཙོ་བོར་གྲན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གཞི་བསྟར་བ་ནི་ཆོག་གི་ཆ་སྡེ་སྟོན་
 གསུམ་ཏུ་བསྟར་ཏེ་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་གྲངས་བསྟར་བས་ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེར་
 སྟོན་པས་དེ་གཉིས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོབ་བསྟར་བ་ནི་ཆོག་དོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ནས་འཆད་
 ཉན་གྱིས་གྲན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཐེག་བསྟར་ནི་ཐེག་ཆེན་

མེ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དོན་ཚན་བཅུ་བཅུ་ལྟ་བུ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། ཀུན་བཏུས་ནི་ཐེག་
 པ་ཐུན་མོང་བའི་མེ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ལྟ་བུ་ནས་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། ཐལ་འཇུག་བའི་དེ་མཐས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 དང་། འགྲེལ་བ་བུ་ལྟ་བུ་ལེ་ཏེ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་གྲུབ་པའི་
 ལུགས་སྤོབ་དང་། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་རྒྱུད་པ་སྤྱིའི་དེ་མཐས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟ་བུ་འབྱེད་དང་། ཅ་ཤེའི་
 འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མེད་དང་། བདེན་པར་མེད་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 ལུགས་སྤོབ་དང་། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མདོ་མེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དེ་བཞིའི་གཞན་རྣམས་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལུགས་
 སྤོབ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྤོབ་གང་ཞིག་ཕྱི་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ལུགས་སྤོབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
 དེ་མཐས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོལ་དང་། དབུ་མ་རྒྱུན་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་
 སྤོབ་གང་ཞིག་རང་རིག་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་སྤོབ་དང་། དེ་ལྟར་
 ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་
 མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྤོབ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པ་དང་། ལྟ་བུ་རྒྱུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་
 རྒྱུན་ཅི་བཅས་དང་མཐུན་པའི་དེ་དང་། ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཅི་མེད་དང་མཐུན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཐུན་ལུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བདེན་རྒྱུན་ནི། རིམ་བཞིན་སྤོབ་སེལ་གྱི་ལྟ་བུ་
 པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དབུ་
 མ་བ་གཉིས་ནི་དེ་དག་དང་ཁས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་གྱི་སྤོབ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་
 ལྟ་བུ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་གཞི། ཚོད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རྒྱུད་སྤོབ་མཚོག་
 ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་སྤོབ་འོས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁྱད་ཀྱིས་འཛོགས་
 སོ། །ཞི་འཛོལ་ལྟ་བུ་བདེན་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་

ལྷང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། ཞི་འཛོལ་རང་གི་བཤད་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 མི་ཉི་ལའི་དེ་ཉིད་བརྩ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་
 རྣམ་མེད་མིན། ཁྲ་མའི་ངག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། དབྱ་མ་འབྲིང་བོ་ཙམ་པོ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷང་འདིའི། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་
 ལ་གཙོ་པོ་ལ་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་པོ་མཐོང་གི་བ་དང་སེམས་
 ཙམ་རྣམ་བཤེན་གཉིས་དང་། གཙོ་བོ་ཞི་འཛོལ་སོགས་རྣམ་བཤེན་ལྟ་བུའི་དབྱ་མ་ལ་བཤད་
 ཅིང་། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་པོ་ལ་བྱེ་སྒྲ་དང་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱན་པ་གཉིས་དང་། གཙོ་
 བོ་རྣམ་རྒྱན་ལྟ་བུའི་དབྱ་མ་བ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཞི་བ་འཛོལ་
 ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱ་མ་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་
 རྟེན་དུ། བདག་དང་གཞན་སྒྲའི་དངོས་པོ་ཡིས། ཞེས་སོགས་དབྱ་མ་རྒྱན་ཡོངས་རྫོགས་
 རྒྱངས་ཏེ་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱ་མ་རྒྱན་དུ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་སྟོལ་
 གསལ་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག བྱི་དོན་མི་བཞེད་ཚུལ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། རྣམ་
 བཤེན་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་རྒྱན་
 ལས། མ་བརྟགས་གཅིག་ལ་ཉམས་དགའ་བར། རྟེན་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་པ། འོན་
 བྱེད་པ་དག་ལྷན་རྒྱལ་གྱི། རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། གཞུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་བཅོད་
 ཏེ་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། དེས་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པ་ཁོ་ནར་འཇིག་
 རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལྷན་པའི་ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་རྟེན་བ་དང་པོའི་དོན་དང་། ལྷན་གསལ་པས་རྒྱ་མ་རྒྱེས་པ་དང་རྟག་པས་
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྟེ་འཇིག་གི་ཆོས་ཅན་དང་རང་འབྲས་
 རྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལྷན་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏེ་
 རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལྷག་མའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་འདི་
 བྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་འདི་
 བྱི་ཕྱ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཙུག་པོ་སོགས་ལྟར་སྒྲོ་གིས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ལོག་
 པའི་ཀྱང་རྫོབ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་
 འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་པ་དང་། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་དོན་བྱེད་
 རུས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་པ་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་
 དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་ནམ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་དུ་བཤད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་
 ཡིག་ཆའི་དགོངས་པར་འགོ་འཇགས་སྟུང་སྟེ་དཔྱད། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་
 པ། དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྟོད་དུ་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཆད་མས་ཉམས་ཐྱོང་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཅི་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དེའི། རྣམ་པ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། ཡང་
 དག་དུ་ན་རྣམ་མེད་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནོར་བར་སྤང་། ཞེས་རྣམ་རྟུན་པས་དབང་
 ཤེས་གྱི་གཟུང་རྣམ་ནམ་མཁའི་སྒྲ་ཤད་ལྟར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀྱང་བཏགས་སུ་འདོད་
 ཚུལ་བཞོད་ནས། གལ་ཏེ་མེད་ན་ངི་ལྟ་བུར། དེ་དག་འདི་ལྟར་གསལ་བར་ཆོར། དེ་ཡི་
 དངོས་ལས་ཐ་དད་པའི། ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་
 གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཐྱོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པ་བརྒྱད་གྱིས་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྟོད་དུ་
 རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་
 དཔོན་ཀ་མལ་གྱི་ལ་དང་འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་
 མོར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་དང་དེ་ཏ་རི་གཉིས་ནམ་རྒྱུ་བྱི་བཅས་དང་མཐུན་པའི་
དབྱ་མ་རང་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བྱི་མ་ཡང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དང་པོ་འཐད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས། འཛིན་པའི་ནམ་པའི་མཆན་ཉིད་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་དབང་
ཤེས་འཕྲུལ་ཤེས་སྤྱི་བཟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ནམ་བཤད་ལས། འཛིན་པའི་ནམ་
པའི་མཆན་ཉིད་ནམ་པར་རིག་པ་མ་འཕྲུལ་བར་འཛིན་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་དེས་ནམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆན་
འགའ་ཞིག་གིས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་དབྱ་མ་བར་བསྐྱབས་ནས་རང་ཉིད་དེའི་རྩེས་སྤྱི་
འབྲང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལས་
ཀྱང་དབྱ་མ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོགས་སྤང་ཅན་དོན་ནམས་ལ། ཞེས་སོགས་ནམ་འགྲེལ་གྱི་
ལྷང་བྲངས་ནས། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷང་ལས་ཁོངས་སྤྱི་རྒྱུད་ཅིང་ཆད་མས་
ཡོངས་སྤྱི་དག་པ་འཕགས་པ་སྤྱི་བྱི་ཞལ་སྤྱི་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་སྟོབ་དཔོན་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྱི་ནས་བཞེད་པའི་དབྱ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་སྟོབ་དཔོན་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཁས་སྤྲང་བ་དང་གོམས་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
དང་། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་གྲགས་དབྱ་མ་བར་གྲུབ་
པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཆོགས་སྤང་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེར་གྲུབ་པ་དེ་འདི་ལས་ཀྱང་དབྱ་
མ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་བྱི་བཅས་ལྟར་འདོད་
པའང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། དག་པ་བཞིན་
དུ་དག་པར་འདོད། ཅིས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ངི་མས་བསྐྱེད་པ་མ་ཞུགས་
ཀྱང་ངོ་པོ་ལ་ངི་མས་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་
ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པར་བཤད་པའི་བྱིར། སེམས་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་རང་བཞིན་ནི་རིམ་བཞིན་
སེམས་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་བྱེད་པར་གཞུང་ཆན་མོ་དུ་མར་
བཤད་དེ་ཤེས་བྱེད་མ་སྟོན།

སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་བ་ཅམ་རྩུབ་ཅི་མེད་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཉིད་བཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཅམ་པ་མེད་པའི་དབུ་མ་ཡང་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་
 ལ་སོགས་པས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཡིས། ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་ཅི་མ་ཡིས། །བདག་
 ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་སྐྱིབ་སྟེ། །སློ་ནི་ཤེལ་སྟོང་ཅམ་པ་ལྟར། །གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྤང་
 བ་ཡིན། །རི་ལྟར་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་། །སེམས་ཀྱིས་
 ཅམ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་སོགས་དེས་མཛད་པའི་
 བར་ཕྱིན་ཚུལ་དགུ་བའི་ལུང་བྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གནས་ཆོད་ལ་དབང་ཤེས་ནི་སྟོ་སེར་
 སོགས་ཀྱི་ཅམ་པས་ཁ་མ་བསྐྱར་བར་ཤེལ་སྟོང་དག་པ་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན་
 གྲང་། འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་ཅམ་པ་དང་ཤེས་པ་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱིབ་པའི་དབང་གིས་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བ་ཅམས་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་ཅམ་པས་ཁ་བསྐྱར་བར་སྤང་ཞེས་པ་དེ་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་དང་། མཁས་
 པས་དབྱད་ཆེ་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བར་ཅམ་པ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 སོ་སོར་སྤང་ཞིང་། སེམས་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཅམ་པ་ངོ་བོར་མེད་
 བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་ཡང་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ཆོགས་
 བཅད་ཕྱི་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་གྲང་། ཐ་སྟོད་དུ་སྟོ་
 སེར་ལ་སོགས་པའི་ཅམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཅམ་རྩུབ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་
 སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་བས་བཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གུབ་མཐའ་རྩ་བར། བྱང་རིམ་ཐུབ་རྩིས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་
 གྲུས། །ཐེག་ཆེན་རྒྱུན་བྲངས་དབུ་མར་བཀའ་སྟོལ་ཕྱེ། །དགུ་བརྒྱར་སེམས་ཅམ་སྟོལ་
 ཕྱེ་སོགས་མེད་ཀྱིས། །རྩ་བ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཐལ་འཁྲུར་བཀའ་ལ། ལྟ་བུས་སྟོན་
 བཟུང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་ཕྱེ། །ཁྲི་བས་ལེགས་བཀའ་ཐུན་མོང་མེན་པར་བསྐྱབས། །དེ་རྩིས་
 ཞི་འཛོམས་རང་རྒྱད་གཉིས་པ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་དོན་ཀྱི་སྟོལ་ནི་དབུ་
 སེམས་ཀྱི་སྟོལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཞིང་། ལྟ་བུ་ཀླ་ར་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་མཆན་

ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱབ་ལུང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཙྰ་
 རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། ཁོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། དགེ་སློང་
 ལྷ་ཞེས་དེ་འཕོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་
 པ། ཁོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཛོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ལང་གཤེགས་
 སོགས་ལས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འདིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 སློང་བའི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་བརྟག་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྒྲགས་ཏེ། འཁོར་ལོ་
 དང་པོ་འདུལ་བ་དང་། བར་བ་ཤེར་བྱེན་དང་། ཐ་མ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་བོའི་མདོ་སོགས་
 གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པས་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པར་གྲགས་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱས་
 པར་རྣམས་ཐར་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐོགས་མེད་ལུང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 འཇམ་དཔལ་ཙྰ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་བྱངས་པ་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་
 འོག་ཏུ། ཁོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་
 བྱི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་བོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཤེས་དགོས་པ་མང་སྟེ་རྒྱས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་
 མོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཙྰ་སྟོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟའི་
 སྟོལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་མིའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གྱིས་ངེས་
 གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བ་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ། རྟགས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པ་དགོངས་འགྲེལ་ཚུམ་པ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ཏུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐོགས་མེད་ཆོས་
 ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། རྒྱུ་མའི་དོན་བཀའ་ཆེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།
 ཉགས་སྐབ་སྟེ། དེས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷང་མ་དྲངས་ཀྱང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་
 ཉ། རྒྱ་མཚན་དེས་དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཚམ་པའི་ཤིང་
 རྟེན་སྒྲིལ་བྱེ་ཆེ་མའི་འགྲེལ་བྱེད་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ཚམ་པའི་ཤིང་
 རྟེན་སྒྲིལ་བྱེ་བར་ཐལ། མའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།
 འདོད་མི་རུས་ཉ། འབྲེད་གཉིས་རྒྱན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉ། རྗེ་བཙུན་དེ་
 ལྷའི་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བསྟན་བཅོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་ཚོམ་པ་པོའི་རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉ། དེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་གནས་ཆོད་
 ལ་སངས་འཕགས་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ཆོད་ལ་སྦྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། རི་བོང་རྣམ་
 ཅན་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིགས། འདོད་མི་རུས་ཉ། དུད་འགྲོའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐས་དོན་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྲལ། འདོད་
 མི་རུས་ཉ། དེའི་སྟོན་ནས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་བའི་སྒྲིལ་བྱེ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་བཤད་ཀྱང་ལྷགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲེན་པ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དོན་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་
 དུ་འཕྲེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྐབ་

བྱེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་
 འཆོལ་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་
 འགྲེལ་བའི་སེམས་ཅམ་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྤྱི་རྒྱ་སོགས་སུ་ཡུམ་དོན་སེམས་
 ཅམ་པའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ལ་སྤྱི་དོན་
 འགྲེལ་བའི་དབྱུ་མ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
 ཅམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱ་དུ་དབྱུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་བཤད་ཀྱང་དབྱུ་མ་བའི་དེ་རྒྱ་
 ཀྱི་དགོངས་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་དེ་དེའི་དགོངས་དོན་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མདོན་རྟོགས་རྒྱ་དུ་སྤྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ་
 ལས་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་
 པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ལུང་དོན་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཟབ་དོན་གྱི་སྟོལ་
 བྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྟོལ་བྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་མི་དགོས་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དབྱུ་སེམས་གཉིས་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ཕྱོགས་ལ་བཞེད་པ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེ་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་
 མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པའི་
 ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། མགོན་པོ་སྤྱབ་ཡིན་ན། དབྱུ་མ་བའི་དེས་བྱུང་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། རིགས་ཆོགས་མ་བཅམས་པའི་མགོན་པོ་སྤྱབ་མེད་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་བྱིན་སྤྱི་ལྷལ་ནས་སྤྱན་དངས་ཏེ་དེའི་ཟབ་དོན་འགྲེལ་བའི་
 གཞུང་རིགས་ཆོགས་སོགས་བཅམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱབ་ཀྱི་མཆན་ཐོབ་པའི་བྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ས་སྤྱི་མ་བཅམས་གོང་གི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། འདིར་
 དོགས་གཞི་རྩུང་ཟད་ཡོད། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱབ་ལོ་བཞི་བརྒྱལ་འབྲངས་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། ལོ་བརྒྱད་རྩལ་འབྲངས་པར་རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་བཤད་

པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ་བསྟན་
 པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོ་བཞི་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་ཀ་སྟུ་སྟུབ་འཁྱུངས་དུས་ཡིན་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡ་
 མ་འདས་ལོ་དང་བྱི་མ་མིའི་ཆེ་མར་གྱིབ་ནས་མི་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་སྟེབས་དུས་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་སྟུ་སྟུབ་འཁྱུངས་དུས་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱད་ཅུ་འཁྱུངས་དུས་
 སྟུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། མི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བའི་དུས་དེ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་
 སྟུ་ལན་གསུམ་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་ཐ་མའི་དུས་ཡིན་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་ཡང་འཁྱུངས་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉིས་
 བརྒྱ་འཁྱུངས་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་དགོངས་འབྲེལ་
 འབྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས་
 རྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆོ་སྟུ་སྟུབ་འཁྱུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རྩི་ཐོ་ཆེས་བཞེད་པར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་ཁྲི་ཆེན་ལས།
 བཞི་བརྒྱ་ཞེས་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་བ་བར་མ་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་
 བ་ཉིས་བརྒྱ་འཁྱུངས་ལོར་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་
 བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ར་པོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་
 གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ཕྱོན་པ་ནི་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 གཉིས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོན་པ་འདས་ནས་སྟུ་སྟུབ་འཁྱུངས་
 བའི་བར་དང་། དེ་འཁྱུངས་ནས་གསེགས་པའི་བར་གྱི་ལོ་གངས་བརྒྱད་བརྒྱ་ཅུ་ལྟར་
 པ་གང་ཞིག་ཐོགས་མེད་རྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་སུ་ཕྱོན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྟུ་སྟུབ་ལོ་དུག་བརྒྱ་བཅུ་གས་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་སྒྲ་གསུམ་པ་

དང་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་དང་ཕྱོགས་སྒྲུང་སོགས་དུས་རབས་པ་མཉམ་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་ཞིབ་དུ་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐོགས་མེད་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆེ་བྱོན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་འོག་དུ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཞེས་པའི་རྟེན་བ་
གཉིས་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྲངས་པའི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དུ་བྱུང་
ཡང་ཙ་རྒྱུད་རང་ལས་མ་བྱུང་བ་གང་ཞིག ལྟོན་པ་འདས་ལོ་ནས་ཅིས་པའི་ལོ་བརྒྱད་
བརྒྱ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོགས་མེད་འཁྲུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དུས་སྐྱུ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་གཉིས་ཀ་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
དུས་སྐྱུ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་མཛོན་པ་མཛོད་གཉིས་ཀ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་
འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དུ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱན་
ཀྱི་ལུང་བྲངས་ཤིང་། ཕྱི་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཛོད་དང་འགལ་སྟོང་མཛོད་པ་གང་ཞིག
འགྲེལ་ཆེན་ལྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་མ་ལོན་པའི་དུས་སྐྱུ་
བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱིམ་ཆེན་དང་དེ་ཉིད་སྣང་བས་གྲུབ།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟོན་པ་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆུ་རྟ་ནས་བདུན་བརྒྱ་དང་
གཉིས་དང་ལྟོན་པ་འདས་པའི་མེ་སྟག་ནས་དུག་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ལ་རིགས་ལྡན་འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པ་འདས་ཤིང་། དེ་འདས་ལོ་ནས་སྐྱེ་ལོ་འཇུག་པའི་བར་ཀྱི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱའི་
བརྒྱ་ཕྱག་དང་པོའི་རིང་ལ་ཁྱིམ་ཆེན་ཚོམ་པ་པོའི་རིགས་ལྡན་པ་དང་ཀུན་འདས་པ་གང་
ཞིག དེ་ལྟར་ན་ལྟོན་པ་འདས་ལོ་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་མེད་འོད་བྱུང་
བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུར་རྒྱུད་ལས། ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་གསལ་བར་
མི་བདག་གྲགས་པ་ཤིས་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། ཁྱེད་ནས་སྐྱུ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
པར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ལོའི་ཆོས་དག་རབ་དུ་འཇུག ཅེས་དང་། རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་
ནང་ནས་ལག་པས་བསྐྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་དག་ནི་འདས་ལྟར་པ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇམ་གྲགས་ལོ་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་པ་དང་ལུང་འདིའི་བྱ་ཞེས་

པ་པད་དཀར་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐོགས་མེད་འབྲངས་དུས་དགོངས་འགྲེལ་
འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་གང་ཞིག
ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་དཀར་
འགྲེལ་དུ་དེའི་བཤད་པ་བཀོད་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོར་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་བརྟག་དགོས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་བའི་སྒོལ་
ཕྱེ་ཚུལ་འདྲ་བར་ཐལ། ཕྱེ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆ་ཤེའི་སྐབས་
སུ་དངོས་སྒྲ་ཐུན་མོང་གི་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཕྱེ་བ་སོགས་མི་
འདྲ་བའི་བྱད་པར་གོང་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐོགས་མེད་ལའང་རིགས་འགྲེ།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་ལ་གཞུགས་སོགས་རང་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་
པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་བའི་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་
དོན་བྱེད་རུས་ཀྱང་། རྣམ་རྩུབ་པ་དང་མཐུན་པ་དག་གིས་མི་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཞུགས་སོགས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་
ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་
ཞིག་མེད་བཟང་སོགས་རྣམ་རྩུབ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། ཞི་འཚོས་གཞུང་འཛིན་རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་
གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་
དེ་ཞི་འཚོས་བརྒྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འགྲེལ་བཤད་དེ་ཚོམ་པ་པོ་ཞི་འཚོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མིང་མཐུན་
པའམ་ཁ་གཡར་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་འཛིན་རི་ལྟར་སྣང་བ་བཞེད་དུ་མེད་

པར་སྒྲིབ་པ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོན་པར་བདེན་གཉིས་རང་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྒྲིབ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཚྭ་གས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་འཆོས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་
ལས། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཚུང་
བ་གང་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུ་ན་ཡིད་དུ་འོངས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་བོས་བཀག་པ་མེད་
དེ། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འདི་དག་གིས་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཞུགས་
སོགས་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ་ཐལ་འཇུག་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་ལ་
སྟོན་ཏེ་འཇུག་མ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་འཆོས་རྣམ་
འགྲེལ་རྣམ་བདེན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་བར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་
པོ་ལས། ལྷགས་འདིས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་རྣམ་
འགྲེལ་རང་ལྷགས་སེམས་ཅམ་པ་སྟེ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་
པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་བདེན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་
མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་
བཀག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་དེར། གང་གི་དངོས་རྣམས་དེས་བརྟགས་
ན། ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བལ་དུ་གྲུབ་
པ་ལ་རིགས་པ་ཐུན་མོང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་རྣམ་
འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
པ་ནས། རིགས་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བ་ཉིད་

དུ་བསམས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སང་བཟང་ཆོས་ཅན། རྣམ་རྒྱུན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཞི་འཛོའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བཀའ་པོ་ཡང་དག་
རྣམ་སྣང་མཛད། །སྤྱི་མ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་
བ། །འདི་ནི་སེལ་བཟང་བོས་བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་སྤྱི་མ་བཟང་བོ་ཞི་
འཛོའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས། བྱས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སང་བཟང་རྣམ་རྒྱུན་ལྟ་བུའི་
རང་རྒྱུད་པར་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྩོད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཀོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དེ་མ་ངེས་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུང་འདྲིན་རྣམས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་
འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་བདེན་པས་
སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྟོན་འདྲིན་མིག་ཤེས་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱེ་བར་
འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྦྱེ་བ་ཅམ་ཡང་བསལ་བ་དེ། འདྲིན་
པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་
ལྷ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ས་བཞིའི་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་གཟུང་བ་ཕྱི་
རོལ་དོན་དུ་འདྲིན་པའི་མདོན་ཞེན་མ་བསལ་བ་དང་། གཉིས་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་
དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྦྱེ་བའི་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲིན་པའི་
མདོན་ཞེན་མ་བསལ་བ་དང་། གསུམ་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྦྱེ་བའི་འདྲིན་པ་མེད་
པར་རྟོགས་ཀྱང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་དུ་འདྲིན་པའི་མདོན་ཞེན་མ་བསལ་བ་དང་། བཞི་
བས་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བསྟོམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་སོགས་
མདོན་ཞེན་བཞི་ག་སེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་
ཆོས་འཁོར་བྱུང་བཀོལ་དུ། འགྲེལ་བའི་ལུང་དེ་དབངས་ནས། རྒྱབ་སྟེ། སྟོན་པོ་རང་འདྲིན་
ཤེས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡང་འཁྲུལ་བར། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་བསལ། ཞེས་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ཡང་ཐག་གཅོད་མི་སྤྱི་བར་གསེར་འཕྲེང་སོགས་ལ་ཞིབ་དུ་
སྟོན།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ཚོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
ལྷང་བྲངས་ནས་ཚོས་གྲགས་དབུ་མ་བར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྩོམ་རྩེ་རྣམ་རྒྱུན་ལྷ་
བྱའི་རང་རྒྱུད་པར་སྦྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུ་མ་བའི་རྩེས་འབྲང་ཡིན་ན། རྣམ་རྒྱུན་
ལྷ་བྱའི་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྩོམ་རྩེ་འདི་ལྷགས་
ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དེ་དག་དབང་གིས་གྲུབ་རྣམ་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་
དུ་ཁས་ལེན་ཚོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚན་དེ་དག་དབང་
གིས་གྲུབ་རྣམ་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་
དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་དག་གིས་ཚོས་གྲགས་དབུ་མར་སྦྱབ་མི་རུང་བར་ཐལ། དབང་གིས་གྲུབ་
རྣམ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཅན་པ་རྣམ་
རྒྱུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཉེ་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། རྣམ་
རྒྱུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་བྲངས་ཉེ། ཞེས་པའི་གསུང་གི་ཀུས་པའི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་
འདོན་རུང་ཅན་སྤང་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་སྟོས་གཞུང་ཚོད་མེད་མ་ཡིན་པ་
ནི་ཉེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་བཤད་ཚུལ་དུ་གསལ་བས་སྟོས་ཀྱི་ནོར་ལྷན་རྣམས་
ཀྱིས་ཞིབ་དུ་དབྱད་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་དེ་བཅས་དེ་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་ལ་བརྟེན་
པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་འདི་ཅན་ལས་མ་སྟོས་སོ། །

འཇམ་མགོན་མེས་པོའི་གཞུང་ལྷགས་ཀུན་གསལ་ངོས། རྣམ་དབྱེད་དེ་བཞོན་
འཁོར་མོར་རྒྱ་བ་ལས། ལྷགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་བོ་འདི་ཤར་གྱིས། རྟོགས་ལ་སྤང་
མའི་ཚོགས་རྣམས་ཅེན་པར་བྱོས། །

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ལས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐོར་བཞུགས་སོ། །

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཟང་སྐྱས་གྱི་གདངས། །རིམ་པར་འདྲེག་སྟེ་སྐྱ་བཞིའི་
ལྷིང་ཁང་དུ། །འཇུག་པའི་ཐབས་ཚུལ་མ་ནོར་སྟོན་མཛད་པ། །ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
དེར་མགོས་ཐུག་འཚལ། །གཉིས་པ་འཆད་འཇུར་མཆོད་བཛྲོད་ཀྱི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
གོ་རིམ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ།
སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མངོན་མཐོ་མཐར་ཐུག་ལོངས་སྐྱའི་སྤྱན་ཚོགས་བཞི་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྟོད་དང་ལུས་སྤྱན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་ཚོམ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཞེས་ཕྱིན་དུག་
གི་དང་པོ་བཞི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཐ་མ་གཉིས་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་དང་འཁོར་སྤྱན་སུམ་
ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བས་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་ཉ། ལུས་ལ་
སོགས་པ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་མཐོ་མཐར་ཐུག་ལོངས་སྐྱ་དང་།
ངེས་ལེགས་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་བྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་

ཐབས་སྤྱི་ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟ་བུ་གི་མིའི་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
བྱང་མེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་
ལས། མིས་མཆོན་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མཆོ་ལས་བསྐལ་བ་དང་རྣམ་
མཁྱེན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོ་དུ་མར་བརྟུང་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
གྲུབ་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གཞིར་
བཞག་དེ་ལྟར་བྱུང་བེད་ན། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྱི་དལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྟུང་
དང་ལྟ་བུ་པའི་མིའི་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་རང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། འཁོར་བའི་ལྟས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་
ཆོགས་པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྤྱི་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུས་བྱ་ཆུང་བྱ་དང་རྒྱུས་བྱ་
འབྲིང་དུ་མ་ཟད་ཆེན་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུས་བྱ་ཆུང་བྱའི་མཆོག་དང་
དེ་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱུ་བ་ལས། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་
པ་གང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱིས་བབ་ཅོལ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་
འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་བཞག་པའི་རྒྱུས་བྱ་མཆོག་དང་། ཆུང་བྱའི་མཆོག་
དོན་གཅིག་གང་ཞིག དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་
པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡིག་ཆར་ཆུང་བྱའི་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་
བྱངས་པའི་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱུས་བྱ་མཆོག་
དེ་ཆོས་ཁོ་ནས་བབ་ཅོལ་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྟོན་བསྐྱུ་བས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཆོས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་སོགས་ཡོད་པར་
ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུས་བྱ་ཆུང་
བྱའི་མཆོག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་སྟུང་ཡང་དབྱེད་དགོས་ལ། བསྐྱུ་བ་ལས་སྤྱིར་
གང་ཟག་གསུམ་ཆོན་ཉེར་གསུམ་བཤད་པ་དེར་བསྐྱུ་བར་བྱུང་།

ཁ་ཅིག ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གཞིར་བཞག་ལ་
 དེ་ལྟར་བྱུང་བེད་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་གང་རུང་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གིས་བྱས། དེ་གང་རུང་གི་ལམ་
 ལ་འབྲིང་གི་ལམ་གྱིས་བྱས། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་
 བུ་ཆེན་པོ་དང་དེའི་ལམ་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་
 ལམ། ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་འདྲིར། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐར་བ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚན་ཏེ་
 ཕྱི་མ་ལའང་སངས་འཕགས་སྐྱོན་དུ་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུའི་བྱང་པར་ཅན་ཚོས་ཅན། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་
 གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་
 རྟེ། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་
 ཡང་ཡང་དོན་གཉེར་དགོས་ཀྱང་། དེས་ལེགས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ལན་
 གཅིག་ཐོབ་ཕྱིན་ཉམས་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ལམ་རིམ་སོགས་གྱིས་གྲུབ།

ཡང་ཁ་ཅིག རྩལ་སྤྱི་སོགས་ཚོད། སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་པས་བྱུང་བེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། མི་རྟག་པ་སྤྲ་མོ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་ལུང་སྐྱུ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྤྲ་མོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་
 བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐལ་བདག་མེད་གསུམ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་

གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རགས་པའི་དེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་བའི་དེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་ཆད་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་ལས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གསུམ་ག་ལ་སྤྱི་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་གསུམ་རིམ་བཞིན་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། སྤང་བོ་མི་རྟག་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རང་སྐྱེ་བའི་བདག་མེད་རྣམས་སྤྱི་བའི་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མ་གསུམ་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཡིག་ཆར་རགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྟོགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། འབྲིང་གི་སྐྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱི་མོ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱི་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཆད་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ན་མའི་འོབས་སུ་སྐྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བུལ་འདོད་དང་བུལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སད་པ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སད་པའི་རྟགས་དུག་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་བོ་དང་བུལ་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱི་མོ་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམ་གཙོ་ལས། ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམས་

པས་ཕྱི་མའི་སྤང་ཤས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་ར་བཤོམས་པས་སྤིང་པའི་སྤྱན་ཆོགས་ལ། ཡིད་སྒྲོལ་
 གླད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་སྒོ། འབྲུང་ན་དེ་ཆེ་
 དེས་འབྲུང་སྐྱེ་བ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་སྤྲ་མོ་
 རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསུལ་སྤྲ་མོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་རིམ་ཅན་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསུལ། སྤྱག་བསུལ་ལས་ནི་བདེན་
 མེད་གསུངས། ཞེས་དང་། ཆད་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་ལས་ཀྱང་། སྤྲ་བའི་སྤྱག་བསུལ་ལས་
 རྟོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ཡང་འདོད་པའི་གན་ཏུ་གླད་ཅིག་གིས་
 མི་སྤོད་པར་འགོ་བར་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་དེས་པར་སོང་བ་ལ་ལྟོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་དེས་ཤིན་ཏུ་དབང་རྟོན་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་
 རིགས་སད་ཁ་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཆེ་
 འབྲིང་སྤང་སྤུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་
 བུ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 སད་པའི་ཐབས་བསག་སྤྱང་དང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བྱས་
 པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་དེ་
 འབྲའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྲ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 སད་པའི་རྟགས་བཞི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལྷ་ར་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཀྱི་ཡིག་ཆར། དེ་
 ལྷ་ར་རིགས་སད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལམ་རིམ་ལྷ་ར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ནས་འདོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
 པོའི་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་ས་མཆོམས་ལྟག་བསམ་གྱི་སྤྲ་རོལ་ནས་འདོག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་རོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་གི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་འདོག་

ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་འབྲིང་གི་མ་མཐའ་ཉན་རང་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མ་
 དང་། ཆེན་པོའི་མ་མཐའ་ལྷག་བསམ་ནས་འཛོག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་
 ཅིག་འབྲིང་གི་མ་མཐའ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཉན་རང་གང་རུང་གི་ལམ་ཐོབ་
 ཁ་མ་ནས་བཟུང་བ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ལ་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གིས་བྱལ་པར་ཐལ། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་ཁ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོའི་མ་མཐའ་
 ལྷག་བསམ་ནས་བཟུང་བ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 སྒྲ་རོལ་ནས་འཛོག་པ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་
 ཚུལ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོ་
 དང་། ཁྱེས་པའི་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ལྷ་བ་སྟིང་རྗེ་ཡོད་པར་ལམ་
 རིམ་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག་འདིར་བསྟན་སྟིང་རྗེ་དེ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོར་
 དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། རྒྱ་འབྲས་
 མན་ངག་བདུན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་ལམ་
 གྱི་ཅ་བ་སྟིང་རྗེར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་ནམས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཇུར་
 ཚུལ་བསྟན་པ་ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་བཞེད་ནས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་བཤད་དེ། གཉིས་པ་ལ། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱར་འཇུར་
 ཚུལ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འཇུར་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་ཁྱུར་བའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ན། ལྷག་བསམ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། ལྷ་བ་སྟིང་རྗེ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདིར་བསྟན་སྟིང་རྗེ་ལ་ལྷ་བ་སྟིང་རྗེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདིར་བསྟན་སྟིང་རྗེ་དེ་ཁྱུར་བའི་
 བའི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་མཆན་ཉིད་དབུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱད་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་སྟིང་རྗེའི་
 རྣམ་པ་ལ་ཁྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱུར་བའི་

སྤྱི་ཐེ་དེ་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ནས་ཡོད་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱོད་ལས་བཤད། ལྷ་བ་
དང་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁྱར་ཁྱར་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལྷར་སློ་རོར་ཐག་ཚད་མི་ཚད་གྱི་
ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བཟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་སལ་ཁྱད་གཉིས་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་མཆོག་འབྲིང་
ཐ་མ་གསུམ་སྐྱ་ཚུན་བསྐྱ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་སལ་བ་ཆོས་ཅན། དེའི་
མཆོག་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེར་ལྷུར་པའི་ཆུང་དུའི་འབྲིང་དང་ཐ་མ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། ཆུང་དུའི་མཆོག་ཆུང་དུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ལམ་སློན་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ཆུང་དུ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆེ་འདི་གཙོ་བོར་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ་ཆུང་དུའི་སལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་འབྲའི་
གང་ཟག་ལ་ཆོས་མིན་ཁོ་ན་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྲེས་མས་ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། ཆེ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་ཆོས་ཁོ་ནས་ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་
ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ་ཆུང་དུའི་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡིག་ཆར་
གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ལ་ཆེ་འདི་ལྷུར་ལེན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལྷུར་
ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ཞོར་བ་
ལ་ཞུགས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ཆེས་
ཆེར་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
དེའི་རྒྱ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སློན་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་
ཆུང་དུའི་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཆུང་དུའི་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་

ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཟེར་རམ། ཡང་འཆི་བ་མི་རྟག་
 པ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཆོ་འདི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་
 བའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་
 ལོག་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་སྟེ། མའི་མཐོ་རིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ངན་
 འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིབ་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སྐྱབ་པ་དེ་འདྲའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གཙོ་ལས། དལ་
 འགྲོར་དོན་ཆེ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པ། ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆོ་འདིའི་སྤངས་ཤས་བསྐྱོད་ཀྱིས་
 སོགས་ཤེས་བྱེད་མང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ།
 རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པར་བྱེད་ལམ་
 བསྐྱེད་པ་ལས། ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་
 ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ངན་
 འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ལྷགས་དག་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
 སྟོམ་པ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་
 མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་མཆོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པའི་ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་ཆང་བའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་ན་དེ་
 ལ་ཞུགས་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་
 གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཞུགས་པ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་ཚུལ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཡང་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་བ་ལས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཆན་ཉེར་གསུམ་གྱི་ནང་

ཚན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་སློན་པ་བཞག་པའི་གང་ཟག་གསུམ་དང་། ལམ་སློན་དངོས་
 བསྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱེས་བུ་
 གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། ཞེས་
 པ་ནས། གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་དོན་འདྲ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 དན་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་སོ་སོར་འདྲ་བ་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་གསུམ་ནི། བདག་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་མ་དང་། སོ་ཐར་
 གྱི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲིང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་
 པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ལམ་སློན་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་སྟོན་
 ལྡན་གྱིས་མ་ཁྱབ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་བྱང་སྟོན་དང་ལྡན་པས་
 མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་པས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་
 དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་
 གཉིས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། ལྟའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། འདུག་སྟོན་མ་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལྟ་བུས་རིམ་བཞིན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་བྱ་བ་ལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྒྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའང་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་སེམས་ཀྱི་སློན་པ་བཞག་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེའི་བྱང་པར་འདོག་ཚུལ་མང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་སྟོན་དཔོན་རྟ་དབྱངས་དང་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པ་ལས། མི་འཆོ་བ་དང་
 བདེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། མཛོད་ལས། རྒྱུ་ལ་སོགས་ཡིད་རྟོག་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ལེན་པའི་ཀུན་སྟོང་རྒྱུ་ལ་ཆེ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་རྒྱུ་

འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། མངོན་དང་ལམ་སྟོན་གཉིས་ཀས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་ཚུལ་འདྲ་
བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱེད། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ལམ་སྟོན་བཞིན་དུ་མངོན་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་
གྱི་མཆན་ཉིད་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་གྱི་སེམས་
ཀྱི་སྟོན་ས་བཞག་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་སྟོན་གྱི་དེ་དང་དེས་མ་ཁྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་རྒྱང་དུ་དང་ལུན་པའི་དག་བཅོམ་པའང་ཡོད། སྟོན་པ་ཆེན་པོ་དང་
ལུན་པའི་ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་དག་སྟོང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་བྱ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་
སྟོང་བའི་སྟོན་ལུན་རྒྱང་དུ་དང་། སྟོང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྟོངས་ཀྱང་གཞན་དེ་ལ་མི་འགོད་
ཅིང་བསྐྱགས་པ་མི་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་། སྟོང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྟོང་ལ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
ཅིང་བསྐྱགས་པའང་བཟོད་པ་ཆེན་པོར་མཆན་དུ་བཤད་ཀྱང་མངོན་ཅ་འགྲེལ་དུ་དེ་ཙམ་
མི་གསལ་བས་དབྱད་དགོས་སུ་སྒྲུང་།

ཁོ་ན་རེ། མངོན་ལས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་གསལ་
བར་བསྟན་པའི་དེའི་གཞུང་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསོད་
ནམས་མུ་ངན་འདས་པ་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དག་ནམ་གསུམ། ཞེས་པའི་གཞུང་
ཆོག་གིས་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་གསུམ་བསྟན་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་དག་ཅའི་སྟོན་ས་བཞག་
པའི་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་
བ་དང་། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་དང་ལུན་
པའི་གང་ཟག་དེ་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱང་དུ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། དང་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་
ནས་ངས་པར་ལེགས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་པས། བྱིས་ནི་ངས་པར་
ལེགས་པ་འབྱུང་། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་དང་པོར་

མངོན་མཐོའི་རྒྱའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས་ཕྱིས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱའི་ཆོས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་
 དགོས་ཏེ། །ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཆེག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོར་མངོན་མཐོ་དང་དེ་
 བློ་ལེགས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་
 ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཆུང་བྱ་མངོན་མཐོ་ཙམ་དུ་བྲིད་རུང་།
 འབྲིང་ཐེག་དམན་གྱི་ངེས་ལེགས་ལ་བྲིད་རུང་དང་། ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་ལེགས་
 ལ་བྲིད་རུང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བློ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་མ་བྱེན་པའི་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། སྒྱུར་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་བྱེན་པའི་དགོ་
 བ་དང་། སྒྱུར་ལམ་ངོད་སོགས་བཞི་ལ་བྱེད་ཅིང་། མངོན་མཐོའི་རྒྱའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནི། མི་
 དགོ་བཅུ་སྟོང་པའི་དགོ་བཅུ་སྟུང་པ་བཅུ་དང་། ཆང་དང་བྲེ་སྒང་སོགས་ཀྱི་གཡོ་སྒངས་
 པ། ལོག་འཆོ་ལྷས་མ་བསྟན་པའི་འཆོ་བ་བཟང་པོ་བསྟེན་པ། ལུས་ངག་གི་མཐོ་འཆོམ་
 སོགས་རྣམ་འཆོ་སྒངས་པ། གུས་པར་སྦྱིན་པ། མཆོད་འོས་མཆོད་པ། བྱམས་སོགས་ཆད་
 མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས། མི་གསོད་པ་དང་རྒྱ་སྒང་དང་། །ཞེས་
 པ་ནས། དེ་དག་ལས་ལམ་དཀར་བཅུ་སྟེ། །བསྐྱོག་པ་དག་ནི་ནག་པོ་ཡིན། །ཆང་མི་འཐུང་
 དང་འཆོ་བ་བཟང་། །རྣམ་མི་འཆོ་དང་གུས་སྦྱིན་དང་། །མཆོད་འོས་མཆོད་དང་བྱམས་པ་
 སྟེ། །མདོར་ན་ཆོས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་བཤད་པ། སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཤད་
 པ། སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་
 ཟག་དེ། སྒྲིམ་བྱ་ཆུང་བྱའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སལ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས།
 ཆོ་འདི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ། སྒྲིམ་བྱ་ཆུང་བྱ་སལ་བའི་མཆོན་ཉིད།
 ཆོ་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་ཆོ་བྱི་མའི་འཁོར་བའི་སྤྲོ་ཆོགས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་
 གཉེར་ནས་དེའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ། སྒྲིམ་

བྱ་ཆུང་བྱ་ཆུང་པར་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་
དག་གིས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། རྒྱུས་བྱ་དེ་
ནི་ཐ་མར་ཤེས། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྒྱུས་བྱ་
ཆུང་བྱའི་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་གྱི་ཆུང་པར་ནི་རིམ་བཞིན་
ཆོས་མིན་གྱིས་ཆེ་འདི་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྲེས་མས་ཆེ་འདི་ལྟར་
ལེན་པ་དང་ཆོས་ཁོ་ནས་བྱི་མའི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་
ཟག་ལ་བྱེད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་གང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་བབ་ཅོལ་
དུ། ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྟོང་པ་གང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་བབ་ཅོལ་
དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་གང་ཆོས་ཀྱིས་བབ་ཅོལ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་
ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་བྱ་ཆུང་བྱ་ཆུང་པར་ཅན་གྱི་ས་མཆོམས་ནི། ཆེ་
བྱི་མའི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བཅོས་མིན་རྒྱུས་པ་ནས་མི་རྟག་པ་སྤྱི་
མ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་ཡོད།

འཁོར་བའི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་ཞེན་པ་ལྷག་པའི་སྟོ་ནས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཐར་བ་
ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གང་ཟག་
དེ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་
ཤིང་། སྲིག་པའི་ལས་ལས་སྟོག་བདག་ཉིད། གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། རྒྱུས་
བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་ནི་སྲིད་པ་མཐའ་དག་
ལ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྲིད་པ་ལས། ཁྱོལ་བའི་ཐར་བ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་
ཐབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་
ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དེ་དང་། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་དེ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་ཉན་རང་གཉིས་ཡོད། ས་
མཆོམས་མ་མཐའ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སད་པ་ནས་ཡ་མཐའ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་
བར་དུ་ཡོད།

སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་

ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐབས་
 ཕྱན་དུག་སོགས་ལ་འདུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལམ་སློན་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱག་བསམ་ལ་གྱིས། གང་ཞིག་གཞན་
 གྱི་སྤྱག་བསམ་ཀྱུན། ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་
 བོ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་
 བྱུར་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བྱར་བྱས་ཏེ་ཕྱན་དུག་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ལམ་ཁྱེད་དང་ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལམ་
 ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་དོན་གཅིག་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་སད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་
 བྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སློ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་བའི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སློ་དང་། རན་འགྲའི་སྤྱག་བསམ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལྟ་བུ། ས་མཆོམས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བའི་ནར་ཡོད། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་
 དམན་གྱི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སློ་དེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
 གི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལྟ་བུ། འདིར་བདེན་བཞིའི་རྟོགས་རིམ་སོགས་སློ་བྱ་མང་ཡང་འོག་ཏུ་བདེན་པ་
 བཞིའི་སྐབས་སུ་འཆད། ས་མཆོམས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སད་པའི་སྐབས་ནས་ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཡོད། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་
 སུ་བྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སློ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་
 ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ། ས་མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་སད་པའི་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གའི་ཉམས་
 སུ་བྱང་བུ་ཡིན་ལ། འབྲིང་གི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་ཁྱེད་སུ་

དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ། རྒྱུ་བྱ་ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གོ་ཐོབ་
བྱས་ཤིང་ཚོད་ཆོ། རྒྱུ་བྱ་གསུམ་གའི་ཉམས་སྤྱི་བྱ་དང་བྱར་བྱར་པའི་སྟོན་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དང་། རན་སོང་གི་སྤྱད་བསམ་ལྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ། ས་མཚམས་རྒྱུ་བྱ་ཆུང་བྱའི་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་
ཡོད། རྒྱུ་བྱ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སྤྱི་བྱ་ཡང་ཡིན། ཆེན་པོའི་ལམ་རང་རྒྱད་
ལ་རྒྱུ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་སྟོན་སྟོང་དགོས་པའི་བསམ་པ་འདུ། ཚོད་ཆོ། རྒྱུ་བྱ་ཆེ་
འབྲིང་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སྤྱི་བྱ་དང་བྱར་བྱར་པའི་སྟོན་དེ། རྒྱུ་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྟོན་ལྟ་བུ། ས་
མཚམས་ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་འདུ། རྒྱུ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་
རྒྱུ་བའི་ཆད་ནི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། མཐར་
སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་མཐར་སྤྱད་པ་
ལེགས་གཉིས་དང་། དེས་ལེགས་ལའང་ཐར་བ་ཙམ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་དང་པོ་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྒྱུ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བྱ་ཆུང་བྱ་
དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྟོར་དུ་འདུ། གཉིས་པ་དེས་ལེགས་ཐར་བ་ཙམ་
མམ་ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་ལས་བརྒྱུ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འབྲིང་དངོས་སམ་
དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྟོར་དུ་འདུ། གསུམ་པ་དེས་ལེགས་མཐར་སྤྱད་པ་
མཐུན་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྒྱུ་བའི་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་ཐོག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་
རྒྱུ་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོར་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་དང་། དམན་
འབྲིང་མཆོག་གི་རྒྱུ་བའི་ལམ་རིམ་དུ། ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བརྒྱུ་བ་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ཆ་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་བྱ་

ཆུང་བྱ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ལས་གཞན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་བྱབ་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིག་ཆར་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ཞེས་པས་སྲིད་པའི་མངོན་མཐོ་ལས་
 གཞན་གཙོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ལེགས་གཙོད་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ལས་གཞན་ཡིན་ཆད་གཙོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསྟེན་རྫོགས་སྐབས་ཁ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དོན་
 དུ་མི་གཉེར་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ལ་སྤང་བྱས་བྱབ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ལ་
 སྤང་བྱས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་བྱབ་སྟེ། ལྷས་སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་
 དགེ་སྦྱོང་དེ་དའི་འཁོར་མངོན་མཐོ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 སངས་རྒྱས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷས་
 སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་ལྷས་སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་མངོན་མཐོ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དའི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པའི་རྟ་སྤང་ལྟ་བུ་དའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ཡིན་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་མཐོ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
 ངེས་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་
 ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་མངོན་མཐོ་ཞེས་པ་དེ་དག་ལུས་སོགས་ལ་མི་བྱེད་པར་གཙོ་བོར་དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་
 ལས། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་བདེ་བ་སྟེ། ཁངས་པར་ལེགས་པ་ཐར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དའི་དར་
 རིག་ལས། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་ནི་བདེ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདེ་བ་དང་
 བཏང་སྟོམས་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏང་སྟོམས་སྟོམས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟའི་མངོན་མཐོ་ལ་དགོངས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་དུ་གྱུར་པའི་ལྟའི་བུའི་བདུད་ཚོས་ཅན། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདུད་བཞི་

སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་བྱ་ཆུང་དུ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་རྟགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྟགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐལ། རྟགས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་
 བལ་ཆེར་གཞན་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་བ་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་དུ་མས་དན་སྟོབས་ཀྱིས་རང་སྟེང་དུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་དུ་འཆི་བ་
 རྗེས་སུ་དན་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་གསུང་གི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྒྱུར་ཡང་དག་ཅིང་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་མི་རྟག་པ་སྤྱི་
 མོ་རྟགས་ལ་རགས་པ་མ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྱོན་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅིང་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
 ངག་ལ་སྟོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྒྲོ་བྱར་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནག་རྗེས་སྤར་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་ཤིང་ཕྱིས་ལ་རྒྱབ་ན་དུ་བ་
 མཐོང་བའི་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་འབྲེལ་ལས། ད་ནི་སྐབ་མཐའ་ཅིང་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱི་བས་མེ་ནི་རྟགས་མི་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་སྐབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་
 སྤྱི་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྐབ་ན། འཆི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་འོ་ན། སྤྱི་སྤྱི་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་འགྲིགས། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཐལ། འཆི་བ་དེ་ཆེ་
 འདིའི་སྤང་བོ་སྤྱི་ཅིག་ཐ་མ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྤྱི་ཅིག་ཐ་མའི་མི་རྟག་པ་རགས་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཅིག་ཐ་མའི་མི་
 རྟག་པ་སོ་སྟེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་
 སོ་སྟེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་ངེས་མི་རྒྱས་པའི་བྱུང་པར་བྱེད་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་རྟག་པར་འཁྲལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་
ཅིག་ཐ་མ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་རྟག་མེད་ཕྱིས་པར་གྱི། སྐྱེ་བོས་
ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི། འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་གྱི། འཇིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་
གཅོད་ཉིད། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་
བྱ་ཇོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་
མ་མདོའི་དར་རྟེན་ལས། མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་དུས་གྱི་སྤང་པའི་
མཐར་སྐྱག་པ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མདོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་གསུངས་
པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱ་དེ་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་
འཇིག་ཀྱང་རིགས་རྒྱན་ལྷ་ཕྱི་མཆམས་སྒྱུར་བས་རྟག་པར་འཁྲལ་ནས་སོ་སྐྱེའི་མདོན་སུམ་
གྱིས་ངས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདྲ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལར་
ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། འཁྲལ་ཕྱིར་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་བཞིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཆི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་ཅམ་ནས་སྤང་མཐའི་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་
འཇིག་པ་དེ་མི་རྟག་པ་སྤྲ་མོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་སྤྲ་མོ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱེགས་ལས། དེ་ཡང་སྐྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་བོ་འདི། རས། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤོད་པར་འགོ་བ་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་
ཡུན་ལའང་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་ལྷ་འདའ་བའི་རྒྱལ་བསམ་ནས་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་མེད་
པས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་སྤྲང་
གི་དེ་འདྲའི་མི་རྟག་པ་དེ་མི་རྟག་པ་སྤྲ་མོ་ཡིན་ཀྱང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
གྲགས་ཆོད་དུ་བུམ་པ་སོ་བས་བཅོམ་པ་ལ་བུམ་པ་འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པར་འཇོག་པ་
ལྟར། མི་ལྟ་བུ་ཆེ་འཕོ་བ་ལ་མི་རྟག་པར་འཇོག་པའི་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་སྐྱེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་མི་འདོད་
ཅིང་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འོག་མིན་དང་ཡོངས་སྐྱ་སོགས་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག་མདོ་སྤེ་

བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀ་འདོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱབ་པའི་བྱིར་ཟེར་རོ། །ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། རགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ག་རགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྦྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ག་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་རྒྱད་ལྟ་བུ་སོ་སྦྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སོ་སྦྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་
 བཏང་སྟོམས་གསུམ་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 དང་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་
 ཆད་མ་སོ་སྦྱེ་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་
 བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ག་རགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དུ་ཁས་ལེན་མི་
 རུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སོ་སྦྱེ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་རང་
 འགྲེལ་ལས། ལག་མཐིལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་རྟོགས་ལ། །དེ་
 ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་ནི། །མི་དགའ་བ་དང་གཞོན་བྱེད་ལྟར། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་
 ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་ཤིན་
 ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་མང་བའི་བྱིར། མ་བྱབ་མཆམས་ཀྱི་རྟགས་དང་ཕོ་བྲུབ་
 རྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དཔེར་ན་ཕོ་ལ་མིག་གསལ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ལ་རྒྱ་བསིལ་བ་བཏབ་
 བ་བདེ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི། །འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། །འདི་ནི་ནམ་ཞིག་
 པ་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ཕོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཆོར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
 ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཟག་བཅས་
 རྣམས་ཀྱང་འཇུག་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཡང་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱད་བསྐྱེད་
 སྤྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་
 ཟག་མེད་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྤངས་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། སྤྱད་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱད་
 བདེན་སྤྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤྱད་བདེན། སྤྱད་བདེན་
 རགས་པ། རགས་པའི་སྤྱད་བདེན་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤྱད་བདེན་སྤྱ་
 མོ་དང་སྤྱ་བའི་སྤྱད་བདེན་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་སྤྱད་བདེན་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱད་བདེན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རགས་པའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱ་རགས་ནི་སོ་སྟེའི་
 མདོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱིས་འཛོག་ཅིང་། སྤྱད་བདེན་སྤྱ་རགས་ནི་ལས་ཉོན་
 གྱིས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གྱིས་འབྱེད་པས་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་
 བདེན་སྤྱ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱ་བའི་སྤྱད་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱ་
 བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་སྤར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེ་འཁྱོར་
 སྒྲིམ་བ་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རྟོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་སྤྱ་མོ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱ། ཁོ་ན་རེ། བདེ་འཁྱོར་
 སྒྲིམ་བ་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་ན་བདག་མེད་རགས་པ་
 རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འོ་
 བ་གཞུགས་བརྟན་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མོ་རྟོགས་

པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ། ལམ་གཙོ་ལས། ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་སྒོ། བྱུང་ན་དེ་ཆོ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མཆན་ཉིད་ཆར་བ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་སྐྱོ་ཤས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཙམ་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མཆན་ཉིད་ཆར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་ལས། དེས་ན་སྤང་བོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་དེ་དང་འབྲལ་ངེས་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པས་བྲལ་འདོད་སྐྱེས་ཀྱང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མཆན་ཉིད་ཆར་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཆར་ཚུལ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་བསམས་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ལ་ཐུག་ཚུལ་དང་། དེ་སྟོང་རུས་མི་རུས་དབྱེད་པས་དེ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་རུས་སུ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་དུན་རྒྱུ་ལས། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱ་བདག་དུ་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་རུས་སུ་ངེས་ཤིང་། ཐར་བ་ཡོད་ངེས་དང་ཐར་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེས་པར། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐར་སྒོ་མཆན་ཉིད་ཆར་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱོད་མའི་གསུང་རིས་ལན་ཞིག་ལས། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་ལེན་ཡོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་

ཉན་ཐོས་ཤིན་ཏུ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དབང་རྒྱལ་དད་པས་འབྲུག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་ཚེས་ཅན། ཐར་ལམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་ཐོབ་
 པར་ཐལ། ཐར་སློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རུས་སོ། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚེས་ཅན། ཐར་ལམ་དུ་སླེབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ལྷག་བདེན་
 གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྒྲེ། ཡིག་ཆར། སྟོང་
 བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ཆུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྟོགས་
 པ་ན་ཐར་ལམ་དུ་སླེབ་པར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གོང་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐར་ལམ་
 དུ་སླེབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་ཞི་སྒྲོའམ་ཐར་བའི་སྟོར་སླེབ་
 པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའང་
 ཡིན་པར་ཐལ། ལྷགས་འདིར་ཞི་སྒྲོ་གསུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་
 ཟག་དང་ཚེས་གྱི་བདག་འདྲིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཕྱ་རགས་གསུམ་ག་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། གང་
 ཟག་དང་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ག་ཐར་བའི་སྟོར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞི་སྒྲོ་གཉིས་པ་
 མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཐོགས་སྟོན་དུ་མ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ ཞི་སྒྲོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བའི་
 གླུ་བས་བཞི་བར་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་མི་རྟག་ཐོགས་བརྒྱུད་རྟོགས་པའི་
 རྟེན་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག་ ཞི་སྒྲོ་དང་རྣམ་ཐར་ཐར་བའི་སྟོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འཁོར་རྩ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོག་འདྲིན་བརྒྱུ་
 དུག་འཁོར་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གང་རུང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་

སྤང་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་ནམ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་བཅུ་དྲུག་
 བོ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ནང་ནས་
 རྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་གྲོལ་ལམ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་
 སྤོན་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་གྲོལ་འཇུག་གི། རྟོམ་པ་ལྷག་
 མ་དེ་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱད་གཞི་ཆེན་།

ཡང་ཁ་ཅིག རྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ན་ཐར་ལམ་དུ་སླེབས་པར་ཐལ་
 རང་གཉིས་ཀས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་
 མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱད་ལ་མ་
 རྒྱུས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། ཐར་སྟོ་མཆན་ཉིད་
 ཆང་བ་རྒྱད་ལ་མ་རྒྱུས་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་ན། གསེར་སྤིང་བ་ལྟ་བུའི་
 དངོས་སྤྲིའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་སྤྲི་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱུས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
 ཆེན་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་དེ་ལ་བདག་འཛིན་གསུམ་སྤངས་
 པའི་ཐར་བ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གཞན་གཉིས་
 སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཆད་མས་གྲུབ་སྤྲིད་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་
 པ་ཞིག་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་སྤྲི་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟུམ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཞི་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུས་བྱ་
 རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་རྒྱུས་
 པ་ལ་རང་ཉིད་ལ་སྟོ་སྟོང་དགོས་པའི་བསམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
བཞི་ཉམས་སྲུང་ས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞི་རྟོགས་པའི་
སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྟེ། རྟོང་ཉིད་དང་བདེན་བཞི་སྟོམ་པ་ལ་འཛིན་
སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམ་ཚུལ་དུག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆེན་པོའི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལ་སློ་སྦྱོང་དགོས་པའི་བསམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སྲུ་
སྲུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་ཉམས་སྲུང་ས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་སྦྱོང་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གཉིས་ཀའི་
ས་མཆོམས་འདྲ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱའི་ཉམས་
སྲུང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲིང་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་ན། ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་ཁྱད་ཀྱང་། ཆུང་
བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་ན། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་སྟོར་ལ་ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་
མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་སྟོར་སྦྱོང་
བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཆུང་བྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་འདྲིར་ཡང་སྲུང་
བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོང་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་སྟོའི་མཐུ་ཡོད་ན་ངི་ལྟར་བྱིས་པ་
ལྟར་བསྐྱུང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཆུང་བྱ་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་དེའི་མཆན་གཞི་འཛིག་ཚུལ་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། རགས་པའི་དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་བྱའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མི་རྟག་པ་

རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སོགས་འོང་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ཡང་ཡིག་
 ཆའི་འོག་དུ་སྐྱུག་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཞིའི་ནང་ནས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དམིགས་
 གྱིས་བཀར་ནས་ཆུང་དུའི་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་
 དཔུང་དགོས་པར་སྤང་། འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་ལ་འཁྲལ་བ་ཁ་ཅིག་ འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷས་ཡིན་ན།
 འཁོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེའི་བྱང་སེམས་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་
 ཟེར། དང་པོ་ལ་འོ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་
 དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ས་བརྩུག་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་
 གཤེགས་ལས་བཤད་པའི་ཡིད་ལྷས་གསུམ་སོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷས་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་མེད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་
 ལྷས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་སྟོང་གི་སེམས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚོལ་བ་ཕྱ་རགས་གང་རུང་ལ་
 བྱེད་ཅིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས།
 ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་འབྲེས་ལ། སྤྱིད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སེམས་པ་
 རྟེ། ལྟར་བསྟན་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
 དེའི་དབང་གིས་དག་ཞིང་དུ་ཡིད་ལྷས་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་
 ཉན་རང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་རྒྱུར་ཏེ་
 གཞན་དོན་དུ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཁས་

ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྒྲེ་སོགས་
 རྣམས་ལས་འདས་ཀྱི་ཡང་། སྒྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྒྲེ་བ་དང་། འཆི་དང་ཆ་དང་ན་བར་
 རྟོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་སྒྲང་བ་ལ་
 དེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྒྲང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
 ལུས་སྒྲངས་པའི་བྱང་སེམས་མེད་དེ། ས་བཅུའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་དོན་འཁོར་
 བའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དོན་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལེན་པ་ལ་བཤད་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོད་ཀྱིས་དེའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པའི་
 དེ་མེད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་
 ཟག་མེད་ལས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་འཁོར་བའི་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། འདིར་དོགས་པ་གཙོད་དགོས་མང་ཞིང་འགངས་ཆེ་བའང་ཡིན་ཀྱང་
 འོག་དུ་འཆད་དོ། གཉིས་པ་ལ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་སྒྲངས་པའི་དག་ཞིང་རྟོན་
 ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲེའི་ལུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་ཞིང་རྟོན་ཅན་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲངས་པའི་ལུས་ཡིན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ཞིང་ཞེས་པའི་དག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆའི་
 གྲྭ་བས་འདིར། གཉིས་ཀ་ལ་འོ་ན་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ནོ། རིགས་ངས་བྱང་སེམས་སོ་
 སྒྲེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་
 ཡང་དབྱད་དགོས་སོ། འདིར་འབད་དགེ་མཐུས་སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ། གསུང་རབ་རྒྱ་
 མཆོའི་སྒྲིང་བོ་ཀུན་ཕན་སྟེ། ཁ་བྱང་ཆོག་སྒྲིའི་ཆོས་རྒྱར་མ་ལུས་པར། ཉམས་ལེན་ཆ་ཤས་
 རྟོགས་རྒྱར་ཀྱང་ཅིག་གྱ། བར་འདི་བསྐྱོན་པའི་དགེ་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐུས། དམིགས་
 ཡུལ་ཡུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གང་། སྒྲེ་ཀུན་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། རྣམ་
 དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱར་ཅིག ཁས་མརྟེན། །

༡༡། །བསྟན་པ་ཚས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་པའི་སྟོན་མེ་ལས་བྱམས་གཞུང་གི་སྟོན་བཀྲུགས་སོ། །

བྱམས་གཞུང་།

སྤྱི་བཞི་སྟེད་སོགས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤང་། །རི་བཞིན་སོ་སོ་རང་རིག་མཉམ་
བཞག་གིས། །གཟིགས་ཤིང་བསྟོད་པས་སྐལ་ལྷན་ལམ་བཟང་དེར། །བགྱི་མཛད་མི་ཕམ་
ཐུགས་ཇེའི་གཏེར་ལ་འདུད། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གཉིས། །སྤྱིའི་
བསྟུ་བ་དང་། དེ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཅ་བས་མདོ་བཀལ་ཚུལ་དང་། །འགྲེལ་
བས་ཅ་བ་བཀལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀས་རང་རང་གི་བཤད་བྱའི་
གཞུང་དེ་བཤད་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་ལྡན་འཆད་དེ། །གཞུང་བཤད་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་ལྡན་
པོ་དེ་ཇེ་བརྟན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། །རྣམ་བཤད་རིགས་
པ་ལས། །མདོ་དོན་སྤྱི་བ་དག་གིས་ནི། །དགོས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཆིག་དོན་
བཅས་དང་མཆམས་སྤྱི་བཅས། །བཀལ་ལན་བཅས་པར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་ཅ་བས་རང་གི་བཤད་བྱའི་མདོ་བཤད་ཐབས་ལྡན་ཚུལ་
ཡོད་དེ། །གསེར་འཕྲེང་ལས། །དེ་ཡང་དགོས་དོན། །བསྟུས་དོན། །ཆིག་དོན་གསུམ་དངོས་
སྤྱི་དང་། །མཆམས་སྤྱི་བུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། །བཀལ་བ་དང་ལན་ནི་ཕལ་ཆེར་ཕྱགས་ལ་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དགོས་དོན་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་དགོས་འགྲེལ་དང་། །བསྟུས་
དོན་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སོགས་ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། །ཆིག་དོན་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་
ནི་སོགས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཅ་བའི་
ཕྱགས་བསྟན་གྱི་མཆམས་སྤྱི་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལྟ་ཅ་གསུམ་ཡོད་དེ། །གསེར་འཕྲེང་ལས།

ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་འདི་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་ལ་སོ་དྲུག་གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་བཞི། བཞི་
 བ་ལ་སོ་ལྔ། ལྔ་བ་ལ་ཉེར་བདུན། རྟག་པ་ལ་གཅིག་བདུན་པ་ལ་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བཅུ་
 གསུམ། མཆོན་ཉིད་འདི་ཡིས་སོགས་བར་བ་ལ་གཅིག་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་སོགས་བསྟུས་པ་ལ་
 གཅིག་སྟེ་སྒྱུར་ན་བརྒྱ་ལྔ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཀལ་ལན་ནི་འགའ་ཞིག་
 དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་པལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། བཀལ་
 ལན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་བཟོད་དུ་མེད་པ་
 ལ། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་
 བསྟན་ཅིང་པལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་
 ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་བཤད་ཐབས་ལྡན་འཆད་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་
 དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་
 ལ། ཉན་པ་པོ་ནི་ཁྱས་བྱེད་ལ། ཐོག་མར་དགོས་པ་བཟོད་པར་བྱ། རྟེན་འབྱུང་དེ་ནི་བསྟུས་
 དོན་ལས། བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལས། ཁོ་རིམ་རིགས་པ་སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བ་
 ནི་གཉིས་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྤྲོ་ཞིང་ཆོག་སྤྲུལ་བྱེད་
 འབྲེལ་མཆོམས་སྒྱུར་དང་། རིགས་པ་སྤྲུལ་བྱེད་འབྲེལ་བཀལ་ལན་ལས་ཤེས་པ་ཆོག་ཀྱང་ཐ་
 མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཅམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། རྒྱན་གྱི་གཞུང་དངོས་
 བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ནས་བཤད་ཐབས་ལྡེའི་སྟོན་མཆོད་བཟོད་
 ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བཀལ་ལོ། རྟེན་
 ནས་བསྟུས་དོན་མདོ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སོགས་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སོགས་གཉིས་
 ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བརྟེན་ལྡེའི་མཆོམས་སྒྱུར་ཙམ་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་སྐབས་
 བརྒྱད་རིམ་པར་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སྐབས་དྲུག་དང་། མཆོན་ཉིད་འདི་ཡིས་

སོགས་དེ་ནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་སོགས། བཞག་པ་རྣམས་བཀའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བའི་བཤད་ཐབས་ལྗེ་མཆམས་བྱེ་ཚུལ་ལ་གསེར་འབྲེང་དང་རྣམ་བཤད་མི་མཐུན་སྟེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གསེར་བྲེང་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ལས། རང་ཉིད་ནས་ཆེད་དུ་འི་བར་གྱིས་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཀྱི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་དོན་དང་། ཆོགས་སྤྱི་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོའི་བར་ནི་དགོས་དོན་དང་། དེ་ལ་ནས་བསྟོད་དོའི་བར་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལས་འསྐྱོས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཀྱི་བར་གྱིས་ཆོག་དོན་དང་། དེ་ལྟར་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས་བཀའ་ལན་བསྟན་ལ། མཆམས་སྐྱར་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་འགོད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། མཆོད་བཟྃ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་དོན་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆམས་སྐྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས། རྣམ། ཕྱག་འཆའ་བ། ཞེས་བྱུང་། འདི་ལ་གཞུང་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་འདིའི་དོན་ཡོད་དེ། རྩེ་བཅུན་གྱིས་རྒྱན་ཚོམ་པའི་ཐོག་མར་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་གཟིགས་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟྃ་པའི་སྟོན་ནས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོགས་བཅད་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་མཆམས་སྐྱར་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཆོས་ཅན། མཆོད་བཟྃ་ཀྱི་བཤད་ཐབས་ལྗེ་ནང་ནས་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོད་བཟྃ་ཀྱི་དགོས་པ་

བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་གི་དགོངས་པ་ནི་སྒྱིར་མཆོམས་སྒྱུར་ཚུལ་ལ། རྒྱ་
མཆོན་དང་། ཚྡོ་པ་དང་། སྤི་བ་དང་། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོམས་སྒྱུར་ཚུལ་བཞི་ཡོད་
པ་ལས་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོམས་སྒྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་
དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྱོན་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེ་དང་
ཆོགས་སུ་བཅད་ནས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅོའི་བར་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་དགོས་དོན་གྱི་
གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས།

ཡང་ཁ་ཅིག གླུ་བས་འདིའི་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་སས་
བསྟན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་
དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་དུ་མེད་
པའི་འབྲུང་གནས། ཞེས་ཡུམ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཤད་པ་གང་ཞིག་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལྷང་
མི་རུང་བར་ཐལ། ལུང་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཡུམ་འདི་གང་ཟག་གསུམ་དང་འགྲེལ་བས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མི་འདུག་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་ཐམས་
ཅད་ལ་བཏགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་པ་གསུམ་གའི་ཡུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གླུ་བས་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་
ན། རྩ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་
འདུག་པ་དང་། དང་བ་ལས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འདུག་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་མ་དེ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་གཞན་དོན་
གྱི་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི།
ཞེས་པ་ནས། སྒྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དམ་པས་བྱས་པའི་བསྟན་

བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་འོ། ཞེས་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་
བྱ་གཞན་དག་རབ་དུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འོ། ཉིད་དགོས་པ་ནི་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་
རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་
གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ལ་སྟོས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་དེ་
གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་རྒྱུར་སྣང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱིས་བྱབ་ཟེར། ལ་ལས། དེ་ལ་
བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་ཟེར། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་རྩེ་མ་པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྟོབ་པ་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱམས་པ་བསྟོམས་ཤིང་སྟོན་ལམ་མཛད་པ་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱམས་པའི་མཆོད་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། ཤར་མདོ་ལས། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མཆོད་མི་འདོར་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྗེ་བཙུན་འདི་སྟོན་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་སངས་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གདུགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སྟོང་སྟོན་གྲོས་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ལོ་ཉི་མེད་ཆེན་པོ་བར་དུ་
སེམས་ཅན་དུ་མ་བྱམས་པ་ལ་འགོད་ཅིང་། བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་ཆེ་སྟོའི་ཐེམ་པར་
ཞབས་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པས། ལྟ་རྟེན་གྱིས་ཨ་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་རིན་ཆེན་
གདུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་སྟོང་སྟོན་གྲོས་བརྟན་པ་འདི་ནི་སྟོན་པར་
འགྲོ་བའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ། བྱང་ཆུབ་སྟོབ་པའི་

ཆེ་ཡང་འདི་མིང་འདི་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཚུལ་བྱམས་པ་འཇུག་པའི་
མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉེ་སྤྱོད་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཉེ་བའི་སྤྱོད་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་པའི་འཁོར་དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་ལ་བྱེད་པར་གྲགས་
པ་གང་ཞིག །སྟོན་པའི་འཁོར་དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་དེ་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྲུལ་རིམ་ལས། དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་གདུལ་
བྱ་ནམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་
དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཉེ་སྤྱོད་
བྱམས་པ་དེ་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་དེ་ལ་མི་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་གང་གི་ཉེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་
རྒྱན་ཚོམ་པ་བོ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་མིན་སོགས་དབྱེད་བྱར་སྤྲང་། གཉིས་པ་ལ། བསྐྱལ་
བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་ཆོན་གྱི་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཆ་དགའ་ལྡན་རྟེན་ཅན་གྱི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལྷ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འོད་སྤང་གི་རྒྱལ་ཆ་དགའ་ལྡན་རྟེན་ཅན་གྱི་
དམ་པ་ཉོག་དཀར་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་བཞི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་
བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་
རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱུང་ན། མདོ་སྤེལ་བསྐྱལ་བཟང་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགའ་ལྡན་རྟེན་ཅན་
གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་
ལྷ་བ་ཡིན་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་སངས་རྒྱས་

ལྷ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་ལྷ་བའི་མཛད་པ་མཆོག་སྤུལ་བྱི་དང་མི་མཐུན་པར་བལ་ལོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
 ལྟོན་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འདྲན་བཞི་བ་སྤྱའི་སེལེའི་རྗེས་སུ་
 སངས་རྒྱས་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ལྟོན་དགོས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་
 བྱབ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟོན་དགོས་ཀྱི་སངས་འཕགས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ངེས་ཤིང་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅིས་པའི་དོན་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ལྟོན་དགོས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 པ་ཚོས་ཅན། སངས་འཕགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ལྟོན་དགོས་གང་ཞིག་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱབ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་ཚྭ་པ་བོ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་གཅིག་
 ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། འོ་ན། བྲམ་ཟེ་ཆངས་རབ་ཀྱི་སྐས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་
 བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། རྟེན་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་ལེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཉན་ས་དང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར། མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་
 རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཟེན། ཉན་ས་ཐོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་སྟོན་བྱ་མང་ཡང་
 སྐབས་མིན་པས་མ་སྟོན། ཡང་གསེར་སྤེང་ལས་མཆོད་བཞེད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་རང་དོན་
 ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ། རྩོད་རྒྱུ་པས། རྒྱན་ཚྭ་པ་བོ་འུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་ཅིང་། ཡུམ་ལ་དང་པའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྗེ་
 བཙུན་གྱི་མཉམ་བཞག་གིས་མ་གཟིགས་པར་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་གཟིགས་
 པར་འདོད་དོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོང་ཉིད་ཀྱི་གཞན་ལྷགས་བཀའ་ཚུལ་དང་རང་
 ལྷགས་བཞག་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲ་མ་དེ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག ཕྱི་མ་ལའང་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་ཚོམ་པ་བོ་
 སངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་འགོག་ན་ཡང་མི་རིགས། བྱང་སེམས་
 ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་འགོག་ནའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
 རོང་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱུབ་པ་མ་བྱུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རིམ་
 བཞིན་བྱུབ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་ན་རང་དོན་དོན་གཉེར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་དོན་ལ་སྤང་ཆོད་ཐུན་མོང་བ་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་ཚུལ་
 དང་། གནས་ཆོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱུ་སུ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་
 འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་བཤད་གསེར་འཕྲེང་གིས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 དེ་འདྲའི་གོ་སྐབས་མ་བྱེད་པར་བྱ་ཆོམ་དུ་སངས་རྒྱུ་སུ་བྱས་ནས་གསེར་འཕྲེང་བཀའ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ཚོམ་པ་བོ་དེ་གནས་ཆོད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་ཆོད་ལ་བྱང་
 སེམས་ཡིན་པའི་གོ་སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་
 དོན་བྱུབ་དེ་གནས་ཆོད་ལ་བསྐལ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྲ་རོལ་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་སྤང་ཆོད་
 ལ་སྤིང་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་
 ཐུབ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་དོན་བྱུབ་ཀྱིས། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཡིན་ཡང་ང་མི་
 འཆི། ཞེས་རང་སོ་སྟེར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ཚོམ་པ་བོས་རྒྱུད་བླ་མར། དེ་ལྟར་ཡིད་
 ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། བཞེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་
 མོས་དགེ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་ལྡན་ཤོ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་ངས་འདི་བཙམས། ཞེས་

རྒྱུད་ལྷ་མ་ཐེ་བཙུན་རང་ཁོ་ནའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོ་མོ་དག་བྱིར་དུ་བཅུམས་
 པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་ཁོ་ནའི་དོན་བྱེད་པའི་
 བྱང་སེམས་སྐྱེ་འཕགས་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཁྱོད་གྱི་ཐལ་འཁྱར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་ན། གཞན་དོན་དུ་མ་ཟད་རང་དོན་རྩོགས་པ་ལའང་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་དགོས་
 པར་མ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རང་དོན་དུ་ཞི་བ་རྒྱང་བས་ཆོག་
 འཛིན་གྱི་སྟོ་མི་བསྐྱོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ལམ་
 རིམ་ལས་དུག་པ་ལྷག་བསམ་དང་བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རང་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་དེ་མཚན་ཉིད་ཆང་
 པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་རང་དོན་
 ཆོས་སྐྱེ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་
 དོན་གཉེར་མེད་པའི་བྱིར། འདོན་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་
 དམ་སྐྱེ་དང་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་
 བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་ཚུལ་ལའང་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། རྩོད་ཉིད་ཀྱི་
 རང་ལུགས་ལ་ཐེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གང་དུའང་བཞག་ས་མེད་པར་སོང་བའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སུ་བྱེད་
 མི་རུང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་པའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྗེ་བཙུན་
 ཀྱི་མཉམ་བཞག་གིས་མ་གཟིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་མི་རུང་བའི་
 བྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་

ཐུབ་སྟེ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རོང་ཤིག་པས་རྒྱན་ཚོམ་པ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་སྟོན་མེད་
པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རང་
དོན་དོན་གཉེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་ཅེས་པ་དང་ཡུམ་
ལ་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་
པ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ནི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པའི་སྟོན་ཡོད་
ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནམ་བཤད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་བ་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་གྱི་ལྷགས་
དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལྷགས་ལ་བྱེད་བེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ཀས་ལྷགས་གཉིས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་སྤྱོད་ལྷགས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པ་གང་ཞིག་རྒྱན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་སྟེ། ཞོང་གི་དེ་ལྟར་
ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ལས་མ་གཡོས་
པར། སྦྱེ་ལ་བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཆོག་སྦྱེ་ལ་སྤྱིའི་མངོན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཐུབ་སྟེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་བྱང་སེམས་སུ་བཤད། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཏོགས་རིམ་བཞིན་ཐུབ་སྟེ། ལས་མེད་ལ་སོགས་ལྷན་ཀ་
ཡིས། ལན་ནི་ངི་སྐད་བཤད་པར་བྱད། ཅེས་པས་བསྟན་པའི་ལྷན་ཀ་བཞི་བའི་ལན་འཆད་
སྐབས་ཀྱི་ཅ་བའི་མདོ་ལས། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་ངེས་ཤིག་དང་། དེས་ལན་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་
པའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཉམ་བཞག་གིས་
གཟིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཞེས་
པའི་དོན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དེས་རྒྱན་གྱི་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་མ་ཟད་ཆེ་བཅུན་གྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡུམ་ལ་དང་པའི་དད་པ་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགོ་
དངོས་སྤྱི་བསྟན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་རག་ལས་པའི་ལྷོག་འགོ་སྤྱགས་ལ་བསྟན་
པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྗེ་བཅུན་གྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་
འཁྲུངས་པའི་རྗེས་འགོ་དངོས་སྤྱི་བསྟན་ནས་ལྷོག་པ་སྤྱགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཚོམ་པ་བོ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་བསྟན་པ་གང་ཞིག་
བྱང་སེམས་སྤྱི་ཡང་དངོས་སྤྱི་བསྟན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན། དེའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་རྗེས་མ་རྗེས་གཉིས་ཀ་དང་། སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་མ་སྤངས་
གཉིས་ཀ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་སོགས་འོང་བའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། རྒྱན་གྱིས་དེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཡང་
བསྟན། བྱང་སེམས་སྤྱི་ཡང་བསྟན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། ཀ་བུམ་གཉིས་
ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཡིན་པ་འང་ཡོད། བུམ་པ་ཡིན་པ་འང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་སྤྱི་མོང་བ་བྱང་དོན་དང་། སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པ་དེས་དོན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན།
བྱང་སེམས་བྱང་དོན་དང་སངས་འཕགས་དེས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དོན་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཀྱན་རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཀྱན་
རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་སྤྱགས་ལ་དེས་དོན་ཡིན་པར་བསམ་
ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱགས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་དེས་དོན་དུ་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་སྤྱགས་བཤད་པའི་སྐབས་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་བྱང་སེམས་སྤྱི་བཤད་པ་བྱང་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཤད་པ་དེས་

དོན་དུ་བྱས་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྐྱས་ཟིན་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་
ཙམ་གྱིས་དང་ངེས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་བསམ་ནའང་
སྐབས་བོར་བ་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་རིམ་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
དང་སྤྱགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལྷགས་
གཉིས་ཀ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གཞུང་རྒྱན་དང་རྒྱུད་སྐྱོ་སོགས་
གྱི་བཤད་ཚུལ་བཞེད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱགས་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་བྱང་སེམས་
དང་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྤྲུལ་དེར་མ་ཟད་ཀྱན་བརྟམ་
ལས་ཀྱང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་
གྱི་མཛད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གང་ཞེ་ན། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་
འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོན་པ་
ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟབ་
སྟེ། རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནམས། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་བྱ་ཆེན་དེ་ལ་སྟག་འཛལ་ལོ། ཞེས་འདུས་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་གྱིས་དགའ་ལྡན་རྟེན་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
དེ་སྤྱགས་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་འདུས་པའི་ལུང་དེ་དག་དངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེ་གཉིས་གྱི་དངོས་བསྟན་
གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱན་རྩྭ་པ་བོ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤུག་སྟབ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ་སྐྱུའི་ཆཤས་ལས་འདུས་པའི་
ལྷ་སོ་གཉིས་སྟུལ་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དཔྱད་དགོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་མོང་བ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་དང་། གདུལ་བྱ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་དབྱ་སེམས་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་འདིའི་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་མོང་བ་ཡིན་ན། ཉང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་བྱི་རོལ་པའང་ཡོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་པས་སྤྱོད་མོང་དུ་མཛད་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་འདྲ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར་དབྱ་སེམས་སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་གཞིར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་མོང་བ་ལ་གདུལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་འོང་དོན་མེད་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་མོང་བ་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་དམ་པའི་སྣང་ཚུལ་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་སྤྱོད་མོང་བ་ཡིན་པས་འགྲེལ་བའི་གཞན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱ་དེ་ཡང་རྒྱ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཇེ་བཙུན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དམ་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཤུགས་རིམ་དང་རྒྱ་སྒྲ་དར་ཁྱེད་ཡིག་ཆར་དངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་དེ་ནི་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་དགོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྦྱུལ་བའི་ལུས་གཅིག་བཞག་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱིར་ཡང་སྦྱུལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཛད་པ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། སལ་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་འདུག་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་

ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་མོང་གི་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡོ་ག་ལ་མཁས་པའི་
 མི་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྡིང་བོའི་ལྷགས་སམ་ཡོ་
 ག་རང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཞིག་སྤྱུ་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་
 གྱི་ལྷགས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡོ་ག་རང་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་འདི་
 ཐོག་མར་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་རི་རབ་གྱི་ཅེ་མོར་ཡོ་གའི་རྒྱད་གསུངས། དེ་ནས་
 ཟས་གཙང་གི་སྤྲིང་སྤྲིང་ལྟུང་ལ་བསྟན་པ་སོགས་སྤྲིང་བཤད་ཅིང་། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལྷགས་སྟེ། དང་མཐུན་ལ། ཁྱོད་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་སྤྲིང་གང་ཤེས་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟེ། ལྷགས་དེ་ལྟར་དགོས་པ་སྤྲིང་སྤྲིང་རིམ་དང་རིམ་ལྟར་གསལ་
 སྟོན་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྤྲིང་གྱི་མདོ་སྤྲིང་གྱི་གཞུང་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་གཉིས་གྱི་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་བོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་གྱི་ནམ་སྟོན་གྱི་ལྷགས་འཛམ་གླིང་
 འདིར་བཞག་ནས་སྤྲིང་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རི་རབ་གྱི་ཅེ་མོར་ཡོ་
 གའི་རྒྱད་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲིང་གྱི་ནམ་སྟོན་གྱི་ལྷགས་དེར་ཞུགས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་བཞི་སྟོན་
 པ་སོགས་སྤྲིང་བཤད་ཅིང་། འདི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ལ། ཁྱོད་གྱི་འདོད་ཚུལ་
 དེ་གཉིས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྒྱས་པར་རྒྱད་ཕྱེ་སྟེ་ནམ་དུ་
 ལྟོས། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བའི་མཛད་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དགའ་ལྟོས་ཏེན་ཅན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྗེ་མཆོད་ལྷགས་དེ་ལས་མ་གཏོས་བཞིན་དུ་མཛད་
 པ་བརྟུ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཕལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞིག་དེ་དག་སྟོན་ཚུལ་
 ཡང་སྤྱོད་མོང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རིམ་ཅན་དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་
 ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱོད་མདོག་ཉགས་དབྱིབས་སྟོད་ལམ་ལྟ་མི་འདྲ་བ་ཅིག་ཆར་དུ་སོ་སོར་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱད་ལྟ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་མ་གཏོས་པར། སྤྲིང་བའི་
 རང་བཞིན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་རྗེའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
གཟུགས་གདུལ་བུའི་མོས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་རྗེའི་སྐྱུ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱེད་ནི་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་བཞིན་འོད་ལྟར་དྲངས་ལ་རྩལ་སྤྲོད་བསགས་
པའི་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་ཁམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཁམས་
པའི་ལུས་ལྟར། གདོས་བཅས་བཅ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
མཐར་བྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དང་། ལས་ཉོན་ནམ་ཉོག་
གི་སྒྲོས་མཆན་དང་བྲལ་བ་དང་། འགྲོ་འོང་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་
ལྷན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ཡིག་ཆར་དྲངས་པ་
ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། འཁོར་འདྲེས་ཐེབས་གཅིག་གི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་
གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་། ཉགས་དང་། དབྱིབས་དང་། སྦྱོད་ལམ་ལྡ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེད་དང་ཁ་ཅིག་གིས་མིར་མཐོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་ཁ་
ཅིག་གིས་དཀར་པོར་མཐོང་བ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་
བཤད་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་
པར་མ་གོ་བར་ཆད་བཟུང་ན་སྐྱེར་འདེབས་དང་། གོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་དང་མཉམ་པའི་པན་ཡོན་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྗེའི་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་
སྐྱུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ། ཁོག་པའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་
ང་མི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་ཡང་དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསང་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆད་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མོས་པའི་
དགེ་བ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་། སེམས་ཅན་པལ་བ་ཀྱན་གྱི་བསོད་ནམས་
དང་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་མཚུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་དམ་ཆོས་

འདྲིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ། དེ་གཉིས་ཀའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྲོད་ཉིད་ལ་མོས་
 པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་མོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་
 བཤད་ཚུལ་ཡིག་ཆར་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྩོམ་ཅི་
 ལུས་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩོམ་ཅི་ལུས་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱེ་ལ་དེའི་
 ཆོས་སྐྱེས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་ཅི་ལུས་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་དེ་ཆོས་སྐྱེ་བཏགས་པ་བ་དང་རྩོམ་ཅི་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་དབྱེ་མའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནི་སྤྱོད་པ་བཟན་པ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པ། ཉན། མེས་མི་འཆོག་
 མཚན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། དངོས་རྩོམ་ཅི་ལྟར་སྤྲོད་པ་ཞིན་ཏེ་མི་ཤིག་པའོ། ཞེས་དང་།
 ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་
 ཀྱི་གསང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་རྩོམ་ཅི་ལུས་
 ཐོབ་ཅིང་དེ་རྩོམ་ཅི་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་སྐྱེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དག་སའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་པར་བྱིན་བཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ངེས་འབྱུང་རགས་པ་བཞི་དང་བྲལ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཞི་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར།
 སྤྱོད་པས་ཆོག

ཁ་ཅིག་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་ཆོས་ཅན། དགའ་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་རྩོམ་ཅི་ལུས་ལས་མ་
 གཡོས་བཞིན་དུ་གླིང་འདྲིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མཛད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་སྐྱེའི་བཀོད་པ་མ་བསྐྱེས་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
 རྩོམ་ཅི་ལུས་ལས་མ་གཡོས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་སྐྱེའི་བཀོད་པ་མ་བསྐྱེས་
 བཞིན་དུ་རྩོམ་ཅི་བཅུ་དྲུག་བྱམས་པ་རང་གི་རྒྱལ་ཆ་བཏུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
 ན། དགའ་ལྡན་གྱི་ཞིང་གཅིག་ལ་མཚོག་སྐྱུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་སྣང་
 བར་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་དང་རྒྱན་
 ཚུམ་པ་བོ་གཉིས་ཀ་མཐུན་སྣང་དུ་དེ་འདྲའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་མཚོག་སྐྱུལ་ཡིན་

པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མཛོད་ལས། ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་
 སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་བེར་ཞིང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ལྷང་
 འོན་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མ་གཡོས་ཚུལ་ཡང་གཙོ་ཆེར་ཆོས་སྐྱེ་མཉམ་བཞག་
 ལས་མ་གཡོས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་རྗེའི་སྐྱེ་དགའ་ལྡན་
 རྟེན་དུ་བཞུགས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་སྤང་མི་དགོས་པའི་བྱིར་བེར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཆད་དང་འགོ་འོང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་འགོ་འོང་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་མཐོ་གང་དང་ཆོས་གོས་ལ་ཆད་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་གཤེགས་མཐོ་གང་གི་སྤང་ལྷང་དང་། བདེ་གཤེགས་ཆོས་
 གོས་ཀྱི་ཆད་ལས་ཟུར་པའི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཐེབས་
 བཞུད་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོན་པ་ཡུམ་གྱི་དོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་གཤེགས་ནས་
 དབྱར་གནས་བཅུ་བདུན་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་རྟོན་ཐའི་ཉེར་གཉིས་ལ་འདིར་ཐེབས་
 དུས་ལ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དུ་གྲགས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩས་བྱང་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་
 བདུན་ཀྱང་འཐད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སྐྱེ་ལ་ཆད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་རང་གི་
 སྤྱ་གང་བཞིར་ཡོང་གི་ཆད་ལྷན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་དེའི་སྤྱ་པལ་བའི་སྤྱ་ཆད་ལས་
 སུམ་འཇུར་ལྷག་པས་པལ་བའི་ལུས་ལས་སུམ་འཇུར་གྱིས་ལྷག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 བྱིར། མཛོད་ལས། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་ནམས་ཀྱི་ཆད། །སྤྱ་བཞི་བ་དང་བྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་
 དང་། འདུལ་བར་དེའི་མཐོ་གང་གི་ཆད་འཛོག་ཚུལ་ལྟར་འཐད་པའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་ན།
 དེའི་སྤྱ་གཅིག་ལ་ཆད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་རང་གི་སྤྱ་གང་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་སྐྱེ་ལ་ཆད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བེར་ཏེ་སྒྲོན་སྤོང་སྤྱ་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག

ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དཀར་པོར་མཐོང་བའི་གདུལ་བྱའི་དོར་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་
 ཆོས་ཅན། དཀར་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དོར་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་དོར་
 དེའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དཀར་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་དཀར་དམར་སྟོ་སེར་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེལ་དག་ལྟར་གང་དུའང་
མི་དཔོག་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། སངས་རྒྱུ་གྱི་རང་གཞུགས་
ནི། ཉན། ཉོར་བྱ་ཤེལ་དག་ལྟར་ཁ་དོག་སོགས་མི་དཔོག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་སྤར་བཤད་
པའི་མདོ་དག་གིས་སྒྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་
རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བས་སྣ་ཆོགས་སུ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་བེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞོན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་རང་མདོག་
སེར་པོ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པོར་སྤང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་དེའི་རང་
མདོག་ཁྱོད་གྱི་གཞོན་བཞིན་དུ་སྟེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྤང་བའི་སྟོན་
ལམ་བཏབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཅེ་ཅམ་གྱི་ཁྱོན་དང་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཡང་ཤོང་བར་སྟོན་
སྤུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟང་སྟོན་ལས། སྒྲ་ཅམ་ཁྱོན་ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྟེད་ཀྱི། སངས་རྒྱུ་
རྒྱ་མཚོ་ཞིང་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཞེས་དང་། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེད་སངས་རྒྱུ་
ནམས། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁས་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཞེད་པ་
འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་འབད་ཚོལ་གྱི་ནམ་རྟོག་མཐའ་དག་ཞི་བས་གང་མཛད་སྤྱགས་
བཞེད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་དེའི་མཐུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། དག་པ་འདི་
ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡི། ཞེས་དང་། བསྟོན་ཆོགས་ལས་ཀྱང་། མགོན་པོ་སེམས་པ་མི་
མངའ་ཞིང་། རྒྱལ་རྟོག་གཡོ་བ་མི་མངའ་ཡང་། ཁྱོད་གྱི་རང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ། སངས་
རྒྱུ་མཛད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སངས་རྒྱུ་གྱི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གར་བྱ་བ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བྱའ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོངས་སྐྱེའི་སྤྱགས་གར་བྱ་བ་
དུ་འོངས་སྐྱེས་བྱའ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོངས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། འཛམ་གླིང་སྟོང་
དུ་ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་གླིང་སྟོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་བྱའ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
ན། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་སྟོང་དུ་ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། འོག་མིན་སྟོང་
དུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་བྱའ་པའི་ཕྱིར། བྱའ་པ་འགྲིགས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཡེ་
ཤེས་ཇི་སྟོང་བྱའ་བྱུར་པ། །སྐྱེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟོང་བྱའ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའ་ཚུལ་འདི་དང་ཡང་དག་མཐའ་དབྱེས་བྱིན་པ་གཉིས་
ཀའི་གནད་སྤྱགས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་སྐབས་འདིར་རྟག་པ་མཐའ་
བཟུང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་བ་བསྟོམས་པས་སྐྱེ་བྱེད་ཟད་དེ་ཆོས་སྐྱེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱའ་པ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། སྤྱགས་ལམ་མེད་ན་གཟུགས་སྐྱེས་དེ་ལྟར་བྱའ་པ་དང་ཆོས་
སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གར་འདོད་ཀྱི་བཀོད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་བརྟག་པ་
མཐའ་བཟུང་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོས་པས་ཆོག་ལ་རྒྱས་པར་
རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་དང་། མ་འདྲིས་སྟོབས་ཐོབ་འཁོར་བའི་རྗེ་གས་སངས་འགལ། ཞེས་
པ་ཅ་འགྲེལ་དུ་སྟོས།

ཡང་ཁ་ཅིག དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་དམན་པས་
བྱའ་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ་འོ་ན། སེམས་ཅན་པལ་བས་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་ཕྱིར་གོམ་པ་གཅིག་ཙམ་པོར་བ་
དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཤན་ཆོགས་རེ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེ་ནས་
ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པར་ཐལ། །དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་
བསོད་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱའ་པ་ལས། རྟགས་བྱའ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་

གཏོང་བ་སོགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་དམ་ཚིག་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་
 བོ་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་། གཉིས་པ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས་དམ་ཚིག་འཛིན་
 པ་ཡིན་པར་བཤད། གསུམ་པ་མཛོད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་པའི་དམ་
 ཚིག་ནམ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 གལ་བའི་བསོད་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གལ་བ་ཀུན་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 དང་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་མཚུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱང་འཕེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བསོད་ནམས་ཚོས་
 ཅན། རྟོད་རྟོད་ལས་དམན་པར་ཐལ། དམ་ཚིག་འཛིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་དང་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཞན་འཛིན་པ་གཉིས་བསྟུན་
 ཀྱང་། ཞེས་གཞན་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་དམ་
 ཚིག་འཛིན་པ་དེ་དམ་ཚིག་འཛིན་པ་ཡིན་ཆད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བསོད་
 ནམས་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོང་པའི་རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅིམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 ཐབས་ཀྱི་ཆར་རྒྱར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཆར་རྒྱར་པའི་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་མདོ་དང་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་སྟོང་
 ཉིད་ལ་མོས་ནས་དེ་གསུམ་སྐབ་པ་ནི་ཚོགས་གཉིས་མཐའ་དག་སྐབ་པའི་མཁས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་གལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་གསུམ་སྟབ་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དན་པའི་དགེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མ་དེ་གོང་འཕེལ་
 དུ་འགོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་

གཟུགས་སྤྱི་ཐུབ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཐར་ཐོར་མང་ཡང་མ་སྟོས་
ལ་ཡུངས་ཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་མཆན་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་
གཉིས་ཡོད་དེ། སྤར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཚོམ་པ་བོའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་།
ནམ་འདྲེན་བཞི་བའི་རྗེས་སྤྱི་སངས་རྒྱུ་ལྷ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་དགོས་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པ་དང་། དགའ་ལྡན་རྟེན་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་སྟོང་གི་ནང་གི་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་ནམས་སངས་འཕགས་དང་། དགེ་སྟོང་ནམ་དག་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་
སྤྱི་གསུམ་ག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་དང་བོར་འོག་མིན་དུ་
སངས་རྒྱུ་ནས་སྤར་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པརྟེན་དག་དབང་
གཤམ་པས། དཔལ་ལྡན་སྤྱི་གཤམ་པོ་བཞོད་པ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་སྤྱི་གསུམ་ཆུད་ཅིང་། །དགའ་
ལྡན་སྤྱི་བོའི་དོན་མཛད་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱི་ལྷ། །དེ་ནས་འདིར་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
ཤུག་ཏེ་ཏོག་གྱི་ལྷ་གང་། །འཆི་བདག་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ཀུན་སྟོན་དེ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཅིག་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལྷ་མར། སྤྱི་གསུམ་རྗེ་ཆེན་པོས་འདིག་རྟེན་མཆོག་། །འདིག་
རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་མ་གཤམ་པར། སྤྱལ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱི་
ཆོགས་ཀྱིས། ཞེས་པ་འདིས་ལོངས་སྤྱི་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་ཚུལ་བཞུན་པའི་སྟོན་ནས་མཆོག་སྤྱལ་
གྱི་རང་བཞིན་བཞུན་ཏེ། རྒྱུ་སྤྱི་གསུམ་རྗེ་ཆེན་པོས་འདིག་རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་
དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཆོག་པའི་ལོངས་སྤྱི་དམྱེགས་པའི་སྤྱི་དེས།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་མ་གཤམ་པར། ནམ་པ་
སྤྱལ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྤྱལ་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་པར་
གསུངས་སོ། །སྤྱི་བ་མཛོན་པར་སྤྱི་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །སྤྱི་མས་
སྤྱི་ཞུགས་དང་བཞུགས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཕོར་
དཀྱིས་རོལ་པ་དང་། །དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྤྱི་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་བོར་གཤེགས་པ་

དང་། བདུད་ཟླ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཟུང་ན་
 འདས་པར་གཤེགས་མཛད་ཅམས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་ཅམས་སུ། སྲིད་པ་རི་སྲིད་
 གནས་པར་སྟོན། ཅིས་པས་མཆོག་སྦྱུལ་སྦྱིའི་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དགའ་ལྡན་
 ཏུ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་འཛོམས་སྤྱིང་ཏུ་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་
 ལྷགས་པ་དང་། སྦྱ་བལྟམས་པ་དང་། བཟོའི་གནས་སོགས་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྩན་མོའི་
 འཁོར་གྱིས་རོལ་པ། རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་
 སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་བོར་གཤེགས་པའམ། རྡོ་རྗེ་གདན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་
 ཏུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་ཟླ་བཅོམ་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ཅམས་
 སྟོན་པར་མཛད་དེ། སྟོན་པའི་གནས་ནི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཅམས་དང་། ཏུས་ནི་འཁོར་བ་
 རི་སྲིད་ཏུ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་མཛད་བརྩའི་དང་བོར་བྱེད་
 པའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ལྷམས་ལྷགས་དང་སྦྱ་བལྟམས་གཉིས་སོ་སོར་བགྲང་དགོས་
 ལ། དགའ་ལྡན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་བོར་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་རྒྱུད་ཐང་དར་
 རིག་ལས་བཤད་དོ། །མཛད་བརྩ་འདྲིན་ཚུལ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར་ལྟ་
 བབས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། རྟོག་གི་འབར་བར། དགའ་ལྡན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ཕོ་དང་ལྷགས་
 བལྟམས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་འདྲིན་ཚུལ་དང་། ཤིང་བྱུང་ཏུ་
 གཤེགས་པ་མ་བགྲང་བར་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་འདྲིན་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་འདི་
 ནི་སྟོན་པ་དང་ཕོ་སྦྱགས་བསྦྱེད་པ་ནས་དཀའ་སྤྱད་མཛད་པ་མཐའ་དག་བསྟན་པ་གནས་
 པ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་བསྡོམས་པར་མཛད་པ་དེ་མཛད་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
 སོ། །ཐེག་བསྟན་ལས། སྦྱ་སྟེགས་ཅན་བྱུང་ཏུ་གཤེགས་པ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། འདི་ནི་
 སྦྱ་སྟེགས་པའི་ལྟ་རྒྱུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་བཤད། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དཀའ་
 སྤྱད་བྱུང་བ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ལ། དགོས་པ་ནི་བརྒྱལ་ལྷགས་ངན་པ་དག་གྲོལ་ངེས་འབྱེན་
 ཏུ་འཛིན་པ་སུན་དབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་རྒྱལ་པ་ལ་མཁས་པ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་། དེའང་ཆོས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཆོ་རྒྱལ་པར་
བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོང་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་
ཤེས་བྱེད་དང་སྟོན་པའི་མཛད་པ་རིམ་མཛད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའོལ་སྐབས་བརྒྱད་
པའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། བེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་བཅུ་
གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་
ལྟར་ན་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
བྱེད་མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་
ཀུན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་གསེར་འབྲེང་གོང་དུ་བྱངས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་གོང་
འོག་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་འཁོར་
དུ་གྱུར་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱུ་ལྷ་མ་དང་། དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་དང་། རྒྱལ་བོ་གཞོན་ནུ་དོན་
གྲུབ་གསུམ་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་སམ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་དང་། དེ་
གསུམ་ག་སྟེ་བ་སྡེ་བྱི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ལྷངས་པ་སོགས་
སྤྱི་འདོད་དགོས་ལ། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་དེ་དག་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བ་བ་དང་སྟོན་ལམ་
དང་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ལྷངས་པ་སོགས་དང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྤུལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལས་ལེན་དགོས། ཡང་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་དགའ་
ལྟན་ནས་འདིར་འབྱོན་ཆེ་སྤང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པས་བྱོན་པར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་བཞེད་ལ།
བྱེ་སྟེས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དངོས་གནས་ནི་
དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་དགའ་ལྟན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་བར་དོའི་ལུས་
གིས་བྱོན་པར་འདོད། ལུམས་སྤྱི་ལས་ཆེ་ཡུམ་གྱི་མངལ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པའི་གཞལ་
མེད་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་དག་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་སྟོར་བཞིན་
དུ་བཞུགས་པར་གོང་མས་བཞེད་ལ། བྱེ་སྟེས་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བ་མཚན་
ཉིད་པར་འདོད། སྟོན་པ་དང་པོ་ནས་དགེ་སྟོང་ཡིན་པར་གོང་མས་བཞེད་ལ། བྱེ་སྟེས་
ངེས་འབྱུང་གི་མཛད་པ་སྟོན་ཆེ་བསྟེན་རྟོགས་གསར་དུ་བྱས་པར་འདོད། ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་

བ་སྐྱད་པའང་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤང་ལ་ངན་སྒྲིམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་བྱེ་སྒྲིམ་འདོད་ཅིང་
གོང་མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད། བདུད་བཞི་འཛོམས་ཚུལ་ལ། བྱེ་
སྒྲིམ་བདུད་བཞི་སྤྲ་རགས་མི་འདོད་ཅིང་། སྤོང་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་
ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱ་ཆེ་གཏོང་འཛོག་གི་ཆེ་སྤང་བོའི་བདུད་དང་
འཆི་བདག་གི་བདུད་གཉིས་ཅིག་ཆར་བཅོམ་པར་འདོད་ལ། གོང་མས་བདུད་བཞི་ལ་སྤྲ་
རགས་བཞེད་ཅིང་འཛོམས་ཚུལ་ལའང་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱད་པར་སྐབས་
བཞི་བར་འཆད་འཇུར་ལྟར་བཞེད་ལ། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་འདོད་མི་འདོད་དང་།
ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་བེམ་རིག་གི་རྒྱན་ཆད་མ་ཆད་སོགས་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་
རིམ་གྱིས་འཆད་པར་ཡང་འཇུར་རོ། །ཡང་མཛད་བཅུ་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་སྟོན་བྱོན་
སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་
མང་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འགོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་སྤོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཙོམ་པ་བོ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་ལ་
དང་བའི་དད་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བོད་
སྤྲ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། སྤྲ་རབས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བར་ངེས་པར་བཟུང་ནས་ཞེས་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྤྲ་མ་རྣམས་ནི་དང་བ་
དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་མམ་ཆད་མས་བྱབ་
སྟམ་ན། མི་པལ་བ་རང་གི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་མིན་པས་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
གྱིས་ངེས་པར་བཟུང་ནས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་
བཅུན་གྱིས་མཉམ་བཞག་གིས་དང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བཟུང་ནས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བོད་སྤྲ་མའི་བཤད་
ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྲས་མཆོག་གཉིས་གས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ན་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་
 རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་དེས་བྱངས་པའི་རྗེས་སྟོན་གྱིས་ངེས་བར་བཟུང་
 བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་ཡང་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་
 རྟེ། མཉམ་བཞག་གིས་བྱངས་པའི་རྗེས་སྟོན་དང་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྟོན་
 གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་མ་དེ་སངས་འཕགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱི་མ་དེ་
 དེ་ལ་མེད་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་མཉམ་
 རྗེས་གཉིས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་ངེ་ལྟ་བར་མཐུན་པའི་ཆ་ནས་མཉམ་བཞག་དང་ངེ་སྟེད་པ་
 མཐུན་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་སྟོན་འདྲོག་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འོད་ལྟ་བུའི་མཉམ་
 བཞག་དང་། འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་རྗེས་སྟོན་གཉིས་འོད་དང་འོད་ཟེར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟར་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། གསལ་
 དང་འཕྲོ་དང་དག་བྱིར་དང་། རེ་དད་མེད་བྱིར་འོད་དང་ཟེར། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྣམས་དང་མཚུངས། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་བྱངས་པ་ནི་མཉམ་
 བཞག་གི་ལག་རྗེས་ལ་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་འཕགས་མཉམ་
 བཞག་ལས་ལངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འཇུག་བྱིར། གནས་ལ་བརྟན་བྱིར་མི་
 བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་
 མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩད་ནས་བརྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། མཚན་མ་མི་འབྱུང་
 བ་བཞེངས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དུམ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དུམ་མཐུན་
 གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འགྲེལ་བ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་ལེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མཐུན་
 གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་དེ་འདྲའི་དད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སྟོན་འགྲོ་ལྷོག་
 མི་འཇུག་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དེས་ལན་སྟོན་བཟང་

བཞད་པའི་སྐྱོད་བྱངས་ལས། སེམས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་
འབྲེང་བ་ལས། འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྡོན་འགྲོ་དང་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཙུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་རྩུ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་
པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་
ཚུབ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་འདུག་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དང་པོའི་རྒྱུ་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་བྱེད་ཅིང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། འདིར་
རྒྱུ་གཙོ་བོའི་དོན་བྱེད་རྩུ་ལ་འཆད་ཀྱང་དང་པོའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྦྱར་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྩུ་ལ་སྟོང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་དབང་བོ་གཞན་ཡོད་མེད་སྟོག་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་མེད་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་སོགས་མཐའ་
ལས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་དང་འགལ་སྟོན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྩུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་སྦྱར་དེའི་རྒྱུ་
གཙོ་བོ་ཅམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆས་ཁྲབ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་བཟླ་

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྦྱིང་གཅིག་ལ་འཁོར་བསྐྱར་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཞིང་གཅིག་ལ་མཆོག་སྤྱལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མཛོད་
ལས། ལྟན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱིང་གཅིག་ལ་འཁོར་བསྐྱར་
གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཞིང་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་མཛོད་པ་ཅིག་ཆར་ཐུན་སྤང་དུ་མི་སྟོན་ཞེས་པ་དེའི་དོན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྦྱིང་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བསྐྱར་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་

ཞིག་ ཞིང་གཅིག་ཏུ་མཆོག་སྤྱུལ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་
མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐུན་སྡེར་དུ་ཅིག་ཆར་སྟོན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། འཁོར་བསྐྱར་གསེ་སྦྱོང་འཕགས་དང་། དེའི་སྤྱི་པོ་ལས་སྦྱོར་མ་ཐག་པའི་འཁོར་
བསྐྱར་ང་ལས་ཏུ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་
གསུང་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཞིང་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
དང་རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་མགོན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཐུན་སྡེར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་
སྟོན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྦྱུའི་མཛད་པ་ཐུན་སྡེར་
དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཞིང་གཅིག་ལ་མཆོག་སྤྱུལ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཐུན་སྡེར་དུ་སངས་
རྒྱས་པའི་མཛད་པ་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྟོན་པའང་ལུང་དེའི་དོན་དུ་བཤད་ཅུང་བར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མཛོད་ལུང་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་
ཐལ། ལུང་དོན་ཁྱོད་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མཆོག་སྤྱུལ་བཤད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་མཆོག་སྤྱུལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱི་
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱལ་པོ་གསེ་སྦྱོང་འཕགས་འཁོར་བསྐྱར་ཡིན་
པར་ཐལ། ཡིག་ཆ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་འདིའི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་
མ་ང་ལས་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡ་ཐོག་རིང་པོའི་བར་བསྐྱལ་འདི་ལ་ང་ལས་ཏུ་
དང་། མཛོས་བན་དང་། ཉེ་མཛོས་དང་། མཛོས་ལྟན་དང་། ཉེ་མཛོས་ལྟན་ཏེ་འཁོར་བསྐྱར་
ལྟ་ལས་ལྟག་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མང་བཀྱར་བ་དང་། འོད་མཛོས་དང་། དགེ་
བ་དང་། དགེ་མཆོག་དང་། གསེ་སྦྱོང་འཕགས་ལྟ་ལ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་
མ་གཏོགས་འཁོར་བསྐྱར་ཡིན་པར་འདུལ་མཛོན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བསྐྱར་ཡིན་པར་ཐལ། མང་
བཀྱར་བ་འཁོར་བསྐྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེའི་རྟོག་
ཆེན་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ང་ཉིད་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་

མང་བོས་བཀུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་
དང་འགལ་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མང་བཀུར་བ་དེ་བསྐྱལ་བ་འདིའི་མང་བཀུར་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ང་ལས་རུའི་
མིང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གསལ་སྟོང་འཕགས་ཀྱི་
སྤྱི་བོ་ནས་སྤྱིས་མ་ཐག་པའི་ང་ལས་རུ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བསྐྱར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་
མར། རྒྱུད་མེད་ངན་པའི་སྟོན་མི་བདག་དང་། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། མངལ་དུ་འཇུག་
པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་པ་དག་འབྱུང་འཁྱུར་
ལ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱར་བའི་འཁོར་བསྐྱར་
ཡོད་ན། མཛོད་ལས་དེ་ཆོ་ལོ་བརྒྱུད་ཁྱི་ཚུན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་
མི་འགལ་སོགས་དབྱེད་རྒྱུ་འགའ་རེ་ཡང་སྤང་།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགའ་ལྷན་ཉེན་ཅན་གྱི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། མི་ཡིན་པར་
ཐལ། དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་རྩ་ལས། མི་མ་ཡིན་པའི་
འགྲོ་བ་བ་དང་བྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་པ་ནི་སྟོམ་པའི་ཁོང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ནའང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་གྱི་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ།
ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ལྟ་དང་བྱིས་པའི་དགེ་སློང་ནི། །འདུལ་བའི་
སྡེ་སྡོད་དག་ལས་བཀག་ ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིས་འདུལ་བར་
དེ་འདྲ་བཀག་པ་ཅམ་དུ་བཤད་ཀྱི་མེད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱིས་
པའི་དགེ་སློང་དང་ལྟའི་དགེ་སློང་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིས་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ལྟའི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བསྟན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་བརྒྱ་བདུན་སྟེ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱིས་པ་གཞོན་རུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་

ལ་བརྟེན་ནས་ག་ག་ཆོལ་གྱི་ལྷང་བྱེད་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ལྷང་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་མི་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། །སྦྱོར་རས་གཟིགས་སོགས་དགེ་སློང་ཡིན་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པ་
 གང་ཞིག་སོགས་སྒྲས་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་བསྐྱས་པ་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་
 གྱིས་ཤེས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་བྱམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་ན། དགའ་ལྷན་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དགའ་ལྷན་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་ཡིན་ན། སངས་འཕགས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཟེར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་ཡིན་པར་ཐལ།
 མཆོག་སྐུ་ལ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱིམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། བྱིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། རྟོན་པས་
 རྒྱལ་པོ་ཀ་བི་ན་འདུལ་བྱིར་དུ་འཁོར་བསྐྱར་དུ་སྐུ་ལ་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་ཅན་འདུལ་བྱིར་
 དུ་ཆངས་པ་རལ་བ་ཅན་དུ་སྐུ་ལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིམ་
 པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་
 དགེ་སློང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱིམ་པའི་ཆ་བྱད་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཟད་
 དེའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ལའང་དགེ་སློང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་སྦྱོར་རས་གཟིགས་སོགས་བྱིམ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་།
 སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པས་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྟོང་བོར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བསྡོམས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེ་འདྲའི་བྱིམ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་སྐུ་ལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བཞག་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་དག་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ།

མཛོད་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་བ་ནི། བྱི་ཡི་སྤྱེ་མཆེད་བཞི། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདིར་འཁྱུངས་པའི་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཡང་གཟུགས་དང་།
སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱེ་མཆེད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་
སྤྱལ་བའི་སྤྱིས་བྱ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པས། དེ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་ཡིན་
པར་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྤྱལ་བ་སྤྱི་ལྟོག་དང་སྤྱལ་བ་པལ་
བ་ལ་དགོངས་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་
ན་མཛོད་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་བཞུག་ཞིག་འདོག་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་དངོས་གནས་ཚུལ་བཞུག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མེད་
དང་། ཡོད་ན་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་མཛོད་པ་དངོས་གནས་མཛོད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་འདོག་
པ་སོགས་ཚོད་རྒྱ་མང་ངོ་། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགའ་ལྷན་རྟེན་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྤྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱལ་བ་ལ་ལྷ་སོགས་གང་ཟག་ཡིན་མིན་
གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཡིན་ན། ལྷ་མི་གང་རུང་
མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདོད་
ལྟའི་ལུས་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ནམ་པ་གཅིག་དུ་མ་ཁྱབ།
འདོད་ན། དེའི་ལུས་རྟེན་ཆོས་ཅན། བཅ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་སྟེ། འདོད་ལྟའི་ལུས་འདོད་ལྟའི་སོ་སྤྱིའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཅ་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་པར་བཤད་ཟིན། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་ལྟའི་ལུས་དེ་
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྩ་གཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དྲན་པ་
ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་དེ་བརྩ་གཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་
གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མངལ་སྤྱིས་ཀྱི་མིའི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
མངལ་སྤྱིས་ཀྱི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྐྱུ་ལ་བེམ་པོ་དང་ཤ་ཁྲག་མེད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ནི་སེད་
 མེད་ཀྱི་བྱ་ལྟར་མཁེགས་པ་སྐྱ་བ་སྟོང་བོ་ཅན་མི་ཤིག་པ་རྩོམ་མེད་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། ཞེས་
 པ་ནས། སྐྱུ་ལ་ནི་འཕོ་བ་དང་ཡོང་ཀ་མེད་དོ། རྟག་གམ། ཁྲག་གམ། མཆིལ་མཐའམ། ངར་
 ལྷབས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐྱུ་མི་ཤིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་དེ་ལ་ཤ་ལྷགས་རུས་ཁྲག་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ཤིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་གཞོན་ཤ་ཡོད། ལྷགས་པའང་ཡོད།
 ཆོམས་ཀྱང་ཡོད། ཁྲག་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་བྱ་བ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དང་། ཅ་བར། དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། ལྷགས་པ་གསེར་
 མདོག་ལྷགས་པ་སྐབ་བ་དང་། ཞེས་དང་། བྱངས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་སྐྱུ་ལས་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱང་བའི་མཆོམས་མེད་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཟེར། སྟོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་ཀྱང་
 གཞོམ་དུ་མེད་པ་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མེད། ཤ་དང་
 རུས་པ་ཁྲག་ཀྱང་མེད། རྟམ་མཐའ་དབང་བོའི་གཞུ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་སྟོན་པར་
 མཛད། སྐྱུ་ལ་བསྟུན་མེད་རུས་པའང་མེད། བཀའ་དང་སྟོམ་པ་འབྱུང་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་
 འཛིག་ཉེན་རྩིས་འདུག་བྱིར། འཛིག་ཉེན་སྟོད་པའང་བསྟན་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གདུལ་བའི་སྣང་ངོར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྟོན་སྒྲ་མ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དེའི་
 སྐྱུ་ལས་ཁྲག་བྱང་བ་མེད་ཀྱང་མཆོམས་མེད་བྱང་བ་དགྲོང་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་དབང་
 གིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱལ་རྟེན་པར་སེམས་ལ་མིན། ཞེས་པའི་དོན་
 བྱ་བ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་གཞོན་ཤ་ཤ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷགས་པ་གསེར་མདོག་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དབྱེད་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
 དེ་ཉིད་ལས། ལྷགས་པ་གསེར་མདོག་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱེལ་སྟོན་
 པོ་ལྷ་སྐྱེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་པལ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་པལ་ཆེར་ཁ་ཅིག་གི་བསམ་ཆོད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནམ་
སྐྱམ་ཡང་དབྱེད་དགོས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཆར་གཉིས་ཀར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཛད་པ་ལ་སྤང་ཆོད་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་དང་། གནས་ཆོད་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གདུལ་བྱ་ཐུན་
མོང་གི་སྤང་ཆོད་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་
སོའི་ངོར་སོ་སོར་ཅིག་ཆར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་མཛད་
པ་ཡིན་ན། གདུལ་བྱ་རབ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མཛད་པ་ཡིན་
པས་བྱལ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱིས་གང་མཛད་པ་གདུལ་བྱའི་
དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་པལ་བའི་ལྷོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་
འཆུན་དཀའ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། རྒྱ་ལ་བལ་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྟོ་ཡང་། །ཞེས་ཆུ་ལྷང་
གཅིག་གི་འགྲམ་དུ་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་ཆོགས་པའི་ཆེ་དེ་དག་གི་ལས་
དབང་གིས་བདུད་ཅི་སོགས་སྤང་ཆུལ་ཐ་དད་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་
གྱི་མཛད་པ་གཅིག་ལ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྟོར་བ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་བཞིན་མཛད་པ་སོ་སོར་སྤང་
ཆུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆར་ངེས་མ་ངེས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་
རྒྱའི་མདོའི་ལུང་དཔེར་བཞོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་གྱིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་བསྟན་
ཆེ་མཛད་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྟན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་བཤད་ཆུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མཛད་པ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་བསྟན་པའང་ཡོད།
མཛད་པ་མཐའ་ལས་པས་ཅིག་ཆར་བསྟན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་
ཅིག་ཆར་བསྟོར་ཆེ་གསུང་གཅིག་དང་མཐའ་ལས་པས་བསྟོར་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་མཛད་པའང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་བོའི་

ལེའུ་ལས། གསུང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ན་ཡང་། ཏུ་མ་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་གོ་ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱུ་ཀུན་གྱི། འོད་ཟེར་དག་ནི་རི་སྟེང་ལ། མི་ཡི་དབང་བོས་ཆོས་སྟོན་ཆོ། གསུང་གི་ཡན་ལག་དེ་བས་མང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མདོ་སོགས་ཏུ་མ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གདུལ་བྱ་གཅིག་ལ་མཛད་བརྟུ་བཞུན་པ་མེད་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་གཅིག་ལ་དེ་ཅིག་ཆར་ཏུ་བཞུན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ། ཡིག་ཆར་སོ་སོ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་གདུལ་བྱ་གཅིག་ལ་དེ་ཅིག་ཆར་ཏུ་བཞུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཅིག་ཆར་ཏུ་བཞུན་ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཅིག་ཆར་ཏུ་བཞུན་ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་སོགས་དང་། ཡང་མཛད་བརྟུ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་བཞུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞུན་པའི་བཞུན་བཅོས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོག་འཁྲི་ཡང་མང་ཞིང་། སྤྱིར་ཆོག་འཁྲི་ལ་སྟོན་མི་རུང་བ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་འཁྲི་སྟོན་བ་དེ་ཟབ་གསལ་ལྟར་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལྟར་བའི་ཤེས་རབ་སྤྱུ་ཚུལ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་འཛིན་མཆམས་མེད་པའི་ཆོག་འཁྲི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཐབས་སུ་འགོ་བའང་ཡོད་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུངས་རྒྱན་ཏུ་གྲགས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་མཛད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཁྱོད་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། མཛད་པ་དང་པོ་དགུ་མཛད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཛད་ལུགས་ལ་ཁྱོད་དང་ས་བརྟུ་བ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ་དེ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱལ་བ་འགྲིགས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་གོང་ཏུ་བྱངས་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར་དང་། འདིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་དེ་སྟོན་མཁན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲས་བཤད་པ་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ས་བརྟུ་བ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱལ་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཛོད་ལྷགས་ལ་ས་བརྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་མ་ཁྲབ་མཚམས་
ལ་འདོད་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་སྐྱའི་ལྷགས་ལ་བྱིམ་པ་རབ་བྱང་གཉིས་དང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདྲིལ་མེད་པ་གང་ཞིག་ ཟུང་ན་ལས་
འདས་པའི་མཛོད་པ་མཛོད་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་བེམ་རིག་
རྒྱན་ཆད་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སུན་འབྲིན་ལམ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
རེ། བྱེ་སྐྱའི་ལྷགས་ལ་མཛོད་པ་བརྩ་གཉིས་མཛོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། མཛོད་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་མཛོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
ཉགས་བྱབ་སྟེ། གཞོན་ལྷ་དོན་བྱབ་ཀྱི་བར་སྲིད་པ་དེ་དགའ་ལྷན་ནས་འཕྱོས་པའི་མཛོད་
པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་མཛོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ལྷ་དོན་
བྱབ་དང་ལྷས་རྟེན་གཅིག་པའི་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པ་དེ་ལྷམས་སུ་
ཞུགས་པའི་མཛོད་པ་དེ་སྟེད་མཛོད་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་དཔེར་ན་གཞོན་ལྷ་དོན་བྱབ་ལྷ་བྱ་མཚན་དང་
དཔེ་བྱད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པས་སྤིང་
བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །གཞན་
ཡང་ལྷགས་དེ་ལ་འཛམ་སྤིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གཞོན་ལྷ་དོན་བྱབ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དེ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་སྟེ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མིན་དང་། ཡབ་ཟས་
གཙང་དང་ལུམ་སྐྱ་མ་ལྷ་མཛེས་དེ་སྟེད་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་དང་
ཐ་དད་གང་ཡིན་པ་སོགས་ཚད་རྒྱ་མང་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོམ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་
ཀྱི་རྒྱད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོད་དེས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོད་དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
ཁས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན་རྟོད་རང་ལ། གང་ཟག་གཞན་

གྱིས་རྟེན་བཀྲར་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟེན་བཀྲར་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱི་ཆན་རྒྱ་པོ་རྟེན་བཀྲར་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་ཐོག་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཅ་བར། འགྲོ་ཞུམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། རྟེན་བཀྲར་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོན་གྱི་ཞིབ་ཆ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོ་དེ་སྟོན་པས་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཐལ། རྟོན་གྱིས་རྩོགས་སྤྱོད་སྦྱངས་གསུམ་མཐར་བྱིན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་
 ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་
 དབང་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྟོན་དེ་འདྲའི་སེམས་
 ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྡན་པར་
 ཁས་སྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བར་སྤོང་འདོད་
 ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བར་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། འདི་ཡན་དོགས་སྤོང་འདྲ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་ནི་སྟོ་གསར་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཚོད་རིགས་འཕེལ་ཆེད་ཡིན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་རྩེའི་གསུང་ལ་སྟོན་འཆོལ་བ་དང་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་དགོས་ཞེས་སྤོངས་ཞེན་བྱས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་འོག་མ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱམས་མགོན་ལལ་བཟང་དགུས་པའི་འཛུམ་

དང་བཅས། ཁྲོ་དམན་སྒྲིགས་འགོས་བྱམས་ཚོས་བདུད་ཅི་ལ། འདོད་དགའ་སྦྱོད་ཕྱིར་
ཚུལ་འདིར་འབོད་ཅིག་ཅེས། བརྟུན་སྣང་སྦྱ་མའི་འཕྲུལ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བཞིན། ཞེ་
མ་འདིར་ངལ་ལས་བསྐྱུན་ནམ་དཀར་གྱ། བྱམས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱང་ཤུགས་མཚམས་
སྦྱར་མཐུས། ཁ་ཀླན་དོན་མཐུན་ཚོགས་ནམས་བྱམས་ཚོས་ལྷའི། བཤད་སྦྱབ་ནོར་བུའི་
མངོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག པར་འདི་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལེགས་བྱས་མཐུས། རྒྱ་
སྦྱོར་དག་སློང་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བ། བྱམས་མགོན་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་འཛིག་རྟེན་འདིར། ཤར་ཆེ་
འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱེ་བར་ཤོག

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་བའི་རྒྱན་མེ་ལས་ཞི་འཆོལ་མའི་སྐྱོར་བཀྲགས་སོ། །

ཉན་ཐོས་ཞི་འཆོལ་མ།

སྤྱི་བཞིའི་བཞེད་དགུ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། །མཁའ་ལྷ་མ་རྣམ་གསུམ་
བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ། །བསྟོན་ཆིག་རྒྱལ་མཆན་ཅེ་མོར་ཉེར་བཀོད་པས། །གདུལ་
བྱའི་རེ་སྟོང་མི་པམ་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ། །གཉིས་པ་ཅ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས། །ཞེས་
པ་ནས། སངས་རྒྱུ་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་། འདི་ལ་གཞུང་དོན་
དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་
བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཉན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་རྣམས། ཐབས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། འབྲས་བུ་
ཉེར་ཞི་དེ་ཉིད་དུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་
ཡུན་དུ་པན་པ་སྦྱབ་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས། ཐབས་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། འབྲས་བུ་འདི་ག་ཉན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་
པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རྣམ་མཁའ་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་སྦྱབ་
དབང་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས། ཐབས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་སྦྱབ་ཀྱི་སྦྱོ་
བ་མེད་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་པ་
ཀྱན་དང་ལྷན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་འདི་དག་གསུང་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
ཉན་རང་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་པའི་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། འབྲས་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། འདིར་ཉན་
 ཐོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་མང་ཆོག་མ་སྦྱར་བར།
 ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཞེས་གཅིག་ཆོག་སྦྱར་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་སྲས་ཡིན་ན། སངས་འཕགས་
 ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཡུམ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྲས་བཞི་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་སྲས་གཞན་
 གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་བྱགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་མིན་
 རམ་ཞེ་ན། བཞི་གའི་ཡུམ་ཡིན་ཀྱང་སྟེ་ལ་གཅིག་ཆོག་སྦྱར་བ་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་བསྟོད་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་
 ཡུམ་དང་། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་སྲས་སོ་སོའི་ཡུམ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། རེ་ཞིག་གཞི་ཤེས་ནི་ཉན་རང་གི་ཡུམ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལམ་ཤེས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
 བྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་
 ཉན་རང་གི་མདོན་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཙམ་
 ཏུ་ཟད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་
 ལམ་དང་ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་ཁས་འདོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་དང་དེའི་ཡུམ་དོན་གཅིག་གང་ཞིག དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལའང་འབྲས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག སྐབས་འདིའི་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱབ་སྟེ། དེ་འདིར་

ཉེན་ཐབས་འབྲས་བྱ་སྤྱི་ཚན་གསུམ་བཤད་པའི་ནང་གི་ཐབས་སྤྱི་མོ་མོད་བཞེད་དོན་
 སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཐབས་གསུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆོག་ཟིན་ལའང་མཁུན་གསུམ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་
 ལ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀ་
 སྐབས་འདིའི་བསྟོན་ཡུལ་དུ་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྤྱིར་བསྟོན་ཡུལ་དང་བསྟོན་ཡུལ་
 དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བརྟེན་བྱ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་བསྟོན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྟོན་ཚུལ་
 དེ་དག་གིས་སྤྱི་བཞེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་དོན་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྟོན་བསྟོན་པ་ལ་
 དགོས་པ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཁུན་པ་གསུམ་
 བོ་དེས་ཀྱང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀ་བསྟོན་ཕྱག་གི་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 འཕྲེང་ལས། སྤྱིར་ན་མཆོད་བརྟེན་གྱི་ཡུལ་དང་དེ་ལ་བསྟོན་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
 འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་བསྟོན་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། མྱོལ་བ་
 དོན་གཉེར་ནམས་དད་པ་སྤྱི་ཏེ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་འཇུར་བས་དེའི་ཕྱིར་
 མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ལ་སྐབས་འདིའི་བསྟོན་ཡུལ་
 གྱིས་ཡུམ་གྱིས་བྲབ་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱི། འདོད་ན།
 ཉར་ཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། ཉར་ཞིར་འཕྲིད་
 མཛད་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། དེ་ནི་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་
 བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡུམ་དུ་བཤད་པར་དགོངས་ནས་ཐབས་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་སྤྱི་ཟིན་ཆོད་དང་བསྟན་ན། ཞེས་པ་ནས། ཉར་ཞི་ཐོབ་

ཟིན་པའི་གཞི་ཤེས་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་སུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ལས། ཉན་ཐོས་སྒྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཉིད་ཅེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ལྟགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཚྭ་གས་
སུ་བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་གང་
རུང་ཡིན་ན། བདག་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་བ་ལས། གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྱགས་སུ་ཆུད་པ། ཞེས་
གཞི་ཤེས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་བདག་རགས་པ་གང་རུང་གི་སྐྱེ་མེད་དང་གཞན་
གཉིས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་
ཆ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་རིམ་བཞིན་པ་མའི་ཐ་སྟད་བྱས་པའི་མའམ་ཡུམ་གྱི་ལྷོག་པ་ངོས་
བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་
གཡོགས་ཡིན་ལ། །ཉེ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཁྱེན་
པ་གསུམ་ག་ལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་ལྷོག་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་
ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་དང་མཁྱེན་པ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་ཁོ་ནའི་དོན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་
ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་ལ་པ་དང་། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྟན་མོང་བའི་
བསམ་པ་ལ་མའི་ཐ་སྟད་བྱས་པའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷོག་ཆ་ངོས་བཟུང་བ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཆར་རྒྱར་པའི་སྟོབ་པའི་གཞི་ཤེས་

དང་ལམ་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉགས་སྒ། བྱབ་སྒ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་
ན་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་དེད་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེད་སྐབས་སྒ། རྣམ་
ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་རྣམ་མཁྱེན་ནས་
བརྩམས་པའི་གོ་རིམ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། མཚོད་
བརྗོད་ནི་ཤེར་མདོའི་སྒྲིང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
མདོའི་སྒྲིང་གཞི་དང་རྒྱུན་གྱི་མཚོད་བརྗོད་ཙ་འགྲེལ་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་
ལྷ་སྟོང་ཙམ་གྱི་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་རྟེན་ཉན་ཐོས་དང་། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་བསྟན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོད་མེད་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་བྱང་
སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་དོན་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་སེང་གའི་ཁྱི་བཤམས་ནས་ཞེས་
སོགས་སྒྱའི་སྣང་བ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་། གསུང་གི་སྣང་བ་བསྟན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆོས་འཁོར་བསྟན་ནས། གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་ཐབས་མཁྱེན་
གསུམ་ཁོང་ན་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཚོད་བརྗོད་དུ་ཁ་བསྐྱང་བར་མཛད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་དེ་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་དུ་
མ་སྦྱར་ལ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པས་མདོའི་
ལེའུ་བརྒྱུད་དང་རྒྱུན་གྱི་སྐབས་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིང་
གཞི་བཤད་པ་གང་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་དང་ལུས་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་སྒྲིང་གཞི་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྒ། རབ་འཕྱོར་གྱི་ལེའུ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་
དག་གི་ལེའུ། སྟོན་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་མཁྱེན་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ལེའུ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུ། བསྐྱབ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འདུག་པའི་ལེའུ། བསྐྱབ་

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུ་བཞི་དང་སྟུར་བཞི། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུ་དང་ཆོས་
སྐྱའི་སྐབས་སྐྱར་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་
སྐབས་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །འོན་ཏེ་སྟངས་གཞིའི་ལེའུ་ ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་སྣང་ལས། དུ་བ་ཚྭ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་སྟངས་གཞིའི་དོན་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བཀའ་སྟུང་པ་
པོ་གང་ཡིན་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་དང་ཚོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རྟེན་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཡོད་ལ་སྟངས་
གཞིའི་དགོས་པ་སྟོང་ལྟ་སྟངས་ཞེས་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཙུག་པ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ག་རྟེན་ཀྱི་དོན་ནི་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྟུས་ལ། སྟངས་གཞིའི་གཞུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུམ་སྲས་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་དང་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་
ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་སྟུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་སྲས་སྐྱེ་
འཕགས་གཉིས་ཀའི་དུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྲས་སོ་སྐྱེའི་དུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་
སྲས་འཕགས་པའི་དུམ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་
སྲས་སྟུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མ་བའི་དུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་དུམ། དེའི་མཆོན་པ། དེའི་ལམ། དེའི་མངོན་
རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེས་དུམ་སྲས་མ་བྱུང་སྔ་ཕྱི་མི་
རུང་ཞིང་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྟངས་ལས། འདིར་མངོན་རྟོགས་དུམ་
དང་གང་ཟག་སྲས་སུ་འཛོག་པ་ནི། མ་དང་བྱུང་སྔ་རོ་བོ་བསྐྱེད་པས་འཛོག་པ་ནི་མིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། སྲས་གང་ཟག་དང་དུམ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་དུས་མི་མཉམ་པ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པའི་དུམ་དང་སྟོན་པའི་མཆོན་

པ་སོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་སྐྱུ་མ་
ལྷ་མཛེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་
གྲུབ་ན། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་སྟོན་པའི་ཡབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོན་པ་རྒྱལ་རིགས་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱི་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གྲགས་ཆོད་
དང་འགལ་བའི་བྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་བཤད་ན། དེའི་ཡུམ་གྱིས་བྱབ་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་སྐྱུ་བཤད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ས་དང་ལམ་གྱི་སྐྱུ་བཤད་ན། ས་
དང་ལམ་གྱིས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་དེ་སྟོན་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་སྟེང་
ཡུམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སངས་འཕགས་སྤྱི་སྟེང་པའི་ཡུམ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་ཡུམ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་སྟེང་བྱེད་ཆུ་ཡིན་པས་
མ་བྱབ་པར་ཐལ། མདོན་རྟོགས་དེ་གང་ཟག་དེའི་ཡུམ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེའི་བཞེད་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་དེའི་ཡུམ་ཏུ་
འཛོག་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྷ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེང་པའི་སྟོན་ནས་དེའི་
ཡུམ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་སྐྱེས་ཟིན་རྒྱན་གནས་པར་
བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དེའི་ཡུམ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཛོག་ཚུལ་དེ་
གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཡུམ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་
དང་། སྟེང་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་ཡིག་ཆར་བཤད་ཅིང་། འཛོག་
ཚུལ་སྤྱི་མ་ནི་རང་སྐྱེས་སྐྱེས་བུའི་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་
ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྟེང་ཏུ་
གསེར་ཕྱིང་ལས། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་
བཞེད་དོན་གསུམ་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པས་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
ཡུམ་འདིས་སྐྱེས་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་མ་སྐྱེས་པ་
སྟེང་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་རྒྱན་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཡང་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་
ལ་ཡུམ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་མས་ནི་མཐར་ཐུག་དང་བྱི་མས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་

སྐྱབ་པས་བཞག་པར་སྤང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མཚོན་བཅོད་ཀྱིས་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་རང་སྲས་འཕགས་བཞིའི་
ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་མ་བསྟོད་པར་ཐལ། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོས་གཞི་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུད་
ལྷན་གྱི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་མ་བསྟོད་པ་གང་ཞིག གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་དང་།
གསུམ་པས་རྣམ་མཁུན་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྟོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཡུམ་
ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡུམ་སྲས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
འགྲེལ་བར་ཡང་མཚོན་བཅོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་མ་བགྲལ་བའི་སློན་བཅོད་པར་བྱའོ། །ཡང་
ཁ་ཅིག མདོན་རྟོགས་བརྒྱུད་པོ་རེ་རེ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུམ་
གསུམ་རེ་ཡོད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དང་གསོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས།
འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསོ་བའི་
ཡུམ་ཅམ་དུ་རུང་ཡང་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་
སྐྱེས་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་སློ་ནས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྣམ་
མཁུན་ལ་འཛོག་ཚུལ་སྤྲ་མའི་དེ་མེད་ཀྱང་བྱི་མའི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
གསེར་ཕྱེང་གོང་དུ་བྲངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར། གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་
ཚོས་ཅན། རང་སྲས་སྐྱེས་བུའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་ཡུམ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཡུམ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། ཡུམ་སྲས་ཡིན་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་སྲས་དང་།

བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་སྲས་དང་། གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་སྲས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་སྟེན་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་ནི་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་ཟིན་གོང་དུ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་བྱབ་ཟིན། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གནས་སྐབས་དེ་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་
 གཞན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཆོས་སྐུ་
 ལ་སྤངས་རྟོགས་ཁྱོད་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཉེ་དབྱེད་
 དགོས་སུ་སྤྲང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེའི་ཡུམ་ལ་ཡུམ་གསུམ་ག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞན་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤང་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་མན་
 ཆད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་གང་
 ཟག་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་པ་གཉིས་སྐྱབ་པ་འཕམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཟག་མེད་
 ཀྱི་སྤང་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སོ་
 སྐྱེའི་ལམ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་རང་དུས་ཀྱི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གསོ་བྱེད་ཡུམ་དུ་འདོག་ཚུལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་མ་བྱབ་སྟེ། མདོད་ལུགས་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
 ལུགས་འདིར་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་པའི་གཉེན་པོའི་དེའི་དངོས་

གཉེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་ཟག་
བཅས་དང་། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཟག་མེད་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་བཅས་
ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྟ་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་སྤེང་གི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་།
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སོ་སྟེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྟེད་པ་དང་གསོ་བའི་ཡུམ་
ཡོད་པར་ཐལ། གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། རང་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་
པས་མ་བྱམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་དེ་རང་སྤྲས་ཆོགས་ལམ་པ་དང་
རྒྱད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ནས་སྟེད་བྱེད་དང་།
སྟེས་ཕྱིན་ཆད་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པས་སྟེད་བྱེད་དང་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་དེའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་
ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱམ་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཟག་མེད་
ཀྱི་སྤང་བོ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཉགས་བྱམ་སྟེ། གསེར་སྤེང་ལས།
དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡུམ་ལ་ཡང་གོང་མ་གོང་མའི་ཟག་མེད་སྟེད་
པ་རང་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་གསོ་བའི་ཡུམ་དུ་ཡང་འདོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་ཡུམ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པས་
བྱམ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྲས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་ཟག་མེད་
སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱམ། འདོད་ན། ཡུམ་སྤྲས་ལ་དུས་མཉམ་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་
ཅན། རང་སྤྲས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཟག་མེད་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་ཟག་མེད་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གོང་གི་གསེར་སྤེང་

གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རང་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་གསོ་བའི་ཡུམ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་ཟག་མེད་སྐྱེས་ཟིན་གོང་
 དུ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤེང་གི་ལུང་དེའི་ཡང་སྐྱེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཟག་མེད་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཟག་མེད་
 མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡུམ་
 ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱད་ཟླ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི། བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྙིང་རྩེའི་མ་མ་ཅན། གང་ཡིན་དེ་དག་སྤྱབ་
 པའི་རྩིས་སྐྱེས་སྤྲས། ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྙིང་རྩེ་སྐྱེད་པའི་མ་མའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་དེ་མ་མར་བཤད་ཀྱི་མར་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མ་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གསོ་མཁན་ལ་བྱེད་ཀྱང་མཐའ་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པར་མ་
 གཤམ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ལྟན་རྒྱུད་ཟླའི་ལུང་དེའི་དོན་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་མར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དོན་གང་ཟག་བཞི། སྐྱིབ་པ་བཞི། གཉེན་པོ་
 བཞི། དཔེ་བཞི། འབྲས་བུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་བཞིའི་
 སྐྱིབ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། དཔེ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་བཞི་གཉེན་པོ་བཞི་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། འབྲས་བུ་པར་བྱིན་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 ཆོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་དང་། ཞེས་ཅན་
 དོན་ལ་སྒྲོས་མེད་ཉིད། འདོད་ཆེན་སྤྱི་ལྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་ནམས་ཀྱི་སྐྱིབ་

ནམ་བཞི། ཞེས་པས་འདོད་ཆེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བའི་སྦྱིབ་པ། ལྷ་སྟགས་
 པའི་བདག་ལྷའི་སྦྱིབ་པ། ཉན་ཐོས་འཇིགས་སྟེང་གི་སྦྱིབ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་བཅེ་མེད་གྱི་
 སྦྱིབ་པ་བཞི་བསྟན། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་སོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ས་བོན་ལྷ་
 བྱའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱལ་ཆབ་གཞོན་ལྷ་སྟེང་པའི་བཅུན་མོ་ལྷ་བྱའི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། བཅུན་མོ་དེའི་མངལ་ལྷ་བྱའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་
 སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ། གཞོན་ལྷ་གསོ་བའི་མ་མ་ལྷ་བྱའི་སྟོང་རྩེ་ལྷག་བསམ་བཞི་
 བསྟན། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། ཡོན་ཏན་ས་རོལ་མཁྱེན་པ་འབྲས། ཞེས་པས་
 འབྲས་བྱ་གཙང་བདག་བདེ་རྟག་གི་སར་ཕྱིན་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཛོད་
 བཛོད་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་སྟེ། ཆོག་
 ཀར་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་རིགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ནམས་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་
 འཕགས་པའི་དེ་ནམས་དངོས་བསྟན་སལ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རང་
 རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་གྱི་དེ་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོ་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་དེ་ནམས་
 ཤུགས་བསྟན་སལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བྱ་བདག་ཏུ་
 རྟོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་པ། ཞེས་
 པའི་དོན་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གོ་རིམ། གངས་ངེས། ཡུམ་སྲས་གྱི་
 རོན། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་ངོས་བབྱང་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྲས་སྦྱིས་
 བྱའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་འབྲའི་འདིར་བསྟན་
 མཁྱེན་པ་དེ། འདིར་བསྟན་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡུམ། མཁྱེན་པ། ལམ། མངོན་རྟོགས་ནམས་

དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ནི། མཚོད་བཟོད་དང་ལུས་གཞུང་གི་མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མི་
 མཐུན་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། མཚོད་བཟོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་
 རྒྱད་ལ་ལམ་སྟེ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི་དགོས་
 དབང་གིས་མཛད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟེན་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ལ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 ཅུག་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་ལ་སྟོ་སྟོང་བའི་སྟོ་
 བས་རང་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་མེད་ན་སེམས་ཅན་
 གཞན་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཆེ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྟེ་ཞིང་། དེ་མེད་ན་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྟེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་མི་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྟེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་མཁུན་དང་པོར་བཤད།
 དེ་ལ་རྣམ་མཁུན་དོན་གཉེར་ཤུགས་དྲག་སྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་རིགས་ཅན་གསུམ་
 གྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་ཤེས་དགོས་པས་དེའི་རྩིས་སྟུ་ལམ་ཤེས་བཤད། དེ་ལྟར་
 ལམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོབ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཤེས་
 དགོས་པས་དེ་རྩིས་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིར་བཟོན་བཟོད་
 ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་མཁུན་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དོན་
 གཉིས་སུན་ཆོགས་སྟོབ་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་
 སུན་ཆོགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟོགས་པ་སུན་ཆོགས་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་གསུམ་དང་།
 སྤངས་པ་སུན་ཆོགས་བདག་འཛིན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་
 དོན་སུན་ཆོགས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོབ་པ་རྣམས། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ཡུམ་སྐས་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་སྐས་

སུ་འདྲིལ་ཚུལ་གསུམ་སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ནི། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ནི་ཞེས་སོགས་མདོའི་དྲིས་ལན་གྱི་དོན་བསྟུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚྣ་དེ་སྤྱོད་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདིར་
བསྟན་བཞིན་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཤེས་རབ་ས་རོལ་
ཕྱིན་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་དང་། གསེར་སྤྱང་ལས་ཀྱང་།
དེའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཞེད་བྱ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་བའི་ཤར་ཕྱིན་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན།
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
འདིར་བསྟན་བཞིན་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་ཤར་ཕྱིན་གྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་ལས། འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་བར་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད། ཅེས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་དག་ལྡན་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་དང་
ཤར་ཕྱིན་གཉིས་བྱེད་ལས་མཚུངས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤྱང་ལས། ཤར་
ཕྱིན་དང་ཡུམ་བྱེད་མེད་པ་སྟེར་བཤད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་བོ་སྦྱེད་པ་དང་
གསོ་བའི་སྟོན་པ་བྱེད་ལས་མཚུངས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཚོད་བཞེད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་
རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་

ན་ཁྱོད་རང་ལ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གང་རུང་གིས་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སྤྱི་
གངས་ངེས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་འགྲིགས། གོང་དུ་འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཁུན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ། གངས་ངེས་འཐད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱས།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་བྱས་ཟེར་ནའང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་སྤོང་ལས།
རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཁུན་གསུམ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་ལྔ་དང་པོ་གསུམ་དུ་
འདུས་པར་དགོངས་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་མཁུན་པ་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་ཡིན་ན་མཁུན་པ་
ཡིན་པས་མ་བྱས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
བྱིར། བྱས་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱས། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེར་བྱིན་
ཡིན་པར་ཐལ། ཤེར་བྱིན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་འགྲིགས། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། གཞུང་ཤེར་བྱིན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་སྲས་དུས་མཉམ་མི་
རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟར་སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མཁུན་པ་སྤྱི་མས་འཕགས་
པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་ཅིང་ཉེར་ཞི་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དང་སྲས་
ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་ཡང་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱས་སྟེ། མཁུན་པ་སྤྱི་མས་འཕགས་པ་བྱི་མ་བྱི་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཕུང་བོ་སྐྱེད་པ་དང་རང་དུས་ཀྱི་དེ་གསོ་བའི་སྟོན་ནས་རང་སྲས་སྐྱེས་བུའི་མཐར་ཐུག་གི་
བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཡུམ་དུ་འཛོག་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
ཡུམ་སྤྱི་མ་དང་སྲས་བྱི་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་བོ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་

དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཆོད་བཟློག་གིས་ཡུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆའི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་བཟློག་
པའི་སྒོ་ནས་བཟློག་པར་ཐལ། དེས་དེའི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཟློག་པའི་
སྒོ་ནས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་བྱལ་བེན། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལུན་གྱི་
གང་ཟག་གི་ཟག་མེད་གྱི་སྤང་བོ་སྐྱེད་པ་དང་། གསོ་བ་དང་། བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡུམ་
བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་གྱི་ཆའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད།
ཅེས་དང་། འཛིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ། ཅེས་དང་། ལྷ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། ཞེས་པ་ནམས་གྱི་
དོན་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚུལ་འདིར་ལེགས་འབད་ལེགས་སྦྱད་མཐུས། འདི་ཅན་མ་ནམས་
མ་ལུས་པ། རྣམ་གསུམ་ཡུམ་དོན་ཡུམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་ཤོག
པར་འདི་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དགར་དགེ་བའི་མཐུས། རྒྱ་སྤྱོད་ལུས་སྤང་སྐྱབས་སོགས་འབྲེལ་
ཐོགས་ཀྱན། །བྱམས་མགོན་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་འཛིག་རྟེན་འདིར། ཤར་ཆེ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་
སྐྱེ་བར་ཤོག །

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ལས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་སྟོན་བཞུགས་སོ། །

གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་གཞག

རྟོན་འབྲུང་རིགས་ཚུལ་ཅེ་བརྒྱ་འབར་བ་ཡིས། །རྟག་ཆད་ལོག་སྒྲིའི་སྟོན་སྟེས་
དཔུང་བཅོམ་སྟེ། །ཐར་འདོད་རྣམ་སད་བྱེ་བའི་མགོན་གྱུར་པ། །ཁྲ་སྒྱབ་ལྟ་ཡི་དབང་བོ་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བཞི། བསྟན་དོན། དགོས་དོན། བཀལ་ལན། ཆོག་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་སྟ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཉན། བཟོད་དེ། ཞེས་བྱང་སྟེ། མཆོད་བཟོད་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདིས་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་གྱིས་རང་སྒྲས་སྟེས་བྱའི་བཞེད་དོན་ཉེར་ཞིར་
འཁྲིད་པ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྱབ་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་རྣམས་སྒྱབ་
པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་བཞིན་གྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལས་སྤལ་དུ་བྱང་བ་
དང་ལྷན་ཚུལ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟན་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་དབྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དང་བ་སྟེ་ཚུལ། དེ་ལས་འདུན་པ་སྟེ་ཚུལ། དེ་ལས་ཞུགས་ནས་
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་རྒྱལ་དང་བ་སྟེ་ཚུལ། དབང་རྟོན་དང་བ་
སྟེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་ནས། རབ་དུ་དང་བ་སྟེ་ལོ། ཞེས་བྱང་། རྒྱན་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་གྱིས་མཆོད་བཟོད་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་ཐོས་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དུས་རེ་ཞིག་དབང་རྟོན་ལས་
ལྷུར་བར་མཆོད་བཟོད་གྱིས་ཆོག་ཐོས་མ་ཐག་དུ། ཡུལ་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ། ཚུལ་མཆོད་

བཟོད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་པར་རམ་བརྟག་དཔུང་མ་བྱས་པར། རོ་བོ་དང་བར་བ་ཏུ་སྟེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཉན། སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 བྱང་། རྒྱན་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་དང་བ་
 བསྟེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དུས་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་འོག་ཏུ། ཡུམ་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་
 ལ། ཚུལ་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་བཟོད་དོན་སྟེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་གྱིས་
 སྲས་བཞི་བསྟུན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་རིགས་པས་
 གཞོད་མི་གཞོད་བརྟག་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས། དབྱེ་གཞི་ཤེར་ཕྱིན་
 མཁུན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དེས་སངས་རྒྱས་སོགས་སྲས་བཞི་བསྟུན་
 པར་མཛད་པ་ནི་ངེས་པར་འཐད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། རོ་བོ་རབ་ཏུ་སྟེ་མི་འཕྲོག་
 པའི་དང་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་གྱི་དཔུང་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་
 དེ། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱུ་ཟེན་གྱི་དོན་ཡུམ་གྱིས་སྲས་སྟེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་ངེས་དེ་ལ་བདེན་མེད་སྟབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔུང་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོད་
 བཟོད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱིས་སྲས་སྟེད་པར་བསྟན་ལ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་
 མེད་ཏུ་སྟབས་པའི་ཕྱིར། དེས་དང་པོར་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱུ་ཟེན་གྱི་དོན་དང་། དབུ་མའི་
 རིགས་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཕྱིས་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགལ་བར་མཐོང་ནས་དང་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱིས་སྲས་སྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་རིགས་པས་སྟེ་མེད་སྟབས་པ་དོན་དམ་ཏུ་
 ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དང་བ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཐང་ལས། རིགས་པས་
 གཞོད་མི་གཞོད་རྟོག་པ་ནི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱུ་ཟེན་ཆོད་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་ཡུམ་གྱིས་
 སྲས་བསྟུན་པ་སྐྱུ་ཟེན་ཅིང་། ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཁོ་ན་འགོད་
 ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ན་འདི་དག་གིས་
 གཞོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་འདུན་པ་སྟེ་ཚུལ་ནི།

དེ་ལ་རབ་རྩ་དང་བས་ཀྱང་། བས་ཤིན་རྩ་གྲས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་། མཆོད་བཟླ་ད་
 གི་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྦྱེས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདུག་པའི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། རྩ་རབ་རྩ་
 དང་བ་ལས། རྟེན་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་འདོད་གི་གང་ཟག་གདུལ་བྱ་དབང་བོ་རྟེན་ལ་
 གཉིས་གྱིས། ཡུམ་མཁུན་གསུམ་བཟླ་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལ། དགོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྩ་བཟུང་བ་དང་བཅང་བ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ། རོ་བོ་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཉེས་གྱི་གྲས་
 པའམ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལས་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ། བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་། དེ་ལྟར་དོན་
 གཉེས་ཤུགས་དྲག་སྦྱེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདུག་ཚུལ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་གསུང་རབ་དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་ལ་ཐོས་བྱང་། བས་ཐོབ་བྱང་། སྟོན་བྱང་གི་ཤེས་རབ་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྦྱེད་ནས། འབྲས་བུ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཚུབ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར། བས་རྒྱུད་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་སྟེ། དེས་ན་ཡུམ་ལ་རབ་རྩ་དང་བ་ནི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་
 དང་པོའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དང་བ་ལས་གྲས་པ་སྦྱེ། གྲས་པ་ལས་གདུལ་བྱར་ཞུགས།
 ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། དང་བ་
 བསྦྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ། དགག་བྱ་དོན་འཛིན་ལ་དབྱེད་པ། དེ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 དབང་རྩལ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བ་བསྦྱེད་
 པས་བྱུང་། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་དང་བ་བསྦྱེད་
 པས་བྱུང་བེད་ན། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྩལ་པོ་ལ་
 བྱི་རེས་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཉིས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་གདུལ་

བྱ་སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཚན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཉ། དབང་བོ་སྐྱབས་བལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མེད་ལ་
 རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་
 བ། དེ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཐོག་མར་དང་བ་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དབང་
 རྣམས་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཐོག་མར་དང་བ་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལ་ཅིག་
 གིས། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྗེས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཞུགས་པའི་
 གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཆོས་ཚན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཉ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་བོ་རྣམས་གཉིས་ཀ་དེའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱར་གསར་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་གྱི་མདོའི་དངོས་དོན་སྟོང་
 ཉིད་ཆད་མས་རྟོགས་ཀྱང་སྤྲོད་དོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་རྟེན་པའི་ཆེད་ཏུ་དེ་ལ་
 གསར་ཏུ་ཞུགས་པའི་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཐོགས་མེད་
 ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དཀའ་བར་གྱུར་ནས་བྱམས་མགོན་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚོད་ལན་གྱི་དོན་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་
 ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 ལ་ཅིག་ སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཏུ་མ་ཟད་དང་པོ་ཉིད་ནས་དབང་རྣམས་ལའང་། སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རོ་བོའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་མེད་གསུམ་
 རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲོད་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་བ་
 བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་དག་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱི་ངེས་པ་རྟེན་ནས་
 དེ་ལྟར་དང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ངེས་པ་རྟེན་
 པས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་ཆོད་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པས་མི་གཞོད་པར་མཐོང་སྟེ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་འདོགས་ཆོད་ལ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོན་འདོགས་མ་ཆོད་
 ཀྱང་དོན་འགྱུར་ཅམ་ལས་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་

པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་སྤྱི་ཡོད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་གྲང་ཕྱིས་
 དེ་དག་ལ་ཆད་མས་ངེས་པ་རྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མེད་དུ་ཆོད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་
 དག་ཏུ་སོང་བས་མི་འཕྲོག་མི་ལྡོག་པའི་དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཚོན་དང་
 བ་སྐྱེ་ཚུལ་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་ལུང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དཀའ་འགྲེལ་ཚོམ་འཕྲོ་
 ལས་བཤད་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་གསུང་དྲིས་ལན་ཞིག་ལས་ཀྱང་། དབང་ཚོན་གྱི་
 མཁྱེན་གསུམ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་དེའི་གདུལ་བྱར་ཞུགས་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཏུ་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཆད་མས་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟོན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཐད་
 ལུན་ལས། གང་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་གཙོ་བོར་དཔྱད་ནས་འཇུག་པའི་དབང་ཚོན་གྱི་འཇུག་
 ཚུལ་བཤད་པར་གྲང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོན་མོང་བའི་སྟེང་ནས་དེ་ལ་ཆད་མའི་
 ངེས་པ་རྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོན་ནས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆད་མའི་
 ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོན་མོང་བའི་སྟེང་
 ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བདུན་རྒྱུ་ལས། ཐེག་པ་སྐྱོན་མོང་བའི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ལེའུ་གཉིས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཁོ་ན་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན། མཆོད་
 བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་
 དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་མ་ཐག་པ་དེ་དེ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་

གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་རམ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ནང་བ་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 གདུལ་བྱ་དབང་རྣལ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་མཆོད་
 བཅོམ་ཐོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་
 ཐོས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྒྱུ་གྱི་གདུལ་བྱར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསྟན་བཅོས་
 གྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་བསྟན་བཅོས་གང་གི་ཡང་གདུལ་བྱར་ཞུགས་
 པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ཞིང་། ཡང་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་
 ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་དང་བ་མི་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་
 རྣམས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཆོད་བཅོམ་ཐོས་པ་དེ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་
 བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་ཞུགས་ངག་པ་
 བསྐྱེད་ཟེན་པའི་གང་ཟག་དབང་བོ་རྣེས་ལ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་གྱི་གདུལ་བྱར་ཞུགས་པ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་གྱི་ཆོད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
 བ། དབང་རྣམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་
 གྱིས་དབང་རྣམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བཞེན་ནས་ཡུལ་ལྔ་གང་རུང་དེ་
 དང་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དེ་དེའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་སོགས་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པའི་ཆ་ནས་
 རང་བཞིན་གྱིས་དབང་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་སོགས་འབྲིང་ལ་
 མཁས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་འབྲིང་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་
 དང་སོགས་ཆུང་ཏུ་ལ་མཁས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་རྣལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཀུན་བདུས་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིགས། དབང་བོ། སྟོན་ལམ། བསམ་པ། དམིགས་པ།

སྤྱི་པ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བདུན་རེ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེ་ཚན་
བདུན་དང་དེ་རྩ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་བཤད་པའི་དབང་བོའི་ཁྱད་
པར་འཐད་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་དབང་བོ་རྩལ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། ཅ་བར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོན་པོ་ཡིས། རྫོགས་སྤྱི་རྩལ་བོས་རྫོགས་དཀར་
བཞེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་སྟེ། འདིས་དད་སོགས་ཆེན་པོ་རྫོ་རྩལ་ལམ་འཇུག་
པ་སྤྱི་བྱུང་གིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀར་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དངོས་སྤྱི་བསྟན་
ནས་དད་སོགས་འབྲིང་བོ་རྫོ་རྩལ་གྱིས་རང་རྩལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀར་སྤྱི་དང་། དད་
སོགས་ཆུང་དུ་རྫོ་རྩལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀར་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་ལྷགས་ལ་
འཕངས་པའི་བྱིར། གསེར་སྤྱིང་ལས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབང་བོ་ལ་རྫོ་རྩལ་གཉིས་
སྤྱི་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་དཀར་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་བསྟན་པས་དབང་འབྲིང་དང་དབང་
རྩལ་གྱི་དད་སོགས་ལ་ཡང་རྫོ་རྩལ་གཉིས་སྤྱི་བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀར་
སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པར་འཕངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་
པས་བྱང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་འདིར་བསྟན་པའི་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་མཁས་པས་བྱང་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་སྤྱིངས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་རྩལ་སྤྱིས་པ་དེ་སྤྱི་བྱས་འདིའི་མཁས་རྩལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཡང་དག་
སྤྱི་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་གསེར་སྤྱིང་དང་ནམ་བཤད་ཀྱན་མཐུན་པའི་
བྱིར། གོང་དུ་མ་བྱུང་ན། བྱང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་དད་སོགས་ལྷ་ལ་མཁས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྩལ་པར་མི་རྫོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པས་བྱང་པ་གང་
ཞིག་དེ་འབྲའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
བྱིར་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་བྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་པར་མི་རྫོགས་
པའི་གཞུགས་བསྟན་ལ་དམིགས་པའི་དེས་བྱང་ཀྱང་། བདེན་པར་རྩལ་པར་མི་རྫོགས་པའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་མཁས་བྱའི་ཡུལ་ལྔ་དང་
ཡུལ་ཅན་དང་སོགས་ལྔའི་མཆན་གཞི་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་བཞི་བ་ནི་
གསེར་སྤང་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་
ཞིག་ནས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རོན་
གསལ་ཟིན་བྱིས་ལས་མཁས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བཤད་པ་དེར་སྟོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། དབང་བོ་རྣེ་རྒྱལ་གང་རུང་གིས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་དབང་བོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲིང་རྒྱལ་
བོའི་ནང་དུ་བསྟུན་ནས་གཉིས་སུ་མཛད་པས། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དབང་
འབྲིང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རིགས་ངེས་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བདུས་གྱི་ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
དེས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་རྣེན་གྱི་དཔུང་པ་འཇུག་པའི་གཞི་
མཆོད་བཙུང་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟེ་མེད་གསུམ་ལ་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་ཆད་
མ་གང་གིས་བྱུང་ཅི་ན། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། དང་བོར་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། མཆོད་བཙུང་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་
ཡུམ་གྱིས་སྒྲས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པའི་དཔུང་པ་
མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས།
རི་ལྷར་སྒྲུང་བཞེན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཔུང་པ་མི་འཇུག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིག་ཆ་ལྟར་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་

བར་ཐལ། གསེར་ཕྱོད་ལས་དེ་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་
 དབྱེད་པར་གསུངས་པའང་དབྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་བེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་དང་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིས་དང་བ་སྦྱེ་ཚུལ་ཙམ་ལས་དང་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཆན་གང་ཡང་མ་བསྟན་བེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་
 རོན་ལ་དབྱེད་མའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱོད་ལས། འདིར་
 བྱི་དབང་རྒྱལ་དང་བ་ན། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ར་བཤད་པ་ལྷ་ར་མཆོད་བཟོད་ཀྱིས་བསྟན་ཆོད་
 དང་དབྱེད་མའི་རིགས་པ་རྣམས་འགལ་བ་ལྷ་ར་སྤང་ནས་མི་དང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ན་དེ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དང་བ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་བཟུང་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། ལྷ་ར་བཤད་ལས། དབང་རྣམ་དང་བ་སྦྱེ་བ་རྒྱ་མཆན་ལ་ལྟོས་
 པས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་དབང་རྣམ་ལ། ལྷ་ར་
 འདིར་མ་བསྟན་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཆོགས་དཀའི་
 ལྷ་ར་བར་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཙམ་བསྟན་པར་
 བཤད་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྱིར་དབང་རྣམ་དང་བ་སྦྱེ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 གསེར་ཕྱོད་ལས། ལྱིར་དབང་རྣམ་འཇུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་
 གི་སྐྱབ་བྱེད་བཟུང་བ་ཡང་དགོས་མོད། ཅས་དང་། ལྷ་ར་བཤད་ལས་ཀྱང་། དབང་རྣམ་གྱི་
 སྐབས་འདིར་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་སྦྱེ་མེད་ཏུ་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དེའི་རོན་
 གོམས་པར་བྱས་པས་གོམས་བྱའི་རོན་མངོན་སུམ་ཏུ་ཆོགས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་
 ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེད་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཅས་གསུངས་པའི་རོན་
 གྲུབ་བྱིར་ཏེ། དབང་རྣམ་དང་བའི་རྒྱ་ལ་ཡུལ་སྦྱེ་མེད་གསུམ་དང་། ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་

གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ལུས་པ་གསུམ་སྐབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་སུམ་ཚན་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཚོག་ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདིས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་
 བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
 གྱིས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མན་
 ཆད་གྱིས་སྐབ་བྱེད་བཟུང་ནས་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་དང་སྐབ་བྱེད་མཐོང་བའི་གཞུང་ཚན་སོ་སོར་བཅད་པ་
 མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་གཞུང་ཚན་གཉིས་པས་སྐབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དབང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བརྟག་དཔྱད་མེད་པར་དང་བ་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི་
 བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་སྐས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བཟུང་སྟེ་དང་བ་
 བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲེལ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། འདིར་ནི་དབང་རྒྱལ་
 དང་བ། ཞེས་པ་ནས། མི་གཞོད་པར་མཐོང་ནས་སྐས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་
 བཤད་དགོས་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གཅོད་པ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བསྐྱབ་བྱ་ཡུམ་གྱིས་སྐས་སྐྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་གྱི་དེའི་སྐབ་
 བྱེད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། གཞུང་གཉིས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཏུ་སྣང་བའི་
 ཕྱིར་སྐབ་བྱེད་བཟུང་བ་ཏུ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དབང་ཚོན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བའི་སྟོན་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་གྱིས་གཞི་ལམ་
 རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཀག་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་རྒྱལ་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་མེད་པར་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་
 དང་བ་སྐྱེ་ཟེར་བ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ལུང་དེ་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དབང་ཚོན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 སྐབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབ་

པ་ལ་དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྗེས་དཔག་རང་
 གི་སྟོད་ལུལ་ལ། །ལུང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་
 དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱིར་གཞལ་
 བྱ་ལ་མཐོང་བ་མདོན་གྱིར། ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱིར། ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱིར་ཏེ་གཞལ་བྱའི་གནས་
 གསུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་
 དང་། འདོད་པ་ཚམ་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱིར་ཏེ་དོན་གསུམ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་དེ་དག་གི་སྤྱི་མ་རྣམས་རྟོགས་པ་ལུང་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཤིན་སྟོག་རྟོགས་པ་ལ་དེ་
 དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་།
 མདོན་མཐོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
 བཟོད་རུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་
 པའི་སྒྲུབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གནས་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱེད་པ་དག་པ་ན་ལུང་འགོད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་
 པར་ནི་འཕྲོས་པ་ན། །ལུང་འདྲེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས། །ཞེས་དང་། སྟོག་གྱིར་དག་
 ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། །མི་འདོད་དབྱེད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་བྱབ་
 མཚམས་ལ་མ་གྲུབ་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་
 དངོས་གཞལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱིར་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱབ་ན། བྱབ་པར་ཐལ།
 གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་དང་ཆད་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞལ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དོན་
 གཅིག་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་
 བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་བྱིར། །གཞན་ལའང་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིས་གཞལ་བྱའི་གནས་གཞན་གཉིས་སྟོན་

པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ཏེ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་
 ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་དཔོག་ཚུལ་
 བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་སྒྲུབ་བྱའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་དེའི་ཐབས་ལམ་
 བདེན། དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྟུག་བདེན་དང་དེའི་ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་པ་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིན་ཏྲོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གཞི་བྱུང་ན། རང་འདྲིན་པའི་དངོས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་
 ཀྱི་ཡོད་པས་བྱུང་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིན་ཏྲོག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱུང་ན།
 ཁྱོད་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གར་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་བཟུང་། དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག་སྟོན་མེད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་ཅིང་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་དེ་ཡང་
 ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་
 དཔག་དེ་འདྲས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྟུ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་སྒྲོར་ལ་མ་སྟོས་པར་
 རྟོགས་སྐྱབ་པས་དེ་འདྲའི་རྟགས་སྒྲོར་དགོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷེ་བདུན་
 རྒྱུ་ལས། འོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། བས།
 དགོས་པ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཉའི་ཁ་དོག་དང་། རྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་
 རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་གངས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་པ་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འདུག་པའི་
 སྐབས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ལས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་

དང་། དེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་ལུང་ཚད་མའི་བཟོད་བྱར་བྱེད་པས་བྱུང་
པ་མེད་དེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་བྱས་ན་ཚོམ་པའི་སྐབས་
དང་འབྲེལ་མེད་བཟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཉའི་ཁ་དོག་
ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅུང་སྟོག་ཏུ་སོང་བའི་གང་
ཟག་ཀྱང་བཞག་དགའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཟླེས་དཔག་
དང་། ཤིན་སྟོག་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་ཟླེས་དཔག་མེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་རང་
ལྷགས་ཡིན་ཟེར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཟླེས་སུ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། སྦྱིན་
པས་ལོངས་སྟོང་བྱིས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་
མི་བསྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེན་བཞིའི་
སྒང་དོར་སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན། ཞེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་སྦྱར་དེ་མངོན་མཐོ་སྟུབ་
བྱེད་ཡིན་པ་ཡིག་ཆ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་མངོན་མཐོ་ཆོས་ཅན།
ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཀྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟུབ་པ་ལ་ལུང་སྟུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཤིན་སྟོག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་བ་ལས་མཐོ་རིས་
ཀྱི་བདེ་འབྱོར་འབྱུང་བ་ཙམ་ཤིན་སྟོག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བྱད་པར་བཞི་ལྟན་གྱི་མངོན་
མཐོ་སྒྲ་མོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་བསམ་
གྱིས་བྱལ་མི་བྱལ་གྱི་བྱད་པར་གསུངས་ཤིང་། བསམ་གྱིས་བྱལ་མི་བྱལ་གྱི་དོན་ཡང་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྟུབ་རུས་མི་རུས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟན་དར་རྟེན་ལས། དགེ་
བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་ནང་ཏུ་ནམ་སྦྱིན་འདོད་པ་འབྱིན་པ་དང་། ནས། བསམ་གྱིས་བྱལ་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟུབ་བྱེད་ལུང་ལ་སྟོབས་མི་དགོས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་
པས་རྟོགས་རུས་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བརྟན་ལས། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
དེ་ཉིད་གནས་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྒྱ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་

ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཁྲིམ་པའི་ལུང་ཚོས་ཅན། རང་གི་བཟོད་བྱ་ཤིན་ཏྲོག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་དེ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། ལུང་དེ་དེ་སྐྱབ་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་དཔུང་
གསུམ་དག་པའི་ལུང་སྐྱབ་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཁྲིམ་པ་སྐྱབ་
པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ་
མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་
སྐྱབ་པ་མིན་ཁྲིམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་ཤིན་ཏྲོག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་ཡིན་
ན། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ལུང་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་དཔུང་པ་
ལས་འདས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་
དང་། ལུང་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྩ་མ་དེ་དཔུང་པ་དེ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་བྱེད་པས་གསུམ་གས་དག་པའི་ཚོས་
མེད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་དེ་ལུང་དེས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་རིམ་བཞིན་
ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཆན་འགྲེལ་ལས།
ཡུལ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱི་དག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དཔུང་པ་དེ་ལས་འདས་པ་ལ་བྱེད་པས་
གསུམ་ཆར་གྱིས་དག་པ་ཞིག་མི་སྲིད་དོ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་
དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་། གཞོད་མེད་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལུང་ལས། བ་སྐྱི་དོན་གཞན་དང་། བདག་
གཙོ་བོ་དང་། ལྷས་གྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གཞལ་
བྱའི་གནས་གསུམ་བཀག་པ་ལ་ཚད་པ་གསུམ་གྱི་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། དབང་བོའི་ཡུལ།
བདེན་བཞི། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་

གཞུང་གི་གནས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་རིམ་བཞིན་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་
 རྒྱུ་དཔག་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དཔག་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ། ལུང་
 དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་
 ཁ་ཅིག་དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། རང་གི་བརྟེན་བྱ་གཞུང་གི་གནས་གསུམ་
 ག་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་འཐད་པའི་
 བྱིར། མ་བྱས་ན། བྱས་པར་ཐལ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་མི་སྟོན་ན་དེ་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་གཞོད་
 པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤིན་ཏྲོག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེས་ན་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་
 ལུང་དེའི་དོན་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད།
 མ་མཐོང་བ་སྟོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཆད་མས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད། རང་ཆོག་
 རྩ་བྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། རྩེ་བདུན་
 རྒྱན་ལས། དེས་ན། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མཐོང་བ་
 མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ། ཞེས་སོགས་སུ་སྒྱུར་རྒྱ་མིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ལ་མཐོང་བ་
 མངོན་གྱུར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཟེར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ།
 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རང་ལུགས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས།
 ཤིན་ཏྲོག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ། སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་གྱིས་
 བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་ཤིན་ཏྲོག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པ་ལ་
 དགོངས་པའམ། མཁས་པ་སྤྱི་མའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 བྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་། ཅེས་པའི་གཞུང་ཆོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་
 པས་བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་སྒྲངས་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་

ལུས་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་གྱི་སྒྲིན་པ་མཐའ་
ལས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་བཀོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྒྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
རྟགས་རྟགས་ན། བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་རྟགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པར་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལུང་གི་
བརྗོད་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་གིས་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ཕྱི་འགལ་བའི་གཞོན་པ་མེད་པར་དེས་
རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཤིན་ཏྲོག་
གི་དོན་དེས་གྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དང་དངོས་ཤྱགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བས། སྟོན་མེད་དེ།
ནང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མཐར་དངོས་སྟོབས་
ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། ལུང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་
མ་དག་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞོན་པ་མེད་པར་རྟགས་པ་ཡང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་དོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་གྲུང་
ཐང་རིན་པོ་ཆེས་དཔྱད་གཞིར་མཛད་ཅིང་། མཁས་པ་འགས། རྗེས་དཔག་གི་མ་ནི་ལུང་
དོན་ལ་སྤྱི་འགལ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྟོ་ལ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་
རིག་ཆེན་གཉིས་ལས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ལ།

གཞན་ཡང་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲིབ་སྒྲོར་ལ་དབྱེད་བྱ་མང་
ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲིབ་སོ།

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཞེན་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་
ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ། མེད་པས་ཁྱབ། ལམ་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ། ཡོད་པས་
ཁྱབ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་སྟབ་
སྟེ། ཡོད་ན་དགག་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་
ན་དགག་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྟབ་སྟེ། ལམ་ཀྱི་
དགག་བྱ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པའི་ངལ་བ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྟབ་སྟེ། འཐད་རིགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གང་ཞིག་
དེས་ན་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་ཡུལ་བདེན་སྟབ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་དང་མི་རིགས་
པས་དགག་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྱིར་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་
པ་སྟབ་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་དང་། བསྟོ་
ན་དོན་དམ་དབྱེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་བསྟོས་པའི་བྱིར། ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། དེས་
བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་
དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཡོད་པར་
སྟབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟབ་
ཀྱི་བསྟོབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྟབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་

འདྲི་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྗེས་དཔག་གི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་དགག་བྱ་མེད་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ འོན་ཏེ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
 རྗེས་དཔག་གི་དགག་བྱ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་མ་
 བསྐྱུ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩམ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་
 མེད་པར་འདྲིན་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྩམ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ན་ཡང་མ་ཁྲབ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་
 འདྲིན་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བསྐྱུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་
 དང་བསྐྱུ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་
 དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཏུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་
 སོགས་ཆད་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པའི་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་
 དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་
 འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་བས་ཁྱོད་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དབུ་མ་བས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་
 ཐལ་ལོ། ཟེར་ཏེ་སློ་བ་སངས་བྱེད་ཅུ་མོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་སོགས་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པས་དེ་
 དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱད་པ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་
 པར་ཐལ། དབྱུ་མ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབྱུ་མ་པས་རང་མཚན་
 དང་རང་རྒྱད་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་བསམ་
 རྟོག་རང་མཚན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པས་
 བྱུ་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་
 འགལ་བ་མི་རིགས་པའི་གང་ཟག་ལ། དེ་དང་མི་འགལ་བས་བྱུ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བཅས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པས་རང་མཚན་བཞེད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་
 མེ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དེ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། རྟོན་
 གྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དོ་ཐོ་དང་བྱུང་པར་
 ཏུ་འདོགས་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་ལ་བྱེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་
 འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དོ་ཐོ་དང་བྱུང་པར་ཏུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལ་བྱེད་ན་
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་པ་མཛད་པའི་བྱིར། ལུར་དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྟུན་པ་དང་ཚིག་
 ཏུ་བརྟུན་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་ཐོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེས་པོ་ལ་
 སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་
 དེ་འབྲའི་བཏགས་དོན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་ཏུ་བཏགས་པའི་
 དོན་སྦྱལ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་བ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་ཏུ་བཏགས་
 པའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྦྱལ་ལ་སྦྱལ་ཏུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་ལྟར། གཟུགས་རུང་ལ་ཚོར་
 བར་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་
 ཅེས་ལན་སྒྲ་ལུས་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་སྦྱལ་ལ་སྦྱལ་ཏུ་བཏགས་དོན་མེད་ན་འཇིག་

ཉེན་གཤམ་ཆོད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་གང་
 ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་གྱི་
 སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་འཁྲལ་
 བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཏུ་སྦྱལ་འཁྲལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་དང་བརྟུན་
 བཏགས་པའི་དོན་དེ་སེམས་ཙམ་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་ཅིང་། འདི་བས་དོན་དེ་བྱམ་པ་ཡིན་པ་
 དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པས། དོན་དེ་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པས་མིང་བརྟུན་ལ་སྟོན་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་འདོད་ཅིང་། འདི་
 བས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་དེ་གཤམ་ཆེ་
 ཞིང་། རང་རྒྱུད་པའི་དེ་ནི་དེའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། དེས་ན་འདི་གཟུགས་
 སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་
 དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྟད་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདི་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད། མིང་བརྟུན་འཇུག་
 གཞིའམ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་
 པ་འདྲ་བའི་ཞེས་སོགས་གོང་གི་ཤེར་སྒྲོན་གྱི་ཡུང་དེས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་གསལ་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཐག་ཁྲ་དེ་སྦྱལ་འདྲིན་གྱི་གཞིར་མེད་ཀྱང་། སྦྱལ་ཁོ་ནར་
 སྦྱལ་འདྲིན་གྱི་གཞིར་ཡོད་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ འདིའི་ཡོད་མེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་

བོ་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་
 པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་ལོ་སྤྲུལ་དུ་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་མེད་པ་འདྲིག་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་སོགས་མིང་བརྟེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དབྱེད་
 སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཙམ་འགོག་པ་དབྱེད་མའི་
 རིགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས།
 ཐམས་ཅད་དུ་མིང་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་
 པར་བྱེད་པ་མིན་པས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་
 སྟོང་བོ་ལས་ཀྱང་། མིང་གི་བརྟེན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣལ་
 འབྱོར་སྟོན་པ་བ་དང་དབྱེད་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 བརྟེན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱེད་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་
 སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱམ་པ་སོགས་དེའི་གཞིར་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་དབྱེད་སེམས་གཉིས་ཀས་བཀག་པར་འདྲ་ཡང་། དེ་དེའི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀས་མ་བཀག་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྟེན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའམ། ལྟོ་
 ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བརྟེན་གཞིར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན། བརྟེན་མི་ཤེས་ན་དོན་མི་
 ཤེས་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བའམ། དོན་ཤེས་ན་བརྟེན་མི་ཤེས་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་
 སྟོན་སྟེ། དབྱེད་སེམས་གཉིས་ཀས་བཀག་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་
 བ་དེ་དངོས་པོའི་གཤིས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་གཞིར་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པས་བཀག་ཀྱང་དབྱེད་མ་བས་མ་བཀག་པའི་བྱེད་པར་
 བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་ངེས་དཀའ་འབྱེད་ལས། ལེགས་ལྟན་གྱི་ལུགས་ལ་གཞུགས་

སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱང་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རིམ་བཞིན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོ་བ་
 ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་བརྟན་བཞག་པའི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟོ་བའི་སྟོད་ལྷགས་སུ་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀས་བཀག་ཀྱང་། དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ཀས་མ་
 བཀག་པའི་བྱང་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བོད་གི་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོའི་
 ལུང་དོན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཡུལ་དེ་ལྟོ་ལྟོ་བའི་སྟོད་ལྷགས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
 འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་སྦྱར་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་
 དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འོ་ན་མིང་བརྟན་བཞག་པ་
 དངོས་པོའི་སྟོད་ལྷགས་ཡིན་པ་དང་མིང་བརྟན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
 ཁོ་ལ་མེད་པ་ལ་དབྱ་མ་བའི་རིགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པས་བྱབ་བམ་ཞེན་དེ་གཉིས་ཀ་
 བཅིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་
 གྲུབ་པ་དེ་དབྱ་མ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། འོ་ན་
 བྱོད་རང་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དབྱ་མ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིགས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དངོས་སྒྲིམ་ཀྱང་འགོག་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གྲུབ་མཐའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བར་མཚན་
 འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱུང་གཞི་ཆེ་བར་སྦྱང་། གཞན་ཡང་། འདི་བས་རང་
 མཚན་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་

སྤངས་པའི་བྱིར། ལྷག་སྟེ། གཞན་སྦྱེད་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩ་གཞན་ལས་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། འཇུག་པའི་རིག་
 ཆེན་ལས། དེའི་བྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྦྱེད་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་ནི། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྦྱེད་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྦྱོར་བ་
 མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྦྱོར་བ་དགག་པ་རིགས་མོད། གཞུགས་དང་ཚེར་བ་ལ་
 སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་བར་གཞན་ལས་སྦྱོར་བར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཉི། ལུང་འདིས་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་རྩ་འབྲས་བུ་གཞན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་འགོག་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་
 དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་འདོད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་སྡེའི་འདོད་ཚུལ་
 བཀོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་སྒྲིབ་མེད་པས་རང་རྩ་ལ་ལས་འོས་མེད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་འདིའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་
 བཤད་སྟོང་བོ་ལས། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱོར་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་ལ་མིན་པས། དབུ་མ་པ་
 གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་
 ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་བྱིར་མ་མཛད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འདི་བས་རང་མཚན་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཐ་སྟོན་དུ་རྩིས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་བཞེད་པ་དང་། འཕྲལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་མ་བསྟན་པའི་
 འཇུག་ཤེས་དུག་ལུལ་གྱི་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་། རྟེན་བདུན་
 རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་པལ་ཆེར་དབུ་མེས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་བཞེད་པ་སོགས་མང་བའི་བྱིར་ཉི། སྟོས་པས་ཆོག་ཅིང་རྩ་
 པར་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དུ་སྟོས་ཤིག་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 དང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བོ་སོགས་མདོ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྩ་ལ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་

རང་མཚན་བཞེད་ཀྱང་། ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་དང་སངས་བཟང་སོགས་ནལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་
 དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་རང་མཚན་བཞེད་
 པའི་ཁྲུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་དང་རྒྱན་སྒྲུང་གཉིས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
 གིས་བཏགས་ཙམ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་བཏགས་པའི་ཆོས་
 ཐ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། སྒྲུང་
 ཙམ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསལ་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། ལོང་ཏུ་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རང་མཚན་བཞེད་པའི་ཁྲུངས་ཡོད་པ་གང་
 ཞེག ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབྱ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་
 པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་
 གི་དོ་བོར་སློང་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དོ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་གཟུགས་སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ཏུ་བཏགས་པའི་དོ་བོར་
 གཞན་དབང་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
 གཞན་དབང་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་བས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟར་ཞེན་
 ཡུལ་འདོད་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་
 དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བརྟུན་བཏགས་པར་བཤད་ཀྱི་མིང་བརྟུན་བཞག་ཙམ་ཏུ་
 མ་བཤད་ལ། གཉིས་པའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མིང་བརྟུན་བཞག་ཙམ་
 དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲ་
 མའི་དྲིས་ལན་ལས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཞེགས་ཀྱང་ཀུན་རྗེ་པ་ཏུ་རྟོག་པས་བཞག་

པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་མཚན་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་
ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། འོ་ན་འདི་བའི་ལྷགས་ལ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འདི་བས་བྱམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་
ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། འདི་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་སྤྲང་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གཞན་དུ་
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་བཤད་དེ། འདྲུག་པའི་རིག་ཆེན་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་
གཞུང་ཁྱེད་སྤྱངས་སྤྱབ་གཞན་ལས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་བྱུང་ལ། དབུ་མ་སྤྲང་
བ་ལས་ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བསྒྲིག་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་
བདེན་ཡོད་དུ་ཤེས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ།
ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་བོའི་བདེན་གཉིས་ལས་དེ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་
ལས། རྩོལ་སྤྲང་བ་འདི་ཁོ་ན། ཀྱན་རྩིབ་། ཅེས་པས་ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་གྲུབ་ཆད་བསྟན་ཅིང་།
གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། ཞེས་པས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྲུལ་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བའི་དོན་དམ་ལ་འཛིག་
མཚམས་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འཛིག་ཚུལ་སྤྲུལ་མའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་དབུ་མ་སྒྲིང་
བོ་རྩ་འགྲེལ་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་དོན་
དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བར་མ་བཤད་པར་དབུ་མ་སྤྲང་བ་ཁོ་ན་ལས་གསལ་
བར་བཤད་པ་རིག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དམ་

དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་དོན་དམ་ཏུ་བྱས་ནས་
 དེའི་དབྱད་ཚུལ་ལྟར་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་། སློ་གཞི་ད་
 མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དེར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཞག་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་འཛིག་མཚམས་དང་པོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོས་གྲུབ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡོད་ལ། འཛིག་མཚམས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དང་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འཇུག་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱར་བའི་དོན་དམ་
 ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཉེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་ཏུ་བྱས་ནས་
 དེས་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་
 གྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་དམ་
 དང་དེའི་ངོས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མི་
 སྟོན་དོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་
 ལ་འཛིག་མཚམས་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་ཏུ་ཆེ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་མཚམས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་ན་དང་
 པོའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དང་པོའི་དོན་དམ་གྱི་ངོས་གྲུབ་ན་གཉིས་པའི་
 དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་པར་ཐལ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་
 དེར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས།
 གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་འཆོལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱད་ནས་བདེན་མེད་རྟོག་གྱི་བདེན་
 གྲུབ་མ་རྟོག་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་གྱི་ངོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚ་རྟགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་
 རོ་ཕོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་བ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་

ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་
པའོ། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྟོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་བ་མ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལས་གསལ་བ་མ་བཤད་ཅེས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་
འཛོག་མཚམས་དང་པོའི་རིགས་ངོར་དོན་དམ་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་འཛོག་མཚམས་
གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་མ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། བྱོད་ཀྱིས་འཛོག་མཚམས་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་
ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་མཛངས་གཏམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མས་
དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་པའི་
བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོའི་ལུང་དེ་ལྟར་ན་
དབྱ་མ་བ་དང་གཞན་དག་ཅེས་སོགས་དང་། སྟོང་བྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེད་
པའི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་མེད་པ་ལ་
དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་དག་
གིས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་འཛོག་མཚམས་དང་པོའི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་
དུ་དངོས་སྒྲུབ་ཤང་པས། དེའི་ངོར་ཡོད་པ་དེའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་
བསྟན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། ལུང་བྲངས་མཚམས་དེར་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབྱ་སེམས་ཡོད་
མེད་དབྱེད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་
དེ་གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འཛོག་ཚུལ་
དང་པོའི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གོང་གི་འདུག་པའི་རིག་ཆེན་ཀྱི་ལུང་དེའི་བྱིར་དང་། ལྟག་མཐོང་
ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཡིན་ཚུལ་ལ་རི་ལྟར་
ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ལ་
བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤིན་
ཏུ་གསལ་ལོ། གཞན་ཡང་། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་རིགས་

ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་བྱེད་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 བ་དང་། སྟོང་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁུབ་པས་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་
 སོགས་གནོད་བྱེད་ཏུ་མ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་
 མེད་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྟོག་ལོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་དང་། ཆ་བ་ཆོས་སེང་གིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གྲོ་ལུང་བས་
 རིགས་ཤེས་གཅིག་པུ་ལ་ཆ་བྱེད་ནས་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་
 སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་བྱུང་བར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་སོགས་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་
 མིན་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཏུ་
 གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྱེད་ཀྱང་། དོན་དམ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཏུ་
 དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པས་གནས་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཐུན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་གྲུ་རིགས་ཤེས་དེའི་
 ངོ་ན་མེད་ན་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་
 སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་
 དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་བདེན་
 པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཐལ། གཤེས་སུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་གཤེས་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྩ་ཤེའི་
 རིམ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་རྟོན་འབྱུང་འགག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྟོན་འབྱུང་གི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་རྟོན་འབྱུང་གི་གཤེས་
 ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་ན་གཤེས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་

ཀྱིས་དགག་ཀྱས་པས་གཤིས་ལྷགས་སྤྱི་བྱུང་པ་མིན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ཀྱི་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་དང་། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་བས་ཆོས་ཉིད་གནས་ལྷགས་སྤྱི་བྱུང་པར་
འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཉིད་དང་མྱ་གེས་ལ་གནས་ལྷགས་སྤྱི་བྱུང་
མ་གྱུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་ཐལ་རང་སུའི་ལྷགས་ལའང་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ལ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་
མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་དེར་གྱུབ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ། སྟོང་
ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་འགྲིགས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀའི་ངོར་
ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
དེའི་ངོར་ཡོད་པ་མེད་པ་རིགས་ངོའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་ངོར་ཡོད་པ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྟོང་གི་རིགས་ངོའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཏེ། དེའི་སྟོང་གི་རིགས་ངོའི་སྟོང་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་
ངོར་ཡོད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་ཡོད་པ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། ཡོད་པ་
ཆོས་ཅན། དེའི་ངོར་ཁྱེད་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་
རྟོག་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་
སྟོང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་
ངོར་ཡོད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། ཡོད་པ་

ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེའི་ངོར་ཁྱོད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ངོར་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་མེད་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་ངོར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གཞལ་བྱ་འདྲིན་གྱི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་རྟེ། གཞན་ཡང་རོལ་ཅེད་མང་ཡང་དགོས་པ་ཆུང་བས་མ་སྒྲིལ་སོ། །ཤོང་གི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གིས་བྱུ་བ་ཆད་གཉིས་བསྟན་པར་འདོད་མཁན་ཡང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། བ་ལང་རྩེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུ་བ་ཆད་དང་། དེའི་སྒྲོ་ལ་མི་
 སྤང་བ་དེ་དོན་དམ་ཏུ་བྱུ་བ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུ་བ་ན། བ་ལང་རྩེ་སོགས་གྲོལ་ཟིན་
 པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བྱུ་བ་ཏུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་
 བ་ལང་རྩེ་སོགས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་ཟིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་
 ཏུ་བྱུ་བ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ལུང་དེ་བདེན་གཉིས་ངོས་བཟུང་བའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུ་བ་ཆད་གཉིས་ལ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་
 བ། །ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པས་མཆོན་བྱ་བསྟན་
 ལ། གཞན་ནི་ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པས་
 མཆོན་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་ཚབ་རྩེས་ལུང་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ། དེ་ཡང་ཐ་སྟོད་པའི་
 ཆད་མས་རྟེན་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདྲིན་པ་བཞིན་དུ་རིགས་ཤིས་ཀྱིས་རྟེན་
 པའི་དོན་ཁོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
 འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ལ་སྤྱད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དེས་བྱུ་བ་ཆད་གཉིས་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་
 ལས། རི་ལྟར་སྤང་ཞིང་ངོ་བོ་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་།

སྤྱི་ཅིག་ལ་བཞུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་ཆད་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དབྱེད་དོན་ལ་འཛོག་པ་བཀག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ནི་རི་ལྷོ་སྤང་བ་བཞུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རི་སྟེད་བཤད་པའི་དབྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཁོ་མོ་ཅག་ནི་འདི་ལ་དབྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཟག་མ་དབྱེད་པ་ཁོ་ནར་འཛོག་དགོས་ཀྱི། དེས་བཟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་དོན་ལ་འཛོག་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྷོ་དབྱེད་པ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཛོག་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དབྱེད་དོན་ལ་མི་འཛོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཙམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ཏུ་མི་འཛོག་པར་བཞེད་པ་མཐུན་ཀྱང་། དབྱེད་པ་རི་ཅམ་བྱས་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བའི་ས་མཆམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ནམས་ལ་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟམ་ཏུ་དབྱེད་པ་དེ་དོན་དམ་དབྱེད་མཆམས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལྷགས་འདིར་དེ་ལྷོ་དབྱེད་པ་དེ་ཐ་སྟོན་དབྱེད་མཆམས་དང་། སྟོན་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལུལ་རང་གི་སྟོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རི་ལྷོ་གྲུབ་སྟམ་ཏུ་དབྱེད་པ་དེ་དོན་དམ་དབྱེད་མཆམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རིག་ཆེན་ལས། འདིར་དབྱེད་མ་དབྱེད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་མ་དབྱེད་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པས་མ་ཆོམ་པར་སྤྱི་གྱ་སྟེ་ཞེས་པ་

ལྷ་བྱ་ལ། དེ་ལྷར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྦྱེ་ཞེས་འཆོལ་བ་
ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཛོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་མི་འཛོག་
གི། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས་ཀྱང་
དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུགས་འདིར་ཐ་སྟོང་བཏགས་པས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་གང་
ཡིན་སྟམ་ཏུ་འཆོལ་བ་དེ་ཐ་སྟོང་པའི་དབྱུང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་བས་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡོད་
པ་རྣམས་དེ་ལྷར་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
གང་ཟག་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་དེ་ལྷར་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་ན་ཡོད་པར་
འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོང་ཏུ་རང་རང་གི་སྟོང་ལུགས་
གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་
ལས། གང་ཟག་གི་ཐ་སྟོང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་དེའི་ཐ་སྟོང་གང་ལ་བཏགས་
པའི་བཏགས་གཞི་ཇི་ལྷར་ཡིན་དབྱུང་ཅིང་བཅའ་ནས་འཛོག་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། དེ་ལྷར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོའི་དབང་
གིས་བཞག་ཙམ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བཞག་
ཙམ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་ངམ་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱང་
པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྤྲུལ་ཐེར་ཐལ། སྟོས་བཞག་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་
དོན་འདྲ་ཞིང་། སྤར་ལྷར་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པ་ལས། མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྷར་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་བཅས་
 བ་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་གྱི། མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ན་སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་
 ཏུ་གྲུབ་པས་བྱུང། སྟོན་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྷར་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཆད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྟོག་པའི་
 རོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་ལྷར་སྐྱུ་མའི་དཔེའི་སྟངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་སྤང་ཆེ་སྟོ་
 འཁྲུལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་མིག་མ་བསྟེན་པས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་གཞིའི་
 རོས་ནས་མི་སྤང་ན་རྟེན་ཤིང་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྤང་ཡུལ་
 ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་དེ་སྟོ་འཁྲུལ་བ་ལ་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་སྐྱུ་ལ་གཞི་རྟེན་ཤིང་གི་རོས་ནས་ཀྱང་སྤང་བ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་སྟོན་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་། སྐྱུ་གྲུ་རང་ངོས་
 ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ས་བོན་
 ལས་སྐྱུ་གྲུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་། སྐྱུ་གྲུ་རང་གི་རོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། སྐྱུ་ལ་གཞིའི་རོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བ་དང་འབྲས་སྟེ། དེས་ཐ་
 སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སྟོན་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ན། སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་
 ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ། བསྟོག་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས། ཉགས་སྟེ། འདོད་ན། རི་བོང་
 ར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་
 ལས། དེ་ཡང་ཆད་མས་མི་གཞོན་པའི་སྟོན་དབང་གིས་བཞག་པ་ནམས་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་
 པར་འདོད་གྱི། སྟོན་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་

དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱོད་གྱིས་སྒོས་བཞག་ཙམ་དང་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་གཉིས་
ལ་བྱད་པར་བྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷགས་འདིར་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ལ་ཐལ་འཇུར་
བའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་འཇུག་གི་རྟེན་ཆེན་
གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་སོགས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་རང་རྩུང་པའི་
སྐབས་སུ་ཙམ་སྒྲུ་མ་སྒྱུར་ལ། ཐལ་འཇུར་བའི་སྐབས་སུ་ཙམ་སྒྲུ་སྒྱུར་བའི་རྩུ་མ་ཚན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་ཆོས་ཙན། སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་
སྒོད་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བའི་དབང་
ཤེས་དེ་དེ་འདོག་བྱེད་གྱི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདོག་བྱེད་གྱི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
རྟགས་བྱབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སྒྲང་བ་ནི་ནལ་འཕྱོར་སྒྱོད་པའི་
དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྩུང་པ་ལྟར་
ན་ས་ཕྱོགས་སམ་བར་སྒྲང་ལྟ་བུ་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་རང་རྩུང་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྱུ་མའི་
རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བའི་དབང་ཤེས་ཉམས་ཚུང་གི་རང་རིག་དང་། སྒྱུ་མ་སྒྱུལ་དུས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་
དང་བར་སྒྲང་ཅི་རིགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གྱིས་འབྲུབ་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྩུ་བསྐྱད་པའི་དབང་ཤེས་གཞོད་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུ་
མའི་སྒྲགས་རྩུ་མ་འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྩུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་
དུ་མིག་འཕྲལ་ལ་སོགས་པས་སྒྱུར་བའི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་སོགས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྩུ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གོང་དུ་བྱབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོག་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་
ཡིན་ན། འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྩུ་མ་བསྐྱད་པའི་སྒོ་གཞོད་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་

ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱེད་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་
ལ། དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་
གཞོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ནའང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་རང་རིག་གི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་རང་རིག་གིས་ངས་སྤང་སྤྱི་མའི་རྟ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་ཉམས་ཚུང་
གི་རང་རིག་གིས་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་
ལས། འདི་ལ་དབྱེད་མ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་
མས་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་རང་རིག་གིས་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པར་
བཞེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཤེས་ཉམས་ཚུང་གི་རང་རིག་
ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ནའང་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷགས་རྟོགས་དང་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གཉིས་
མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་རང་དབྱེད་
སུ་སྟོ་འདོགས་བཅད་པ་དེ་སྤྱི་མའི་དོན་དང་། སྟོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་འང་མ་ཤར་རང་
དབྱེད་སུ་སྟོ་འདོགས་ཀྱང་མ་བཅད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོ་
འདོགས་བཅད་པ་དེ་ཕྱི་མའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་མའི་རྟ་
རྟར་ཞེན་པའི་ལྟ་མོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མའི་རྟ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འཛོག་བྱེད་སྟོ་གཞོན་
མེད་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཉམས་ཚུང་གི་རང་
རིག་རྒྱུད་ལྡན་གང་ཞིག །རང་རིག་དེ་དེ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེ་དབྱེད་སུ་དེས་ཤེས་མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མའི་རྟ་རྟར་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ལྟ་མོ་བ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་མའི་རྟ་རྟོགས་པའི་
ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་

གྱི་སྐྱ་མའི་རྟ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཉམས་ཐྱོང་གི་རང་རིག་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་སྐྱ་མའི་རྟ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱོང་
 ལས། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབྱ་མ་བ་ལྟར་ན་དེའི་རྟ་སྤང་སེམས་གྱི་སྤང་ཆ་ཡིན་པས་
 སེམས་དེ་འདྲལ་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 ཁ་ཅིག་གིས། དེའི་རྟ་གྱི་དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མའི་རྟ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡིག་
 ཆ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མའི་རྟ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྟ་མོ་བས་དེ་སྤང་བའི་ལོག་ཤེས་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྐྱ་མའི་རྟ་རྟ་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་ཤེས་ཉམས་ཐྱོང་གི་རང་རིག་ལ་
 ཆད་མ་ཡོད་ཅེད་ཀྱང་དབྱང་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་མོ་
 བའི་རྟ་སྐྱ་མའི་རྟའི་ཡིན་པ་ཅེད་པར་ཐལ། དེའི་རྟ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
 ཟེར་རམ། འདོད་ན། དེའི་རྟ་དེའི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟ་པ་སྲིད་པའི་
 ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྟ་དེ་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེས་དེ་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་རྟར་ཁས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྟ་
 མོ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མའི་རྟ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་རྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྐྱ་མའི་རྟ་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མ་སྐྱལ་མཁན་
 དང་སྐྱལ་གཞི་སོགས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྐྱ་མའི་རྟ་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་
 ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཅེད་མོ་སྟོ་སྟོ།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མའི་རྟ་ལ་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟ་ངན་པ་རྟ་བཟང་བོར་སྐྱལ་བའི་ཆེ་
 དེ་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་སྐྱལ་གཞི་ལ་ལྟོས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འཆར་བ་སྐྱལ་གཞི་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྐྱ་མའི་རྟ་བོ་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་
 པའི་རང་རྟ་པ་ལྟར་ན་སྟོ་འབྱུང་བའི་རང་མདངས་རྒྱུ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་པས་སེམས་གྱི་
 སྤང་ཆ་དང་། མདོ་སྟེ་སྟོང་པའི་རང་རྟ་པ་ལྟར་ན་སྐྱལ་གཞི་ས་ཕྱོགས་བར་སྤང་ནམས་
 ཆོགས་པའི་སྟེང་གི་ཀུན་བདགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། སྐྱལ་གཞི་

གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་རྟེན་རྒྱལ་
 ཆེ་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སྟོད་འབྲུག་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་རུས་མེད་ཕྱིར། སྤྱི་མའི་སེམས་ནི་འབྲུང་
 བ་མེད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་མའི་རྟ་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཅི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 སྤང་བ་རི་ལྷར་འཆར་ཞེ་ན། དེ་འཆར་བ་འགལ་ན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་གི་
 སྤང་བ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྟ་སྤང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་མའི་
 རྟ་ཡིན་པ་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྷང་དེ་ནི་ལྷགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མའི་
 རྟ་སྤང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་སྤྱི་མའི་
 རྟ་ཡིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་མའི་རྟ་སེམས་འཁྲུལ་བའི་སྤང་ཆར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་
 འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་
 རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་འཁྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སེམས་རྣལ་
 འབྱོར་སྟོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྤང་སེམས་ལས་དོན་
 གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པར་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མདོན་ལའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མིག་ཤེས་ལ་བྱད་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་ཏུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་དེ་མིག་ཤེས་དེའི་སྤང་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་
 རྣམ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་ལམ་
 གྱི་རྟ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྟ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། དེ་

གཉིས་ཀ་སློང་ལྷུལ་བ་ལ་རྟེན་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ཤེས་ཀྱི་དོན་ལྡན་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཐད་མིན་མི་སོགས་རྣམ་གཞག་དུ། མཐོང་
ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་མིན། སློང་སོགས་པར་སྣང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་དུ་མི་རུང་བས་ལྡན་མིན་དུ་འདོད་དགོས་
པ་གང་ཞིག དེ་ལྡན་མིན་མ་ཡིན་པ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་
ཅིག་གོང་དུ་མ་བྱལ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་སྣང་ཤེས་པ་དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་
དུ་བྱས་པ་ལས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་
ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲུ་མའི་སྣང་བ་ལ་དངོས་པོས་མ་བྱལ་ཀྱང་། ཕྱི་
མའི་སྣང་བ་ལ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་
པ་ལ་སྒྲོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་སྲུ་ཁས་སླང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་
ལའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་
ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པའི་རྣམ་དང་གཟུང་ལུལ་སྒྲོ་དོན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆ་
གཉིས་ཡོད་པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། རྟོག་མེད་ལ་ལུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་
ཡང་སད་པའི་ཆེ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲུ་ཤད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། ཞེས་
དང་། སྒྲུ་ཤད་འཇོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དབང་ཤེས་དེའི་སྣང་ལུལ་
དང་དབང་ཤེས་དེའི་རྣམ་སྲུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་
མངོན་ལའི་བརྗེད་བྱང་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱེད་གཞིར་སྣང་ངོ་། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། སྟེ་མའི་
རྟ་སྒྲང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱུ་མ་ལུང་རིགས་སྒྲོན་མེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེའི་
དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མདོ་
སྟེ་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་བ་ལྟར་ན་དེའི་རྟ་སྒྲང་ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
སྟེ་མཆེད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་མའི་རྟ་སྒྲང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་

དུ་འདོད་པ་ཐལ་འཇུར་བ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 དེ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་མིག་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བའི་སྐྱེ་མ་དང་
 བྲག་ཆ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་དམ་པ་འདིའི་ནམ་གཞག་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ལྷགས་དེར་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྤྱལ་དུས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱིས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གཞན་ལ་དོགས་པ་མེད་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་དེ་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྲག་སྟེ། དེས་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྤང་ན་འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་
 བསྐྱད་པའི་འཁྲལ་ཤེས་སུ་འཇུར་དགོས་པའི་བྱིར། དབྱད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་རེ་
 ཞིག་འདི་ཅམ་མོ།

གསུམ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། བདག་
 དང་གཞན་སྤྱི་དངོས་འདི་དག་ ཡང་དག་དུ་ནི་གཅིག་པ་དང་། དུ་མའི་རང་བཞིན་
 བལ་བའི་བྱིར། རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་འགོད་ཚུལ་སྒྱུར་དག་ཁོ་ན་བྱ་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཐལ་དག་དང་སྒྱུར་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྗེའི་དབྱ་མ་རྒྱན་
 ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། དབྱ་མ་སྤང་བར་རང་རྒྱད་དང་ཐལ་འཇུར་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆོག་པར་
 གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྤེས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྒྱལ་ཕན་ཆ་
 མེད་དང་། གཞན་སྤེས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཆོས་ཅན།
 བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དང་
 བལ་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་དང་། གཞི་རྟགས་སྤར་སྤར་ལ། བདེན་པར་མེད་དེ།
 ཞེས་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པར་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཇུར་དེ་ཐལ་འཇུར་

ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དྲགས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་
 གྱིས་ཁས་སླངས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་རུལ་
 སྒན་ཆ་མེད་བདེན་པའི་གཅིག་དྲུག་ཁས་སླངས་པ་གང་ཞིག་། ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་རང་སྐྱུ་ཐུབ་
 པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་བདེན་པའི་གཅིག་དྲུག་ཁས་སླངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
 སྡེ་བས་བདེན་གྲུབ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་སླངས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་དྲུག་ཁས་སླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུལ་སྒན་ཆ་མེད་དང་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀ་མེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། དེ་ལ་སྒྱོན་དང་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དེས་དེ་དག་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དྲུག་ལ་དུ་དངོས་སུ་ཁས་མ་སླངས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སླངས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དྲུག་ལ་ཁྱབ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སླངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱབ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སླངས་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཤུགས་ལ་ཁས་སླངས་པས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་ཐལ་བ་སྐྱབ་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་ཕ་རོལ་པོ་དག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་དང་དྲུག་དང་
 བལ་བར་ཁས་མ་སླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་དེས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཁས་སླངས་པའི་ཕྱིར་
 ཤུགས་ཀྱིས་ན་དེ་ཡང་ཁས་སླངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། རྒྱང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱེ་བ་སྤྲ་མའི་རིགས་པ་ཁས་སླངས་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱབ་
 བྱ་རྒྱེ་བ་འདི་དེའི་རིག་པ་ཁས་སླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་འདིའི་རིག་པ་ལ་རྒྱེ་བ་སྤྲ་མའི་
 རིག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྒྱེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་ཁས་སླངས་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། སྒྱོན་དེ་ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱབ་བྱ་སྟེ་ཅམ་ལ་བྱེད་
 བ་དེ་འདྲའི་སྒྱོན་འཇུག་ཀྱང་འདིར་གང་ཁས་སླངས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དྲུག་
 ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སླངས་པར་སོང་བའི་ཁྱབ་བྱ་བྱེད་པར་བ་ལ་བྱེད་པས་སྒྱོན་དེ་མི་འཇུག་

པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྤེས་སྟོ་བཏགས་པའི་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་དབང་ཕྱག་ལྷ་བྱ་ལ་
 མཚོན་ན། དེས་དེ་རྟག་པར་འདོད་ཚུལ་ནི་དུས་སྤྱིའི་དབང་ཕྱག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་པན་
 ཚུན་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་གཅིག་དང་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འང་འདོད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག དེས་ན་དབང་ཕྱག་བདེན་པའི་
 གཅིག་བྲལ་དུ་དངོས་སྤྱི་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་གྱི་བྱུང་བྱ་དབང་
 ཕྱག་དེས་དུས་སྤྱིར་བདེ་སྤྱི་སོ་སོར་སྦྱེད་པའི་རིམ་པའམ་ཆ་དུ་མ་ཁས་སྤངས་པས་
 བྲལ་བྱེད་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པར་སོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་འགལ་བའི་བྱིར། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། རེ་ཞིག་
 གང་གིས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀྱན་བཏགས་པ་
 དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་
 ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་ན་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་
 ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞོང་གི་སྟོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 རྒྱབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་བའི་རྟགས་སྟོར་ཡིན་ན། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་བྲལ་པ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟུལ་ཆ་མེད་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྒྱབ་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་
 འགྲོ་བྱུ་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 རྒྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་མེད་དགག་ཡིན་པས་བྲལ་པ་གང་ཞིག དེས་ན་ཁྱོད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་རྒྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོན་མེད། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་
 ཀྱི་ཚུལ་རྒྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན། བདེན་མེད་དང་གཅིག་
 ཡིན་པས་བྲལ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་
 དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་ཀྱི་མེད་དགག་ཡིན་པས་བྲལ་པའི་བྱིར། མ་བྲུབ་ན། བྲལ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། སྦྱོར་བཏང་ལ་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་ཡིན་ན་རྟགས་དེས་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་

ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཚད་བསལ་དུ་འཇུག་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཇུག་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་དབྱ་ཚད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད། ཁེས་དང་། དབྱ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡང་འདིར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་ཇུག་པ་བསལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་ཇུག་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྣམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲིབ་ལ་གསུངས་ཤིང་དེ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡང་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་ཤེ། སྒྲིབ་བ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱ་དེ་མེད་དགག་ཡིན་ན་རྟགས་དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲས་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཅིག་ཆར་སྒྲ་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབྱ་མ་སྣང་བ་ལས་གཏན་ཆོགས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་ཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེས་འབྲས་བུ་ཅིག་ཆར་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་དངོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རང་འབྲས་སྒྲ་སོགས་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སྒྲིན་མེད་པས་ལྷབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་རྟགས་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་སུ་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ལྷབ་པ་ཡོད་ན་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ལྷབ་པ་མེད་ན་སྒྲིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་

ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་བའི་རྟགས་སྒྱུར་ཡང་དག་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པ་
བཀོད་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་དགག་བཀོད་པའི་རྟགས་
སྒྱུར་ཡང་ཡོད། མེད་དགག་བཀོད་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་རིམ་
བཞིན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་རྩ་རྒྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་བརྗོད་
རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲེས་བྲུ་སྒྲུག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་རི་བོང་རྩས་སྒྲུག་པ་སྒྲེས་བྲུ་སྒྲུག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤང་དུ་སྒྲུབ་པ་
དང་། མ་སྒྲེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྟགས་སྒྲེས་ཀྱིས་པས་སྒོ་
བཏགས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར། སྒྲེས་པས་ཆོག

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རུལ་ཆ་མེད་སོགས་
བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། རུལ་ཆ་མེད་སོགས་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། སྒྱིར་སྒྱུར་བའི་ཆོས་
ཅན་ལ་དོན་ཉེང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སམ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒོ་རོར་དགག་སྒྲུབ་
ཀྱི་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག འདིར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་སྐུ་མ་དེ་མེད་ཀྱང་རུལ་ཆ་མེད་སོགས་སྒོས་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དག་གི་
ཉེང་དུ་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་
བཏགས་པ་སྒོ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་
བོ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིས་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རང་མཆོན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་
བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་སྒྲུང་གིས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་
གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། ལུང་དེའི་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་
 བའི་རྟགས་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་དེས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོས་ཅན་དགག་ན་རྟགས་སྒྲོན་ཏུ་སྟོན་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་ཀྱང་
 དབུ་ཚད་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀར་རང་ལྷགས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་
 གིས། དེ་སྒྲུབ་གྱི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རུལ་ཆ་
 མེད་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རུལ་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་སོགས་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རྟོག་གིས་རུལ་ཆ་མེད་སོགས་དང་དེ་དག་ཏུ་སྤང་བ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འཁྲལ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྟོགས་སྤང་གིས་རང་གི་ཆོས་ཅན་མ་སྟོས་པར་རང་གི་རྟེན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆོས་བྲགས་གྱིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་གཙོ་བོ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གཙོ་
 བོའི་སྒྲ་དོན་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། རྟོ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེས་བཞེད་པར་
 མ་ཟད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་རྒྱུག་གི་ཟིན་བྲིས་ལས།
 གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཅོད་
 གཞིར་བཟུང་བ་ལའང་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་
 བ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པས་གཞི་དེ་ལ་ཕྱི་རྟོག་
 ལ་ཤེས་འདོད་དང་སྒྲ་རྟོག་ལ་དཔག་འདོད་མེད་པའི་སྟོན་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དགོངས་པ་
 མི་འགལ་བར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་གང་
 ལྟར་ཡང་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོས་ཅན་བཏགས་པ་བར་བཞག་ཆོག་པ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དཔྱད་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་གྱིས་རུལ་ཆ་

མེད་སོགས་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། ལྷོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་འགལ་
བྱུང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལྷོད་ཀྱི་ཚོད་གཞིར་ཡོད་མེད་གང་རུང་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་
ཐལ་འཇུག་གང་རུང་ཡིན་ན། ལྷོད་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ཡོད་པའི་དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་
པས་བྱུབ་པ་དགོས་ཀྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོགས་པ་གཙོད་དགོས་མང་
ཡང་སྐབས་དོན་ལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་སྒྲོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཅིག་ཏུ་བྲལ་ཀྱི་རྟགས་འདི་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
བཞིའི་ནང་ནས། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་ཆད་མའི་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་སམ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་
ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
ཡིན་ཀྱི། དོན་སྐྱབ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིག་ཆར་ཡང་རང་ལུགས་སུ་མཛད་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་དེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་
བར་ཐལ། དེ་དེར་བསྐྱུས་ཀྱང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་
སྒྲུ་མ་དེར་ཐལ། དགག་རྟགས་བཅུ་གཅིག་གི་གཞན་བཅུ་དེར་བརྒྱད་ནས་བསྐྱུས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་ལས། བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་མ་དམིགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ནང་
ཏུ་འདུ་བར་འཇུག་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
གཅིག་ཏུ་བྲལ་ཆོས་ཅན། ལྷོད་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་བཀག་པ་རྟགས་

སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་བཀག་ཙམ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཁྲི་བའི་
 ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྒྲེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མེད་པ་ལ་ནི་དེ་
 ཉིད་ཀྱི། ཁྲོད་མེད་ཉགས་སུ་བརྗོད་གང་ཡིན། དེ་ནི་མེན་ཏུ་མོངས་དོན་ཏེ། ཀུན་གྱི་
 མོ་བར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྤེ་བདུན་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དེ་དམིགས་པའི་ཁྲོད་
 མ་བཀག་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས། ཆོས་དེ་བཀག་ཙམ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཁྲི་བའི་གཏན་ཆོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉགས་སྦྱོར་ནི་དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁྲོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་
 བུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟད་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དང་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྗེའི་
 དབུ་མ་རྒྱུ་གྱི་ཟེན་བྲིས་ལས། རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་
 བྱེད་གཉིས་སུ་གསུངས་པས། འདི་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་གྲུབ་ཟེན་པ་ཡང་དོན་ལྡོག་གི་དོན་ཏུ་མི་བཟུང་
 རོ། ཞེས་དང་། སྟོང་སྤྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་གང་
 གིའང་དོན་སྦྱོ་མི་འདོགས་པར། བདེན་པའི་དོན་སྤང་ལོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོ་འདོགས་
 རྒྱུ་བ་མེད་པས། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ལ་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདིས་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་མ་
 ཁྱབ་པའི་སྦྱོན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་འདི་འཛོག་པར་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ལྡོག་དང་།
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་
 ལས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དང་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་
 སྐྱབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་ཡོད། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་དབྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མས་གྲུབ་ན་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཆད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བོང་གི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་དོན་ལྡོག་གི་དོན་དུ་མི་བབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་གིས་མུ་གུ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཟིན་པ་ཡིན་ཀྱང་མུ་གུ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ལྡོག་མ་རྟོགས་ཏེ། མུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དེར་སོང་བའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་མང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྟད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཆམས་ཀྱི་རྟགས་དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྟད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཡང་སྐབས་བྱེད་མང་ཞིང་རྗེའི་གསུང་དུ་ཡང་འབའ་ཞིག་སྐྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྟད་སྐྱབ་ཅིས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟད་འཛོག་ཚུལ་ལ། མཆན་ཉིད་ལ་དོན་དང་ར་མཆོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་

བྱེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལྡན་ལ་དོན་དང་། དེའི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལ་ཐ་སྙད་འདོག་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་དབྱང་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 ཏུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་
 ཞིག་རང་ཉིད་ཚུགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་
 བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་
 མཐའ་དཔྱད་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཞི་འཛོའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱུ་མ་རྒྱུ་རང་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཆེགས་འདི་ལ་དམ་བཅས་པའི་ཚུགས་
 གཅིག་པ་ཡང་མེད་དེ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟར་སྟེ། མེད་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་པའི་
 རོར་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་མི་རྟག་
 པ་དང་རྟགས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་རྟགས་སྐྱོར་དེ་དམ་བཅའ་ཚུགས་
 གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་
 འགྱུར་ཞེས་ཚོལ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་མེད་པར་བརྟན། ལྟག་མས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་སྤྱི་
 སྟེང་དུ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་
 པའི་སྟོ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་ལུས་ཀྱི་ཐ་
 སྙད་ཅམ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་སྟོན་མེད་ཚུལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་དེ་སྐྱབ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཕྱི་ཚོལ་དེས་ཚུལ་དེ་མ་བརྗོད་པའི་རིང་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་

ཞེན་གྱི་སྒོ་འཐད་པས་བསྐྱབས་ནས་སྒྲེ་བ་ཡང་མེད། གཅིག་དང་དྲུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གྲུབ་སྤྱད་སྤྱུང་པ་སྟོན་རྒྱ་ཡང་མི་རྟོག་ཀྱང་། ལྷ་གུའི་སྤྱི་དྲུ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གསུམ་དངོས་སྤྱི་དྲུ་བ་ལ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་སྐབས་སྤྱི་སྤྱི་ལྷ་གསུམ་དྲན་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གུ་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་བ་ལང་ཆུང་དུ་སྤྱི་དྲུ་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་དུ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བ་ལང་གི་བརྒྱུ་འཕྲོད་ཀྱང་། བྱིས་པ་ལང་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་བའི་ཆོ། གོང་དུ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། ལོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་དུ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོན་གསུམ་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་འདི་ནི་བ་ལང་སྟེ། རྟོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་དངས་ཟེན་ཅིང་། རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་མཛོན་ལའི་བརྒྱུད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིས་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཟུར་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྤྱི་དགོས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རོ་རྒྱུ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིས་པ་བྱབ་པ་ལས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་སྒྲེ་འགོག་པ་ལ་དེའི་བྱུང་པར་སྤྱི་དགོས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ལ་མི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་ཟུར་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། འདི་བས་ཐ་སྟོན་དུ་གཞན་སྒྲེ་བཞེད་པར་གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་པ་ཡང་དེར་ཐལ། རྟགས་ལོག་གཞན་གསུམ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་སྤྱི་དཔེ་བའི་བྱིས་པ་བྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་དགོས་པའི་བྱིས་པ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གུ་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས་ཟེར་ན། གཞན་སྒྲེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྤྱི་དགོས་པ་ལ་བསམ་ན་མ་བྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གུ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲེ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིས་པ་འདོད་ན། ལྷ་གུ་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིས་པ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། ལྷ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་
མ་ཁུབ་སྟེ། ལྷ་གྲུའི་སྟེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱོད་ལས་ཤུགས་
ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་
དང་ལྷ་གྲུའི་སྟེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལྷ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྩ་མ་དེ་ལྷ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག་
ཕྱི་མ་དེ་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། གང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་
ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་གྲུའི་སྟེ་བ་དོན་དམ་
པར་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་
གིས། ཐལ་འཇུག་བའི་ལུགས་ལའང་ལྷ་གྲུའི་སྟེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྷ་གྲུ་དང་
ལྷ་གྲུ་སྟེ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷ་གྲུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལུང་གིས་
གྲུབ་ལ། ལྷ་གྲུ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྲུའི་སྟེ་བ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་སྟེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་གང་ཟག་
དང་གང་ཟག་སྟེ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་
པར་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མདོ་སྟེ་བས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྟོང་ཏུ་ཆད་མས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་འདི་མཁས་མཆོག་ལེགས་ཆོས་པའི་ལུགས་ཏེ་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་དཔུང་
པར་བྱའོ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གླུ་བས་
འདིར་འགོག་རྒྱུའི་གཞན་སྟེ་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གཞན་སྟེ་ལ་འདོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་བྱེ་བྲག་པས་སྒོ་བཏགས་པའི་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཇུས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱེ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་ནི་གཞན་ཉིད་ཙམ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་གཏན་
 ཆིགས་མ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གསལ་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ཉིད་
 ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་སྤྱི་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་
 སོགས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དབྱེད་བར་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
 དེའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པས་གཞན་ལས་མི་སྦྱོར་ཞེས་བསྟན་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ལ། རྟོང་ཐུན་དུ་འདི་སྤྱི་གསལ་པས་སྒོ་བཏགས་པ་
 ལྟར་ཀྱི་གཞན་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་སྒྱུར་རོ། གཞན་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་སྤྱི་བཞི་
 སྦྱོར་འགོག་གི་གཏན་ཆིགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ལས། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དུ་མས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་
 དམ་པའི་བྱེད་པར་སྒྱུར་དགོས་ཀྱང་ཉགས་ལུར་གཞན་གསུམ་ལ་དེ་སྒྱུར་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་གསུམ་ལ་ཁོ་ནའི་སྤྱི་སྒྱུར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཉགས་ལོག་གཞན་གསུམ་མི་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱ་གཅིག་
 ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད། རྒྱ་
 དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་གྱུ་བ་
 རྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་འདུས་ནས་བྱས་པས་འདུས་བྱས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 གྱུ་བ་སྟེ། འབྲས་བྱ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆའམ་དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་བསྐྱེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། དུས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་འབྲས་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཤད་པར་ཐལ། དེའི་ཉགས་ལུར་བ་ཞིག་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་
 རྒྱུར་དགོས་པར་གྱུ་བ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ལས་གཅིག་གིས་
 ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་སོགས་སྤྱི་བཞི་ཀྱན་བཏུས་ལས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་བར། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་རུང་ཕྱིར། འདིར་ནི་དགག་

བྱའི་བྱང་པར་མི་སྒྲོར་འཁྲུལ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷག་
 ཚང་བ་ན་རེ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྟེ་བཞི་མེད་པས་དོན་
 དམ་ཏུ་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱང་པར་མི་སྒྲོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་
 དང་། བཛོལ་པ་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་ཏུ་མ་དང་། ནས། བཛོལ་པ་ནས་
 སོ་སོར་གསུངས་པ་བརྟུས་པ་ཡིན་ཅིང་སྐབས་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་རྣམ་ལུགས་གཏན་ཆོགས་སོགས་
 འཕེན། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དགྲ་ནང་པན་ཚུན་
 འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། རྟོག་གཞུགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཞི་སྒྲི་
 འགོག་དང་སྟེ་བཞི་སྒྲི་འགོག་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་ཐུན་ཏུ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་སྒྲི་འགོག་དང་།
 ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བཞི་སྒྲི་འགོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར་
 བཀོད་པའི་མཐའ་བཞི་སྒྲི་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཆོས་ཅན་མཐའ་བཞི་སྒྲི་འགོག་སྟེ་
 བཞི་སྒྲི་འགོག་ཡོད་མེད་སྒྲི་འགོག་གསུམ་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང་། མེད་པ་ཁོ་ན་
 དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ཞེས་སྟེ་ཆུ་ཡོད་པས་སྟེ་བཞི་སྒྲི་འགོག་ཀྱང་བྱས་ཆོག་
 པས་མཐའ་བཞི་འགོག་པ་དང་འགལ་བར་མ་སེམས་ཤིག་ཅིས་དང་། མཐའ་བཞི་དང་ཡོད་
 མེད་སྒྲི་འགོག་ཅིག་ཆར་བཤད་པ་ནི། གཞན་ལས་སྒྲི་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་གྱང་། ཡོད་
 ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བཤམ། གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་བཤམ་ལ་དེས་ཅི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ག་ཡིན་པ་
 མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་མེད་སྒྲི་འགོག་དེ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། གཞན་
 གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཡིག་ཆ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་ཟུར་གཉིས་ཅམ་བཀོད་པ་དང་རྟགས་ཟུར་བཞི་ཆང་
 བར་བཀོད་པའི་བྱང་པར་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྣམ་ལུང་གཏན་ཆོག་སོགས་གཏན་ཆོག་ས་
 དགུ་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན།
 གཅིག་དུ་བྲལ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བའི་ཆོག་ས་རྒྱུ་གང་ལའང་བདག་ས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
 རང་རྒྱུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རུ་བཞིན། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་ལྷགས་འདིར་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་རྣམ་ལུང་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱང་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷགས་འདིར་བདེན་འཛིན་ལ་
 འཛིན་ལྟ་མི་བཞེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ལུང་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་རྟགས་
 ཟུར་ལུང་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་
 དེའི་རྟགས་ཟུར་ལུང་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཉེར་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། འཛིན་ལྟ་
 ཉེར་ལྟ་བོ་གང་རུང་ལ་འཛིན་ལྟ་དགོས་མི་དགོས་སོགས་སྟོན་ཅང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་
 བདུན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྣམ་ལུང་གཏན་ཆོག་ས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་དེ་ཡིན་
 བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཟུར་
 བདུན་གྱི་ཆོག་ས་པ་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྒྱུར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་བས་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཆོག་ས་པ་
 དང་གཙོ་བོར་སེམས་འདོག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལུང་དམིགས་པ་སྤང་བོ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བས་གདགས་གཞི་བདག་ས་ཆོས་སུ་ཐལ་བ་དང་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་
 ཐལ་བའི་རིགས་པས་ཆོག་ས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཞོང་པ་
 ལྟར། རྟེན་བཞེན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། གྲུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བཞོང་དོ། ཞེས་
 པའི་སྤང་བོ་དེ་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྤང་བ་ལྟ་དང་། ཡ་གྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་པ་འཛོག་དགོས་
 པས་ལྷང་དོན་སྤང་བོ་ལྷའམ་བཞིའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པར་ཆོག་རྟེན་གྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྟེ་གྲུན་མཐུན་པར་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབྱིབས་བདག་མ་ཡིན་པ་ལའང་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྦྱར་
 དགོས་མི་དགོས་དཔུང་པའི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་བས་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་
 པ་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མཐའ་གཞན་བཀག་པའམ། སྤང་བོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་སམ་
 བཏོད་པ་བྱུང་པར་བ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་དཔུང་པའི་གནས་སུ་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་
 ལྟར་ན་འདི་བས་དབྱིབས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རང་སྟེ་དངོས་སྒྲ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ལེན་མཁན་གྱི་
 བདག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་འཛོག་ཅིང་། ལྟ་དང་མི་ནི་ལས་ཀྱིས་སྤང་བོའི་བཏོད་པ་བྱུང་
 པར་བ་ཞིག་གིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོའི་བཏོད་པ་བྱུང་པར་བ་དེ་བདག་ཏུ་སྦྱ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཡང་ཡི་གེའི་ཁྱར་ཏ་ཅང་ལྟེ་
 བར་འཇུག་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 དོས་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། དེའི་དགག་བྱ་ཇི་ལྟར་དོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་
 བཤད་པ། དེ་སྦྱ་མའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཚུལ་བཤད་པ། དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་
 དངོས་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་དགག་བྱ་དོས་
 བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་ན་རང་རང་གི་དགག་བྱ་དོས་མ་བཟུང་བར་དུ་
 རང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་པ་ནི་སྒྲས་
 བཞོང་པ་ན་ཆོག་ཟིན་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པའམ། དེའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་

བཅད་པའི་ནམ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། གཞི་འགའ་ཞིག་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཞི་འདི་གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་སྟོ་
ལྷོ་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་མ་ཚང་བས་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྟོན་དུ་བྱམ་པ་ངོས་བཟུང་
དགོས་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རི་ལྟར་ངོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲིན་ཚུལ་དང་། དེས་འདྲིན་ཚུལ་ལྟར་ཀྱི་བརྟག་པ་
མཐའ་བཟུང་གི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་
འབྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ངོས་བཟུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་
ཁྱད་པར་སྒྱུར་བའི་དོན་དམ་ལ་འདྲིན་མཚམས་གཉིས་ཡོད་དེ། བོང་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷགས་འདིའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་པའི་སྟོན་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་གང་ཞིག་དེས་
ན་དེའི་བསྐྱོག་ཟླ་སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་
རང་གི་སྟོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱམ་སྤྲང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་
ཡང་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ནམ་པར་སྟོ་བཏགས་པའི་འཁྱལ་བའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་
རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་ནམས་སྟེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། དམ་པའི་
དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྱལ་བ་གང་། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་
འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་
པོ་རྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་སོག་མ་མེད་པའི་
འཁྱལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སོག་ཆགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་

འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་གྱི་ལུང་གོང་ཏུ་བྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ཡང་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་མིག་ལིང་ཐོག་གིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། རྫོག་ཞེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོས་ཀྱིས་འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཅེས་གསུངས་སོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་དང་། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཞེས་པའམ། དེ་འདྲའི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན། ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ཡང་འཁྲལ་བའི་བག་ཆགས་སྐྱེན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། ལྟན་སྐྱེས་དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་ཞིང་། སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟར་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བདེན་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྤང་ཞེན་མ་བསྐྱར་བའི་སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གི་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ལྟག་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཆོག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། སྤྲ་མ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འཇུག་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་

ལས་བཤད་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་སློབ་གནོད་མེད་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་སྤང་བ་
ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་སློབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བོ་
ལས། རང་རྒྱུད་པ་ནམས་གྱིས་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ནི་སྤང་
ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་
ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འདི་བའི་སློབ་གནོད་མེད་
མེད་པས་འདི་བའི་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དེ་ཆོས་བདག་རགས་པ་དང་བདེན་འཛིན་ལྟན་
སྤྱིས་ཡང་ཀུན་བདགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པའི་སྤང་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་
ཆ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་བཞེད་ཀྱང་འདི་བས་བཞེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་
མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་མ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་ན་རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ཞིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འང་སྤོང་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་
ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་མང་ཏུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་སློབ་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་བྱུང་པར་སྐྱེ་མའི་
དཔེ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མའི་སྤྲུགས་རྣམས་གྱིས་མིག་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་མོ་བ་དང་སྟོང་
ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རང་ག་བའི་སྤང་ཚུལ་མཚུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་མ་མཁན་
དང་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་མཚུངས། མིག་
མ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱུང་འཕགས་མཉམ་
བཞག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མཚུངས་ཏེ། ལྟ་མོ་བས་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱང་སློ་
འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟ་སྐྱང་མཚན་
ཉིད་པར་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་མལ་རང་ག་བ་ལ་
ཆོས་གང་སྤང་ཡང་སློབ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
མཚུངས་ཏེ། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱང་རྟ་སྐྱང་ཏུ་སྤང་ཡང་དེ་སློབ་འཁྲུལ་བའི་དབང་
གིས་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་འཛིན་པས་རྟ་སྐྱང་ཏུ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ལྟ་

བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུ་ཏུ་སྤང་ཡང་སློའི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་སྟོང་ལྷགས་སུ་རྟེན་པས་བདེན་གྱུ་ཏུ་ཞེན་པ་མེད་པ་གཉིས་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚུངས་ཏེ། མིག་མ་བསྐྱད་པས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱང་རྟ་སྐྱང་ཏུ་སྤང་ཞེན་གཉིས་
ཀ་མེད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་བདེན་གྱུ་ཏུ་སྤང་ཞེན་
གཉིས་ཀ་མེད་པ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་བ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་རྣམ་ལུང་གཏན་ཆོགས་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་།
ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་གདགས་
གཞི་སྤང་བོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་མ་ཡིན། དེ་དང་བདེན་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན། སྤང་
བོ་བདེན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན། ཁྱོད་བདེན་པར་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན། ཁྱོད་སྤང་བོ་དང་བདེན་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཁུབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་དང་འབྲས་འཆད་པར་འཇུར་ལ། རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་
པ་ནི། བདག་སྤང་བདེན་གྱུ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྱུ་ན། བདག་ཁས་སྐྱངས་པ་དོན་མེད་པ་
དང་། བདག་མང་བོར་འཇུར་བ་དང་། བདག་བདེན་གྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་འཇུར་བ་
དང་། དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲུད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
བྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འཇུར་བ་སྟེ་སྟོན་བདུན་འབྱུང་ལ། བདག་སྤང་
བདེན་གྱུ་ཀྱི་ཐ་དད་ཏུ་གྱུ་ན། བདག་སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་
ལྡན་པར་འཇུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་བདག་འཇིན་གྱི་ཡུལ་ཏུ་
མི་འཇུར་བ་དང་། སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་རུང་སོགས་ལས་ལོགས་སུ་བདག་ཡན་
གར་བར་བཟུང་ཏུ་ཡོད་པར་འཇུར་བ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་འཇུག་གོ་ཡང་སྤྲ་མ་ལ་བདག་རྩིས་
ཡོད་ཏུ་འཇུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་ལྟ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འཇུར་བ་དང་། ལྟ་
མེད་ཀྱི་ཆེ་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་འཇུར་བའི་སྟོན་གསུམ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། བདག་
སྤང་ཕན་ཚུན་དོན་དམ་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟེན་གཉིས་ནི་ཐ་དད་འགོག་པའི་
རིགས་པས་ཁེགས་ལ། བདག་སྤང་བོ་དང་བདེན་པར་ལྡན་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་བ་ལང་དང་

ལྷན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་ན་བ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་པ་
ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་ཐ་དད་དང་བྱི་མ་ནི་གཅིག་འགོག་
པའི་རིགས་པས་ཁེགས་སོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་ཚ་འཇུག་གི་
ཤིག་ཆེན་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱོས། ཉགས་ཟུར་སོ་སོའི་ཕྱོགས་སྤྱི་ཡང་། བདག་ཕྱང་ངོ་བོ་
ཐ་དད་ཏུ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་
མཁན་ནི། ཐལ་འཇུར་བ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་པར་སོང་བ་དང་། འདི་བ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་འདོད་མཁན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་པར་སོང་བ་མ་གཏོགས་དངོས་སྤྱི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
མཁན་མེད་ལ། ཕྱོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་དངོས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་སྤྱི་ཁས་སྐྱོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཤུན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ། ཉགས་འགོད་པ་ནི། གཞི་ཆོས་རྣམ་
ལྷ་ལྟར་ལ་ཉགས་ཟུར་ལཱའི་སྟེང་ཏུ། ཕྱང་བོའི་ཆོགས་པ་དོན་དམ་པར་བདག་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཕྱང་བོའི་དབྱིབས་དོན་དམ་པར་བདག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་བསྒྲན་པའོ། ཕྱོགས་ཆོས་
རྒྱབ་ཚུལ་ནི། གཞན་སྤྱི་ལྟར་ལ། ཐལ་འཇུར་བ་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་སྤྱི་
ཐལ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ཁེགས་
ཤིང་། དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་ཡོད་པས་སེམས་སོགས་ལ་བདག་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱིངས་བདག་ཡིན་པ་ཁེགས་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱ་བྱེད་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་ཕྱང་བོའི་རྒྱན་བདག་ཡིན་པའང་ཁེགས་པས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་
གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྷག་མེད་ཏུ་བཀག་པར་འཇུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་བཤུན་
གྱི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལྷགས་འདིར་ངི་བཞིན་བཤད་དཀའ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་
དེ་དག་མི་འཐད་པས་ཡིག་ཆར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉགས་ཟུར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱི་ཡང་།
ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་ནི་སྤྱི་བཤད་ཟིན་ལ། དབྱིབས་དེར་འདོད་མཁན་ནི་
ཐལ་ཆེར་ལྷ་མི་ལྷ་བུའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་བདགས་དོན་

བཅའ་ནས་རྟེན་ཆེ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་
རིགས་པའི་སྤུལ་གྱིས་དབྱིབས་བདག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་པར་སོང་བ་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པས།
རི་ཙམ་དབང་བོའི་སྟོད་ཡུལ་བ། རྒྱུ་བྱ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་བད། ཁེས་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་
དབྱིབས་དངོས་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་མེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་ལ། ཉགས་འགོད་པ་ནི། དབྱ་མ་རྒྱན་
ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ལས། བདག་དང་གཞན་སྐྱས་དངོས་འདི་དག ཡང་དག་ཏུ་ནི་གཅིག་
པ་དང་། **དཔྱད་**ཏུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་བཤད་ཟིན། འདིར་བརྟན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། གཞི་ལམ་རྣམ་
གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཏུ་མ་གང་
རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེའི་
ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། རྒྱབ་སྐྱབ་ནི། གཅིག་དང་ཏུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་
ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཉགས་ཀྱི་རོ་པོ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། དགག་བྱའི་
ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཏུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཉགས་དང་
དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་དང་
སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་
པ་ལ། དབྱ་མ་རྒྱན་ལྟར་ན། ཉག་དངོས། གང་ཟག རྒྱབ་པ། རགས་པ། རུལ་ཕན། རྣམ་ཤེས་
གཅིག་བདེན་དགག་པ་རྒྱག་དང་། དང་པོ་ལ། གཞན་སྡེ་བས་བཏགས་པའི་ཉག་དངོས་
གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་བྱེ་སྐྱས་བཏགས་པའི་ཉག་དངོས་གཅིག་བདེན་
དགག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱག་པ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ་ཡང་། བྱེ་སྐྱའི་ལྷགས་
གཅིག་མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་གསུམ། ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷགས་རྒྱག་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བཞི་
དགག་པ་སོགས་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་དང་རྗེའི་ཟིན་
བྲིས་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ཡང་ན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་ཅིང་། འདིའི་

ཕྱོགས་ཆོས་ཚོད་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་ལ། ཚོད་གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པའི་ཆད་མ་དང་། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པར་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་སྤྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཅན་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རགས་པ་དེ་ཡིན། རུལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་གི་རུལ་དུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་རུལ་གྱིས་ཤར་རུལ་ལ་བལྟས་པའི་ཆ་དེ་རུབ་རུལ་ལ་བལྟས་ན་རུལ་ངེ་ཙམ་བསགས་ཀྱང་རགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་དེ་ལ་མི་བལྟ་ན་ཕྱོགས་གཞན་ནམས་ཀྱང་འདྲ་བར་འགྱུར་བས་དབུས་རུལ་དེ་ཆ་དུག་ལྡན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་དང་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་མ་ཆོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་ན་དུས་ཅན་གཉིས་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འབྱུང་། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་ན་དེ་གཉིས་ཆ་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་པ་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་མ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཆེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་སྤྱི་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འབྱུང་། དེ་འདྲའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ཐུབ་ཤི། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ལྷ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་དང་ལྷན་པས་ཆ་བཅས་སུ་འཁྱར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཆ་བའི་རྟགས་སྒྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མེད་ཀྱི་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
 མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་འདུག་པའི་རྟེན་ཆེན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ནི་རྣམ་བཤད་སྟོང་ཐུན་ཡིག་
 ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཆོས་གཅིག་ཆ་དུ་མ་དང་
 ལྷན་པ་ནི་ཐ་སྟད་པའི་དོན་མི་འགལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཁྱར་ལ། དེ་གཉིས་
 ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་དུ་འཁྱར་བའམ། ཆ་ཅན་དུ་མར་འཁྱར་བའི་སྟོན་འཁྱར་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོ་ལ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
 རང་གི་སྟོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཞེག་པ་ཐ་དད་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཞེག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་དེ་དངོས་མིང་ཐ་དད་པ་ཞེག་པ་ཐ་དད་
 གྱི་དབང་གིས་འཛིག་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 འཛིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དུ་བྲལ་སྒྲུབ་
 ཚུལ་ནི། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
 གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་ཆོགས་པ་ལ་འཛིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། གཞན་ཡང་བདེན་གྲུབ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་
 གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་སམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་
 དང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞི་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དོགས་པ་སྟོང་ཚུལ་སོགས་
 སྟོ་བྱ་མང་ཡང་མ་གྲིས།

བཞི་བ་དོན་མེད་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དེ། བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་
 སྟེ། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ། ལྷ་མེད་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་
 གྲུབ་པ་ལ། བདག་སྟེ་འགོག་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། ལྷ་མེད་
 གསར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། ལྷ་མོད་སྟེ་ལང་སྟེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

སྒྲུབ་མེད་གསལ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་ལ་སྟོན་ཤིང་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་རྒྱ་ཆེན་ལ་སྟོན་པ་མི་རུང་
 བས་དུས་གཅིག་ལ་མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་
 གྱི་བྱ་བཞིན། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་བྱུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་
 པ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཡང་དབྱེད་མ་སྒྲུབ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་
 གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། བས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྒྲིབ་པ་མི་
 སྟོན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲིབ་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་
 དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྒྲིབ་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ། དང་པོ་ལྟར་ན།
 དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་དབྱེད་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྒྲིབ་པའམ་ཡང་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པར་ཐལ། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པའི་བྱིར།
 མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ། འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་མ་ཞིག་པའི་རྒྱ་
 ལས་སྒྲིབ། རྩ་མ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིབ་པར་ཐལ། ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་
 པས་རྒྱ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན། རྒྱ་འབྲས་རྣམས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་
 རུང་བར་ཐལ། དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་
 བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་སྐྱེད་ཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་
 ཆོད་པ་ཡིན་ནམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་
 བ་སོ་ན་གནས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆ་བཅས་སྒྲིབ་པ་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། དེས་ན་
 བདེན་པར་བྱུང་པ་ཉམས་པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་དམ་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཞིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལས་དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ་འགྱུར་ན་རྟག་པའམ་
 མི་རྟག་པ་ཞིག་ལས་འགྱུར་གྲང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲིབ་
 དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲིབ་འགོག་ཚུལ་སྟོན། །ཡང་ཆ་ཤེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲིབ་ལེགས་ལྡན་གྱིས། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་རྣམས་

ཆོས་ཅན། འོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན།
 མིག་གི་རྒྱ་ཁྱུ་ཁྱུ་དང་འབྲས་བུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་
 སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལས་སྣམ་བུ་བཞིན། འོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་
 ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་དམ་པར་རྒྱ་མེད་པས་
 ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་
 པ་བཞིན། ཞེས་པའི་རིགས་པ་བཞིས་བདག་སྐྱེ་སོགས་རིམ་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་ལ།
 དེ་ལྟར་བཞི་ག་ལ་འོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བ་ནི་ཅ་ཤེའི་མཚན་བཛྲོད་ལས་འཕྲོས་
 ཏེ་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། གཞན་སྐྱེ་མ་གཏོགས་
 མཐའ་གཞན་གསུམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ཐལ་རང་པལ་ཆེར་མཐུན་པས། སྤྱབ་མཐའ་
 ཅ་བར། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་འོན་མེད་ཐུག་མེད་འཇུག། ཞང་དེ་དེ་མིན་རྒྱ་འབྲས་ཉྱག་མཐོང་
 འཇུག། འཇིག་རྟེན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀྱན་གཅིག་འཇུག། ཞེས་དང་། བདག་གཞན་རེ་
 རེའི་མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྐྱེ་འང་ཁེགས། རྒྱ་མེད་སྐྱེ་ན་འབད་པ་འོན་མེད་ཅིང་། མཐོང་དང་
 འགལ་ལ་ཀྱན་ལས་ཀྱན་སྐྱེ་འཇུག། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ལྷོག་ན་འོན་
 དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷོག་པས་ཁྱབ་སྟེ། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འོན་དམ་པར་རམ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་
 སྟེ། མི་ལམ་ན་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ན་རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་
 མི་རུང་སྟེ། ཁྱབ་བྱེད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཡོད་པ་སྒྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིང་ཤ་བ་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན། ཞེས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་
 སྐྱེ་བས་རོ་བོ་ཉིད་ལ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལྷོག་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ལོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 བོ། མ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ལུས་ཏེ། མི་

ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་པར་ཡང་སྐྱེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཟུར་བཞིའི་ཕྱོགས་སྡེ་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་སྐྱེ་གངས་ཅན་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་དངོས་སྐྱེ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་གཅེར་བྱ་བ་དང་། རྩལ་ལས་སྐྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལ་རྩི་རྩེ་གཟེགས་མ་ཞེས་བཤད་པའི་རྩལ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟགས་ཟུར་རེ་རེས་ཕྱོགས་སྡེ་རེ་རེས་འགོག་པ་ནི་རྩི་རྩེ་པ་ལམ་གྱི་གཟེགས་མའམ་ཆ་ཤས་རེ་རེས་གཟུགས་ཅན་གཞན་འདོམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་ལ། རྟགས་འགོད་ཚུལ་ནི། ཡིག་ཆར། ལྷ་གྲུ་ཆོས། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཞེ། ཡོད་ཟིན་ནའང་མི་སྐྱེ། མེད་པའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཅིང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་པའང་མི་སྐྱེ། གཏན་ནས་མེད་པའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ལ། རྟོང་ཐུན་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་དང་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཞེས་དཔྱད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེ། མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་འང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་མཆན་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པར་འཇུག་ན་དེ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། དེ་རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མེད་པར་འཇུག་བས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་དུ་མཐུན་པར་སྤང་བས། རང་དུས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པར་བཞེན། ཞེས་བཀོད་པའམ། ཡང་ན་རྟགས་ཟུར་གཉིས་ཀ་ལ་རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་ཞེས་སྤྱད་ནས་བཀོད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། འདི་དང་འོག་གི་མཐའ་བཞི་དང་སྐྱེ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྩི་རྩེ་གཟེགས་མའི་རིགས་འགྲེལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྩལ་གྱི་གང་།

གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་སྡོན་མེད་པའི་བྱང་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པ་སྒྲ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱར་མེད་གསར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཞེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའི་པ་སྒྲ་བཞིན། བྱ་པ་ཡོད་དེ། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དམ་པར་མེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་གས་པའི་ཆེ་
 རྒྱེ་ལ་དེ་མ་ཆང་བའི་ཆེ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་
 རྒྱབ་ཞེ། དབྱ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། གང་ཡང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བ་སོགས་
 གྱིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱང་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་
 ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལྷ་གྲུ་དང་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་གྱིས་ཀྱང་
 འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་ན་མེད་པར་
 འགལ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་ནི་རིམ་
 བཞིན་གངས་ཅན་པ་དང་དངོས་སྒྲུབ་པ་ཆེ་བའོ།

དུག་པ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ། རྟགས་འགོད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་ཡོད་པའང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རང་
 གི་རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་པའང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། དེ་གཉིས་ཡིན་པའང་དོན་དམ་པར་མི་
 སྐྱེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ། ཡང་
 ན་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་སྐྱེད་དེ། ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་
 དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། བཀོལ་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་ན་ཡོད་མེད་སྐྱེ་

འགོག་གི་རིགས་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཉགས་བྱར་བཞི་རིམ་བཞིན་
 བྱལ་སྟེ། འོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པའི་འབྲས་བྱ་སྦྱི་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་སྦྱི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་འབྲས་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྒྱས་སྦྱིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་སྦྱབ་སྟེ། འདྲུག་པ་
 ལས། ཡོད་ན་སྦྱིད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་
 བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་འགག་འགོག་
 ཚུལ་ཡང་འདིས་རིགས་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བདུན་པ་མུ་བཞི་སྦྱི་འགོག་ལ། ཉགས་འགོད་པ་ནི། མུ་གུ་ཚོས་ཅན། འོན་དམ་
 པར་སྦྱི་བ་མེད་དེ། འོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྦྱི། འོན་
 དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མི་སྦྱི། འོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་
 བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྦྱི། འོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མི་སྦྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། རྟོགས་ཚོས་སྦྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་གསུམ་དང་རྒྱར་ནས་བཤད་ན། སྦྱ་དང་པོ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རྒྱ་མིག་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་མིག་དབང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྦྱིད་པ་
 མི་འཐད། འབྲས་བྱ་མིག་ཤེས་གཅིག་སྦྱ་ཁོ་ན་སྦྱིད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
 བྱལ་ན། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྦྱི་བ་མི་སྦྱིད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ནའང་དེར་ཐལ། མིག་དབང་སྐད་ཅིག་གཉིས་མཐུད་ནས་སྦྱི་བ་
 མི་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཚུང་བའི་ཆ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་ལག་རྩིས་དང་། ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་ལྟར་དུ་སྦྱི་བའི་ཆ་ནི་དམིགས་རྒྱེན་གྱི་ལག་རྩིས་དང་། ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འདྲིན་
 རུས་པའི་ཆ་ནི་བདག་རྒྱེན་གྱི་ལག་རྩིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱ་གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་གའི་
 ལག་རྩིས་སུ་ཐལ། སྦྱ་གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་བཞི་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་མ་ཚོགས་
 པས་ལག་རྩིས་དུ་མ་སྦྱིད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུམ་པོ་དེ་

དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སློལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་གང་ལའང་
 ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་བ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དག་གནས་
 ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་རྩན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་
 གསུམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་དང་དེའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་
 ཡང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་རི་
 ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེས་ཐ་དད་དུ་མ་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཁེགས་ལ་དེ་ཁེགས་ན་དོན་
 དམ་པར་དུ་མ་ཁེགས་པས་དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པའང་ཁེགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་བདེན་གཉིས་ཅ་འབྲེལ་དང་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཟུར་
 བཞིའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དངོས་སྒྲུབ་ལ་ཆེ་བས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་དག་ནི་དེ་
 རྒྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འབྲེལ་རྒྱ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྒྲོར་ཡིན་ཞིང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་འགའ་
 ཟུང་མ་གཏོགས་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པར་
 མཛད་དོ། །

བརྒྱད་པ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྟོན་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་
 བློ། ས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན། ས་ནི་དོན་དམ་པར་སྤང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུང་བཞིན། སའི་ལས་ནི་དོན་དམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བཞིན། འདི་དག་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་

འགྲེས་སྦྱར། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དོན་དམ་པར་མིག་གིས་གཞུང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འབྱུང་འཁྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མིག་དབང་རང་གཞུགས་བཞིན། མིག་དབང་ནི་
 དོན་དམ་པར་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་དབང་བཞིན། མིག་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་གཞུགས་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ན་ཤེས་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་གཞན་ལྟ་སོ་སོར་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱུང་མ་སྟོང་བོ་ལས།
 འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག་དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཡི། རོ་བོ་ཉིད་མིན་བྱས་བྱིར་
 དང་། རྒྱ་ལྡན་སོགས་བྱིར་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ས་ནི་སྤྱི་བའི་རོ་བོ་མིན། །འབྱུང་བ་
 ཡིན་བྱིར་རྒྱུང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞུགས་ནི་མིག་གིས་བཟུང་མིན་ཏེ། །འབྱུང་ལས་
 འཁྱུར་བྱིར་རང་གཞུགས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་
 གཞན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ལམས་དང་། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་། སྐྱེ་འདྲིག་དང་།
 བཅིང་ཐར་བརྟག་པ་སོགས་ཀྱང་གཙོ་བོར་མགོ་སྟོན་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་གིས་
 མཛད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་
 སྦྱབ་སྤྱོད་བར་དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རིགས་པ་འདིའི་མཐུན་དཔེ་
 རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་དུ་སྦྱབ་སྤྱོད་བའང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ནང་
 པའི་བྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་དུ་འདོད་
 པའི་བྱི་ནང་གི་བྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུང་འཕེན་པས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་
 འཁྱུར་དུ་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་མི་འདོད་པའི་བྱིར། འདིའི་ཚུལ་སྦྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ནི་སྦྱབ་མི་དགོས་ཤིང་། རྒྱབ་པ་སྦྱབ་ཚུལ་ནི། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 རྟོན་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་རྒྱ་ཁྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དེའི་
 རོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱབ་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱབ་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡང་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་
 མ་སྐྱེས་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པས་སྐྱབ་ཅིང་མགོ་མཚུངས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཏུ་བ་
 འབྱུང་བ་རྒྱལ་མི་ལྟོས་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཡང་ན་མེ་ལའང་མི་ལྟོས་
 པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་སྐྱབ་མདོར་བསྟུན། གང་བྱས་ན་དོན་དམ་པར་
 འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་གིས་
 བྱེད་ལ། སྐབས་འདིར་དེ་འདྲི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་
 ངག་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། ལྷོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་
 དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་སོགས་དོན་དམ་པར་
 འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་དང་འགལ།
 མདོན་སུམ་དང་འགལ། བྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྦྱོར་བསལ་
 ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱས་པར་དབུ་མ་སྟོང་བོ་རྩ་འབྲེལ་སོགས་སུ་ལྟོས།

དགུ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ། ཏྲགས་འགོད་པ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། །བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། མ་དྲོས་པས་ཁྱེས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པ་དེ་མ་
 སྦྱིས། །ཞེས་གང་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་ན་མ་སྦྱིས་པས་ཁྱབ་ཅེས་བསྟན་ནས། དེ་ལ་སྦྱིས་པའི་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་མ་སྦྱིས་པ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་ཞིང་། རྒྱུན་ལ་
 རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་བར་བཤད། ཅེས་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བའི་དོན་ཏུ་བསྟན་ལ། གང་ཞིག་
 སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བའི་དོན་ཏུ་ཤེས་པའི་གང་
 ཟག་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་སྐྱབ་ཚུལ་བྲགས་ཆེ་ཞིང་། འདི་ལ་མཐའ་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་སེལ་བའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ངེས་པས་ཆད་ལྟ་

དང་། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པས་རྟག་ལྟ་སེལ་བར་ལམ་རིམ་ཆུང་དྲུག་བཤད་ཅིང་། རྟེན་ཞེས་པས་
 ལྟོས་མེད་དུ་བྱུང་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། འབྱུང་ཞེས་པས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་
 སེལ་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་
 ཐོས་དྲན་ཅན་གྱིས་མཐའ་གཉིས་ཆར་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ལྟག་པར་སྦྱས་པས་དེ་གཉིས་
 ཅིག་ཆར་སེལ་བར་གཞུང་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་
 རྟེ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུག་པ་ལྟར། བདེན་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་
 ཆོག་ས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཐུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་གི་གནད་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཐུག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ནི་གཞན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷགས་འདིར་བདེན་བྱུང་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ཆ་བཅས་ལ་
 ཐུག་པ་དང་། ཆ་བཅས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐད་དོན་
 བརྩེ་ས་སྐད་སྤྲ་ད་ཞེས་པའི་བྲ་ཏི་འཕྲད་པ་དང་། ཨི་ཏི་རྒྱུང་བ་སྦྱིར་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་
 གུང་བྲ་ཏི་དང་བསྐྱེས་ཆེ་ལྟོས་པ་དང་བརྟེན་པ་ལའང་འཇུག་ཅིང་། ས་སྐད་གོང་ན་ཡོད་
 པའི་སྤྲ་ད་ནི་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་དང་བྱུང་བ་ལའང་བཤད་དུ་བྱང་ལ། སྦྱིར་འཕྲད་ལྟོས་
 བརྟེན་གསུམ་ནམ་གངས་ཡིན་གུང་ཆོག་གི་རྣམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ལོག་རྟོག་སེལ་
 ཚུལ་དང་ངེས་ཤེས་སྦྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕྲད་པ་
 ཞེས་པས་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བསྟན་ཅིང་བྱུང་མཐའ་
 བཞི་ག་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྟོས་པ་ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
 ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྟེན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བསྟན་ཅིང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་
 ཐུན་མོང་བ་དང་། བརྟེན་པ་ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་
 ཆོག་ས་བསྟན་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་
 དགོངས་པ་ལྟར་ལྷང་སྦྱེད་བྱུང་མཐའ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོས་པས་ཆོག་གཏན་
 ཆོག་ས་བྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་
 བྱའི་ཆོས་བདེན་བྱུང་ཀྱི་འགལ་ལྷ་བྱས་པ་ལོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་

དགག་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཙྰ་སྤྱི་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདྲིར་བསྟན་གཅིག་དྲུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་
ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་སྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
དངོས་ཤུགས་གང་དུ་འང་སྒྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་
དངོས་སུ་སྒྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཤུགས་ལ་སྒྱབ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་
གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ནས་སམ་
ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཅིག་དང་དྲུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཅིག་དང་དྲུ་མ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
གཅིག་དང་དྲུ་མ་མེད་པ་བསྟན་གྱི་བལ་རྒྱུའི་གཅིག་དང་དྲུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
ཉགས་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཅིག་དྲུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཉིད་དང་ཐ་
དད་དྲུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དོན་
གཅིག་གཉིས་པ་དང་བདེན་པའི་དྲུ་མ་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ངེས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དྲུ་བའི་གདུལ་
བྱ་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་ཆེད་དྲུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ངེས་མ་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆེད་དྲུ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་སྤྱི་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པར་དབུ་མའི་
མཐའ་དབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གདུལ་
བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཞི་འཆོལ་སྒྲོན་
བཏང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་རྣམས་

ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གཉིས་
 གྱི་དབང་བོ་རྟོན་པོ་ལ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དབང་རྟོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས།
 དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། དབྱུ་མ་
 རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཆོལ་སོགས་དང་། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བྱུ་མ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྐྱངས་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་
 དག་ཤེས་འཆོལ་བཅོན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་རམ་དཔྱད།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་ཁྱར་འབྱར་བའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་རྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་
 རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱན་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེའི་མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཕགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ།
 གདམས་ངག་དང་རྗེས་བསྟན་གང་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས་བཤད་པ་གང་
 ཞེག་ལུང་གི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་ཤུགས་ས་གསུམ་པའི་བར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དང་
 པོ་སྤྱི་གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། ཆོས་ཐོས་པ་དེ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་
 མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དབྱུས་མཐའ་ལས་བཤད། ས་བཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལུང་ལ་སྟེད་པ་
 བརྒྱུག་པར་དེའི་འགྲེལ་བར་བཤད། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པའི་ཡོངས་སྟོང་ས་དེར་ཐོབ་པར་
 རྩ་བར་བཤད། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆོངས་པས་དེར་སྤངས་
 པ་དང་། ས་དེར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་སྟོང་
 གསུམ་དང་ཆོད་མཉམ་པའི་མེའི་འོབས་སུ་མཆོང་བ་ལའང་ཡང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་

པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་ཞིབ་ཆ་འཛོལ་དགོས་ཤིག་ཏུ་སྤང་།

ཁོ་ན་རེ། འདི་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་དུ་ཁས་སྐྱོངས་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་དུ་ཁས་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་པར་ཐལ། དེ་འདི་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་འགྲིག་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་འདི་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཆོད་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཆོད་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆོད་སྐྱེ་མ་ནི་མིང་བརྟན་སྐྱོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་བའི་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆོད་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མ་རྟོད་པ་དང་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕལ་ཆེར་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་རང་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མཆན་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུང་འདིས་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལུང་འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་མི་རུང་བ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ན་དེ་རང་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། བྱལ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདྲིན་རྟོག་བྱེད་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་འདི་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་

པ་ལ་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་འགོག་པའི་བྱི་མའི་སྐབས་ཡིན་ལ།
 དེ་སེམས་ཙམ་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་
 པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྗེ་གྲུང་ཐང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། ལྷང་དེའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་གཞུགས་
 སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ནམ་དེ་
 ལྟར་འདོགས་པའི་ཞེན་ལྷུ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་
 བདས་བཞག་པའི་ལྷུ་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་འབྲའི་ཞེན་ལྷུ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ན། གཞུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཞེན་ལྷུ་རང་མཚན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། གཞུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཞེན་
 ལྷུ་ལ་གྱི་རང་ལྟོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ནའང་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་
 གྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་ཉགས་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདི་
 གཞུགས་སོ་འདི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ལྷུ་ནི་དེས་
 བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། གཞུགས་སོགས་ལ་འདི་དང་
 འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི་འདི་བས་ཀྱང་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ལྟར་ཞེན་ལྷུ་ལ་འདོད་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་
 འབྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དེ་སེམས་ཙམ་པས་རང་འཛིན་རྟོག་

པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་མི་
 རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཀུན་བཏགས་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་
 པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་འདོད་གྱི་དེ་ལྟར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། མདོ་འདིའི་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་
 རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཀུན་བཏགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་དང་འབྲེལ་
 བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་དེ་བྱང་
 སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པར་བྱང་ས་ལས་ལུང་གིས་
 གྲུང་བཀག་ཅིང་། བསྟན་པར་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོལ་པའི་བྱད་པར་ལ་
 འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་གཟུགས་སོགས་
 རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་
 ལས། རྟོ་ལྡིང་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྱངས་
 ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷན་སྡེ། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་དེ་ལྟར་
 བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང་དོན་དམ་
 པར་མེད་མཉམ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པའི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་
 དགོས་པ་དང་ཕྱི་མ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱད་པར་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་འབྲའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུབ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་
 པའི་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་པས་ནི་དབུ་མའི་རིགས་

པ་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། གོང་གི་ལུང་དེའི་
 ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་
 ཞེས་བཅས་བཞག་པའི་ཡུལ་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་འདྲའི་བཅས་བཞག་པའི་ཡུལ་དེ་རང་རོས་ནས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མིང་བཅས་བཞག་ཅམ་གྱིས་
 ཆོས་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་ཞིབ་ཆ་ཐོན་དཀའ་ལ་ཞིག་དུ་སྤང་ངོ་། །

ཁོ་ན་རེ། ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འདྲིན་པའི་ནམ་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་
 འདྲིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ངོས་འདྲིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། རྟོད་ངོས་འདྲིན་པའི་ནམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྱབ་ཟེར་རམ། ཡང་དགག་བྱ་ངོས་འདྲིན་མ་ཐག་པའི་དངོས་སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་
 དགག་བྱར་ངོས་འདྲིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། བདེན་གྲུབ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བས་དེ་དགག་བྱར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དངོས་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་
 པའི་དངོས་སྒྲིམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཕྱི་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱང་
 འཕེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱེ་སྒྲིམ་དང་།
 སྒྲིབ་མཆན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མདོ་སྒྲིབ་དང་། ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་སེམས་ཅམ་པ་རིང་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་རྒྱང་འཕེན་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 ཕྱི་བདེན་མེད་དུ་བརྟོག་པའི་སྒྲིབ་དེ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱང་
 ཀྱི་དེ་ལྟར་འདྲིན་པའི་སྒྲིབ་དེ་སྒྲིབ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེས་དེ་ལྟར་བརྟོག་པའི་སྒྲིབ་དེ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་མི་མཐུན་དང་། དབུ་མ་བས་དེ་ལྟར་
 བརྟོག་པའི་སྒྲིབ་དེ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
 བ། ཀུན་མ་གཅིག་ལ་ཀུན་མར་ངོ་ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་ཀས་ཀུན་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་

ངོ་ཤེས་པས་རྒྱན་མ་ངོས་ཟིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ངོས་མ་ཟིན་པར་འཛོག་པ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱོད་གཉིས་
 ལུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པར་བཤད་པས་རྟོག་པ་ལ་དབྱེད་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅིང་
 ཆོག་འཁྲི་འཇུག་ཉེན་ཡང་གདའོ། །ཡང་རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་བདེན་མེད་
 ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་དེ་ཆད་ལྟ་དང་། དབྱ་མ་
 བའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱིའི་སྤང་ཏུ་ཐ་སྟངས་ཆད་གྲུབ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོག་གསལ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 མདོ་སྤེལ་བས་གཞལ་བྱ་རང་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱན་རྒྱུ་
 ཏུ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སློ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་པར་
 རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ཆད་མ་གཉིས་སློ་གནོད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཆད་
 མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛོག་ཚུལ་དང་། འདི་བའི་སློ་གནོད་མེད་ཀྱིས་འཛོག་ཚུལ་
 མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མ་དེ་གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་གྲུབ་དགོས་པས་ཆད་མ་མེད་པར་གཞལ་
 བྱ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུང་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་དེ་གཟུགས་སོགས་རང་གང་ལ་སྤང་བའི་
 སློ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འཇུག་
 པའི་ཤིག་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་བཞག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གིས་བཞག་
 ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་མཚན་དེས་བཞག་ཙམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་
 གྲུབ་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་སྤྲ་ཡང་ཆོག་ལ་གཟབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་བདེན་པར་མེད་པ་དེའི་དོན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དོན་ལ་ཚིང་ཚུལ་བཅུ་གསུམ་སོགས་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོས་པས་ཆོག་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་ཆད་ལ་སྤྱར་གས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྱུབ་མཐའ་བཞི་གའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཏུ་གྱུབ་ཆད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མ་འོག་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་ཆད་སྟེ་བ་དེ་གོང་མ་གོང་མས་གཞལ་ཆེ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་དོན་ཏུ་སོང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྤར་འཁྱར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྟོ་སྟོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྤང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྟོ་འཁྲལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་སྟོ་འཁྲལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པའི་རིག་ཆེན་ལས། སྤུལ་གཞི་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བར་འཛོག་རུས་པ་དེ། སྐྱེ་མ་མཁན་ལྟར་ན་སྟོ་འཁྲལ་བ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་གི་ཞེས་དང་། གྱུབ་མཐས་སྟོ་མ་

བསྐྱར་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྩན་པ་ནི་དབྱ་མ་བ་འདོད་པའི་རྩན་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས་
 གློས་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་ལ་གློས་བཞག་
 ཏུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་
 སོགས་ལྷལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་དག་ལྷལ་
 ཅན་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་གིས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
 རུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལྷེ་སྦྱོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་གཟུགས་འདྲིན་མིག་ཤེས་ལ་རག་
 ལས་པར་བཞེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་དེ་གཟུགས་
 འདྲིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམ་ལུག་གཟུང་འདྲིན་རྒྱ་འབྲས་
 རིམ། །ཞེས་པ་ཅ་འབྲལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རྒྱ་དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་
 པར་བཞེད་པ་ནི་ཐལ་འཇུག་བའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དཔྱད་དགོས།

ཁོ་ན་རེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤར་གསེལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་མིང་མཐུན་ཀྱང་དོན་སྟོའི་ངོར་
 འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་ཡང་བྱང་
 པར་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་སྟོད་ལུགས་ཡོད་མེད་
 ལའང་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དབྱ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟོད་འདོགས་པའི་སྟོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་འཛིག་
 མི་རུས་ལ། ཉན། སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་སྟོ་ལ་ཡང་བྱང་པར་ཆེད། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་ཁྱེད་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་ལ་སྟོང་
 བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་སྟོད་ལུགས་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདིར་མི་འགལ་
 བས། དབྱ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྟོའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་སོགས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་སྦྱོར་གྱི་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་སྦྱབ་སྟེ། བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ངེས་པ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་དང་། དེའི་སྤང་ཚུལ་ལྷན་བདེན་པར་སྦྱབ་ན་བདེན་སྦྱབ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་སྦྱབ་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་དུ་འདྲིན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་བཙག་པའི་སློ་དང་དེའི་སྤང་ཚུལ་ངེས་པའི་སློ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱེ་རིམ་དང་། བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་བཙག་ཆེ་དེ་མདོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་རུ་བཅུག་ནས་སློའི་ཟུར་གཅིག་གིས་བཙག་པར་གསུངས་པས། གང་ཟག་གཅིག་ལ་འདྲིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཆར་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་དང་། སྐབས་འདྲིར་ཤེས་པ་སྟོག་གྱུར་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་དབྱེད་བྱ་མང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་སྦྱབ་གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སྦྱོར་ནི། ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྩོད་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་སྦྱི་མ་དམིགས་པ་ཉགས་དང་། ཁྱབ་བྱ་བྱེ་བྲག་མ་དམིགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་བཞུགས་པའི་ཉགས་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྷན་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་སྦྱབ་པ་གོ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ངེས་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ངེས་པ་གོ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྟོག་ཆེན་དུ་མི་ཉག་པ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་སྦྱབ་གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཁྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱབ་ན་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་མི་འདའ་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདེན་སྦྱབ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་སྦྱབ་སྤང་

ལུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། གང་དག་པན་ཚུན་
 སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་
 བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྤང་
 བོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་མཆོག་
 ལེགས་ཆོས་པའི་གསུངས་ན་རེ། མཁས་གྲུབ་རྗེས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དང་བལ་པ་དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
 དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བ་དེ་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདག་སྤང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོགས་
 པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་
 བ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ནའང་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉག་པའི་དོན་ཚང་ན་མ་བྱས་པར་འགྱུར་དགོས་པས་བྱས་པ་
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ལྷ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་ལྷ་ལྷ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་ལྷ་བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་སྒྲ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་ཉག་
 པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་བུན་ལས། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་
 དང་དུ་མ་གང་གི་འང་སྟོ་མི་འདོགས་པར་བདེན་པའི་དོན་སྟོ་འདོགས་པ་སྤང་བོ་གསུམ་
 པའི་དོན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་སྟེ་ས་མེད་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པ་འདིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེའི་ཆེ་བདག་སྤང་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་
 ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ཡིན་སྟོ་འདོགས་སྟེ་ས་མེད་ཅིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་སྤང་
 ལུམ་པ་སྟོན་རྒྱ་མི་རྟེན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ངེས་པའི་བྱེད་པས་བདེན་མེད་

ཀྱི་ཐ་སྟོན་གང་ཟག་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྐབ་པ་ཉིད་ཉགས་དེ་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐབ་
 ཏུ་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱི། སྤྱིར་དེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཟིན་
 པས་ཉགས་དེ་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བདག་སྐར་བདེན་
 གུལ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་གང་ཟག་བདེན་གུལ་ཀྱི་གཅིག་
 དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་སོགས་གང་ཟག་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་གང་ཟག་
 བདེན་གུལ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དེ་དེའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། ཡང་ན་སྟོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བདེན་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 བདེན་དགོས་པ་ཙམ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་
 མ་ཡིན་པས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་ཐལ་
 པའི་སྟོན་མེད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་བྱས་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེ་མི་ཉག་
 པའི་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་མི་རུས་ཤིང་། ཆོས་དེ་བདེན་གུལ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་ཆོས་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་རུས་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆོས་དེ་དེའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དེ་ཆོས་དེ་བདེན་པར་
 མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་དེ་དེའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དང་དེའི་དུ་མར་མེད་པ་རེ་རེ་
 བས་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་དུ་ན་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་
 རེ་རེ་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མེད་ན་མེད་པས་མ་
 བྱལ་བ་གང་ཞིག་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་ཡང་མེད་པས་མ་བྱལ་བའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་
 ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བདེན་གུལ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་
 མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གུལ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
 ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་
 དགག་སོགས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གུབ་ན། དགག་སོགས་

བརྒྱད་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། དེའི་ངོར་ཁྱོད་མེད་པ་ཁྱོད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་། ཟུ་གུའི་
 སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཟུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་
 མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཆོག་གོང་འོག་བརྗེ་བའི་ཞིབ་ཆ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པའི་ཤིག་ཆེན་གོང་དུ་བྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། འདིའི་ལུགས་ལའང་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་མེད་
 པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ས་སོགས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་བོ་ལས། འདིར་ནི་ས་
 ལ་སོགས་པ་དག། དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཡི། རང་བོ་ཉིད་མིན། ཞེས་དགག་བྱའི་བྱད་
 པར་གོང་དུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱི་ཞིབ་ཆ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་
 ཁས་སྐྱེས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་ང་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་དང་རང་
 ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་ང་གཉིས་ཀ་དགག་བྱའི་བདག་སྤོང་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་
 གཉིས་ཀ་འཛིན་ལྟ་སྤོང་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ལྟ་བུ་ལས། རང་ངོས་ནས་
 བྱུབ་པའི་བདག་གམ་ང་ནི་དགག་བྱའི་བདག་སྤོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན།
 ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་དངོས། དེ་ལྟར་ལེགས་ཚོས་པའི་ཚོད་པ་སྟོང་ཚུལ་ལ་མཁས་
 པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་དེ་ལྟར་སྐྱེའི་བྱུབ་མཐའ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་
 དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སར་བྱིན་མཐའ་
 དབྱེད་དུ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་
 གཅིག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་དང་། ཆ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་
 གྱིས་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་བྱུབ་ཀྱི་གཅིག་བྲལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་དེའི་དུ་མ་
 འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སྤྲེལ་དངོས་སྤྲེལ་ཡོད་མེད་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་

དུ་གཅོད་རྒྱུ་སྒྲིལ་འདོགས་ཇི་ལྟར་འཛོག་པ་སོགས་དབྱེད་བྱ་མང་བོ་སྤང་།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སྒྱུར་དེའི་བྲབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་དེ་རྩེས་བྲལ་རྟགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་རྟགས་དཀའ་བར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུངས་གང་ནའང་བྱར་ཅོམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་དེ་གསུམ་དགོས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ཀྱི་དོད་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྩེས་བྲལ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས། གསུམ་ལས་མང་མི་དགོས་པས་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་སོ། །ནས། དེ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེའི་དོད་སྒྲུབ་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། བྲས་པ་དེ་རང་གྲུབ་ཅོམ་ཉིད་ནས་འཇིག་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རྟགས་པའི་རྩེས་དཔག་གཅིག་གིས་ཀྱང་བྲས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩེས་བྲལ་སྒྲུབ་པར་རྣམ་འགྲུལ་མཐའ་དབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་མཆན་གཞི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དགག་ཆོས་བདེན་གྲུབ་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་བདེན་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དགོས། རྟགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་དང་པོ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་ན་སྒྱུར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩེས་བྲལ་སྒྲུབ་པས་བྲལ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩེས་བྲལ་སྒྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དུང་མདོག་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུང་མདོག་སྟོན་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩེས་

ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྒྱིར་
 བཏང་དང་ཚོལ་བའི་ཤེས་འདོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྒྱིར་བཏང་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག་ཚོལ་བའི་ཤེས་འདོད་དང་སྒྱུར་ན་ཡང་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོན་པོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་
 ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པོ་དང་དགག་ཆོས་ལ་སྒྲོན་
 པོ་མ་ཡིན་པ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་པ་སྲུས་ཀྱང་ཤེས་སྟེ། རྟགས་གཉིས་
 པ་ཚོལ་བའི་ངོར་སྒྱུར་ནའང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་ཚོལ་དུང་མདོག་སེར་བོར་
 ཞེན་པའི་ཚོལ་བའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོད་ཆེད་དུ་སྒྲོན་ཆོལ་གྱིས་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་དུང་མདོག་དེ་
 སེར་བོ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་བཀོད་ཆོ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པོ་
 དང་དགག་ཆོས་ལ་སེར་བོ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སྒྲོ་སེར་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་
 དེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཐད་སྒྲུམ་ཡང་དེ་ཆེས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་དང་སྒྱུར་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཆོ་སྒྲོན་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོན་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ།
 སྒྱུར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་
 གི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་འདོད་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྲོན་ཆོལ་
 ཀྱིས་སྒྲུབ་སྟོང་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆོ་ན་རྟག་སྟོང་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྲུ་མི་འཛོག་པར་མི་རྟག་པ་
 དེར་འཛོག་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་དེ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོན་ཆོལ་གྱིས་དུང་མདོག་སེར་བོ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་དངོས་ཟིན་

ལ་སྟོན་པོ་མིན་ཏེ། ཞེས་བཀོད་ཀྱང་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་སྟོན་པོ་མི་འདོག་པར་སེར་
བོ་མ་ཡིན་པ་འདོག་དགོས་ཤིང་། དགག་ཆོས་ལ་སེར་བོ་འདོག་དགོས་པས་སེར་བོ་ཡིན་
མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་
དབྱེད་ཀྱི་དགོངས་དོན་འཆོལ་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་
པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱམ་པ་
ཆ་བཅས་སུ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་
དེས་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱམ་འདིར་མངོན་
སུམ་ལ་ཆ་བཅས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་རགས་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་རགས་པ་དང་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་སུ་
རྟགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་
དབང་ཤེས་ལ་རགས་སྣང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་
པ་དང་ནལ་འཕྱོར་སྟོན་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་
སྣང་བ་མེད་ཀྱང་རགས་པར་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། བདེ་སྟེ་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་
ཀ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྒྲ་མ་དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ། འདུས་པ་
དང་། བསགས་པ་དང་། རགས་པ་དང་། ཆོགས་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་ལ། དེ་དག་རྣམས་སུ་མ་
གྲུབ་པས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྟེ་སོགས་རགས་པར་སྣང་བ་སོགས་
བདེན་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ལ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་བོ་ལས། ཅི་སྟེ་སྟེ་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་
ཏེ། གཅིག་དང་འདུས་པ་ཡིན་སྟུང་ན། རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན། དེ་ནི་གཉིས་
ཀར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་སོགས་ལྟར། སེམས་ཅན་པས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ལ་རྒྱལ་ཕྱ་
རབ་ཡན་གར་པ་དང་རྒྱལ་དུ་མ་བསགས་པ་གང་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་
པར་ཚོད་ཅིང་། དམིགས་བརྟགས་ལས་ཀྱང་། དབང་བོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྐྱུ། །སྤྲ་རབ་

རྒྱལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྤང་བྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྒྱལ་སྤན་མ་ཡིན་དབང་བོ་བཞིན།
 ཞེས་དང་། རྣམ་སྲུ་མེད་བྱིར་འདུས་པའང་མིན། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 རྒྱུན་ཡིན་པ་བཀག་ལ། འདུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་སྤང་ཚོད་པའི་གཞི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
 རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་ཀྱང་བཞེད་པའི་བྱིར། ཟུར་བྱི་མ་ཡང་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བས། རྒྱལ་སྤར་རབ་
 རེ་རེ་བ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། བསགས་པའང་རྣམ་སྲུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ཡུལ་
 མིན་ཀྱང་བསགས་པའི་རྒྱལ་སྤར་རབ་རེ་རེ་ལའང་བསགས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པས་མདོ་
 དང་མི་འགལ་ཞེས་ལུང་འགལ་སྤོང་བ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་སྡོ་སོགས་རགས་པར་
 སྤང་ན་ཆ་བཅས་སྲུ་སྤང་དགོས་ལ། དེས་ན་དབང་ཤེས་མ་འཁྲལ་བ་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་
 དད་ཏུ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འཇུག་བས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས། མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 འཛིན་པ་ན་ཆོགས་པའི་བྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་གཟུང་དོན་ཏུ་མི་བྱེད་ལ་རྒྱལ་སྤན་
 སེལ་ལེ་བར་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། སྡོན་པོ་
 རགས་པ་ཡིན་ཞིང་སྡོན་པོ་སྡོར་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཡང་། སྡོན་པོ་རགས་པ་
 ཡིན་པར་སྡོར་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེས་ན་སྡོན་པོ་ཤེས་ལེགས་ལྟར་ཀྱང་པལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་བ་མཐུན་ཀྱང་། འདུས་བསགས་
 གཉིས་ལ་བྱད་པར་བྱེ་སྟེ། འདུས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བ་
 དང་། བསགས་པ་རྣམ་ཡོད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤང་བར་བཞེད་དེ། རྣམ་རིགས་མི་མཐུན་པ་
 གཞི་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཆལ་སོགས་སྲུ་གདགས་པ་རྣམས་འདུས་
 པ་དང་། རྣམ་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཏུ་མ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་
 བྱ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བསགས་པ་དང་བསགས་པའི་རྒྱལ་སྤར་རབ་རེ་རེ་བའང་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་རྒྱུན་ཏུ་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དམག་སོགས་གཞན་འདུས་བཏགས་ཡོད་རིགས་
 མཐུན་རྒྱལ། །བསགས་པའང་རྣམ་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་རྒྱུན་ཏུ་། །ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། ལྷགས་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་མཐོ་བྱིར་བཤད་དོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚོད་གཞི་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་
 རྟེན་དུ་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དངོས་འགལ་
 དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་
 གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་དང་པོ་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག་ཚད་མ་གཉིས་
 པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་
 མ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། གཞི་བྱུང་ན་ཆ་
 བཅས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། དེའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་
 ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། དེ་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་འདོད་པ་འཆད་
 གླུབས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རྩལ་སྤྲོད་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱ་དང་དེ་ཡང་རྩལ་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་རྩལ་སྤྲོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་
 སྤང་བས་རྩལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྩལ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདིས་དེ་ལ་རང་ལྷལ་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་
 ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པས་ཆ་བཅས་སུ་བཞེད་ཀྱང་། དེ་རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་སྟོ་
 ནས་དེ་ལ་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་
 ཡང་དེར་ཐལ། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་
 པ་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གི་ནམ་པ་ཤར་ན་ཅིག་ཤོས་ཞིགས་པས་མ་བྱུང་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆ་མེད་འདྲིན་
 པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་ཆ་མེད་
 ཤར་བ་སྟོས་མི་དགོས་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱི་ནམ་པ་ཡང་ཤར་བར་ཐལ། རྟོད་གཉིས་སྤང་ཅན་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱུང་སྟེ། ཆ་བཅས་སམ་དུ་མའི་ནམ་པ་མ་ཤར་བར་གཉིས་
 སྤང་འཆར་རྩལ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆ་དེའི་བྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྷན་

གྲིས་བདེན་གྲུབ་བཞེད་པར་ཐལ། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཁས་གྲུབ་ཟེའི་དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སྤྱི་
 ལྷགས་ལའང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་བས་དངོས་སྤྱི་ལ་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་
 པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་དངོས་སྤྱི་འོར་རྟེན་འབྲེལ་
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
 ཆེ་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་འགོད་པ་སྐབས་
 སུ་བབས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་ཕྱི་ཚོལ་
 ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དངོས་
 སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྤང་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྟེ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། རང་སྟེ་དངོས་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་
 རྟགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ། འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པར། མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས། རྟེན་ལྟར་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པར་རུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་བས་དངོས་སྤྱི་ལ་
 དེ་ལྟར་བཀོད་ནས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དུས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དུས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་དངོས་
 སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཕྱི་ཚོལ་དངོས་སྤྱི་བ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་དུས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ལམ་དུ་ཁྱེད་དུས་སུ་
 ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྱེད་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དུས་སུ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་ཕྱི་
 ཚོལ་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་དེར་སྤང་བ། དངོས་སྤྱི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་
 བ། དབུ་མར་ཁྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་བས་ལ་དབུ་མ་བས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ལྷ་རྒྱལ་མཐོང་ཆེན་མོར་བཤད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དབྱ་མ་བས་དངོས་སྤྱི་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱིར་བ་བཀོད་པའི་ཆེ་དངོས་
སྤྱི་དེ་སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་དེ་སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་དེ་སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་བྱི་སྤྱི་ལ་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་སྤྱི་དེ་
དེ་སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་སྤྱི་ལ་དེ་སྤྱི་བྱི་
བྱི་སྤྱི་ལ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དུས་བྱི་དངོས་སྤྱི་ལ་དེ་འདྲའི་
སྤྱིར་བ་དངོས་སྤྱི་བཀོད་ལུལ་བྱི་དངོས་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས། ཡང་སྤྱི་མ་
ལ་འོ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བྱི་སྤྱི་ལ་རྟགས་སྤྱིར་བཀོད་དུས་ལ། བཀོད་ལུལ་བྱིས་དེ་སྤྱི་བྱི་
ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་དུས་བྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དབྱ་མ་བས་དངོས་སྤྱི་ལ་དེ་
འདྲའི་སྤྱིར་བ་བཀོད་དུས་ཡིན་ན། དེ་སྤྱི་བྱི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སྤྱི་བས་པའི་དུས་
བྱིས་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དངོས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་བྱིས་བྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་དེའི་
བྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་སྤྱི་བྱིས་བྱི་སྤྱི་ལ་རྟགས་བཀོད་ཟིན་ནས་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྤྱི་བྱིས་
བྱི་རྒྱད་མ་སྤྱི་བྱིས་པའི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཙམ་དང་། དེ་སྤྱི་བྱི་ཚུལ་ཡང་བསྐྱབས་ཟིན་ཅིང་རྒྱད་མིན་
པའི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་དག་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྷ་
ན་དེ་སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་ལ་ཡིན་ན། བྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྤྱི་བྱི་
བྱི་རྟགས་ཡིན་ན་དེ་སྤྱི་བྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྤྱི་བྱི་
བྱི་ཚུལ་གསུམ་ཐོག་མར་ཡིད་དབྱེད་དང་དེ་ནས་ཆད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞི་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་
ལ་དེ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་བྱི་རྒྱད་མ་སྤྱི་བྱིས་པའི་བྱི་
སྤྱི་ལ་གཞུགས་བརྟན་བྱི་སྤྱི་ལ་རྟགས་པ་དང་། དེ་སྤྱི་བྱི་རྒྱད་མིན་པའི་བྱི་
སྤྱི་ལ་དེའི་སྤྱི་ལ་རྟགས་པ་ཐ་མོ་དཔེར་བརྟན་ནས་དེ་སྤྱི་བྱི་ཁྱབ་པ་སྤྱི་བྱིས་པར་
རྩེ་ཡབ་སྤྱི་ཀུན་མཐུན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུག་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། འདིར་གཞུགས་བརྟན་

སོགས་དཔེར་བཞོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་བཞོན་པ་ཡིན་གྱི། དབྱ་མ་
 བའི་རྩལ་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་བཞོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་
 བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་རྩལ་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་སུ་བརྟག་ནས། དེ་ནས་རྩལ་པར་མ་གྲགས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཆོས་གཞན་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ལྷ་ལ་སྒྲ་
 མ་དེ་གསལ་ཤིང་། ཕྱི་མའི་རྟོགས་སུ་བརྟག་ནས་ཞེས་པ་དེ་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་
 ཏུ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྩལ་པར་གསལ་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་བདེན་པར་
 སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྩལ་པ་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་དགོས་པ་ནི་ལྷ་འདིའི་འཕྲོར་རྒྱ་མཚན་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་
 འཐད་པར་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན།
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱ་བ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟགས་སྟོར་འགོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་སུ་བ་པས་བྱ་བ་པའི་
 ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཆེ་རྟགས་
 སྟོར་འགོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་སུ་བ་
 པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་བྱ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཟུགས་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་གིས་ཤེས་པ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟགས་སྟོར་བཞོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་ཤིག་ཆེན་ལས། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེ་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེ་འགའ་
 རུང་ཟད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་

སྟེ། ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོང་
 ཉིད་རྟགས་སྒྱུར་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་སྐབས་ཐུབ་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་རྟགས་སྒྱུར་
 འགོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་སྐབས་ཐུབ་པའི་བྱིར་བེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་ཐུབ་ཅིང་།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རྟགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་པས་ཐུབ་
 པའི་བྱིར་བེར། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རྟགས་སྒྱུར་ཡང་དག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྟ་བུ་
 ལུག་སེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་རང་གི་སྟོང་འགོག་པ་ན། དངོས་སྒྱུ་ཆོས་ཅན་དང་ཐལ་
 དང་བྱིར་སོགས་སྒྱུར་མ་སྒྱུར་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ་ཡི། དཔྱད་ཚུལ་ཐལ་འཁྱར་བའི་དོན་
 དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ངེས་ཤེས་པའི་དཔྱད་ཚུལ་ཞིག་གིས་དཔྱད་
 པའི་ཆོ། ལྟས། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚུལ་རི་ལྟར་འདུག་པའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 དེ་ཙམ་ལ་ཐལ་དང་མི་འདྲ་བའི་གཏན་ཆོགས་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་བེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཉེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་ཏུ་གཅོད་
 རྒྱུའི་སྟོང་འདོགས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་ཡང་འདོད་
 མི་རུང་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་ཏུ་གཅོད་
 རྒྱུའི་སྟོང་འདོགས་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། ཚོལ་བྱང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོལ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་གསར་ཏུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྟོང་འདོགས་མེད་པར་བཤད། རྣམ་བཤད་ལས། བྱས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་ཏུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྟོང་འདོགས་
 ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཚོལ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སྒྱུ་ཐལ། རང་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྐྱ་མས་
 སྟོང་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་འདོགས་

གཙོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་བྱུང་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་
 རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དེའི་ཕྱིར་བེད། དེ་ལ་འོན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེས་
 ཚོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཚོལ་
 བྱུང་གི་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་པར་འཇིན་པའི་སློ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཙོད་པར་
 བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དོན་དཔྱད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་དེས་དེ་
 འབྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྲུལ་ཚོལ་བྱུང་གི་སྐྱེ་ལ་སློ་འདོགས་
 བཅད་བེད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་ནས་གསར་དུ་གཙོད་རྒྱུའི་སློ་འདོགས་མེད་པར་བཤད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཚོལ་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་གསར་
 དུ་གཙོད་རྒྱུའི་སློ་འདོགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་རྗེས་
 དཔག་དང་དེ་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་རང་
 ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་རྗེས་དཔག་ལ་རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
 མ་སྤྲུལ་མ་བཅད་པར་གསར་དུ་གཙོད་རྒྱུའི་སློ་འདོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སེལ་
 འཇུག་གི་ཚད་མ་སྤྲུལ་གཙོད་རྒྱུའི་སློ་འདོགས་སོ་སོར་མེད་ན་ཚད་མ་དེ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་བར་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་རང་
 འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་པའི་ངོ་
 བོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱེ་
 གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཚད་མ་གཞན་དང་
 སྐྱེ་གཞན་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་སློ་འདོགས་པ་གང་ཞིག་བསལ་བར་
 མ་བྱས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱེ་གཞན་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་རྗེས་དཔག་སོ་སོས་གསར་དུ་གཙོད་རྒྱུའི་སློ་འདོགས་སོ་སོར་
 བཤད་ནས། དེ་ལྟར་སློ་འདོགས་སོ་སོར་གཙོད་པ་དེ་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་
 སེལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་

པས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཚེ་ལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་ཐལ། ཚེ་ལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་མ་
 ཁྱབ་པའམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་འདྲའི་ཐེ་
 ཆོམ་ཆོས་ཅན། སྟོ་འདོགས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྟོ་འདོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ནམ་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་།
 ཐེ་ཆོམ་དང་བུལ་བ། ཞེས་སྟོ་འདོགས་དང་ཐེ་ཆོམ་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་
 རྟེ། སོ་སོར་བཤད་ན་འགལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་ན་དཔྱད་གཞི་ཅུང་
 ཟད་ཡོད། གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྟོ་འདོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་མ་བཅད་པར་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཅོད་དགོས་པའི་སྟོ་
 འདོགས་ཡོད་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱན་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་ཤིག་ཆེན་
 ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཆོད་མ་
 གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་
 དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོ་བསྐྱེད་ཀྱས་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོད་མ་སྐྱ་མའི་
 རྟགས་ལ་བྱབ་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་མ་སྐྱ་མས་བཅད་པ་མ་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་རྟུས་ཀྱང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟགས་འཛིན་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྟན། ལྟག་མས་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོ་འདོགས་དངོས་སུ་གཅོད་པ་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོད་མ་སྐྱ་མ་རྟགས་འཛིན་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་དངོས་
 སུ་མི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་བཤད་རིགས་རྒྱན་སྟེ་
 བདུན་ཀྱན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་
 ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་མི་རྟུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་དེ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྟུས་ཏེ། ཆོད་མ་དེ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཆོད་

མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་འདྲའི་སྒོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བའི་སྒོ་
བསྐྱེད་ཀྱས་པས་དེས་དེ་གཅོད་ཀྱས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། གང་ཟག་
རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ན་བ་
རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་ན་བ་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་
ཀྱས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བདག་གི་
ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། བར་ཏུ་སྒོ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
དེ་འདྲའི་སྒོ་བསྐྱེད་ཀྱས་པར་ཐལ། ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་བསྐྱེད་ཀྱས་
པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་འཛིན་རྗེས་དཔག་དང་
རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་རྟགས་འཛིན་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་གང་རི་ལྟར་བྱུར་བྱུར་པ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། རྒྱ་ཡིན་
དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། དངོས་ལ་ངེས་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྒོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་
ཀྱང་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་རྗེས་དཔག་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་ཡོད་དོ། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། དུས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གནོད་པ་
ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་པ་རྟག་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟག་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་དུས་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མ་
རྟོགས་གང་རུང་གང་ཞིག མ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟག་པའི་དབྱེ་
བ་མཐའ་དག་ལ་དུས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དུས་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་
རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདིར་མ་བྱུང་། འདོད་
ན། དེས་རྟག་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དུས་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་རྟོགས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་
ལ་བརྟེན་ནས་དུས་པ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དུས་པའི་

གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་སྟོང་དང་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་
 རྟགས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་སྟོང་དང་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་རྟགས་
 པའི་བྱིར། རྟགས་བྱས་ཅིང་འདོད་མི་རྣམས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་
 དཔག་དེས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དེ་འདྲའི་བྱས་པ་རྟགས་
 གྲང་། བྱས་པའི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་དེ་འདྲའི་བྱས་པ་ལ་སྟོ་
 ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱི་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་འདྲའི་
 བྱས་པ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་ཁོངས་སྤྱི་
 མི་འདུ་བས་ཚོད་གཞི་སྤྱི་དང་ཚོད་གཞིའི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱི་བྱས་པ་དང་སྤྱི་མི་རྟག་པ་གང་ལ་
 ཡང་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཤིག་ལས། ངེས་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱང་སྤྱིའི་བྱས་
 པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་དང་སྤྱིའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་
 ཡང་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདྲའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཅན་
 གྱི་རྗེས་དཔག་ངེས་ཀྱང་སྤྱིའི་རྟག་པ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་རྗེས་བྱས་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་འཇུག་པར་འཇིན་པའི་སྟོ་འདོགས་
 མ་ཆོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་འཇུག་གམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོ་
 འདོགས་མ་ཆོད་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱས། འོ་
 བྱ་ཁྱོད་རང་ལ། བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རེ་རེ་ནས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་རྟག་
 འཇིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་མ་བཅད་བར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་
 བ་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་འཇིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཙོད་ཚུལ་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱི་ཆོལ་སོ་སྟེ་ཞིག་གིས་རྟག་འཇིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་དུས་མི་སྤྱི་
 པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཤེས་བྱ་
 རི་སྟེང་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྟག་པའང་དེ་སྟེང་ཡོད་པས། ཞེས་དང་། གཞན་
 དུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལའང་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་སྤྱི་པར་འཇུར་ཞིང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་བྱས་
 རེས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་
 ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་རྟག་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་སྐྱའི་རྟག་པས་སྟོང་བར་ཡང་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྐྱའི་སྟོང་དུ་རྟག་སྟོང་རྟོགས་པར་ཐལ།
 བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྐྱའི་རྟག་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐྱ་
 ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྗེས་བྱས་རེས་པའི་ཚད་མ་
 དེས་བྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྐྱའི་རྟག་པས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱ་བྱད་གཞིར་བཟུང་
 བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་
 དེར་ཐལ། བྱས་པའི་སྟོང་དུ་རྟག་པ་ཞེགས་ན་སྐྱའི་རྟག་པ་ཡང་ཞེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། སྐྱིས་སྟོང་བར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་བར་ངེས་པའི་བྱབ་པ་གྲུབ་པོ། ཞེས་
 དང་། རྗེ་བདུན་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྐྱིས་བྱབ་ཀྱང་བྱེ་བྲག་གིས་བྱབ་མི་དགོས་ཤིང་སྐྱི་ཞེགས་
 བ་དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཀྱང་ཞེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྐྱ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ། བྱབ་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་དེ་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མ་
 ཟད་སྐྱ་བྱད་གཞི་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
 འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱ་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་པར་ཐལ། ཞོང་གིས་རྣམ་ངེས་ཤིག་ཆེན་ཀྱི་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་འང་
 སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱས་སྟེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་བྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་

དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་ཉག་འདྲིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་རོ་བོ་གཞོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅོད་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་གཅོད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲོ་འདོགས་
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་སུན་ཕྱང་བའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བ་ནི་རུས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 སྒྲོ་འདོགས་དེ་ཆར་མ་གཅོད་པ་ལྟར་རང་སྒྲུལ་གྱིས་ཟིན་པའི་སོར་མོ་དང་སྒྲ་བའི་མཆེ་བ་
 གཅོད་པ་ལྟར་སྟོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་སྟོང་བར་རོ་བོ་
 གཞོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་
 དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །དེས་དེ་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཉག་གས་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་ཕྱིའི་བྲག་རྒྱས་གཅོད་ཚུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐབས་
 ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་ཕྱང་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཆད་མའི་ངེས་ཤེས་སྟེད་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་དགག་
 བྱའི་བྱང་པར་མ་གཏོགས་ཉག་གས་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་ལ་དབུ་མེས་ཀུན་མཐུན་
 པར་ཆད་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་བདག་འགོག་གི་མཐའ་
 དབྱེད་དུ་འང་མགོ་འབྲས་ཅམ་བཤད་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འང་
 ཤེས་དགོས་པར་དགོངས་པ་ཡིན་པས། འདིར་དབྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་དོད་པ་ཉུང་གསལ་གྱིས་
 པ་སྟོ་གོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་སྐབས་དོན་དང་སྟོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་མཁྱེན་མེས་པོའི་སྒྲ་མེད་ལེགས་བཤད་ཉིད། །གསུང་རབ་གནད་ཀུན་འབྱེད་
 པའི་ལྷེ་མིག་དང་། །ཡུང་རིགས་འོད་ཟློན་འབྲུམ་བརྒྱ་ཉི་མ་སྟེ། །དབྱ་དབང་རིན་ཆེན་
 འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན། །གང་དེའི་བཀའ་འདྲིན་ཚུ་གཏེར་ལས་འཕྲོས་པའི། །ལེགས་
 བཤད་གསར་བའི་ཀུན་ལེགས་གཉེན་གཅིག་འདིས། །སྟོ་གསར་དོགས་གནས་ཆང་ཆིང་མང་
 བསྟེན་ན། །བསེལ་ཟེར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་བྱལ། །རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་ལྟ་བུའི་གནད་
 དོན་ལས། །རང་གི་སྟོ་རྒྱུང་ར་བས་འཆུན་ཆོད་ཅམ། །རང་བཟོས་མ་བསྐྱད་བརྟོད་འདི་

འཇམ་མགོན་ཐཱ་ལཱ་ཤཱ་། །རང་ལྷགས་ཇི་བཞིན་མཐོང་བའི་རྒྱར་གྱར་ཅིག།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ལས་ཟུང་འདས་ཀྱི་སྐོར་བཞུགས་སོ། །

ཟུང་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཚུལ་བཞིན་རྣམ་འབྱེད་རིགས་པའི་མཐོར་རྒྱང་ཆེ། །བདག་མེད་ནམ་མཁའི་ངོས་
ལ་དྲག་རྒྱ་བས། །ལས་ཉོན་སྤྱོད་ཆོགས་དབྱིངས་དེར་དག་པའི་ཆ། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བ་མཆོག་
ལ་སྐྱབས་སུ་འཆི།

བཞི་བ་ཆོག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ་དང་། བསྟན་
ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་
དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པ། ཞེས་པ་ནས།
ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་མངོན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བྱང་།

འདི་ལ་གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་
ཀྱི་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་། གཞི་ཤེས་
ཀྱིས་ཉར་ཞི་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་དེའི་ཕྱོགས་
སུ་བསྐྱབ་པའམ་སྒེབ་པ། འོན་ཀྱང་གཞུང་རྟོག་སྤངས་ཤིང་གཞུང་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ། ཅ་བའི་ཆོག་རིམ་པ་གཅིག་གམ་
ཅ་བའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོའི་ཉེན་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་བྱུགས་ལ་བསྟན་པ་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱང་། ཐབས་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་
ཟག་གི་བདག་དང་བྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། འབྲས་བུ་ཕུང་བོའི་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཐུང་འདས་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལྷག་ཚུལ་ལ་
ལྷགས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་འབྲ་བར་འདོད་
པའི་ལྷགས་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་པ་དང་གཞན་ལ་སྦྱ་
མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ལྷག་པར་བཤད་དགོས་ཤིང་། དེ་མི་འབྲ་བར་
འདོད་པའི་ལྷགས་འདིར་དེ་དང་གོང་དུ་སྟོས་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བཤད་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དཔུང་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཐེག་
དམན་གྱི་ལྷགས་ལ་དཔུང་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་དཔུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། གསུང་རབ་ལས་ཐུང་འདས་ཀྱི་སྦྱས་བཤད་ན། ཐུང་འདས་ཡིན་པས་བྱབ་
ཟེར་ན། ཐུང་འདས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་ཆ་ཆད་པའི་ཐུང་འདས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོའི་དེ་
དང་། ཡན་ལག་འོག་མའི་དེ་དང་། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་པའི་སྦྱེ་སྲིད་བརྒྱད་པའི་དེ་
དང་། དེ་འབྲའི་སྦྱེ་སྲིད་གཉིས་པའི་དེ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྦྱེ་བའི་
དེ་དང་། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དེ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
དག་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི། རྒྱན་ཞུགས།
ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མེད་
ཀྱི་ཆོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་ཆད། །ཅེས་དང་། བཟོད་ཐོབ་ངན་
སོང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། དཔྱོད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྷན། །ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་སྤངས་
པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། རེ་ལྷར་སོགས་ན་ལན་དང་ནས། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་
བ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ཟད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་མདོ་སྡེ་བས་མེད་དགག་དང་དངོས་མེད་ཏུ་འདོད་ལ། བྱེ་སྐྱས་མ་ཡིན་དགག་
 དང་དངོས་པོར་འདོད་པའི་བྱིར། སྐྱེན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། རྩམ་སུ་ཡོད་པར་
 སྐྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་སྟེ། བྱངས་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་
 བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། རྩམ་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་སྟེ། གོས་དམར་སྡེ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལམ་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པས་རྩམ་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་དངོས་མེད་ཏུ་
 འདོད་ལ། བྱེ་སྐྱ་ཏ་ཅང་བཏགས་དོན་འཆོལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ཤེས་པར་ཆོས་གང་
 འཛོག་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་དབང་བའི་རྩམ་ལོགས་སུ་གྲུབ་
 དགོས་པས་མུང་འདས་རྩམ་གྲུབ་དང་། ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་བྱི་མ་
 འཇུག་པ་འགོག་བྱེད་ཆུང་རྒྱན་འགོག་པའི་རྒྱ་ལོན་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་འདོད་པའི་བྱིར།
 ཅ་ཤེ་རིག་ཆེན་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། མུང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱན་བྱི་མ་འཇུག་པ་འགོག་བྱེད་ཆུང་རྒྱན་འགོག་པའི་རྒྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྐྱས་མདོ་ལས། དགའ་བའི་འདོད་
 ཆགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལྷུར་པའི་སྟེད་པ་ཟད་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་
 པ་ནི་མུང་ན་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་དང་། མར་མེ་ཤི་བར་འཇུར་བ་ལྟར། རྟེ་ཡི་སེམས་ནི་
 རྣམ་པར་ཐར། ཞེས་པའི་མདོ་གཉིས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 དེས་མདོ་སྡེ་བྱི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྟེད་པ་ཟད་ཙམ་མུང་འདས་ཡིན་པ་དང་། མར་
 མེ་ཤི་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཙམ་དངོས་མེད་ཏུ་བཤད་པར་མདོ་སྡེ་བས་འདོད་པ་
 ལྟར་མ་ཡིན་པར། མུང་འདས་ཀྱི་མཐུས་སྟེད་པ་ཟད་འཇུར་ནི་སྡེ་མའི་སྟེད་པ་ཟད་པའི་
 དོན་དང་། མར་མེ་ཤི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མུང་འདས་ཀྱི་

མཐུས་སེམས་ཐར་བའམ་གྲོལ་འགྱུར་ཡིན་ཞེས་པ་བྱི་མའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟར་ཅ་ཤེ་ཀྱི་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་གཞི་བྱུང་ན་རྣམས་བྱུང་གིས་བྱུང་པ་
དང་། མར་མེ་ཤི་བ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དཔེ་ཅམ་དུ་འདོད་པར་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་སྦྱི་མཆོན་རྣམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མར་མེ་
ཤི་བ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པའི་དཔེར་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡིག་
ཆར། དེས་ན་སྦྱི་མཆོན་རྣག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམས་བྱུང་མ་ཡིན་པས་གསུམ་བྱས་ལ། ཞེས་དང་།
རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་འདོད་པའི་སྡེ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། མར་མེ་ཤི་བར་འགྱུར་
བ་བཞིན། ཞེས་སོགས་དངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་ཁུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟ། ཁྱོད་པ་དང་དུ་
ལེན་པ་ན། དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། མར་མེ་ཤི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་
རྒྱུ་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་ཡང་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆའི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། རྩ་མ་དེ་ཀྱུན་
མཐུན་སྤྱི་མའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོས་ཤེས་ཤིང་། བྱི་མ་དེ་རྗེས་
གསུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམས་བྱུང་ནི་ཆོས་དེ་ལས་
གཞན་རང་དབང་བ་རེ་མེད་ན་འདྲིལ་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྣམས་སུ་བྱུང་པར་འདོད་
ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མ་ཁུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ལྷག་བཅས་དང་། གང་ན་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགག་ཅིས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་
མེད་བྱུང་འདས་བརྟན་པར་ཅ་ཤེ་ཀྱི་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དང་
པོ་ནི་ཆོས་རྒྱུན་པ་བསད་ནས་གྲོང་ཅམ་ལུས་པ་ལྟར་འདྲིལ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྡོན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤང་བོ་ཅམ་ཞིག་ལུས་པའི་
འགོག་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་ལས། མ་ཁུམ་པ་ཡི་སེམས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྒྱུན་པ་
བསད་ནས་གྲོང་ཡང་བཅོམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱུན་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཉེར་ལེན་གྱི་
སྤང་བོའི་ལྷག་མ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་ལས། གང་ན་ལུས་ཞིག་ཅིས་

སོགས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་འདོད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་གཉིས་དང་། མཛོད་རྗེས་འབྲང་གི་བྱེ་སྐྱེ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་རིག་པ་མཆོམས་སྦྱར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དག་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། གང་ལས་མཆོམས་སྦྱར་མེད་པར་འདོད། ཁྱེད་དང་། དེའི་ཆད་མ་རྒྱན་དང་ལྟ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་བ་ཡིག་ཆར་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཞེས་སྦྱས་ཀྱང་དོན་འཁོར་བས་བསྟན་པའི་སེམས་ཐ་མ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམ་ངེས་ལྟར་ཡིན་པས་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཟད་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྟེ་བའི་རྟེན། ཞེས་དང་། ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག་ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་པ་ཡང་འཁོར་བས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བའི་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སྟེའི་འཆི་སེམས་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་སྦྱར་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་སྦྱར་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེ་གཉིས་རྒྱང་འཕེན་པས། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་མི་སྦྱར་བས་བྱབ། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་བཞིན། ཐ་མ་བ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྟེ་བ་སྡེ་ཕྱི་མེད་པར་སྦྱབ་པ་ལ། དེའི་ཉགས་མ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། ཁྱེད་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དཔེ་

མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་། དགྲ་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཁྱེལ་ཆེན་གཉིས་
 ཀར་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མའི་ལེའུ་གཉིས་
 པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཙྴ་
 བར། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པའི་རྟགས་འགོད་ཟེར་
 བ། རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཐ་མལ་བའི་འཆི་ཀའི་སེམས་རིགས་འདྲ་བྱི་མར་མཆོམས་
 སྐྱར་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་བྱི་
 མར་མཆོམས་མི་སྟོར་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྔ་བྱི་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྣམ་ངེས་ལས་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་
 ངེས་པ་བརྗོད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཏུ་བགྲང་བའི་སྐྱད་ཅིག་གཞན་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་
 ཐ་མ་ཞེས་བྱ་ཡི། འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རས། སེམས་ཅན་ཏུ་བགྲང་
 བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆོམས་མི་སྟོར་བར་བཞེད་པར་
 གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཁྱེལ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་མཐའ་པོས་
 ཀྱང་ངེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཆོམས་སྟོར་བ་
 དང་འགལ་བར་སྟོན་ཀྱི་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ཉིད་སྟོབ་
 དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཡང་མཛོད་ཀྱི་
 ལུང་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་རིག་པ་མཆོམས་སྟོར་བར་འདོད་པའི་བྱེ་སྐྱེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པ་ཡང་དབྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་སྔ་མ་ནི་དུག་ཆོན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ལམས་ནི་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དགྲ་
 བཅོམ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་

ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཆེ་རིག་པ་མཆོམས་སྦྱར་
འདོད་པའི་བྱེ་སྤྱོད་པར་སྦྱབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྤྱོད་སྦྱར་གྱི་མི་ཉག་པ་
འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱར་འབྱེན་པའི་ལམ་གསུམ་གྱིས་མི་སློབ་པའི་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་
སྦྱར་ཡང་གཙོད་པར་འདོད་ཚུལ་སོགས་དང་འགྲིག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱེད་དགོས་
སྤྱད་པ་ལྟར་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར། མུང་འདས་
གཅིག་ལ་ལྷོག་ཆ་བྱེ་སྤྱོད་སྦྱར་གྱི་ལྟར་མུང་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལྷག་བཅས་དང་། འབྲས་བུ་
སྦྱག་བདེན་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལྷག་མེད་དུ་འདོད་པར་ཐལ། མཆོམས་མཛོད་ལས། འཁོར་
བའི་སྦྱར་གྱི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་ལྷག་བཅས་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་
མུང་འདས་འཕྲོ་བའི་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྡེ། མཛོད་ལྷགས་
ལ་སྦྱག་གྱི་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་དོན་གཅིག་
དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
པར་ཅ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིག་ཆེན་གྱི་དེ་རང་སྡེ་དངོས་སྦྱ་སྦྱི་
དང་བྱུང་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེས་བདེན་གྱི་འགོག་
ལུལ་གྱི་བྱོགས་སྡེའི་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡིན་པར་དབྱེད་མཐའ་དབྱེད་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མུང་འདས་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་
བྱུང་པར་འདོད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིགས་པ་དུག་
ཅུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་མ་འགགས་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་འདས་མི་འཁྱུར། ཁང་
ཆེ་འདིར་དེ་འགགས་ཀྱིས་པ། ཤེས་ཆེ་ནི་འགྲོལ་བར་འཁྱུར། ཞེས་པ་ཅ་འགྲོལ་ལས་ཀྱང་
ཤེས་ཏེ་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོར། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ། འདིར་ཐུང་ན་ནི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་ཀྱི་འདའ་རྒྱུའི་ཐུང་ན་ལ་ཉོན་མོངས་བཞག་དགོས་ལ། དེས་ན་དེ་ཐུང་འདས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་དང་ཐུང་འདས་གཉིས་ལ་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་ལ། འདའ་རྒྱུའི་ཐུང་ན་དེ་ལས་འདའ་རྒྱུའི་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲུལ་མ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་བསྐྱེབས་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་བཞིན་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲོས་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདའ་རྒྱུའི་ཡང་དེའི་སྤྱིང་ནས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་ཉོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྤྱིང་བ་ཉིད་གྱིས་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་འདའ་རྒྱུའི་ཐུང་ན་ལ་ཉོན་མོངས་མི་ཡོང་བར་ཐལ། བྱེད་སྤྱིང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། བྱབ་པར་ཐལ། གཞི་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅུ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་དང་དོན་དམ་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་འང་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་ཀུན་མཐུན་སྟེ། སྤྱིང་བྱན་ལས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱིང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐུང་འདས་འགོག་བདེན་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རང་སྤྱིང་སྤྱིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། སེམས་ཅུམ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པས་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྤྲུལ་མ་དེར་ཐལ།

སེམས་ཙམ་པ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིག་ཆར་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་མུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོར་ཡང་། མུང་འདས་དང་འགོག་བདེན་གཉིས་
ཀ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ཅིང་། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འགོ་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་སོ་སྟེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མའི་སློབ་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པས་འགོག་བདེན་ཏུ་མི་འཛོག་ལ། ནམ་ཞིག་སློབ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་བྱད་ཆོ་ནམ་
མཁའ་ལས་ལོགས་སུ་སློབ་བྱད་ཆ་མེད་པ་ལྟར། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་སྟོ་བྱར་བ་
རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་བྱད་པ་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་དེ་མ་
བྱད་ཆ་མེད་པས་དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་དགོས་པར་གྱུང་ཐང་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
གཉིས་པ་གྲགས་ཆེ། བོང་གི་རྟགས་བྱར་བྱི་མ་ཡང་དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་
དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་མ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱད་ཆའི་འགོག་བདེན་ནི་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་བཅོས་མ་མ་
ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པས་བཞེད་པ་
དང་། སེམས་ཙམ་པས་དེ་མ་བྱད་པ་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱང་དེ་གང་གི་ངོ་བོར་བྱད་
པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་ཕྱོག་མེད་པས་དེ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྟོན་
མེད་པར་འདོད་ཅིས་གྱུང་ཐང་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་བེད། འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་
ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་ལ་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག སྐབས་འདིར་དེ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱན་བརྟས་ལྟར་འགོག་བདེན་ལ་
སྤངས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་པོ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་གཉིས་པ་དོན་
དམ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་
སྟོབས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མུང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་

ཞིག་འགོག་བདེན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སར་ཕྱིན་སྐབས་སུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གིས་ཀྱང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤེལ་ལ་རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཐལ་རང་གི་སྐབས་ཕྱེན་ལན་བྱེད་དམ་དཔྱད་དགོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་མཆམས་སྒྱུར་བར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་འདོད་པས་དེའི་ཆེ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་ཁོ་ན་འདོད་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་ལྷགས་ལ་འང་དེའི་ཆེ་རིག་པ་མཆམས་སྒྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟར་བ་ལས། འདི་ལྟར་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ཞེས་པས་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་དར་ཁྱིམ་ལས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤུངས་པས་སྤང་བོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བཅའ་རིག་རྒྱན་ཆད་པར་བཤད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ལྷགས་འཆད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་བ་རང་གི་ལྷགས་ལྟར་ན་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་འབྲེལ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷགས་དེར་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་དེའི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཟུགས་སོགས་ལ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་ཏུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་ཏུ་ག་གནས་འཁྱར་བ་ལྷག་

བཅས་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་འབྲེལ་ཡང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པ་ནམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་བ་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱིབ་
 པ་མི་མངའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཙེམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱིབ་
 པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཙེམ་པ་སྐྱིབ་
 བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བ་ལས། དགྲ་བཙེམ་པ་སྐྱེད་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་
 ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་
 འགགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱིབ་པ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ནི་རིམ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་
 མངོན་གྱུར་པ་དང་ས་བོན་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་
 བ་ལས། སྐྱེད་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཅི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། དབང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
 པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་དབང་ཐོབ་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ནས། ལ་ལ་ནི་མངོན་
 དུ་བྱེད་ལ། ལ་ལ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་གཞུགས་སོགས་མངོན་དུ་
 བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའང་བྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་བ་ལས། སྐྱེད་
 པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་སྐྱེད་
 པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་གནས་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷགས་དེར་ལྷག་བཅས་དགྲ་བཙེམ་པའི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་དུ་བགྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་། ལྷག་མེད་དགྲ་བཙེམ་པའི་སེམས་
 ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་ལྷག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་བྱུང་བའི་ལྷག་མེད་
 དགྲ་བཙེམ་པ་དེ་སེམས་ཅན་དང་སངས་འཕགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་དང་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་ཐ་སྟད་གྱི་
 ལུལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་དམ་སྟོན་བྲལ་གྱི་དོན་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཙམ་
 གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་ན་སངས་འཕགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་
 བསྟོན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས། དབྱིངས་དེར་ཡོངས་སུ་མཉམ་པར་
 འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་ཡང་མི་འགོ་ལ། ཇི་ཟེན་དུ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས།
 མདོར་བསྟུས་ན་དེ་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་།
 འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ནས། དེ་དག་གི་གངས་སུ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབྱིངས་
 དེ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རང་གི་རིག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུགས་དེར་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བའི་ལྷག་བཅས་དག་བཙུག་
 པའི་སེམས་གྱིས་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྷག་མེད་དག་བཙུག་པའི་སེམས་
 ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འཁྱར་པའི་དག་བཙུག་པའི་སེམས་གྱིས་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའང་ཡོད་པའི་བྱང་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིག་ཆར་དགོངས་འགྲེལ་བྲངས་པ་དང་། བསྟུ་བ་ལས། ཆེའི་
 འདུ་བྱེད་བསྐྱངས་ནས་མདོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ་བཙུག་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ཉན་
 ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ལོར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་
 རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བཞི་བསྟོམས་ནས། བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་
 འཁྱར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འཁྱར་བས་
 སྒྲ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཆེ་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 དང་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀར་ཡང་དག་བཙུག་ཐ་མའི་སེམས་རྒྱན་མ་ཆད་

དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བས་སེམས་རྒྱན་མི་འཆད། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་ཞི་བའོད་ལྷག་བཅས་པས་ལྷག་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྒྱ་སེམས་
 ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡོངས་འཇུག་ལྷག་བཅས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་
 རྩེས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 འདོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆོ་བམ་རིག་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་འདོད་པ་ལ་ལྷང་རིགས་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གྱུ་བྱེད་ལ། རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་
 ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གྱུ་བ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷག་པ་
 ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅིང་། ཉགས་གྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟོགས་སྐྱང་ཡབ་སྐུ་
 ཀྱི་རང་ལྷགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་རང་ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་དུ་གྱུ་བ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉག་ཉིད་བྱིར་རམ་ཐབས་མེད་བྱིར། ཞེས་སོགས་
 མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ལ། ལྷག་མེད་ན་བེམ་རིག་རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་ནི་རྣམ་ངེས་ཤིག་ཆེན་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྐུ་
 པས་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྱངས་པ་དེའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་
 ལ་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་དང་
 འགལ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྱུ་བ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལས།
 དག་བཅོམ་པ་སྐྱང་བོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་སེམས་གང་ལ་
 གནས་ནས་སྐྱང་བོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་
 ངན་ལས་འདའ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། རིམ་གྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ།
 འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འོག་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་གནས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྒྱ་མེད་པ་མི་སྦྱེ་བས། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་
 པ་ལུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་དང་འཇུག་ཤེས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྤྲ་ལྷག་མེད་མུང་
 འདས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འཇུག་ཤེས་མེད་ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ལྷག་མེད་
 ཀྱི་ཆེ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ལུས་ཆུང་དུ་རིམ་གྱིས་བཏང་བའི་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆད་པའི་ལྷོག་པ་ཡོད་དེ། ལུང་བོ་ལྷའི་རྒྱུ་ལྷོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་འདིར་ནི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་
 རྒྱུ་ཆད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས་
 ཀྱང་། ལྷག་མེད་ན་རིགས་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲི་མ་
 མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཅ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་
 གལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་བྱེད་
 དུ་དྲངས་པའི་བསྟུ་བའི་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་སྒྲོན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་
 ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲིབ་པ་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒོན་སྒོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒོན་ལམ་མ་བཏབ་པ་སོགས་
 ཀྱི་དོན་དང་། གཟུགས་སོགས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་འགྱུར་སྡེ་མཆེད་དང་མ་
 འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དག་དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞོད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུགས་དེར་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་དང་
 དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བསྟུ་བའི་ལུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་
 དེས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་བཅ་རིག་གི་རྒྱུ་ཆད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉན་

ཐོས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཆེ་སྤང་བོའི་རྒྱུ་ལྟོག་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་བསྟུ་བའི་ལུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།
 ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་བཅ་རིག་གི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་
 དེས་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་སྤྲ་མ་མི་འཐད་པ་
 གང་ཞིག་བྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར། རྟགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
 རིག་ཆེན་གཉིས་ཀར་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་བཅ་རིག་གི་རྒྱུ་ཆད་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་དེས་རིག་ཆེན་
 ལས་དེའི་ཆེ་རིག་པ་མཆམས་སྟོར་བ་རང་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བར་མ་བཤད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 ལས་ཉི་མ་སྤྲས་པ་ལྟར་དེའི་ཆེ་རིག་པ་མཆམས་སྟོར་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་མཁན་པོ་
 ལྟར་རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཁན་
 པོས་ངེད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ལས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཆམས་སྟོར་བ་
 དང་འགལ་བར་སྟོན་གྱི་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། ཉི་མ་སྤྲས་
 པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་ཏུ་བཅ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པར་བཤད་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་
 པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་
 རིགས་འདྲ་མཆམས་སྟོར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཏུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་
 པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་དང་
 མི་འགལ་བར་ཐལ། རིགས་པ་དེས་ཤེས་རྒྱུ་ལ་ལར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཟད་པ་གྲིད་

པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛང་རྒྱ་ངེས་སུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐའ་ཡོད་རྣམས་
 གྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བསྟེན་པ་ཀུན། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འཇུག་བས། ལམ་ལར་ཟག་
 པ་ཟད་པར་འཇུག། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རྒྱུ་ལ་ལར་ཆགས་སོགས་
 གྱི་ཉེས་བྲལ་འབྱུང་སྤྱིད་པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཙམ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་
 གྱི་ཉེས་ཟད་གྱིས་སྦྱེས་བྱ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་འགོག་བྱེད་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 དུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། ཁྱོད་དང་དོན་གཉེར་སྤྱི་
 ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་འང་སྐྱབ། ཁྱེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། གང་ལྟར་ཡང་
 ཐག་བཅད་མི་སྲ་བར་ཞིབ་དུ་བརྟག་དགོས་པའི་གནས་ཞིག་གོ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུང་འདས་དེ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་ཟེར་
 བ། འོ་ན། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྤྱི་དེ་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་
 ཙམ་གྱིས་འཛོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་གི་འདའ་
 རྒྱུའི་ཐུང་ན་སྤྱི་དེ་ཞིའི་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་གྱི་ངོ་པོའི་སྒོ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
 གྱི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་དེ་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 འགོག་པ་ཡིན་པར་ཀུན་བརྟས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་།
 སྤྱིར་ན་ཐུང་འདས་བཞིར་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་དང་། མི་གནས་པ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུང་འདས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་ཤིང་།

སྤྱང་བོའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་ཟེར་ན། ལྷག་མེད་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱང་བོ་
 མེད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་
 དག་བཙུག་པ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་སྤྱང་བོ་བཞིའམ་ལཱའི་
 ཆོགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རི་ལྷར་ཡན་ལག་ཆོགས་ནམས་ལ། །བརྟེན་
 རས་ཤིང་རྟེན་བཟོད་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་སྤྱང་བོ་ནམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་
 ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཆོག་འདི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གས་གང་
 ཟག་འདོག་ཚུལ་བརྟེན་སའི་བྱངས་སྤྱི་བྱེད་ཅིང་ཆོག་གི་རྣམ་པ་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་
 ཡོད་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱང་བོ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འདོག་པར་
 གསུངས་པ་ལ་དེ་ལ་དགག་ཕྱོགས་ནས་འདོག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པའི་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་
 ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་བོ་ནམས་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གནོད་མེད་
 ལྟ་བུ་འདོག་བྱེད་གཞན་ཞིག་དགོས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྟོ་ལ་སྤྱང་ཙམ་
 ཀྱིས་འདོག་ན་མིའི་སྤྱང་སོགས་འགྲོ་གཞན་འགྲོ་གདགས་གཞིར་ཐལ་བའི་སྟོན་འོང་བས་
 གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གོང་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤེང་ལས། སྤྱི་ཆའི་འདུ་བྱེད་
 བཏང་བ་ན་སྤྱི་བསྟེན་ཀྱི་སྤྱང་བོ་རགས་པ་དོར་ཞིང་དག་པའི་འདོག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་
 པརྒྱའི་སྤྱབས་སྤྱི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་གནས་པ་ན་ལྷག་མེད་ཏུ་བཞེད་པར་མདོན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་ལུང་རིགས་ཏུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཀྱུན་འབྱུང་སྤངས་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་
 རྟེན་ཏུ་སྤྱི་བདེན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱིས་བྱེད་ཟེར་ན། དག་བཙུག་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 རྟོན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀྱུན་འབྱུང་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་གང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བྱ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱུན་འབྱུང་མེད་
 ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀྱུན་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་སོ་སོ་སྦྱོར་བའི་གནས་
 སྐབས་ན་བྱས་པ་ཡང་སྲིད་པའི་ལས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་མ་ངེས་པ་དག་ནི་མེད་པ་
 མེད་མོད་ཀྱི་སྤྱུ་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་སྲིད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་མི་རྒྱས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་
 པར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐལ་འཇུར་བ་
 མ་གཏོགས་པའི་རང་སྤྱེ་གཞན་གང་གི་ལྷགས་ལའང་དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བཞག་དཀའ་ཞིང་
 བྱང་པར་དུ་མངོན་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་དེར་
 དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་། མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ལུས་སྤྱོད་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྦྱག་བདེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་ ལྷགས་དེར་རྒྱུ་ཆར་
 རྒྱར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུའི་ཆར་རྒྱར་པའི་ཟག་བཅས་སྦྱག་བདེན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྦྱག་ཀྱན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལས། གང་
 དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། ལུང་བོའང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་
 འབྱུང་འདིག་ཉིད་དང་། ལྷ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་པ་
 སྦྱོད་ལུལ་དང་། ཞེས་སྦྱག་ཀྱན་ཤེས་པའི་བྱང་པར་དམིགས་པས་མི་འབྱེད་པར་རྣམ་པ་
 ཁོ་ནས་འབྱེད་པར་བཤད་པ་སོགས་སྦྱབ་བྱེད་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་མེད་ལས་ཀྱང་
 ལུང་དེ་རྒྱངས་ནས་དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་
 དེར་ཐལ། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གཞུང་ཁྱད་སྤངས་སྦྱབ་གཞན་ལས་འཕགས་
 པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་གི་བྱང་མཐའ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་
 པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བ་ཡིན་
 བ་ཉོན་སྦྱོབ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ཡང་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡོད་
 པ་གཞིར་བྱས་ནས་དབྱེད་ནའང་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་སུ་འདོད་མི་

རུང་བ་གང་ཞིག་ཤེས་པར་འདོད་ཀྱང་མི་རུང་། ལྷན་མིན་དུ་འདོད་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བར་མའི་མི་དགེ་བ་དང་སྟོམ་མིན་གང་དུ་འང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བར་མ་ཤུགས་སྤངས་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཆོ་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས། །ཞེས་
 དང་། སྟོམ་མིན་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། །ཞེས་དེ་གཉིས་
 གྱི་གཏོང་རྒྱ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་རེ་
 རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་མི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལས་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་
 པར་ཐལ། མི་དགེ་བའི་སེམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་བྲལ་
 མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་གཞན་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ལུགས་དེར་ལས་ཀྱི་རུས་པ། ས་བོན། བག་ཆགས་རྣམས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་འདོད་ན་འང་ཉོན་སློབ་ཀྱི་ས་བོན་ཉོན་སློབ་དུ་འདོད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་དབྱེད་གཞིར་སྤང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མ་
 ཡོད་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དག་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་
 འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་པར་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་
 ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
 རྟེན་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། དབུ་མ་
 ཐལ་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་
 དག་གི་ལུགས་ལ་ལྷག་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་པའི་
 དེ་གྲུབ་ཟིན་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་
 རྒྱལ་བ་ཅན་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་
 ཆད་པ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་བ་ལ་དགྲ་བཅོམ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་གྲགས་ཆེ་
 ཡང་། དེ་དུས་འཁོར་བའི་བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྡོམ་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དབྱ་མ་བའི་ལྷགས་ལ། སྤྱག་ཀྱན་
 སྤར་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆོ་ལས་མ་
 གལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་པར་ཕྱིན་བཞི་ཐོབ་པའི་བགེགས་རྒྱ་
 རྒྱུན་འབྱུང་འདིག་གི་མཆན་ཉིད་བཞི་མ་སྤངས་ཤིང་དེ་འདྲའི་པར་ཕྱིན་བཞི་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་བོ་དང་། །དེ་རྒྱ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་
 ཉིད། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རྒྱབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། གཙང་བདེ་ཉག་བདག་
 གི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་ས་རོལ་དེ་ལ་འཁོར་བའི་པར་འགྲམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་ ལྷག་མེད་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྒྱུད་སྤྲ་རྩ་འགྲེལ་བྱངས་པ་
 ཡང་འགྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བར་
 འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་
 ཀྱི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་མ་ཡིན། གང་ཟག་གཞན་དེར་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་སྤྲ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་ཁྱེལ་ཆེན་ལས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་
 བའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱ་མ་པ་རྣམས་མཁས་པའི་ཡང་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཉགས་གཉིས་པ་ཡང་དེར་ཐལ།

རྒྱུད་ལྷ་ཙ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དག་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་ནམས་ལ་སྟུག་ཀུན་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་། རྒྱུད་མཚན་ཉིད་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་སྤྲོ་མོ་དང་། འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་ལེན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟུག་བདེན་སྤྲོ་མོ་དག་ཡོད་པར་ལུང་དེ་དག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ལྟག་བཅས་ལྟག་མེད་གྱི་བྱུང་པར་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ། བྱང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། འདི་ལ་བྱུང་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་ག་མཐུན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་སྐྱབ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་ཅིང་མདོ་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐལ་འཁྱར་བས་ཆོས་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཅིང་གཞན་ནམས་གྱིས་དེར་མི་འདོད་དོ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟག་བཅས་དང་། ལྟག་མེད་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་བཞི་གས་འདོད་ལ། དེ་གཉིས་དང་། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་གྱིས་བཞེད་དོ། བཞི་བ་ནི། ཉན་སོས་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། ཉན་སོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་སྤང་བོའི་རྒྱན་མ་ལོག་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་འདས་དེ། ལྟག་བཅས་གྱི་དེ་དང་། ཉན་སོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་སྤང་བོའི་རྒྱན་ཆད་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་འདས་དེ། ལྟག་མེད་གྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། ལུགས་འདི་བ་ལྟར་ན། ཉན་སྐྱབ་སྤངས་ཀྱང་སྤང་མའི་ལས་ཉན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་སྤང་བོ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་འདས་དེ་ལྟག་བཅས་གྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། ཉན་སྐྱབ་སྤངས་ཤིང་སྤང་མའི་ལས་ཉན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་སྤང་བོ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་གྱི་བྱང་འདས་དེ་ལྟག་མེད་གྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། སྤང་མ་ལ་ཉན་རང་གི་དེ་གཉིས་དང་། བྱེ་མ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་དེ་གསུམ་ཡོད། མིད་ཞིའི་མཐའམ་རྒྱུད་པ་ལས་

གྲོལ་བའི་ཐུང་འདས་དེ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཐུང་འདས་དོན་གཅིག་ཉོན་སླིབ་ཙམ་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་སླིབ་དང་ཤེས་སླིབ་རགས་པ་
 གཉིས་ཙམ་སྤངས་པ་དང་། སླིབ་གཉིས་སྤངས་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་
 དེ། རིམ་བཞིན་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ནལ་འབྱོར་སྦྱོང་
 པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྦྱོང་པའི་དབུ་
 མ་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་ཐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་
 མེད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན། རང་རྒྱད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་མཉམ་
 བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེ་ལྷ་བ་གཟེགས་པའི་དོར་སྤང་བོའི་སྤང་བ་ལྷག་མེད་དུ་
 ལུབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་གཉིས་ཀའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་དེ། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་རྒྱད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཉམ་
 བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྤང་བོའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དང་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པ་གཉིས་ཀའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཐུང་འདས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཐུང་འདས་གཉིས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དངོས་
 གྲྭ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གིས་ལྷག་བཅས་སྡོན་དང་ལྷག་
 མེད་རྗེས་སུ་ཐོབ་དགོས་ལ། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷག་བཅས་མི་
 བཞེད་པར་མཐུན་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་བས་པལ་ཆེར་ལྷག་བཅས་
 སྡོན་ལ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཐབ་འགྱུར་བས་ལྷག་མེད་སྡོན་ལ་ཐོབ་དགོས་པར་བཞེད་
 དོ། །རང་ལྷགས་འཛོག་ཚུལ་དེ་དག་ལས་འགའ་རེ་ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་ལེགས་
 བཤད་གསེར་མེད་སོགས་ཀྱི་གསུང་བྱིན་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་གཅིག་དུ་
 གཅིས་པར་བརྒྱུད་རིགས་ཤིང་། སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་པལ་ཆེར་གོང་འོག་ཅི་
 རིགས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་སྤོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་
 དག་བཅོམ་གཉིས་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐུང་འདས་གཉིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་

ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་མེད་
ལ་དག་བཅོམ་གསུམ་ག་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་
ག་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་སྤང་བོད་རྒྱུན་མ་ལོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེར་མ་ཟད་བྱེ་སྤྱོད་ལྷན་ན་དེ་གསུམ་ག་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་བོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པ་ཤེས་སྤྱོད་ཞིང་། སངས་འཕགས་
ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྟོན་ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དབང་འབྱོར་
བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་མི་ཤོང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་
དོན་གྲུབ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞུགས་ཀྱང་སྤྱག་བདེན་དུ་འདོད་པ་
དང་། སྤང་བོད་བདུད་འཛོམས་པ་ལ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་དགོས་པར་འདོད་ལ། སྤྱི་ཉིད་
མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བཞུགས་ཚུལ་སྟོན་མི་འཆུན་པས་དག་བཅོམ་གསུམ་ག་ལྷག་མེད་དུ་
འཕོས་ཆེ་བཅ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སྤང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་
མི་སྟོབ་ཆོས། ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་སངས་འཕགས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་
བོད་ལྷག་མ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་མི་འདོད་པ་
དང་དག་བཅོམ་གསུམ་ག་ལྷག་བཅས་པར་འདོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་ཅིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེས་སངས་འཕགས་ལྷག་བཅས་
པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་བོད་ལྷག་མ་ཡོད་པས་དེ་ལྷན་འདོད་པ་མིན་གྱི།
སྐྱིར་སྤང་བོད་རྒྱུན་མ་ལོག་པས་དེ་ལྷན་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྤྱོད་ཕྱི་མ་གསེར་
ཤང་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། རྒྱར་སྤྱོད་མ་དེར་ཐལ། ལྷགས་དེར་སངས་འཕགས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་
གྱི་སྤང་བོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་
བརྒྱ་གཉིས་དང་བྱད་པར་བཞི་དང་སྐྱེ་བཞི་ལྷ་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་

ཉན་དང་མཐུའི་བྱད་པར་པལ་ཆེར་དབུ་མ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་
ཡོངས་འཇུར་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་
ཕུང་བོའི་ལྷག་མ་ཡོད་པའི་དོགས་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སྤྱང་བོ་
ལྷའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གནས་ཇུར་
བདུན་གྱིས་འཕྱོར་བ་བདུན་ཐོབ་པར་མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་སོགས་སྤྱབ་བྱེད་དུ་མ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་ཅམ་པས་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་འདྲིམ་ཚུལ་ཅམ་
ཉན་ཐོས་སྤེལ་བ་དང་མཐུན་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་གཞན་
དག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་ཉི་ཆོ་བ་ཅམ་དུ་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་
ཆོ་འདུས་བྱས་རྒྱན་ཆད་པས་ཞི་བའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
སྟོན་སྟོང་ཚུལ་སོགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་
སྤྱས་སངས་རྒྱས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ལྷང་བ་མེད་ཀྱང་དེས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྟོན་
གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་གཞན་དང་གཞན་སྟོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པས་མཛད་པ་
རྒྱན་འཆད་པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་འདོད་ཅིང་། རྣམ་རིག་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལྷག་མེད་
མུང་འདས་ལ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་སྟོན་སྟོན་ལམ་མ་གོམས་པ་
དང་། དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལྷང་སེམས་མེད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་མཛད་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་
འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྟོ་བུར་དུ་ལྷང་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་མདོན་
དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་བྱེད་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤེལ་པ་དེ་ལྟར་མཛོད་ལས། ཤི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད། ཁེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཕྱི་
མ་དེ་ལྟར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་བསྟར་བའི་ལུང་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་མུང་འདས་དངོས་པོ་དང་རྣམ་ཡོད་དུ་འདོད་པར་
ཐལ། གོང་གི་སྟོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོན་སྦྱར་གྱི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་

གཞུང་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་སྤྱི་ལུགས་
ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། ཡོད་པར་རྟོག་
པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་དང་གཟེགས་ཟན་དང་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་ཐུག་
པ་དང་། མེད་པར་རྟོག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་པ་དང་རིག་མཉན་རྣམས་
སུ་མེད་ཅིང་ལས་གཞན་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། འདས་མ་འོངས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་
ཙམ་པའི་ལུགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་
པར་ཐལ། དེས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངི་མ་སྟོ་བྱར་བ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བའི་ངོ་བོར་ཟད་པའི་ཟད་ཆ་ལ་ཕྱང་འདས་སུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་དངོས་པོ་དང་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསེར་སྤྱང་སོགས་
ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཆེན་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་
ཡིན་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩྱུང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ། ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་དེ་ཉིད། ནས། ཡིད་ཤེས་མིན་ན་རྣམས་སུ་མེད་པས་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ནའང་
མ་ཁྱབ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི། འཐད་ལྡན་ལས། དེས་པར་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་
གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
སྟོ་བྱར་ངི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་སེམས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་
རིག་དར་རྟེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆོས་
ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངི་མས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ན་ཆོས་ཉིད་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་བ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་དོལ་བོ་བས་འདོད་པ་འཐད་ལྡན་ཏུ་

འཇུར་རམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་གཅིད་ཚུལ་སོགས་དཀའ་འབྱེལ་ཚོམ་འཕྲོར་ལྟོས།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མུང་འདས་ལ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ལམ་གྱི་སྟོབས་གིས་སློབ་གཉིས་ཟད་མ་ཟད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་བྱབ་ཅིང་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གསེར་སྤེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སློབ་གཉིས་ཟད་པ་མེད་ཀྱང་ཉེན་མེད་པས་རང་གི་རང་གིས་དེ་དག་ལོག་པ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མུང་འདས་ལ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་བའི་ལྷགས་ལ་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་མ་བཏང་གིས་བྱེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་འདོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། གསེར་སྤེང་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་ལྟག་མ་ཡོད་པ་ནི་ལྟག་བཅས་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རིགས་ངེས་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མུང་འདས་དེ་ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལོངས་སྤྱལ་གཉིས་ལྟག་བཅས་དང་། ཆོས་སྐྱེ་ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྤེང་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་བཞེད་ནས་བཀག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་མུང་ན་དང་བལ་ཞིང་ལོངས་སྤྱལ་གཉིས་སྤང་བོས་བསྐྱས་པ་དང་ཆོས་སྐྱེ་སྤང་བོས་མ་བསྐྱས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོངས་སྤྱལ་གཉིས་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་སྐྱེ་ལ་བརྟགས་འགོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྤང་བོ་ཀུན་དང་བལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་དང་ནམ་སློན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་ལྟན་པར་རྒྱུད་སྤྱོད་མར་བཤད་པའི་

བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཐལ། རྣམ་
 སྤྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་སྐྱས་
 པའི་མཚན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱག་ཞབས་དང་ལྡན་པར་ཐལ་
 ལོ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྟེ་སྟོ། ཁོ་ན་རེ། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་
 སྤང་བོ་ལྷ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་བོ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་
 པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུགས་མེད་རྟེན་
 ཅན་གྱི་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པས་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་བོ་ལྷ་རེ་
 རེ་ནས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་སྤང་བོ་ལྷ་
 དང་མི་ལྡན་ཀྱང་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་ཟག་བཅས་གྱི་མིང་གཞིའི་སྤང་བོ་བཞི་དང་
 ལྡན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་བོ་བཞི་ལྷག་
 བསྐྱེད་གྱི་སྤང་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་འང་མ་བྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལྷག་བསྐྱེད་དང་
 ལྡན་པར་ཐལ། རྟོན་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱབ། འོ་ན།
 གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་མིང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གཞིའི་སྤང་བོ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱབ་
 པ་འགྲིགས། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཁམས་གོང་མ་བ་ཡིན་ན། ལྷག་བསྐྱེད་དང་མི་ལྡན་པས་བྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ཡན་ཆད་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱབ་པ་རེ་རེ་
 རྣམ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདིར་ཁོང་ཁོ་སྤྱོད་མོའི་ཆོར་བ་དང་ཤིན་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བ་སོགས་ལ་
 ཞིབ་ཆ་འདོན་དགོས་འགའ་རེ་སྤྲང་ཞིང་། ཡང་གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གཞུགས་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་ན་མིང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་མེད་ལྟའི་ཁང་བ་
 དང་དེས་ལག་ན་མེ་རྟོག་ཐོགས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་པལ་ཆེན་ལས་བཤད་ཚུལ་བསམ་གཞུགས་ཆེན་མོར་གསལ་བའི་བྱིར་ཟེར་ན། དོན་
 གསང་ལྟར་དེས་རྩུ་འབྱུལ་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་རམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་བཅས་དག་

བཅོམ་པ་ལ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་བོ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་ལྷན་
 གྲང་དེ་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་
 སྤྲུལ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལྷང་རིགས་གཏིར་མཛོད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་སྟུག་བཅས་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་སྤངས་པར་ཐལ།
 འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པའི་དབང་བོ་དག་མ་བྱལ་
 ཟེར། འདོད་ཅིང་སྤངས་ལ་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་གྲང་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་དེ་དང་བཅས་བྱས་
 བ་རུང་བར་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མེད་དག་
 བཅོམ་པ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་བོ་དང་མི་ལྷན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་དེ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་སྟུག་བདེན་དང་མི་ལྷན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ལ་སྟུག་ཀུན་སྤྲུལ་རགས་གཉིས་གཉིས་བཞག་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། དེ་
 དག་གི་རྒྱ་མཚོ་མ་བརྒལ་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་རམ་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་སྤངས་ལྷན་འདོད་མི་འདོད་དང་། འཁོར་བ་སྤངས་ཚུལ་རི་ལྟར་འཛོག་
 པ་སོགས་བརྟག་བྱ་མཆིས།

ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པའི་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་དག་
 བཅོམ་པའི་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་དེ་ཡོད་པར་
 ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱལ་སྟེ། དབུ་མ་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་
 གྲང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྦྱེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དེར་མི་
 རུང་བ་གང་ཞིག །དག་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བ་སྤང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་འཕེན་པ་ཡང་
 དེར་མི་རུང་། སྟོན་ལམ་ཁོ་ནས་སྦྱེ་བ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་མ་གྲུབ་ན།
 ལྷག་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དག་སའི་བྱང་
 སེམས་སྟོན་ལམ་ཁོ་ནས་སྦྱེ་བ་སྤང་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་ཁ་མའི་དག་བཅོམ་པ་

ཡོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉུགས་སྒྲ། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྒོ་མ་ལམ་དོན་རྩལ་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་འདས་གཉིས་ལས་དང་བོར་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་ཐོབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུ་རིའི་བྱས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ནས་རྩིས་ཀྱི་མདོ་བཤད་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རྩོན་བྱས་བྱ་ངན་འདས་སོ་ཞེས། ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་
 བཤད་པ་ཡི། རྩིས་སྤྱོད་འབྱེད་ལེགས་བཞེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ཐལ་རང་སྤྱོད་མོང་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་
 བྱང་འདས་དག་ཞིང་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་བྱང་འདས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོན་ཏེ་རང་ལ། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་དེའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱན་མོང་བའི་དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིགས་སྒྲིལ་པས་
 ཆོག་ལ། གཞན་ཡང་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་བ་ཡིན་ན་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་མ་ཁྲབ་དང་། མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་སྤང་ཅན་གྱི་སྒོ་སྟོག་གྱུར་པ་ཡོད་
 མེད་སོགས་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་མ་སྒྲིལ་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་པར། ཞེས་པ་ནས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བྱང་། དོན་ནི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟེན་
 ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་
 པ་ནམས་ཀྱིས། ཐབས་ལམ་གསུམ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རོ་བོ་འབྲས་བུ་
 རྣམས་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་འདོད་དོན་མངོན་
 མཐོང་ས་ལེགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བཞེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ལྷང་རིགས་ཆུ་ཁྲུང་སྟོང་གི་འདུ་འགོད་
 ཅན། ལདག་སྒྲོས་གསར་བསྐྱབ་ལེགས་བཤད་མཆོ་སྤྱིང་དུ། ཟབ་བསྐྱིང་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་

སྟོལ་རྒྱ་སྐར་གཟུགས། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་འཆར་བའི་ཡ་མཚན་ངོམ། ॥

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤང་། །
ཆོག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
ངས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པོའི་བྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འདྲེན་ཤུག་
སང་གའི་རིང་ལུགས་སྟོན་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་
དུ་དམིགས། ཉན་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་
བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེད་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་
སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོན་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།